

ఆంధ్రసచిత్రవార
పత్రిక

27-12-63

తూర్పు గ్రామం

అతి తేలిక
మీకు

కావలసిందల్లా

మాత్రమే

నేషనల్ అండ్ గ్రిండ్స్‌లో
సేవింగ్స్ బ్యాంక్ అకౌంట్
ప్రారంభించడానికి

ఇండియాలో బ్యాంకింగ్ వ్యాపారంలో విడిచిన 100 సంవత్సరాలు

నేడే మీకు సమీపంలోవున్న ప్రాచీన బెల్లండి :

నేషనల్ అండ్ గ్రిండ్స్‌లో బ్యాంక్ లిమిటెడ్

(యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్‌లో ఇన్‌కార్పొరేట్ చేయబడింది. సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా)

NGR/ITE

ప్రాచీనము: మద్రాసు, 3, నిర్మల్ రోడ్డు: 378 నేతామహాన చంద్రబాబు రోడ్డు. (రాయచోటి ప్రాంతం)
8, అర్జునియన్ స్ట్రీట్, 158, మంబై రోడ్డు. పైదరాబాద్: అహిద్ రోడ్.

లలితమైన ప్రేమగాధకు
 లలిత లలితమైన
 రూపకల్పన!!

శ్రీ శంభు ఫిలింస్

ప్రొజా ఫిలిమ్స్

నిర్మాత దిగుబాటి లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి
 దర్శకత్వం జియన్ రెడ్డి

AIR COPAT

నవీయం

Keep your skin
smooth and clear
with creams by

MAX FACTOR

DRY SKIN CREAM • INVISIBLE MAKE-UP FOUNDATION

• CLEANSING COLD CREAM

Lanolin-enriched *Dry Skin Cream* is "moisturized" to penetrate deep into your skin and preserve that soft, youthful glow.

Smooth and creamy, *Invisible Make-up Foundation* is absorbed quickly into the skin. A perfect powder base, it retains life-giving moisture and protects your skin from dust and sun.

Cleansing Cold Cream leaves pores clean, unclogged and free of blemish impurities.

Sole Selling Agents:

T. T. KRISHNAMACHARI & CO.

Bombay • Calcutta • Delhi • Madras

©1963 Max Factor & Co. All rights reserved under International Copyright Conventions.

MADE IN U.S.A.

ఉత్తరాలు

కథలు

మధురాంతకం రాజారాంగారి కథకేసం చాలా ిజుల్లుంచి యెదురు చూస్తున్నాను. వారి 'త్వస్తి' అనే కథ చదివిన తరువాత గాని త్వస్తి కలుగలేదు. వ్యంగ్య ధోరణితో రచించిన బడిన ఈ కథ నాకు బాగా నచ్చింది. వారికి నా అభివంద నలు. ఈ సారి 'మనిషీ—మిథ్య' సీరియల్ కథ లోని సన్నివేశాలు రవవత్తరంగా ఉన్నవి. నిరంజన్ రేణుకతో "నాకు నేనే అర్థం కావడం లేదు రేణూ! క్షమించు" అన్న వాక్యం యెంత సహ నంగా ఉంది! నిజంగా తనకు తానే అర్థంగా గాకుండా పొయ్యే సరిస్థితి ప్రతి ఒక్కరి జీవితంలో యెన్నోసార్లు యేర్పడుతుంటుంది.

యు. రంగచార్యులు (వెల్లూరు)

* * *
"నీరజ"వెల్లి నూతన పంథాలో సాగిన కథ, నీరజ తల్లిలో జరిగిన పుర్రణ ఒక ప్రత్యేక పద్ధతితో చిత్రించారు.

యెమ్మెస్సార్ (సి. ఆర్. పల్లె)

హైదరాబాదు సినిమా

13-12-63 వ్రతీక చాలా అందముగా వెలువడినందుకు సంతోషముగా నున్నది. హైద్రా బాదు సినిమా వార్తల ిర్మిక చాలా గొప్పగా వెలు వడుచున్నది. కాని ఈ వారం శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు గారి అమెరికా పర్యటన సందర్భములో శ్రీ వారిరాజు ప్రకాశంగారు, నాగేశ్వరరావును రవీంద్రునితో పోల్చట చాలా అసందర్భముగా నున్నది.

జగద్విఖ్యాతి గాంచిన షేక్స్పియర్, టాల్ స్టాయల వంటి మహాకవుల కోవకు చెందిన విశ్వ క్ష రవీంద్రునితో శ్రీ అక్కినేనిని పోల్చట అసందర్భముగా నున్నది. కావున ఇటువంటి పోరపాట్లు ఇకముందు వ్రతీకలో కనబడవని ఆశించుచున్నాను.

బండా వెంకట్రావు (హైద్రాబాదు)

* * *
హైదరాబాద్ సినిమా వార్తలలో వారిరాజు ప్రకాశంగారు అక్కినేని నాగేశ్వరరావుగారి మీద ఎనలేని అభిమానం చూపించారు. వారు అమెరికా వెళ్తున్న సందర్భంలో ప్రభుత్వంవారు సునంగా సన్మానించాలన్నారు. అంతవరకు బాగానే ఉంది. కాని వాలెంటీనా తెలియ్యక మొదలగు గగన యాత్రీకులకు పోరసన్మానం చేయడాన్ని విమ ర్శించాల్సిన అవసరం ఏమొచ్చిందో అర్థం కావడం లేదు. అంతేకాదు వారి ముక్కు మొహం తెలియ దట. వారు గగనంలో విహరించారో లేదో ఎవరికీ తెలియకుండా సన్మానించడం అనుచితము— అయితే వారు నిజంగా గగన విహరం చేశారో లేదో తెలుసుకోవాలంటే ప్రతీవారు గగన విహరం చెయ్యాలన్న మాట. పంపించిన రష్యన్లతో వారు మూగ్గులా? నిజంగా గగన విహరం జరిగి ట్లు పొంతికంగా కనుగొన్న రష్యన్ల దేశం

వారు మూగ్గులా? వైజ్ఞానికంగా అభివృద్ధిని సాధించిన వారిని సన్మానించడంలో ఎంతో భావి త్వం ఉంది. విదేశాలతోడి సత్సంబంధాలు అందులో ఇమిడి ఉన్నాయి. ఒకరికి సన్మానం చేయ మనడం కోసం తనను ప్రాస్తున్న విషయానికి సంబంధం లేని అంశాలను అర్థం లేకుండా, ఏదో రాయాలని విమర్శించడంలో భావిత్వం ఎంత? అనలు నాగేశ్వరరావుగారు ఇప్పటికే యోగ్యతకు, వయః పరిపాకానికి మించిన సన్మానాన్ని పొందారు. హైద్రాబాద్ పురపాలక సంఘంవారు ఏనుగు మీద ఊరేగింపుతో 1958వ సంవత్సరంలోనే సన్మానించి ఎవరికీ లేని గౌరవం ఇచ్చారు. వారి సన్మానాల్ని గురించి ఎంత మంది ఆలోచిస్తున్నారు? నటన విషయం ఆలోచిస్తే ఆయన నటన రోజురోజుకీ మరి కృతకంగా మారుతున్న సంగతి అందరికీ తెలిసిందే. అవసరంగా యుగ పురుషు లకూ, మహాత్ములకూ, దేశ నాయకులకూ లేని ప్రాధాన్యాల్ని ఇలాంటి వారికి ఇవ్వటాన్ని ఇకనైనా వ్యాసకర్తలు విరమించాలి.

కె. రంగనాథం (హైదరాబాదు)

జాతి విచక్షణ

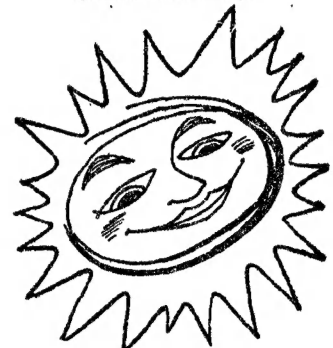
13-12-63 వారపత్రికలో "అమెరి కాలో జాతి విచక్షణ" గూర్చి ప్రచురించిన వ్యాసం చదివినాను. శ్రీ కెన్నెడీ హత్య సందర్భములో అమెరికాలోని జాతివిచక్షణను తెలుపు చూ ఈ వ్యాసము ప్రచురించుట చాల సమంజసముగా యున్నది. జానిన పద్ధతి నిర్మూలన ఉద్యమాలకు కేంద్రమైన "బాప్స్" వివాది శ్రీ కెన్నెడీ. తన తండ్రి గొప్ప ధనవంతుడు, మేయరు అయినప్ప టీకీ, బెర్లెండు నుంచి వెలస వచ్చిన కారణాన వారిని తక్కువగా చూసి వెలివేసిన ఆ దేశ ము లో నే, మొత్తము దేశాని కంటకూ ప్రెసిడెంట్ అయ్యారు శ్రీ జాన్ ఫిల్టర్లా కెన్నెడీ. లింకన్ తరువాత జాతి విచక్షణను నిర్మూరించడానికి కంకణం కట్టుకొని ఆ ఉద్యమంలోనే ఆహూతి అయిపోయిన అమరజీవి. ఆ మహానీయుని ఆకస్మిక మరణవార్త విని విలపించని వారుండరు. భారత దేశముపై కమ్యూనిస్టు చైనా దురాక్రమణ కాలములో శ్రీ కెన్నెడీ మనకు చేసిన సహాయము మరుపు రానిది. ఆయన ప్రెసిడెంటు అయిన అతి స్వల్ప కాలములో ప్రపంచాధిపతీగా ఆగ్రగణ్యుడై, అందరి ఆదరాభిమానాలను చూరగొన్నారు. ఈ సహావృత్తి, మహాత్మా గాంధీ, అబ్రహం లింకన్ల సాటివారసులుకు సందేహములేదు. ఆ మహాత్ముని ఆశయాలు ఫలించగలవని ఆశించు చున్నాను. అమరజీవిత్యైన శ్రీ జాన్ ఫిల్టర్లా కెన్నెడీకు, ఒక భారతీయునిగా నా జోహార్లర్నిస్తు న్నాను.

కె. వెంకటేశ్వర్లు (రాజమండ్రి) సీరియల్ కథ

"నేమకు వగ్గుల" చాలా బాగుంది. సంస్కా రానికి భంగం కలగకుండా, ప్రేమలో నెక్కుకు రావాలంటే— కలిగే సున్నితమైన బాధని చక్కగా చిత్రించారు రచయిత.

డి. ఎన్. శుభ (బంది)

నిమ్మగడ్డ వెంకటకృష్ణారావు ి నన్ను విజయవాడ, వారి ప్రచురణలు. వికాలనేత్రాలు - రు. 5/- బంగారు పంజరం - రు. 4/- ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచురించబడిన ప్రసిద్ధ నవలలు. అధ్యాప్తు లేనిదే V.P.P. లేదు ఒకేసారి రెండు పుస్తకములు కొనువారికి పోస్టు ఖర్చులు ఉచితం. - ప్రతులకు :- ప్రేమ్ చంద్ పబ్లికేషన్స్, వెలగలేటివారి వీధి : : విజయవాడ-1

వే న వి లో
చ ర్మ ము న ట
గ లు గు

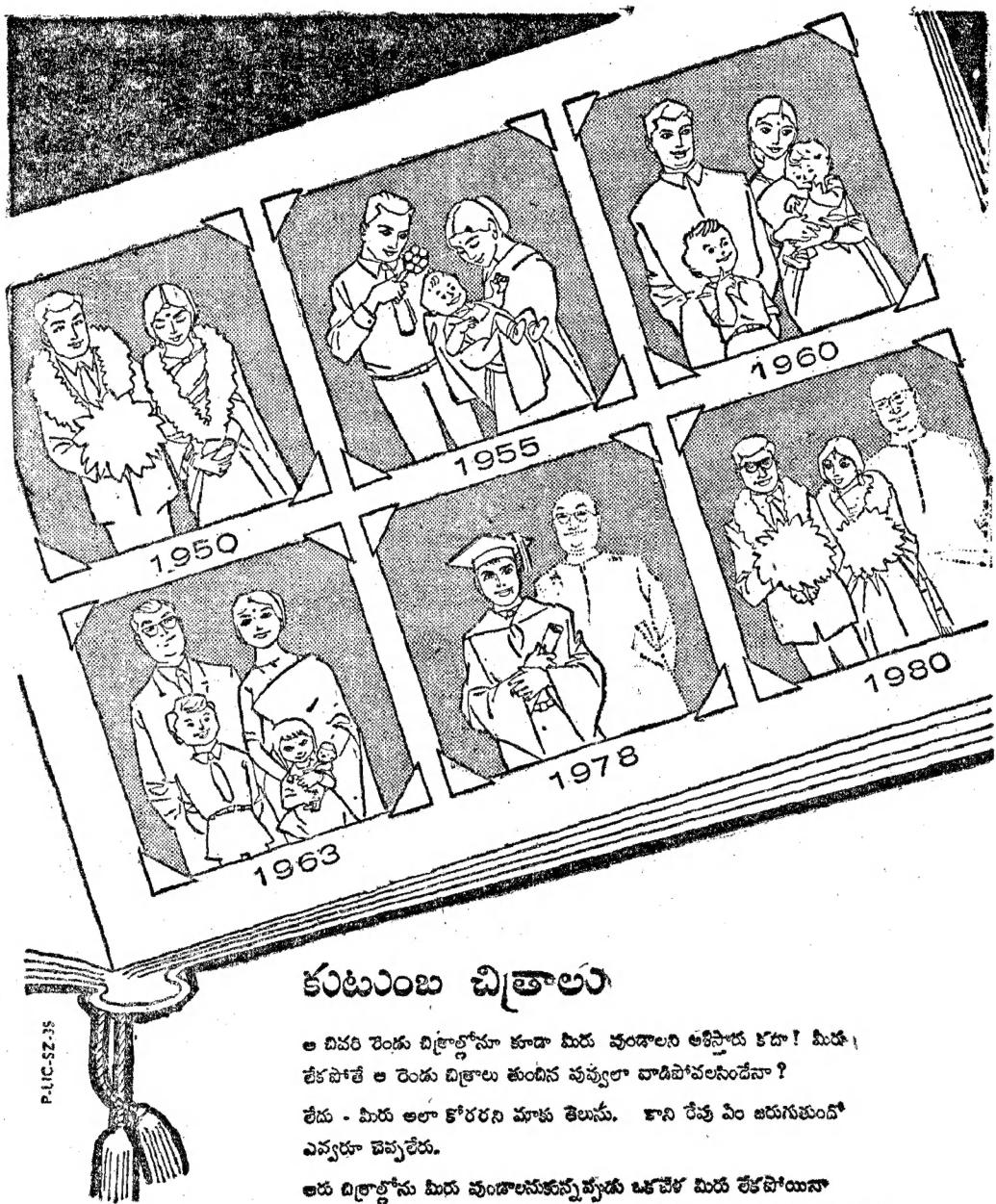
భా ణి అ ని వా ర్ణ ణ త్

స ల్ ఫ ర్

ఓ ష ఢీ కృ త టా యి తె డ్ సో పు మొటిమలు, చమకాయలు, యితర సామాన్య చర్మ బాధలను త్వరగా ఉపశమనము కల్పగ జేయును.

BENGAL CHEMICAL
CALCUTTA - BOMBAY - KANPUR

కంటింటి చిత్రాలు

అ చివరి రెండు చిత్రాల్లోనూ కూడా మీరు వుండాలని అభిప్రాయం కోడా! మీరు! లేకపోతే ఆ రెండు చిత్రాలు తుందిన వుప్పులా వాడిపోవలసిందేనా?

లేదు - మీరు అలా కోరరని మాకు తెలుసు. కాని రేపు ఏం జరుగుతుందో ఎవ్వరూ చెప్పలేరు.

అరు చిత్రాల్లోనూ మీరు వుండాలనుకున్నప్పుడు ఒకచోట మీరు లేకపోయినా ఆ చిత్రాలను తీయడానికి సాధ్యమేదోలా మీరు చేయాలి. అదే దూరదృష్టిగల వివేకుల లక్షణం.

అవసరమైతే బాధ్యతలను తీసుకోడానికి తీవ్ర ఫీమాను సదా దగ్గరగావుంటు కోండి. కొడుకు చదువు కావచ్చు, కూతురు పెళ్లి కావచ్చు, మరేదైనా కావచ్చు అదృష్టమంటూ పూరుకోవద్దు. మొదట తీవ్ర ఫీమాను తీసుకునే బాధ్యతను మీరు నిర్వహిస్తే మీ యితర బాధ్యతలన్నీ తీవ్ర ఫీమా తీసుకుంటుంది.

మీ నెలవరి ఖర్చులో తీవ్ర ఫీమా ప్రీమియములకే మొదటి స్థానమివ్వండి.

మీరు ఆరోగ్యంగావుండి సంపాదిస్తూ వున్నప్పుడే—నేడే ఫీమా చేయండి.

జీవిత భీమాకు
ప్రతిగా మరో కటి లేదు

ఆంధ్రసచిత్రవార్త పత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

*
శుక్రవారం : 27-12-63
శోభకృష్ణాను సం॥ పాష శు॥ ద్వాదశి
సంపుటము : 56 సం-చిక : 17

స్థాపితము :
1908

*
ముఖ్య సంపాదకుడు
శివలెంక శంకుభస్మాద్

సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ

ఒక సంవత్సరం చందా
వివరాలు

ఇండియా : రూ. 13.00 ఇతర దేశాలు :
పిడమిద (Sea Mail) రూ. 20.00.
(విమానం ద్వారా (Air Mail) : బిటన్,
జర్మనీ, ఇతర యూరోప్, ఆఫ్రికా దేశాలు-
రూ. 114.00. అమెరికా రూ. 176.50.
ఆస్ట్రేలియా : 135.00.)

*
విడ్డీపతి : 25 న.పై.
సంవత్సర చందా : 13-0-0.

*
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

నటి శ. వి. సత్యమ్, ప్రత్యేక చిత్రం:

మనలోమాట

త్రైస్తవ పాఠకు లందరికి
ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక క్రిస్
మస్ శుభాకాంక్షలు :

* * *
వచ్చేవారం సంచికతో 'అసియా
కథలు' అయిపోతాయి. చివరి కథ
మాత్రం భారత దేశానికి సంబం
ధించినది: మన దేశంలో వెలువడే
కథల 'స్థాయి' కన్నా ఫిలిపైన్స్
మొదలయిన దేశాల కథల 'స్థాయి'
తక్కువగానే ఉన్నట్లు మాకు అని
పించింది. జపాన్ కథ మాత్రం
కొంచెం బాగా ఉన్నట్లు తోస్తుంది.

* * *
క్రొత్త క్రిస్టిన్ కీలర్ శీర్షిక
ఈవారం మొదలవుతోంది. నిజానికి
మేము ఇంతకు మునుపు వేసిన
వ్యాసాలు (హోగన్వి) వీటికి

తర్వాత వ్రాసినవి. కాని పాఠకులు
చూపిన ఆసక్తినిబట్టి వీటిని కూడా
తప్పించాము. ఇవి కాపీరైటు
వ్యాసాలు.

లోకంపోకడ

'అయనకి యీ (త్రాగే) అల
వాటు జైపూర్ లో ఏ. ఐ. సి. సీ.
సమావేశంనుంచినట్లుగా అలవాటై
నట్లుంది.'

మహిళల పొదుపు రక్షణ నిధికి మదుపు
పరుషుల శక్తి దేశానికి రక్షణ నిధి

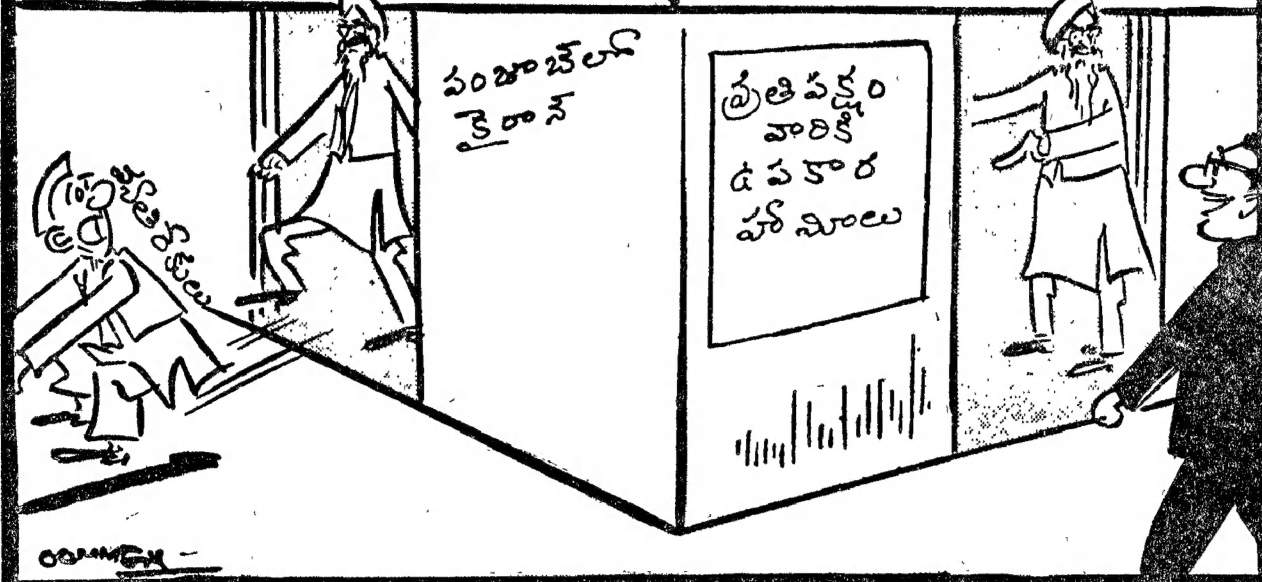
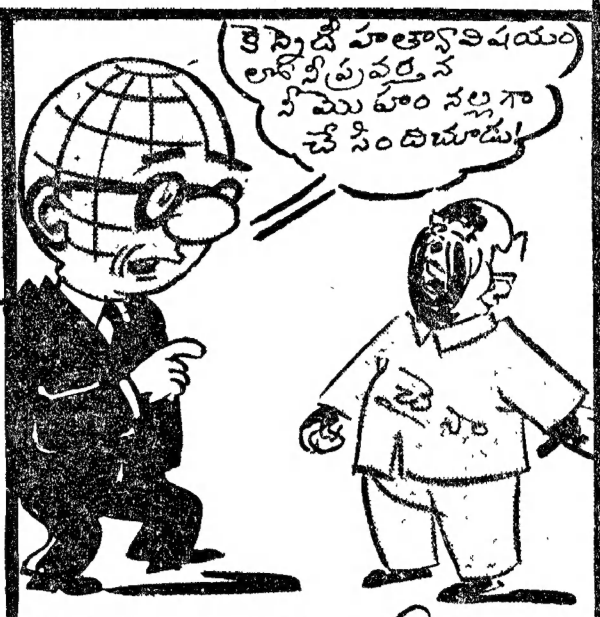
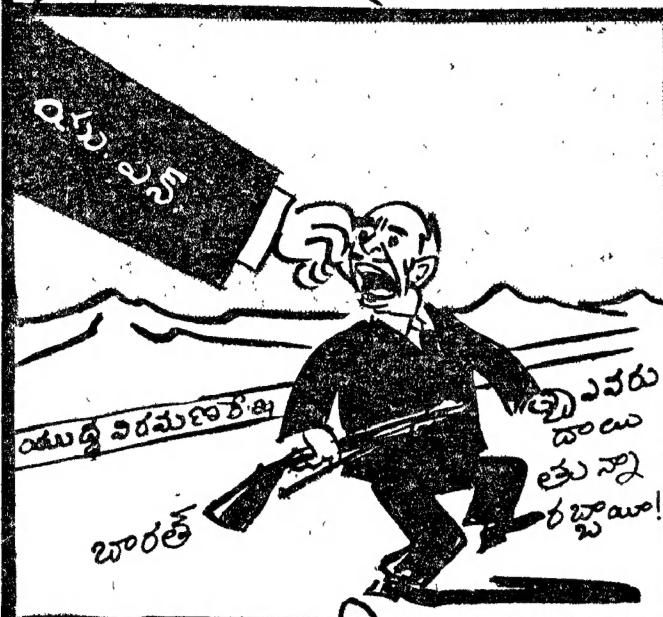
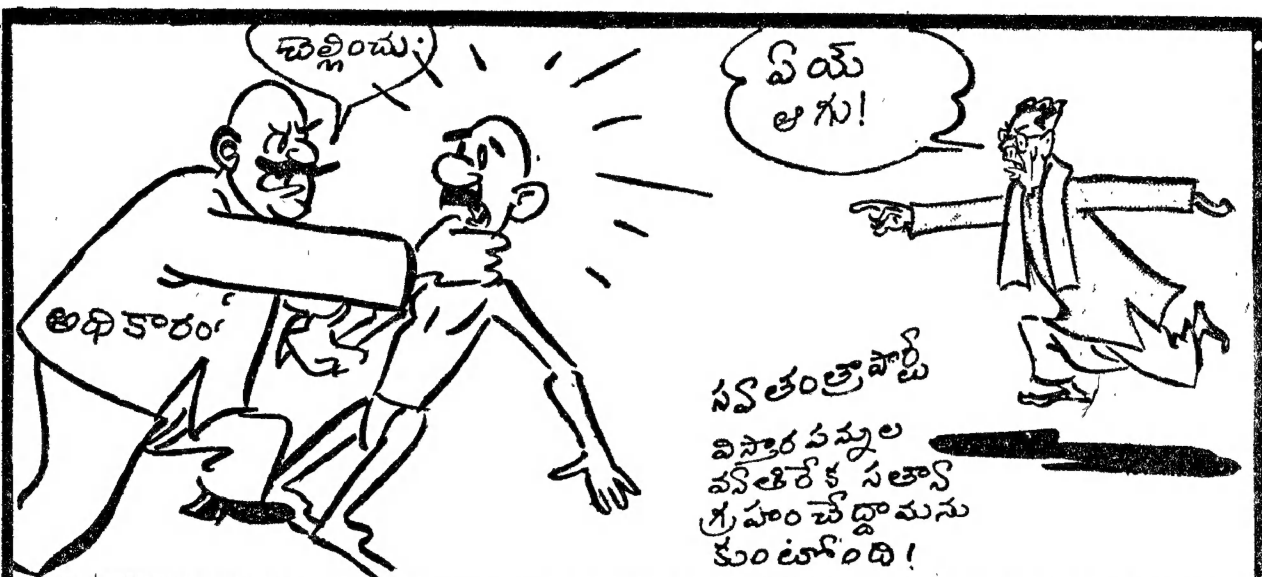
విషయాను క్రమణిక

కథలు :

కరుణాత్మకాలు	— 12
చిటపటలు	— 20
చక్రం	— 36
సీరియల్ కథలు :	
మనిషి - మిథ్య	— 26
కీలర్ ప్రపంచం	— 28
రామచరిత మాన్	— 40

శీర్షికలు, సినిమా :

ఉత్తరాలు	— 3,	జేమెన్ కార్టూన్	— 6,
మ్యాథిల్లి శ్రేణి	— 7,	రాజధానికబుర్లు	— 9,
సరగమాల	— 11,	పనిలోకి	— 16,
వారసలాలు	— 18,	మనమూ మనదేహస్థి	— 24,
సినిమా	— 49,	బొమ్మల కథ	— 56.

శ్రీ కృష్ణ

లంచగొండితనం ఆరికట్టడం సరే, కాంగ్రెస్ నాయకుల ఆస్తి వివరాల ఆరా తీయవద్దా ?

హోంమంత్రి శ్రీలాళాజీ నందాగారి మునుడా అలో లంచగొండితనం నిర్మూలించాల్సి ఉన్నట్లు గాక, తన లోపాలకు ఒప్పుకోడం అనేది కూడా ఉన్నది. ప్రజాశాసన విప్లవానికి అవకాశమన్నాయన్నది, ఆయన ఒప్పుకున్నారు. అంతేకాదు ప్రభుత్వోద్యోగులలో లంచగొండితనం నిర్మూలించడానికి ఆయన భారత సేవక నమూనా ప్రారంభించారు. దరిమిలాన అది ఏ. డబ్ల్యూ. డి. కంట్రాక్టర్ అయి, చాలామందిని ఇంజనీర్లను ఆకర్షించింది అంటే అది వేరే మాట! శ్రీ నందాజీ అవినీతి పై నిరూపం (తప్పాక జాగ్రత్త సంఘం అందాం) అంటే సెంట్రల్ విజిలన్స్ కమిషన్ ను కూడా సమర్థించారనే చేతారు. దీనికి తోడుగా ప్రజల మొరాలకించి ప్రభుత్వోద్యోగుల లోపాలను చేరాలను సవరించి శిక్షించగల మరో సంస్థ (విజిప్లి) ని కూడా ఆయన సృష్టించారు.

ఇప్పుడు మంచి పనులే కాదనగలమా? కాని ప్రభుత్వోద్యోగులలోని అవినీతి యెదుంట్ ఇన్ని జాగ్రత్తలు, భద్రతలు పెంపొందించాలనుకుంటున్న శ్రీ లాలాజీ ఫిల్లీ కాంగ్రెస్ నాయకుల లంచగొండితనం లేదా, అవి సీతని అరికట్టడానికి ఏం చేస్తున్నది ? ఇదో ప్రశ్న.

పైగా లాలాజీ ఆర్థిక ముత్యాన్ని ప్రపంచం పెద్ద మనిషి కదా '47 ఆగస్టునుంచి' 63 ఆగస్టు వరకూ గల మధ్యకాలంలో కాంగ్రెస్ నాయకుల ఆదాయాలు ఆస్తులు ఏ విధంగా ఎంత తోరుగా పెరిగాయో అవి అలా ఎందుకు పెరిగాయో వరితించే విప్లవక సంఘాన్ని వేయగలరా? విజంగా ఆలోచిస్తే ఒకరికి అట్టూరికొని ముక్కా అన్నట్లు ఉద్యోగులకో విలే, నాయకుల కింకో విలే ఉండకూడదు కదూ? ఏమంటారు? అది లా ఉంది ఈ అవినీతి, లంచగొండి నిర్మూలక సంస్థ ఎలా పని చేస్తుంది? రాజ్యాంగంలో దీని నెలా నిర్వచిస్తారు. కర్మచాలక ఈ సంఘం దర్భాపులలో ఒక సాధారణ ప్రభుత్వోద్యోగిలోపాలు ఒక మంత్రిగారు లేదా మంత్రి

అస్సాం, సిఫాప్రాంతాలలో పాములు, జింకలు, కొల్లలు. జింక నెత్తురు పీల్చి క్రింద పడితేగాని నెత్తురు నువ్వు తొలియదు. ఒక పైనికని మేజోడులో దూరిన జింకను అతని నేత్రం లాగి వేస్తావు [సరిహద్దులో]

గారి భార్య యొక్క బంధువులు, లేదా ఇతర వస్తువులు ఇరుక్కుంటే ఏం చెయ్యాలి?

"చాలెండి ఇక ఆ దర్భాపు సంగతి మరిచిపొండి" అని చెప్తారా ఈ సంఘానికి? ఇంకో సందేహం! ఈ సంఘం ఏ చట్టం ప్రకారం సాక్షాత్తు సందర్భాన్నికోరి, విచారణ జరుపుతుంది? ఏదేనా చట్టం చేసి, దీనికి కావల్సిన అధికారాలు ఇస్తారా? అలాగే ఈ అవినీతి నిరోధక (ఎంటీగ్రాఫ్ట్ కమిషన్) సంఘం ఎవరికి భార్యలాలై ఉండాలి?

సరే ఇదంతా ఇంత బాగా లాలాజీ ఆలోచించి ఉండక కాదా?

పోవచ్చును కాని ఏది అవినీతి, ఏది లంచగొండితనం — దీని నెలా నిర్వచిస్తారు ? ఒక ఉద్యోగంలో అందుకు కొరగాని తన బంధువుని ఒక్కణ్ణి వేస్తే అది కూడా నూరు రూపాయలు పుచ్చుకుని — ఒక పని చేసిపెట్టడం నేరం బొతుందా కాదా?

ముక్తమం అలస్యమైతే?

నివారపడవదు ప్రభుత్వంగాచిన "దేవపిల్లు" వాడండి

ఫుల్లకొమ్మలెట్టు
28 మాత్రలు పెరిగి
ఏగుక్కుట్టుకొట్టు
14 మాత్రలు పెరిగి
పిల్ల పోషకము
ప్రతి పోషకమును

DEVY'S MILKMAID

దేవపిల్లు ముఖంగా
అలస్యమైన క్రమముగాక
పోయిన బాధతో కూడిన లేక
అరిపోయిన పోషక దేవపిల్లు
బాగుగ గుణమును

1 అద్దానంద్రములలోను
శీతముగాను, ఉష్ణముగాను
గాను పనిచేయును
ఇ ప్రతీతిలోని కలెక్షన్ ను
ఇచ్చి దేశీయ కలెక్షన్ పదు

MANUFACTURERS: **SEENU & CO., MADRAS-21** Selling Agents: **DEVY AGENCIES, MADRAS-21**

స్టాకిస్టులు: మెన్సర్స్. ఎన్. జి. వెంకటస్వామి ట్రే కం 48, ఎం. జి. రోడ్, సికింద్రాబాద్,

శిరోజాలు రాలుట

సహజంగా

నిలువ వచ్చును
మీరు చేయ
వలసిం దల్లా
ఇంతే

మీరు నాదే శం
నూనెలో అర కిలో
కొబ్బరి నూనె లేక ఆముదంలో
యరబ్ ఒక పీసాడు కలపండి.
ఈ విధంగా తయారైన మిగుల
గుణకారీయైన నూనెను రోజూ
తలకు రాసుకొని శిరోజాలు రాలి
పోయే అవస్థను తొలగించుకోండి.
ఇంతేగాక మీ శిరోజాలు దట్టంగా
ను వాడుకగాను పెరుగుతాయి.

యరబ్

వాత్తయిన్న పొడవగు శిరోజాల కోసం

రోడ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: నుగంధ వర్. అనాపూరవాడ-1
సి.కెంట్లూ. పి. వరదత్తం అండ్ కం., బొంబాయి-2.

MPS-TEL

స్టాకిస్టులు: మెన్సర్స్ పువ్వాడ పుల్లయ్య & సన్స్, మెయిన్ రోడ్, విజయవాడ.
* మెన్సర్స్ కృష్ణా ఎంపారియం, మెయిన్ రోడ్, కాకినాడ * మెన్సర్స్ వై జాగ్
ఎంపారియం, మెయిన్ రోడ్, విజయవాడ * మెన్సర్స్ శ్రీ కృష్ణా మెడికల్ అండ్
జనరల్ స్టోర్స్, పాలెమ్మ రోడ్, శ్రీకాకుళం.

న్యూ డి లై తే ఖ

నెహ్రూజీ బాలాజీ ఇద్దరూ పరిపాలనా యంత్రాం
గాన్ని ముఖ్యంగా (నర్సీంగ్) ను దుయ్యబట్టడంలో
నిపుణులేకాని—ఈ పరిపాలనా వ్యవస్థకు పూర్తిగా
ఈ వదవారు సంవత్సరాలలోను ఎవరు నిర్దేశాలు?
వారేకదా? అంచాత చెప్పవచ్చింది ఏమిటయ్యాఅంటే
వీళ్లను అద్యతనభావిలో ప్రక్కకి
తప్పించినా ముంచుకు రాగల
ప్రమాదం ఏమీ ఉండదనే...!

చైనా ఔదార్యం?

రష్యా చైనా వివాదంవల్ల ప్రపంచమంతటా
ఇంచుమించు కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చీలికలు
వచ్చాయి. చైనావారివల్ల పెకింగ్ పక్షాలకు బాగా
నుద్దత్తు— ప్రచారంకూడా వచ్చాయి. సాయం
కూడా లభించింది.

చైనా ప్రచారం విపరీతంగా పెరుగుతున్నందున
రా రెండుపక్షాల మధ్య భేదాభిప్రాయాలు ఎక్కువై
పోయాయనే చెప్పాలి. అసియాలో మాత్రం చైనా
పక్షాలే ఎక్కువగా వస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా జపాన్,
ఇండియా, సింగ్ లతో ఇది చూస్తున్నాం.

పోతే ఇక ఇండోనేషియా కమ్యూనిస్టులు కూడా
చైనా మొగ్గు చూపుతూ, మా 'సొంత సందా' ఉన్న
దంటూ చెబుతున్నారు. చైనా రష్యా చీలిక విషయంలో
తన వక్షంగా నుద్దత్తు తెచ్చుకోవేలందుకు
ప్రపంచ స్థాయిన ప్రచారం ప్రారంభించింది.
తన రేడియో ప్రచారాలను బాగా విసమని
(అయా భాషలలో) కొత్తగా వస్తున్న ఆఫ్రికా
అసియా, లాటిన్ అమెరికా దేశాల్లో 1963
సం. రో చైనా కొత్తగా ప్రకటనల ప్రచారాన్ని
ముమ్మరంగా చేసింది. ఉదాహరణకి 1963 ఫిబ్రవరి
బర్లో చైనా ఒక కొత్త భారీ ప్రచారోద్యమం
ప్రారంభించింది.

ఎక్కువైనా తమకు మంచి అవకాశం రాగలదూ
అనుకున్న చైనా అక్కడ వెంటనే ఆర్థిక సాయం
పంపి ఇస్తోంది. చైనా చాలా ఆఫ్రికాయన్
ప్రాజెక్టులకు సహాయ నిధుల నిస్తున్నట్లు తెలు
స్తోంది.

ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో అయాచోట్ల సి.పి.ఆర్
ఇస్తున్న ఈ సహాయం సంపత్తి చైనా ఆర్థిక
దృష్టికి చూస్తే చాలా సులభమైంది. 1958
నుంచి గూడా చైనా గోధుమలు, జొన్నలు మొదలగు
ధాన్యాలు కమ్యూనిస్టుల రాజ్యాలనుంచి కొంటు
న్నది కూడా. కాని 11,000 టన్నుల గోధుమ
లను చైనా క్యూబా గాలి వాన బాధితులకు ఇచ్చింది
ఇంకా ఇలాంటివి ఇస్తానని చెబుతున్నది. అ
ఈ బహుమతులన్నింటికీ మింజువలే చైనాక
పారిశ్రామికంగా అవసరమైన వస్తు సామగ్రి లభ్య
కాకపోతే, చైనా ఇంత ఉదారంగా ఉండద
గొంతకనచ్చును.

శాసనసభ

శాసన సభా సమావేశాల్లో, సభ్యులు ప్రశ్నలు వేస్తూ ఉండటం, మంత్రులు వాటికి సమాధానం చెప్పతూ ఉండటం చూడ మంచుటగా ఉంటుంది. ప్రశ్నలు ఎప్పుడో ముందుగానే పంపించటం, వాటికి సమాధానాలు వీరి కూర్చి చెప్పటం పరిపాటే. అయితే మంత్రులు ఆ సమాధానం చెప్పరానే, అప్పటితో ఆ బాధ్యత తీరిపోదు. వెంటనే మరొక సభ్యుడు ఇంకో ప్రశ్న అతాత్మకంగా వేసేయటం, మళ్ళీ ఆయన సమాధానం చెప్పేలోగానే ప్రశ్నల వర్షం కురవటం మామూలే. వీటికి తట్టుకుని మంత్రులు సమయోచితమైన సమాధానాలు ఇవ్వటంలోనే వారి చాకచక్యం బైట పడుతుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు మంత్రివర్యులకు సమాధానాలు తట్టుకో, లేక ప్రభుత్వ విధానాన్ని ఇబ్బందుల్లోకి దెప్పాలని వచ్చినప్పుడో ముఖ్యమంత్రి గారివైపుకు తిరగటం కూడా మనం చూస్తూనే ఉంటాం. అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు గంభీరంగా ప్రభుత్వం తరపున పూర్తి బాధ్యత తీసుకుని, విరుద్ధంగా సమాధానాలు చెప్పతారు. కాని ఒక్కొక్కప్పుడు పెద్ద చిక్కె వచ్చి పడుతుంది. ప్రశ్నలకు తగ్గ సమాధానాలు దొరకవు. అంటే అవునని కాని, కాదనికాని తేల్చి చెప్పే అవకాశం ఉండదు. అప్పుడు ఆ సమయానికి తప్పనిసరిగా తప్పించుకోవలసిన అవసరం కలుగుతుంది. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వంవారు చెప్పే సమాధానం చాలా తమాషాగా ఉంటుంది. సభ్యులకు చిరాకు కలిగిస్తుంది. చూడ వచ్చిన ప్రేక్షకులకు, మంత్రులు సమాధానం చెప్పలేక పోయారనిపిస్తుంది. 'ఈ విషయం ప్రభుత్వం వాళ్ళ తప్పక పరిశీలిస్తారు. అలాంటి అన్యాయం జరగకుండా ప్రభుత్వంవారు చూస్తారు. దీనిమీద ఎట్టి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. అలాంటి నిర్ణయం తీసుకుంటున్నప్పుడు గౌరవనీయులైన సభ్యుల సూచనలను తప్పక గమనిస్తాను. ఈ విషయంలో అలాంటిని జరగకుండా చూస్తామని హామీ ఇస్తున్నాం. ఇలాంటివే ఎన్నో సమాధానాలుంటూ ఉంటాయి.

ప్రభుత్వంవారు శాసన సభలో ఇస్తున్న హామీలు ఫలించరకు ఆచరణలో పెట్టుతున్నారని అనే దాని మీద ఒక కమిటీ కూడా ఉంది. ఆ కమిటీవారు ఈ హామీల్ని పరిశీలించి, ప్రభుత్వంవారు తీసుకున్న ప్రయత్నాలను వర్ణవేక్షిస్తారు. వీరి మొదటి రిపోర్టు బైట పడింది. దాని ప్రకారం ప్రభుత్వంవారు ఇస్తున్న ఈ హామీల్లో నూటికి 20 వంతులు కూడా అమలు జరగలేదని ఉంది.

శాసనసభా సమావేశాలు ప్రారంభమయినప్పటి నుంచి హైదరాబాదు చాలా 'బిజీ'గా ఉంటోంది. చాలామంది ఇతర ప్రాంతాలనుంచి యిక్కడికి వచ్చేసి అంటిపెట్టుకుని ఉన్నారు. తమ ప్రజా ప్రతినిధులకు అండదండలుగా ఉండటానికేగాను. ఈ వెలరోజులపాటు యిక్కడ కాలక్షేపం చెయ్యడానికి తమ తమ నియోజకవర్గాలనుంచి నాయకులు, ఉపనాయకులు కూడా వచ్చేసి ఉన్నారు. రాజ

ధాని నగరం అంటే మాటలా. అన్నింటికీ ఆయువు పట్టు. ఇక్కడ కాగితం కదిలితేనే అక్కడెక్కడో మారుమూల స్పాక్టర్ చక్రాలు కదలటం, పరిశ్రమల స్టాప్ నవ్వటం, విద్యుద్దీపాలు వెలుగుటం, నీరు పారుదలపటం, డబ్బు 'రిలీజ్' అవటం ఒకటేమిటి అన్నీ యిక్కడ కాగితాల సంవలనమీద ఆధారపడి ఉంటాయి. మరి యీ కాగితాలయితే మామూలుగా కదలవు. అతిబద్ధకంగా ఎన్నో వెలబట్టి, ఎన్నో ఏళ్లబట్టి కూడా అట్లాగే మొండికేసి కూర్చుని ఉంటాయి. వాటి కదలికకు చెయ్యాల్సిన కర్కశాండ ఎంతో ఉంది. పరిచయాలతో కొన్ని ముందుకొస్తే మరికొన్ని ముందుకు ఇంకో విధాన వస్తాయి. వీటికి సామ దాన శేధ దండ్ పాయాలు ఉపయోగించాల్సిందే! ఎవరి చోటున వాళ్ళ కూర్చుంటే, ఎక్కడి వక్కడే ఉండిపోతాయి. ఎవరి తాపాతునుబట్టి, శక్తి సామర్థ్యాలనుబట్టి పనులు అవుతూ ఉండటం సమాజమే!

ఇక శాసన సభలో ప్రవేశిస్తే సమయాల్లో అనేకం బైట పడుతూ ఉంటాయి. సమయోచితమైన ఫలోక్తులతో మంత్రివర్యుల

సమర్థనను యిట్టే ఖండించే సభ్యులు ఉన్నారు. ప్రతిపక్ష సభ్యుల ఆరోపణలలో సత్య సత్యాలు యిట్టే చాటగల మంత్రులూ ఉన్నారు. ఈసారి ఎన్నో విషయాలమీద చర్చలు సాగినాయి. ప్రతిపక్ష సభ్యులు అదనపు భూమినిచ్చు చట్టాన్ని రద్దు చెయ్యటాన్ని గురించి పదే పదే నొక్కి చెప్పారు. ఇది బిల్లు రూపంలో ఉన్నప్పటి నుంచి నిశితమైన విమర్శలు వస్తూనే ఉన్నాయి. అయితే పాలకవర్గంవారి ధోరణిలో మార్పులే లేదు. ప్రతిపక్ష సభ్యుల ఆందోళనలోనూ మార్పు లేదు. ప్రస్తుతము ప్రజాశక్తి అమలుపర్చాలి. అది ముఖ్యం. రైతులకు కొంచెంగా యిబ్బంది కలిగినప్పటికీ 15 కేట్ల ఆదాయం వచ్చే యీ చట్టాన్ని రద్దు చెయ్య దల్చుకోలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు గట్టిగానే సమాధానం యిచ్చారు. ఇంకా చేసేదేమీ లేక ప్రతిపక్ష సభ్యులు అంతా 'వాకౌట్' చేశారు.

రాజమండ్రి పేపరు మిల్లను ప్రయివేటు రంగానికి అప్పజెప్పాలని ప్రభుత్వంవారు ఆహ్వానం. ప్రతిపక్ష సభ్యులు దీన్ని గురించిన వికీభావం లేదు. కొంతమంది అవుతే ప్రభుత్వంవారి దీన్ని నడిపించాలని పట్టుదల పట్టుతున్నారు. ఈ సమావేశాల్లో దీన్ని గురించిన తర్జన భర్జనలు ఎక్కువయినాయి. అయితే ఇది కేవలం పేపరు మిల్లకు మాత్రమే సంబంధించినదిగా లేదు. ప్రయివేటు రంగం, పబ్లిక్ రంగం ఈ రెంటితో ఏది ఎక్కువ ఉపయోగం? ప్రభుత్వంవారి నిర్ణయమైన విధానం ఏమిటి? అందువలననే కాంగ్రెసు శాసన సభ్యులలోనే శేధాభిప్రాయ లున్నాయని తెలుస్తోంది.

విస్తూనా ప్రభుత్వంవారి విధానం ప్రకటించి తర్వాత అంతా ఒకటే!

ఇక ధరలు పెరుగుదల అరికట్టుటానికి చర్యలు తీసుకోవాలని సభ్యులు కోరటం, ప్రభుత్వంవారు సమాధానం చెప్పటం. ఇది మామూలే. అయితే ఇంకా అదనంగా చోక దుకాణాలు వెలకొల్పి ధరలను అదుపులోకి తీసుకురావటానికి ప్రభుత్వం వారి ఆలోచన ఉన్నట్లు వెల్లడి అయింది. అయితే ఈ పెరుగుదల తాత్కాలికమేనని ఈ ఏడు ధాన్యం సూర్యేట్టులోకి రాగానే ధరలు కంట్రోలు కాగలవని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆశాభావం వెలిబుచ్చారు. ధరల పెరుగుదల అదుపుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నారని కాబట్టి వాన్ గెజిటేడ్ ఉద్యోగస్తుల కోర్కెలను అంటే జీతాలను పెంచాలని, ప్రస్తుతం తీర్చి అవకాశం లేదని కూడా స్పష్టం చేశారు ప్రభుత్వంవారు, బాగానే ఉంది. అయితే ప్రభుత్వ వ్యయంతో ఎన్నో అవకతవకలు బయట పడ్డాయని బిడ్డకమంత్రిగారే వప్పుకున్నారు. పీటింగ్ దుబారా ఖర్చుల, తగిన అనుమతి లేకుండా చేసిన ఖర్చుల, ఇవిగాక దుర్వినియోగం చెయ్యటం ఇలాంటివి ఉన్నాయట. ఏటేటా జరిగే అడిట్ రిపోర్టులో యిలాంటివి బైటపడుతూనే ఉంటాయి. చర్యలు తీసుకుంటూనే ఉంటారు.

ధరలు పెరుగుదలతోపాటు ప్రజల్ని బాధించేది యింకోటి ఉంది. అదే కల్తీ వస్తువులు

విశేషాలు!

కొనుక్కోవల్సి వచ్చిన దుర్గతి. డబ్బు సోయి శని పట్టినట్లు వుతుంది. డబ్బు పడలటం, ఆరోగ్యం చెడటం. కేవలం ఇలాంటి కల్తీ వస్తువులను అమ్మే వ్యాపారస్తులను శిక్షించటమే కాకుండా ఇంకా ఇతర చర్యలు కూడా తీసుకోవలసినట్లు దానికి అదనంగా కొంతమంది ఉద్యోగస్తులను నియమించాలన్నట్లు ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు చెప్పారు. 'లాబరేటరీస్' రాష్ట్రమంతా స్థాపించాలంటే ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. అందువలన ఈ అదనపు ఉద్యోగస్తులే సత్వరమైన చర్యలు తీసుకొనటానికి అవకాశం ముంటుందీ అన్నారు. ఇలాంటి చర్యలు కొన్ని పురపాలక సంఘంవారూ తీసుకుంటున్నారు. అయితే దానివలన అట్టే ప్రయోజనమేమీ కనిపించటంలేదు. రాజధాని నగరంలో ప్రతిరోజూ కూడా కల్తీ వ్యాపారస్తులకు శిక్షలు విధించటం పరిపాటే. మిరప పొడిలో చిత్రకపాడి కలిపారని, వెన్నలో మైదాపిండి కలిపారని, కాఫీ పొడిలో చింతగింజల పొడి, పప్పుల్లో రంగులు, టీలో తారు, ఒకటేమిటి, అఖిరికి పాలలో నీళ్లు కలిపారని కూడా శిక్షలు విధిస్తూనే ఉన్నారు. దేనికదే! రాజధానిలో ఈమధ్య రెండు రోజులపాటు పురపాలక సంఘ పరిపాలనా నిర్వాహకుల సమావేశం ఒకటి జరిగింది. వారంతా చర్చించారు. అందరూ వికీభావంతోనే ఉంటారు. అమలులోనే నమ్మండి చిక్కంతా.

సహకార సంఘాల బిల్లు, పంచాయితీల బిల్లు రెండూ పెద్దనే ముఖ్యమైనవే కూడా. వీటి 27-12-63 ఆంధ్రప్రదేశ్ వార్తాపత్రిక

మీద చర్మము పోరా పోరి సాగినాయి. సహకార సంఘాల బిల్లులో, రిజిస్ట్రారుకు ఇచ్చిన విస్తృతమైన అధికారాల పట్ల తీవ్రమైన ఆక్షేపణలు తెలియజేస్తూ సభ్యులు ప్రసంగించారు. నిరంకుశ విధానానికి దారి తీస్తుందని, సహకారోద్యమానికి దోహదకారిగా ఉండదని, కేవలం సహకారమనే పదం, ప్రభుత్వ పరమయి పోతుందని అన్నారు. అయితే ఇప్పుడున్న సహకార సంఘాలలో జరుగుతున్న అత్యాచారాల దృష్ట్యా, రిజిస్ట్రారు

రాజధాని కబుర్లు

రుకు ఆ మాత్రం అధికారాలు కనక ఇన్స్ట్రక్షన్ వాటిని అరికట్టటం సాధ్యం కాదని అధిక మంత్రి వివరించారు. చివరకి ఈ బిల్లును శాసన సభ వారు ఆమోదించారు. అట్లాగే పంచాయితీ బిల్లు, దీనిమీద కూడా తీవ్రమైన చర్చలు సాగినాయి. నిర్బంధ సేవకోసం గ్రామంలోని పురుషులందరినీ ఆదేశించే అధికారం గ్రామ

సర్పెంటుకు సంక్రమించే ఒకనిబంధన ఈ బిల్లో పొందు పరచారు దీన్ని గురించి అభ్యంతరం తెలియజేశారు. ప్రభుత్వం వారుకూడా ఈ నిబంధన మంజూరికాదని తీశేశారు. పంచాయితీ సభ్యులు అయిదేళ్ల దాకా పదవీ కాలంలో ఉండే ఏర్పాట్లు చేశారు. ప్రస్తుతం మూడేళ్ల కాలపరిమితి, కోర్టు దావాలు తగ్గించటానికిగాను వ్యయం పంచాయితీలు ఏర్పాటు చేశారు. వీరికి తగిన అధికారాలు ఇవ్వడం జరిగింది. గ్రామ పంచాయితీ పరిపాలనా నిర్వహణ ఈ బిల్లు అమలు జరిగితే అతి సమర్థవంతంగా ఉండ దగలదనే ఆశోభావం పంచాయితీ మంత్రిగారు వ్యక్త పరిచారు. ఇవన్నీ శాసన సభా సమావేశాల్లో జరిగిన వాటిలో కొన్ని.

ఇంకా ఇతరత్రా రాజధానిలో చాలా విశేషాలున్నాయి. కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు మధ్య విశేష చట్టాన్ని పూర్తిగా రద్దు చేయమని కోరుతున్నారు. కోస్తా జిల్లాలోనూ, రాయలసీమలోనూ మధ్యవిశేషం అమలుతోనే ఉంది. తెలంగాణ ప్రాంతంలోనే ఇది అమలుతో లేదు. కొంతమంది, ఆ విశేష చట్టాన్ని అమలు పరచమంటే, అసలే తీవ్రంగాని కొంత మంది అంటున్నారు. మొదట్లో ప్రభుత్వంవారు కూడా, 'డబ్బు కక్కుర్తి' కోసం, ఈ చట్టాన్ని తీసేస్తే బాగుంటుందని అనుకున్నారు. తర్వాత కాంగ్రెసు వారి సిద్ధాంతాలు, గాంధీజీ ప్రబోధాలు కలవర పెట్టిసినాయి. ప్రస్తుతం విరమించుకున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగారు సేవా ధర్మాన్ని చేపట్టారు. ప్రతి జిల్లాలోనూ ఒక వారం పర్యటించి ప్రజల కష్టనష్టాలను స్వయంగా విచారించ దలచినట్లు ప్రకటించారు. ఇందుకుగాను, తనకున్న కొన్ని శాఖలను ఇతరులకు అప్పజెప్పాలని ఆలోచిస్తున్నారు. అభివృద్ధి ప్రణాళికలు యెన్ని చేపట్టివా, గ్రామాల్లోని ప్రజల ఇక్కట్లు తీరలేదని దీనికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ చర్యలు తీసుకునే ముందర తానే స్వయంగా తిరిగి ప్రజలనే అడిగి తెలుసుకోవటం మంచి దనుకున్నారు. వీరు జిల్లాల్లో పర్యటించినప్పుడు ప్రజలు యేమేమి అడుగుతారో, వీరు మరి యేమేమి చేస్తారో చూడాలి.

టెలిఫోన్ గడబిడ యొక్క వయస్సు ఉంది. ఈ డిసెంబరు చివరికి నగరంలో అదనంగా 1500 కొత్త టెలిఫోన్ సౌకర్యం కలుగ చేస్తుమని ఈ మధ్యనే, ఒక అధికారి అన్నారు. ఈ ముక్క అన్న తర్వాత బిల్లులో ఉన్న వ్యక్తులకు కాస్త ఓపిక వచ్చింది. హాల్ తుత్తగా ఒక్కరోజునే టెలిఫోన్ సౌకర్యం యెంతో మందికి ఇచ్చే అగిపోయినాయి. దీనికి కారణం అధికారుల దోషం కాదు. అది కేవలం ఆయా వ్యక్తులే! వ్యక్తులేమిటి కొన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలో ఉన్నాయి. ఇదంతా యేమిటి? సకాలంలో బిల్లులు చెల్లించక పోవటం, అధికారులు వోటీసులు ఇచ్చినా శాఖలు కొంచెంగా తప్పించారు. దాంతో అందరూ కోట్లాది తెరిచారు. మాటికి 95 మంది దాకా 24 గంటల్లో డబ్బు చెల్లించారట. అయితే వ్యక్తుల విషయం వేరు. అనేక రకాల ఇబ్బందులుంటాయి. మరి ప్రభుత్వ కార్యాలయాల మాటో! కేవలం ఆశ్చర్య, బద్ధకం, సమర్థవంతమైన పరిపాలనా నిర్వహణ 54 వ పేజీ చూడండి

సుందర వనితల సౌందర్య రహస్యం !

మలబార్ గ్లోరి

ప్రస్తుతం

సౌందర్యంగా వుండుటకు రహస్యం ఇప్పుడు మీకు తెలిసే మలబార్ గ్లోరి సబ్బు మీ చర్మానికి కోమలమైనది.. దాని మృదువైన, మీగడనంటి నురుగు మరియు మనోహరమైన సువాసన మీ చర్మ సౌందర్యానికి ప్రత్యేకమైన మెరుపును గల్గించును !

MALABAR GLORY SOAP
VEGETABLE SOAP WORK

నెలెంబర్ పోస్ట్ వద్దు. కాకినాడ పోస్ట్ బాక్స్ నం. 3254, పి.ఓ.ఎం.3.

*వి.ఎస్.ఐ. పివరణ ప్రకారం తయారు చేయబడినది

సరాగమాల వి.వి.కె.రంగాశాస్త్రి

ఘంటసాల మొట్టమొదట సంగీత దర్శకత్వం వహించిన చిత్రం “కీలుగుర్రం” అని అందరికీ తెలుసు ననుకుంటాను. కానీ, అంతకుముందే రెండు, మూడు సినిమాలలో ఘంటసాల స్వంత పరసుల దాదాపు ఇరవైదాకా వినిపించినవంటే చాలామందికి ఆశ్చర్యంగానే ఉండవచ్చును. ఆ కథ వివరించి.

“రత్నమాల” చిత్రంతో భరణీ రామకృష్ణ, డి. ఎల్. కోరగా మూడు పాటలు చేశారు. కీర్తి శేషులు సి. ఎస్సార్ పాడిన “అగవేమరదలా” ఉడత సరోజిని పాడిన “దాదెలియ దేమిసేతు” అన్నది, దొంగలపాట. ఇందులో రాజేశ్వరావు రచన ఒకటి ఉన్నది. వల్లవి గుర్తులేదు. కానీ, “రూంరూం” అని వస్తుందా బృందగానం. తక్కినవన్నీ సుబ్బ రామన్ చేసినవే. ఈ “రత్నమాల” చిత్రంలో సహాయ సంగీత దర్శకుడిగా పేరు వేసినట్టు జ్ఞాపకం.

ప్రతిభావారి “బాలరాజు” చిత్రంలో, కూడ ముగ్గురు సంగీత దర్శకులు పనిచేశారు. “తేలి చూడుము హాయి”, “ప్రేమే ఎరుగనవా”, “తీయని వెన్నెల రేయి” సుబ్బరామన్ గారివి. “వతిరూపము నీయరయా” రాగమాలికలో మొదటి రెండు రాగాల చరణాలు, దేవాలయంలో పాడిన ఒక పాట గాలిపెంచలవి. మిగిలినవి ఘంటసాలవి. ఇందులో ఏవిధంగా పేరు వేశారో గుర్తులేదు. కానీ, అప్పట్లో ప్రతీకలలో చాలా దుమారం ఈ సంగీత కర్తల మధ్యంపై జరిగింది, ఆ పాటలు పాడిన ఎస్వరలక్ష్మి తుదకు ఘంటసాల పక్షాన తీర్పు చెప్పడం జరిగిందని వినికిడి.

ఈ సమయంలోనే మహాభీ పతాకం క్రింద

శ్రీమతి భానుమతి.

తయారవబోతున్న “లక్ష్మమ్మ” చిత్రానికి ఘంటసాల బుక్ అవటం జరిగింది. దీనికి కారణం కృష్ణవేణి. కొన్ని వారాల క్రిందట ఒక ప్రశ్ని ప్రశ్న అడిగాను. “తెలియ వశమా” గురించి. ఆ పాటను అంజలిదేవికి నేపథ్యం పాడిన కృష్ణవేణి ఆ నిర్మాతలను ఘంటసాలను ఆ పనికి నియోగించ మని కోరటం, చివరికి తిరిగి తిరిగి ఆ చిత్ర నిర్మాణం ఆమె చేతికే రావటం జరిగింది.

“బాలరాజు” పాటలలో మరొక విశేషం ఏమిటంటే, ఆ పాటలకు వరసలు కట్టింది మాత్రం ఘంటసాల, గాలిపెంచల. బ్యాక్ గ్రౌండ్, అంటే వాద్యానుసరణలు వేసింది సుబ్బరామన్. ఈ చిత్ర మైన వద్దతి అప్పట్లో అనుల్లో ఉండేది. అందు కోసమే ఆ పాటలు వింటుంటే అందులో సుబ్బ రామన్ పోకడలే కనపడుతుంటాయి.

* * *

రామవరపు కేశవరావు విజయనగరం నుంచి వాళారూ రిసర్చ్ కివారి “బొబ్బిలి యుద్ధం” లో అన్నీ భానుమతి పాడిన పాటలేనా, అన్నీ శాస్త్రియ గీతాలేనా అని. కాదు. ఎంతమాత్రం కాదు. ఇదేం ‘మల్లిశ్వరి’ అనుకున్నారా అన్న శాస్త్రియ గీతాలు, అన్నీ భానుమతి పాటలు కావటానికి?

ఇందులో భానుమతికి ఉన్నది రెండే పాటలు. “క్రికర కరుణాలవాళ వేణుగోపాల” అన్నది. జూనియర్ సముద్రాల రచన. తిలక కామోద్ రాగం. రెండవది సి. నారాయణరెడ్డి రచన “ఊయల లూగినదీ వా మనసే” అన్నది. కల్్యాణి రాగ వ్యాయంతో మిమ్మల్ని ఉయ్యాల లూపగలదీ పాట. ఈ రెండు పాటలే భానుమతి మల్లమ్మగా పాడు తుంది. ఇవి శాస్త్రియ గీతాలు అని చెప్పడం కష్టం లెక శాస్త్రియ గీతాలంటే బాగుంటుంది. శాస్త్రియమైన జానలి ఒకటున్నది సుశీల ఎస్వరయలక్ష్మి పృథ్వికి పాడినది. ఈ పాట కూడా చాలా హాయిగా ఉన్నది. మరో రెండు యుగళ గీతాలు సుశీల, ఘంటసాల, కంఠాలతో సుభద్రా వెంగళాపుల పాత్రధారులు జమనా, సీతారాం పాడతారు. ఇందులో నేను ఒకటే విన్నాను. అది హాయిగా, విన సొంపుగా, శ్రీనాథుని వద్యంతో కూడి ఉన్నది. తక్కిన పాటలు నేను వినలేదు.

అయినా మీ కెందుకంత తొందర, భానుమతి పాటలనా, మరేదైనా కారణం ఉన్నదా ?

* * *

ఈడూ-జోడూ ఎస్. 69750.

ఒకసారి ఎంతో మంచి పాటలను పరిచయం చేయడం ఆలస్యమై పోతుంటుంది. విడుదలైన కొత్తలో “ఈడూ — జోడూ” లో నాలుగు పాటలనుకుంటాను. పరిచయం చేశాను. ఇన్ని రోజులైన తరువాత మల్లి పత్రికలు ఈ పాటను గురించి వ్రాయమని కోరారు! వారికోసం.

“ఎరుగాలి వంటిది అరుదైన చిన్నది” అన్న

ఆర్యద్ర రచన సినిమాలో రెండుపార్టీలు వివిధిస్తుంది. మొదటిసారి వంతోష గీతంగా. సుశీల “ఊహా” లతో ఘంటసాల గాత్రం కలసిన మోహన గీతంగా. ఇందులో అకార్డియన్ భలే అల్లరి పెడుతుంది.. వాద్యగోష్టి అంతా పాశ్చాత్య ధోరణిలోనే ఉంది. మధ్య మధ్య ఉన్న బిట్స్ బూంగో పద్ధతిలో “కిన్ ఆఫ్ ఫైర్” అనే అంగ్ల కృతి ఛాయామాత్రంగా అనుసరిస్తూ ఉన్నవి. లీలగా వెనుక వినవడే బాంగ్ (డ్రమ్) హుషారెక్కిస్తూ జోరుగా మ్రోగినవి. అకార్డియన్ ఎవరూ వాయిం చారో గాని అద్భుతంగా ఉంది.

దీని వెనుక ప్రక్కనే ఉన్నది విషెడ గీతం. ఇందులో వంతోషం విరిపించే సుశీల కంఠం బదులు విషెడం వెదజల్లే ఒకే ఒక నన్నాయి ఉంది. ఆ అర్చనాదం వింటుంటే విచారంతో మనసు ప్రయ్యలవుతుంది. విరుద్ధ భావ స్ఫోరకత్వైన ఈ రెండు గీతాలు ఒక రచనతో ఇంత అందంగా తయారవటానికి కారణం పెండ్తాల. మొదటిది వింటే ఎంత సంతోషంగా సంతరింగా ఉంటుందో రెండవది వింటే అంత భారంగా ఉంటుంది. దీనికి కారణం పెండ్తాల పునఃతే. ఆర్యద్ర రచన రెండు ప్రక్కలా వదులైన కత్తిలా అడుసుకు తగినట్లు ఉన్నది.

హైదరాబాద్ సినిమావార్తలు

హానుమంతునికి తన శక్తి తెలియదట ! ఎవరన్నా చెప్పవరకు తెలిసేది గాదు!!!

తెలుగు నిర్మాతల పోకడలు కూడా అలానే ఉన్నాయి. తెలుగువారి రాజధాని ఇంతగా అందంగా, పవందుగా ఉన్నా చాలామంది తెలుగు నిర్మాతలు ఇంకెక్కడో తమ చిత్రాన్ని షూటింగు జరపాలని అనుకుంటూ ఉంటారు. మరో వైపు నుంచి, హిందీ నిర్మాతలు, బెంగాలీ దర్శకులు హైదరాబాదు వచ్చి తమ చిత్రాలను ఇక్కడనే షూటింగు చేసి వెళుతున్నారు.

ఈ నెలలో రెండు హిందీ చిత్రాలు, రాజధానికి షూటింగు నిమిత్తం వచ్చాయంటే, విస్తు పోనవలసిందేదు. ముకుల్ మూవీస్ వారి రంగు చిత్రం “బాఫి” కూడా ఆ రెండిట్లో ఒకటి.

ఈమధ్య దాదాపు 15 రోజులపాటు రాజధాని నగరంలో కొన్ని ప్రాంతాల “బాఫి” చిత్ర నిర్మాణ కార్యక్రమంతో క్రిక్కిరిసి పోయాయి. హైదరాబాదులో ఈనాడు కూడా మహమ్మదీయ

47 వ పేజీ చూడండి

చిగురొకటి పందిరి మీ నడనం :
 చిరుగాలుల అలజడి మీ వదనం :
 చిరకాలము నిలుచును మీ కథనం :
 నాకు నవ్వచ్చింది.
 'అదేమిటి వదిలా, నీకు కనిత్యం కూడా వచ్చు
 నని ఇన్నాళ్ళూ నాకు తెలిదే ! కొంపతీసి పిచ్చిగాని
 ఎర్రతేడుకదా !'

12 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యం 27-12-63

'ఏ తెలా తెలుస్తుంది సీతా, తెలిదు ! వర్షం వచ్చి
 నప్పుడు కొండ గుహయినా ఆశ్రయం ఇవ్వగలదు.
 ఎండొచ్చినప్పుడు అడవి చెట్టయినా నీడ యివ్వ
 గలదు ఇలా చెయ్యగలమని కొండకీ, చెట్టుకీ
 తెలుస్తుందంటావా ? ఇనుముతో చేసిన
 వంతెనకీ తను రోజుకీ వేలకొద్దీ మనుషుల్ని
 అట్టుంది యిటు తర్కిస్తున్నానని తెలుసు
 నంటావా ? కర్రతో చేసిన వడవ ఎంతోమందిని

ఆ ఒడ్డు నుంచి ఈ ఒడ్డు చేరుస్తున్నానని ఎరుగొ
 నంటావా ?'
 మాటాడుతుండగానే వదిన గొంతుక బొంగురూ
 పోయింది.
 'ఏ పువ్వు అయినా, ఏ పండ్లు అయినా కొన్ని
 కాలాలలోనే లభిస్తాయి. వెన్నెల కయినా వెలుగు
 కయినా వేళ లున్నాయి. కాని అన్ని కాలాలలోనూ
 లభించేది ఒక్కటే ఉంది అది'
 వదిన వెక్కిరిస్తూ ఏడుస్తూ నా ఒళ్లో తల

దాచుకొంది. వూర్తిగా నవాబసిద్దమైన, బొత్తిగా పామాన్యమైన గుణాల్ని చూసి ఈవిడెందుకు ఇంత విచిత్ర అవుతుందో అర్థంకాదు. ఏమిటో పిళ్ల తీరే అంత చిత్రమైన మనుషులు !

* * *

అదోజా ఎనిమిదో, ఎనిమిదిన్నరో అయి ఉంటుంది. నా వంటగదిలో నేను 'మంయే' మని చారు పోపులో మురిగిపోయి ఉన్నాను. వీధి గుమ్మంలో 'భోండ్' మని కారాగడం గాని, మా జగన్నాథం కారు హారను 'పావే పాం' అని నాయించడం గాని వాళ్ల డ్రైవరు 'అంయే' అని తిరగబడడంగాని నే నేరుగాను.

'అన్నయ్య క్యాంపు నుంచి వచ్చేసినట్టున్నాడు'.. అని వదిన ఓ కేకెట్టింది. చేతులు కడుక్కుని 'పై చెంగుతో తుడుచుకుంటూ' వీధిలోకి వస్తున్నాను.

'ఇదుగో ఈ గదిలో పడుకోబెట్టండి' అంటున్నారా ఆయన.

'ఇదిగో ఇక్కడ ఒసే వద్దా నువ్వెళ్లి ఆ కిటికీ తలుపు తెరు. చూడు రంగా వెంటనే నువ్వు వెళ్లి సుబ్బారాయుడు దాక్కురుగాల్ని నేను రమ్మన్నానని చెప్పి వెంటనే తీసుకూ ఏమోయే వెంకట్రమణా, నువ్వు పెరట్లోకెళ్లి మోహం కడుక్కో ఒసే కాంతం నువ్వు కాఫీలు కలుపు మీరలా లోపలికి వెళ్లండమ్మా ఏది, మీ అమ్మేదిరా? ఎంతవేళూ ఆ వంటింట్లో అసెారిస్తుంది.... సీతా ఏమేవో' ఏమీ అర్థమక నేను వెమ్మదిగా ముందు కొచ్చాను....

'చూడూ ఈవిడెవరో గుర్తుకొచ్చారా?'

వస్తూనే ననుస్కారం చేశాను. కూర్చోండన్నాను. ఎక్కడో ఎప్పుడో ఏదో పేరంటంలో చూసినట్టుంది. మోహం, జ్ఞాపకం రాలేదు.

'ఓసీ వెర్రిమొహమా, మన కాంభోట్ల మేష్టెరి పెళ్లమే! నేను మేష్టెలుగా ఉన్నప్పుడూ ఎక్కడ తునిలో మన రాజగోపాలాడికి సంస్కృతం చెప్పేవారా ఆయనప్పుడూ మరోలా అనుకోకండమ్మా, ఉత్తి మందమరుపు మనిషి !'

'అయినా ఒక ఊరా, ఒక లోకమా బాబూ ! ఆ ఉద్యోగంలోంచి ఈ ఉద్యోగంలోకి వచ్చారా మరి...'

'మొన్న నేను క్యాంపు కెళ్లినప్పుడు యదా లాపంగా వీల్చింటికి వెళ్లాను పాపం పిళ్ల సుబ్బన్నకి నూటమూడు దాకా జ్వరం ఉంది వారం రోజుల్నుంచి మూసిన కన్ను ఎరగడట అలాంటిచోట వైద్యమేం జరుగుతుంది చెప్పు ? ఇక్కడ మంచి వైద్యులున్నారుగా చూపిద్దామని అప్పటికప్పుడు బలవంతంచేసి తీసుకొచ్చేశాను. ఒకపట్నాన మేష్టెరు ఒప్పుకోలేదనుకో మేష్టెరు రాదానికి శంపు కుదర్లేదుట పొయంగా ఉంటాడని వాళ్ల తమ్ముడు వెంకట్రమణి పంపించారు'

'లోపలికి రండమ్మా స్నానం చేద్దరుగాని' అన్నాను. అదుకోనూ వచ్చు, అవసరానికి అడ్డుపడనూ వచ్చు.... ముందు చెప్పడం, చెయ్యడం ఏం ఉండదు, పిళ్ల పద్ధతే అంత హడావిడి మనుషులు !

* * *

కున్నచాళ్లు లేదు. అలాంటి వైపున ఇంజనీరు ఉద్యోగాలు చేసేవాళ్లు లేరు. డబ్బు విలువా, కాలం విలువా గ్రహించి క్రమశిక్షణకీ ప్రాణమిచ్చే ఆవాటి అంగ్లేయుల దగ్గర జాననివించుకుని ఉద్యోగాలలో ఉన్నత పదవులను మేడ మెట్లెక్కినట్టు ఎక్కోకొరియన..

'సీకేమే, అబ్బో గవర్నమెంటు ఆఫీసరు భార్య రత్నాని! వేలకీ వేలకీ బీతమే ఉంటుంది.... ఇక బళ్లకొద్దీ పై రాబళ్లు, అవి లెక్కమిటిలే !' అనేవారు మావాళ్లు. పై రాబళ్లంటే జ్ఞాపకం వచ్చింది, బీతంలో ఒకే ఒకసారి ఇలాంటి వాటికి ఎగబడడమూ, మరి లేనకుండా దిగబడడమూ కూడా జరిగింది.

ఒకరోజున కన్నుకుట్టే కమలాఫలాల నిండు బుట్ట మా యింటికి చేరింది

పిల్లలు యింకా ఇంటికి రాలేదు. వదిన వంటింట్లో ఉంది. ఈయన ఆఫీసు నుండి వచ్చారు. రాగానే బుట్ట చూశారు. చూడగానే ముగ్గు బుట్టలాంటి ఆయన మోహం బొగ్గు తట్ట అయి పోయింది. ఖాండ్రించి ఉమ్మేశారు, గర్జించి కదలేశారు.

'ఇదెవరు తెచ్చారు ? ఎవరు లోపల పెట్టిం చారు.'

'ఉంచండి పిల్లలు తింటారు.'

'ఈ ఏడుపు కూడా ?'

'ఇది ఏడుపు కూడానా?'

'కాదా ? ఇది ఎవరు ఎందుకు ఏ ఉద్దేశంతో మన కిచ్చారు ?'

మనం ఎందుకు పుచ్చుకున్నాం ? మనకీ, వాళ్లకీ ఏమిటి ఒప్పుందం ?

'ఇది చిరుతిండి కాదా, చిల్లర బతుకు కాదా, సిగ్గుచేటు కాదా ?' వదిన వంటింట్లోంచి వరు గెత్తుకొచ్చింది.

'చాలేరా ఇంకో నాలుగు పేర్లు ఇంకోటి మహాసరాదానికి ఉరిశిక్ష విధిస్తే సరి అక్కడికి ప్రవంచంలో అందరూ మడిగట్టుకున్నట్టు....'

మాన అలాంటి మామంటా అలాంటివాళ్లు ప్రేగా పినిమాకి వచ్చిన 'సర్కిలు ఇన్ సెక్టరు' పెళ్లాల్ని చూస్తే. 'దీన్ని తీసుకెళ్లిపోతే విలువు దోపిడీ యిస్తాను' అని మొక్కుకోని పినిమా మేనేజరు ఉండడు. సరాసరి పిచ్చికి వచ్చేసి 'వెనక నించి పంపిస్తాం సొమ్ము' అని వది వట్టు పీరలు ఏరి వట్టుకుపోయే 'సేల్సు టేక్సు ఆఫీసరు' కూతుర్ని చూస్తే 'దీని ఏడేడు తరాలూ ఏకమై ఎప్పుడేడుస్తారో' అని ఎదురుచూడని బట్టల పిచ్చు యజమాని ఉండడు వద్దు మనకీ లంచాల వద్దు ఉచితంగా వచ్చిందేమీ ఉచితమైంది కాదు అది పళ్లగంప కాదు ముళ్ల కంప ముందవతలికి సాగనంపండి.'

'రాబళ్లు కావని బళ్లు' అంటారు మావాళ్లు. 'మామూళ్లు కావని ముళ్లు' అంటారు మావారు.

ఏదైతే మా కెందుకు గాని నా పిల్లలకు పెట్టుకుండా మనుకున్న గంపెడాశా నా ముందు నుంచి చూస్తుండగా కదలిపోయింది !

ఇక నెలకీ వచ్చే మూడోందల రూపాయల్లోనూ ఒకటోతొలిఖుకే వందా ముందు మనియార్డర్లు వెళ్లిపోవల్సిందేకదా మరి ఈయన్ని పెంచి పెద్దచేసిన పితల్లి ఉందిట కదా, అతి పీసన స్థితిలో ఉన్న ఇద్దరు ముగ్గురు స్నేహితులట కదా, ఇవన్నీ వంపకపోతే పిళ్లందరి నోరూ కొట్టి నట్టే కదా కట్టుకున్న పెళ్లాం, బిడ్డలూ మాత్రం ఏమీ అవడానికి లేదుకదా ఇదేకదా ఈయన కదా పై వాళ్లకీ ఇచ్చేటప్పుడు మాత్రం ఈయన చేతికి ఎముక ఉండదు. ఇంట్లో ఖర్చు పెట్టేటప్పుడే విపరీతమైన పొడుపు, బ్రహ్మాండమైన జాగ్రత్తాను !

పెద్ద వండుగ కయినా అడవిల్లెలకి బట్టలకని మక రకం ఏక రంగు సైను తాను తెచ్చి అది ధస్తే నూకొద్దని వాళ్లు గెంతుతున్నప్పుడూ, వరసపెట్టి ఏకబిగిని, మొగపెల్లలకి సమ్మర్ క్రాపు చేయిద్దా మనుకుంటే మంగలాడికి దొర కుక్కందా గంటకి అరవైమైళ్ల పీడ్లలో పిల్లలు వరుగెడుతున్నప్పుడూ

శ్రీనాని

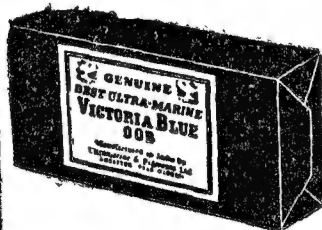
పుష్పము మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నది, మీ సరియైన చర్యను గురించి మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు కార్డు పై న మీకు ఇష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, మీరు వ్రాయు లేదీ, వేళవినరములున్నూ, మీ సరియైన చిరునామాయున్నూ వెంటనే వ్రాసివంపండి. జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగామేము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసినలేదీ లగాయతు

12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభాదృష్టములు, జీవిత మార్గము, వ్యవహారములోమీకు జయము కలుగునో, ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, వరదేశమునము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాబరీ, అకస్మాద్రవ్యలాభము: మొదలగువానిని గురించి పుష్పముగా మానవారీగా వ్రాసి రు.1.25న. పై. లకు మాత్రము చి. పి. గా వంపగలము. (చి. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకం). దుష్ట గ్రహములేనైనా ఉన్నయెడల కాంతివేయు విధానం కూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై నవంపబడును. మేము పంపిన భోగిట్టా మీకు తృప్తిగా లేనివిడల పై కము వాచను చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించండి. ఆద్రుసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ JYOTHISHI (A.W.P)
P. B. 86, JULLUNDUR CITY.

ప్రకాశవంతమైన తెలుపుకి విక్టోరియా బ్లూ 00B

ఉత్తమమైన అల్ట్రామెరిన్ బ్లూ

వెన్ను జిర్కనీవారి సహాయముతో
ఇండియాలో తయారుచేయువారు

అల్ట్రామెరిన్ అండ్ పిగ్మెంటుస్
లిమిటెడ్

అంబత్తూర్ - మద్రాసు సమీపము

మద్రాసు, అంధ్రా, కేరళాకి ఏజెంట్లు;

ఎన్. రమనలాల్ బ్రదర్సు, 416, మింట్ స్ట్రీటు, మద్రాసు-1.

కరుణాత్మకాలు

ఈ చేతకాని ఆమ్మే ఆ అమాదుకులకి శరణా గతి!

ఇంకా ఏం చెప్పను ఈయన లీలలు!

వీళ్ళ స్వభావమే ఇంత అసాధ్యపు మనుషులు,

* * *

'నువ్విలాంటివి వెంటనే నిలదీసి అన్నయ్య నెందు కడుగవు?' అంది వదిన. ఏమిటన్నట్టు చూశాను.

'ఇవాళకి వారంరోజు లయింది వాళ్ళొచ్చి. అవిడా, అవిడ చంటిపిల్లా, మరిదీను ఒకళ్ళా ఇద్దరా? వీళ్ళందరూ కాక ఆ జ్వరం పిల్లా డోకడూ ఏం రోగిమో ఏమిటో. ఆ కుర్రాణ్ణి చూస్తూంటే నాకు భయమేస్తోంది వాకి ఇంటల్లోంచి పారిపోదా మని పిస్తోంది. దేన్ని చూసి నువ్వు సహిస్తున్నావో నాకేం అర్థంకావడంలేదు.'

'తీరా తీసుకోవ్వారు ఆమనస్రితో 'జెడ్' దొరకలేదుట మధ్యలో ఎక్కడికి పొమ్మంటాం పాపం?' అని అవిణ్ణి అప్పటికి ఊరుకోబెట్టెను. ఆ రాత్రి వడకొండుపుర అయింది. వా పనులన్నీ అయేసరికి వదిన ఈ రెండ్రోజుల మించి యింటోకి రాక పని మరి ఎక్కువై పోయింది. పిల్లలూ ఆయనా భోంచేశాక వదినకి వేరే తీసి కెళ్లి వడ్డించాను. వెంకట్రమణ సినిమాకెళ్లి వచ్చాడు. వదయింది. ఆయనగారికి పెట్టి, తర్వాత నే తిని వరహాలమ్మగారి చంటిపిల్లకి వేళ్ళొట్టా స్వాస్థ్యంలో పోసి-చంటిళ్ళ కడిగి పొయ్యి అలికేసి పెరటి తలుపు, వీధి తలుపు తాళాలు వేసుకుని మరచెంబుతో నీళ్ళు వట్టు కుని యితరల వడసరికి నవ్వెండు టంగిది కొట్టింది.

'అమ్మా, అబ్బా అయ్యో బాధ'

వా గుండె దడదడ కొట్టుకొంది. పాపం నుబ్బున్న మూగుతున్నాడు. కిటికీలోంచి చూశాను. బాధతో పిల్లాడు అటూ యిటూ పొర్లుతున్నాడు. పిల్లాడి కాళ్ళ దగ్గర బుర్ర పెట్టుకుని వరహాలమ్మ గారు పడుకుని ఉంది అవిడ కాళ్ళ దగ్గర చంటిపిల్ల గుర్రెట్టి నిద్దరోతోంది. ఇదే నిశి రాత్రి వేళ ఇంటల్ అందరూ పడుకునే వేళ ఇలా ఓ వారం వరకూ ప్రతిరోజూ నే నొక్కరైతే మేలుకుని తీవ్ర జ్వర పీడితుడైన ఆ రోగి హృదయ విదారకమైన దీనాలాపన వినేదాన్ని

ముచ్చెమలులు పోసివి, కాళ్ళూ, చేతులూ ఒణికేసి దేనికి వా భయం?

'అమ్మా, ఆ పాప నా పుస్తకాలన్నీ చింపేస్తోంది. మా మేష్ట్రులు కొడుకున్నారు వీళ్ళింకా ఎన్నా ఖల్లంటారే అమ్మా పొమ్మని వాన్నతో చెప్పింద వేమే' అనేది మా అమ్మాయి పద్య-చిన్నది దిసికేం తెలుసు?

'ఆ వరహాలమ్మగారు నన్ను 'వెధవా' అని తిడు తోందే అమ్మా ఉన్న మూడు గదుల్లోనూ ఓ గది వీళ్ళే ఆక్రమించారు.... వా ఆట పామాను. తన అలమార్లో పెడితే పెద్దక్క పెసిరేసింది. గూడవే అమ్మా వీళ్ళని ఎప్పుడు పంపించే ప్లానే బాబూ' అనేవాడు మా జగన్నాథం - కుర్రాడు, పీడి పెరుగు?

'మరీ అన్నయ్యకి ఇంత ఇంగిత జ్ఞానం లేక పోయిందే సీతా అయినా పూర్తిగా వాణ్ణి నేను బాణి అడిగి దాటా. పొడింది పొటగా

తయారుచేసింది నువ్వు. వీడి తప్పు." అనేది వదిన—నామీద అభిమానంగాని, పాపం ఈవిడేం చేసు ?

'ఓ యబ్బో సేసేవోళ్లుండాలే గాని, ఇంకో ఇంతమంది మనుసుల్ని నేనూ ఇల్లు నింపేద్దను. మా రాజా ఆయన తీస్కాస్తే ఒచ్చాడు గాని ఈయమ్మ ఎలా ఒప్పుకుందీ అంట ? సేతులరి గేలా తోమిపారెయ్యడానికి దాసిపేనుగ అగోరితోందనా ? ఓ యబ్బో ఎవరికి తెలియని ఎవ్వర మీది .. ఏమాట కామాటే పెప్పుకోవాలి. మనుషు సేక్కిని కాసే వీళ్లేనేదీ సేతమ్మ ఈ ఒరాలమ్మగిరి కుటుంబం దిగడాక వారాయణ నిల్చి నిల్చి ! అయినా ఈ సేతమ్మగిరికి ఎంతోపేక యిచ్చావో ఆ బగుమంతుడు.' అనేది దాసిది అప్పాయమ్మ. వెర్రి పీనుగ, దీనికేం ఒరుగు ?

'సీతా, రెండ్రజా లనగా బత్తాయినవళ్ళు అయి పోయాయిలు పిళ్ళ పానకి రెండోహాటుకు పొర్లిక్కు అలవాటుట అన్నీ నేనే కనుక్కోక పోతే కాస్త నువ్వు కూడ భారం వహించకూడదూ ? వాళ్ళ మనింటి కెందుకోస్తారు చెప్పు ?' అనే వారు ఆయన. తెలివితక్కువ మనిషి, నా బాధ ఈయనేం పసికట్టు ? పిలున్నిటిని మించనివ వరవో లమ్మగారి విమర్శలు.

'ఎలా ఉందే పిల్లాడి ఒంట' అనుకుంటూ వది రోజులనాడు వచ్చారు కాంభోట్టు మేష్టారు. 'శలవు దొరికింది కాదు.... తమ్ముడు కూడా ఉన్నాడు గదా అని తెగింది రాలేకపోయాను ఎలా ఉంది నుబ్బన్నకి ?'

వరవోలమ్మగారి తరవాతి అవతారం ఎత్తింది. 'ఎలా ఉందా, ఏదీసినట్టుంది ఇక్కడెలా ఉందా, అపూరించినట్టే ఉంది. మే మెలా ఉన్నామా, అడుక్కుతిన్నట్టే ఉన్నాము !'

'మమ్మల్నిక్కడికి వంపేసి మడదుక్కులా కాలం వెళ్ళబుచ్చరామన్న దుర్బుద్ధి కాకపోతే ఈ పాడు కొంపలోకి మమ్మల్నిండుకు వంపించారు చెప్పండి ? నమయానికి పిల్లలు ఎవరూ యింటల్లో లేరు... వదిన కూడా అదృష్టవశాత్తుగా యింటల్లో లేదు... నేను పెరట్లో ఆవిడ అంటల్ల గిన్నెలు తోము తున్నాను. ఆవిడ గిన్నెలు చేర్చి, అవి దాసిది తోమ దానికి వల్లకారు. ఆవిడకి అన్నీ అక్కడ అమర్చి పెడితే అదీ ఆచారం ఒలకబోస్తూ కుంపటిమిడకి గిన్నెలు ఎక్కించి దింపుకుంటుంది. ఆవిడ శ్రీ కూర్మంలో వీరవైష్ణవం పుచ్చుకొందిట ఎవళ్ళచేతా మీ తినడు. (.... 'వీహట్లా, చెప్పు డెబ్బలూ తప్ప' అంటుంది వదిన !')

'ఏమిటంత పెద్ద గొంతుక, ఎవరేనా విన గలరు బాగుండదు, ఊరుకో'

'ఏం చేస్తారేం గాడిద గుడ్డు ? నాకు ఒళ్ళు ముండిపోయాక నా నోటికి ఇంకేమిటి అడ్డు ?'

కాంభోట్టుగారి ప్రయత్నమేం కలసిదాలేదు కాబోలు

'ఏం పిల్లలు, ఏమి అల్లరి ! అయ్యోరాసు ! ఆ పడింది ఏడుగా, పిప్పళ్ళ బిస్తా అనుకొనే టంతగా దుబ్బని గొంతులు, ఆ అలిచింది ఉరుమా, ఉలాకమా అన్నంతగా కూతలు, నా ముందు నుంచే తెల్లలులు, నా మీదనుంచే వాలు మొగ్గులు... పిల్లలుంటే బాబూ పిశాచాలు గానీ !'

ఈ మాటలు వింటున్న నాకు ఒళ్ళు హండి పోయింది. నా యింటికి వది బాతేన వెంటింది

కుంటూ నా పిల్లల్ని దుమ్మెత్తి పోయ్యడానికి ఇదే వర్తి ? ఇంచుమించు లేని రాబోయాను. నా ఇంగీతం నన్ను చెయ్యి పట్టుకు కూచోపెట్టింది. 'ఇక ఈయనగారి వెధవ చెల్లెలుంది 'తూ' అంటే తుపాకి నేస్తుంది. మనతో మాట్లాడదు. భూమికి అల్లంల ఎత్తున నడుస్తుంది.... దేన్ని చూసుకునో ఆ గర్వం నాకు అర్థంకాదు.'

'పిళ్ళందరితో మనకేం వని నమయానికి వచ్చి నడుపాయం చేసినవాడు ఆయన ఇంట్లో చాకిరీ చేసేది యిల్లాల పిల్లద్దరూ మన్ని చల్లగా చూస్తే చాలదూ ?'

'ఓ చూడకేం ? ఈ యింటి భాయలకు రాడానికి భయపడి ఆ మొగాయన దగ్గరుండి వేయించు కుని క్యాంపులమ్మల తిరుగుతూ ఉంటాడా ఇక ఇల్లాలినే చెప్పుకోవాలి పైకలా చావకింద పిరులా ఉంటుంది కాని చెప్పదగిన చుప్పనాతి వది మాటలకి ఒక్క చూపు చూస్తుంది..... అంతే అందరూ భస్మం కావలసిందే. ఏదో చేసుకుపోతుం దనుకుంటే ఆ మనసులో వామీద ఎంత అక్కసుందని !'

'అన్నిట్నీ భరించగలను. ఉడయవరల దగ్గర ఒప్పందమే, అనాచారపు కూడు. ఎలా నహించను ? ఆ బజారు గుడ్డలతోనే అందరూ భోజనానికి కూచుంటారు. ఈ చాకింటి మడతలతోనే ఈ సుకుమారి వడ్డిస్తుంది. శ్రీమన్నారాయణమూర్తి, తండ్రి అఖరికి ఎలాంటి మాలకొంపలోకి తెచ్చి పారేశావయ్యా !'

'ఇవన్నీ ఒక ఎత్తు నుబ్బడి జ్వరం ఒకెత్తు బం తి లాంటి పిల్లడు బల్లిలా అయిపోయాడు వెర్రినాన్న లేవడ మెప్పుడో జ్వరం హెచ్చడమే గాని తగ్గు మొహం వట్టేట్టు లేదు ఆ వైద్యుడు చచ్చి వాడు వంద కబుర్లు వంపినా వచ్చి చావడు. 'ఇంతకీ ఎప్పుడేం కావాలో కనుక్కునే దక్కు లేదిరెండి ?'

ఆవిడ ఏడుస్తోంది రాంభోట్టుగారు ఓదారుస్తున్నారు. అప్పుడే వచ్చారు కాబోలు, ఆయన గొంతుక వినిపిస్తోంది.

'అయినా యీ డాక్టరులో ఇంక రాభం లేదమ్మా మొదట మలేరియా అన్నాడు. తర్వాత న్యూమోనియా అన్నాడు. ఇంకో అతను ఈ ఊళ్లో ఉన్నాడు. ఫారెన్ రిలర్వేడ్. వెల్లి పిలుచుకున్నాను. మరేం భయపడకండి, తగ్గి పోతుంది....'

ఆయన క్యాంపు నుంచి ఎప్పుడొచ్చారో నాకు తెలియదు. కొత్త డాక్టర్ని పిలవడానికి ఎప్పుడెక్కారో నాకు తెలిదు, ఏం చెప్పను !

పిళ్ళ వాలకమే అంత, అంగారు మనుషులు !

* * * కొత్త డాక్టరుగారు రెండ్రజానికిగాని రాలేదు. అప్పటికి కాంభోట్టుగారు వెళ్లిపోయారు, ఏదో వసుందిట తమ్ముణ్ణి కూడా తీసుకెళ్లి పోయారు. అవళ మధ్యాహ్నమే ఈయనా కేంపుకి వెళ్లారు ఆ పాయంకాలపువేళ ఆ డాక్టరు గారు వచ్చి అతగంటసేపు రోగిని పరీక్షించాడు. మర్నాడు మధ్యాహ్నం కంపాండలూను వెల్లి బెట్టుకు వచ్చాడు. డాక్టరుగారు రోగికి పిం డెడం వేశారో నాకు తెలియదని కుడిచేతులు

మాత్రం మా కందరికీ చిటుకూ, చిటుకూ మని తలో ఇంజక్షన్లు పొడిచేశాడు.

డాక్టరుగారు నన్ను పెరట్లోకి తీసుకెళ్లారు....

'చూడండమ్మా—నాకు మొదట్టుంచీ అనుమానంగానే ఉంది, ఈ రోగం యిది అని కాని నిదానంగా పరీక్షిస్తేగాని చెప్పలేం గదా ఇవాలికి రూడిగా తెలిసింది సంతలుగారు చూస్తే ఊళ్లో ఉన్నట్టు లేరు, మీరు చూస్తే పిల్లా జల్లతో ఉన్నట్టున్నారు. అందుకే ఎందుకేనా మంచిదని ఇంట్లో అందరికీ ఇంజక్షన్లు యిప్పించాను. అయినా ఈసారి వచ్చిన మందులు అంత 'వవర్ ఫుల్' గా ఉన్నట్టు కనబడవు ... ఇంజక్షన్ల దారి ఇంజక్షన్లదే. రోగాల దారి రోగాలదే కొని తెచ్చుకున్నట్టు ఈ భయంకర వ్యాధిని ఇంట్లో తెచ్చి ఎందుకు పెట్టుకున్నారమ్మా నాకు తెలిక అడుగుతాను ? నరేగాని, ఇప్పుడు మూడోవారమా, ఇంకో వది రోజులలోగా యిల్లో ఆల్తో తేల్చేస్తుంది ఇప్పుడే వ్యాధి ఎక్కువగా సంక్రమించడానికి అవకాశం కూడా ఉంది కాని చల్లార్చిన వీళ్ళుగాని ముట్టుకోవద్దు. పిల్లల్ని ఆ దరి దాపులకి వెళ్ళనియ్యద్దు వింజబ్బో విన్నారు కదూ, టై ఫాయిడు !'

నా శరీరం ఒక బట్ట అయినట్టు ఎవరో ఒక చుక్క జీవరసం లేకుండా పిండినట్టు అయిపోయింది, ఈమాట వింటూంటే, నేనా పెరట్లోనే, చీకట్లోనే, ఆ చెట్టు మొదట్లోనే కూలబడిపోయాను. ఒక్కొక్క పేరు వింటే, ఒక్కొక్క తీరు చూస్తే (బతికున్నవాళ్ళా కొందరికి భయోత్పాలాలు ఉంటాయి మరి !

నేను పుట్టిన వన్నెండేళ్ళకి పూ తమ్ముడు పుట్టేడుట అమ్మా, నాన్నా వాణ్ణి కంటికి రెప్పలా కాపాడతే చిత్రమేమీ లేదు ! నేను ఎత్తుకుమోసి ఉత్తుల్లిపాలు పోసే రబ్బరు

31 వ పేజీ చూడండి

'మీ రూంమేటు నిద్రతో తూటా స్వరాజ్యం స్వరాజ్యం అంటున్నాడు ... దేశభక్తుడారా...'

'కాదు! అది వాడి ప్రేయసి పేరు !...'

పనికాలోకం

రకరకాల కుర్మాలు

యం. ప్రథమ

కుర్మా మనం రోజు వేసుకోవాలి అంటే కుడ రదు. చెయ్యడమూ అలవ్వుము అవుతుంది. బద్ధు ఎక్కువ. డిన్నరు పై ములో కుర్మా ఒక అయిట ముగా పెడితే చాల బావుంటుంది. కుర్మా చెయ్య దానికి అన్ని రకాల కూరలు బావుండవు. బంగాళా దుంపలు, లేత మువ్వ వంకాయలు, కాలిఫ్లవర్, బఠాణి, చిక్కుడుకాయలు కుర్మాకు బావుం టాయి.

కుర్మా కారంగా, సూటుగా ఉండా అనుకోవే వారు మసాలా సామాను మారి వేసుకోవాలి. కారం అక్కరలేనివారు మారకుండా ఏడిగా వేయ వచ్చును. కుర్మాకు కొబ్బరిపాలు వేస్తే రుచిగా, కమ్మగా బావుంటుంది. మజ్జిగ కూడా చిక్కగా ఉండాది. ముందు బంగాళాదుంపల కుర్మా చెయ్యడం చెప్పతాను.

కావలసిన పదార్థములు :-

- 1 పిత్తే బంగాళాదుంపలు.
- 3 పెద్ద పిరు ఉల్లిపాయలు,
- 6 వచ్చిమిరవకాయలు.
- 4 అవంగాలు.
- 4 యాలక్కాయలు.
- 4 రాక్షింకెక్క ముక్కలు.

అకుపత్రి కొంచెము.

చిన్న వెల్లుల్లిపాయ.

చిన్న అల్లంముక్క.

2 టేబుల్ స్పూన్లు నెయ్యి.

2 టేబుల్ స్పూన్లు మూనె.

1 గ్లాసు మజ్జిగ.

1 చిన్న కొబ్బరిముక్క.

ముందు బంగాళాదుంపలు ఉడకబెట్టాలి.

అవి ఉడికాక తొక్కలు వేచి ముక్కలుగా తరిగి ఉంచుకోవాలి. ఉల్లిపాయలు పొడుగ్గా, వన్నగా తరుక్కు ఉంచుకోవాలి. వచ్చిమిరవకాయలు కూడా మధ్యకు చీల్చి ఉంచుకోవాలి. వెల్లుల్లిపాయ, అల్లం ముక్క మెత్తగా మారి ఉంచుకోవాలి. కొబ్బరిచిప్ప కోరుకుని, ఆ కోరును రోట్లో వేసి మెత్తగా రుబ్బాలి. రుబ్బగా వచ్చిన గుజ్జని తెల్లని గుడ్డలో వేసి పిండితే పాలు పోస్తాయి. అవి ఒక గిన్నెలో ఉంచుకోవాలి.

పొయ్యిమీద వెడల్పాటి కళాయి గిన్నెను ఉంచి అందులో మూనె, నెయ్యి వేసి కాగక యాలక్కాయలు, అవంగాలు, దాల్చిం చెక్క, అకుపత్రి ఆ మూనెలో వేసి వేగనివ్వాలి. అవి వేగనప్పుడు కమ్మని బాసన వస్తుంది. అప్పుడు తరిగి ఉంచు

కున్న ఉల్లిపాయ ముక్కలు, వచ్చిమిరవ ముక్కలు వెయ్యాలి. ఉల్లిపాయ ముక్కలు దోరగా వేగక బంగాళాదుంప ముక్కలు వేసి తర్వాత గ్లాసుడు మజ్జిగ, కొబ్బరిపాలు వెయ్యాలి. మారివుచిన అల్లం, వెల్లుల్లి ముద్ద, తగినంత ఉప్పు, వసుపు అందులో వెయ్యాలి. గరిటతో కలియబెడితే ముక్కలు, మసాలా సామాను అన్ని కలుస్తాయి. మూతవేసి నవ్ఫని పెగమీద ఉడకనివ్వాలి. కొంచెం దగ్గరగా మగ్గనిచ్చి క్రిందకు దించాలి.

వంకాయ కుర్మా

వంకాయ కుర్మా చెయ్యడానికి లేతవి, చిన్నవి, మువ్వ వంకాయలు బావుంటాయి. వంకాయలు గుత్తి వంకాయకు కొనినట్లే కాదు ఏడి సోకుండా నిలువుగా రెండు వైపులా కొయ్యాలి. బంగాళాదుంపకు కుర్మాకు చెప్పిన మార్దిగా అన్ని సరుకులు అమర్చుకోవాలి.

పొయ్యిమీద కళాయి గిన్నె పెట్టి మూనె, నెయ్యి వేసి కాగినాక యాలక్కాయలు, దాల్చిం చెక్క, అవంగాలు, అకుపత్రి వేసి వేగక ఉల్లి పాయ ముక్కలు, వచ్చిమిరవ ముక్కలువేసి దోరగా వేగనిచ్చి వంకాయలు వెయ్యాలి. తర్వాత మజ్జిగ, కొబ్బరిపాలు పోసి అందులో మూసిన అల్లం, వెల్లుల్లి ముద్ద, ఉప్పు, వసుపు వేసి వంకాయలు, మసాలా సామాను కంపేలాగ కలిపి మూత వెయ్యాలి. పెగమీద ఉడకనివ్వాలి. మంటమీద అయితే వంకాయ రోపం ఉడకకుండా మోపు అంతా మరిగిపోయి కుర్మా రుచి ఉండదు. కూర కొంచెం దగ్గరగా మగ్గనిచ్చి క్రిందకు దించాలి.

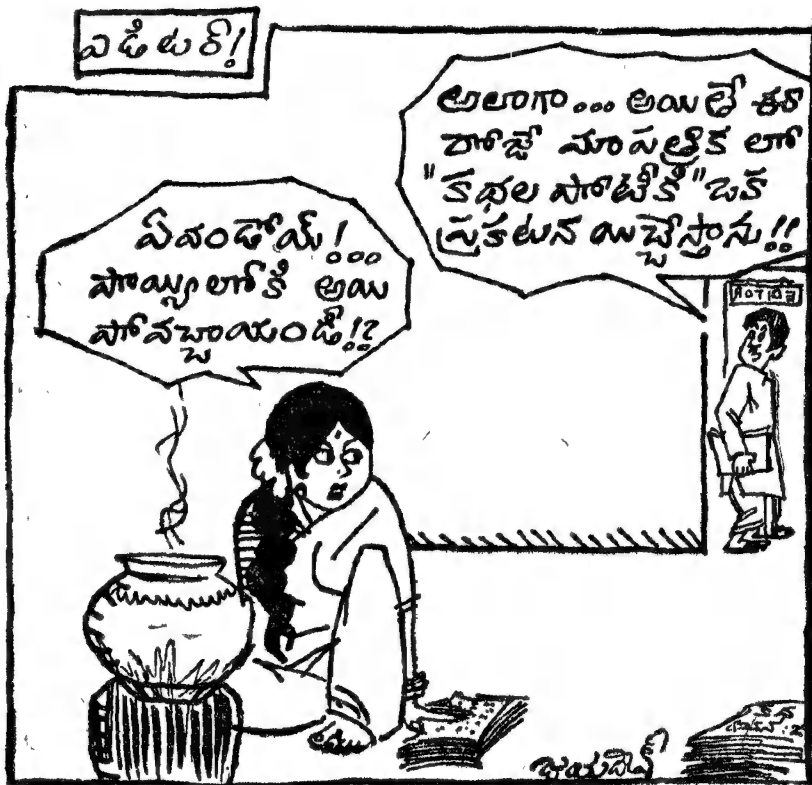
కాలిఫ్లవరు, బటానీ (లేక)

చిక్కుడు కుర్మాలు

కాలిఫ్లవర్ పువ్వు చిన్న చిన్న పువ్వులుగా కోసి కొని ఉంచుకోవాలి. వచ్చి బటానీ ఉంటే గుప్పెడు వచ్చిబటానీలు లేదా కాసిని చిక్కుడుకాయలు మంచిది ఏది ఉంచుకోవాలి. బంగాళాదుంపల కుర్మాకు చెప్పిన మార్దిగా సరుకులు అన్ని అమర్చుకోవాలి.

పొయ్యిమీద కళాయి గిన్నె పెట్టి మూనె, నెయ్యి వేసి కాగక యాలక్కాయలు, అవంగాలు, దాల్చిం చెక్క ముక్కలు వేసి దోరగా వేగక కాలి ఫ్లవర్ ముక్కలు, బటానీ లేక చిక్కుడుకాయలు వెయ్యాలి. మజ్జిగ, కొబ్బరిపాలు పోసి అందులో అల్లం, వెల్లుల్లి మూసిన ముద్ద, ఉప్పు, వసుపు వేసి కలియబెట్టి మూత వెయ్యాలి. నవ్ఫని పెగ మీద ఉడకనిచ్చి దగ్గరగా మగ్గనిచ్చి దించాలి.

కుర్మాలో కారం ఎక్కువగా కావాలవేమారు మసాలా మారి వేసుకొని కారం కూడా వేస్తే బాగా కారంగా ఉంటుంది. కుర్మా చెయ్యడం కొంటిం అల్లం, వెల్లుల్లి, ముద్ద, మజ్జిగ, మసాలా

బొట్టుమచ్చ : చికిత్స

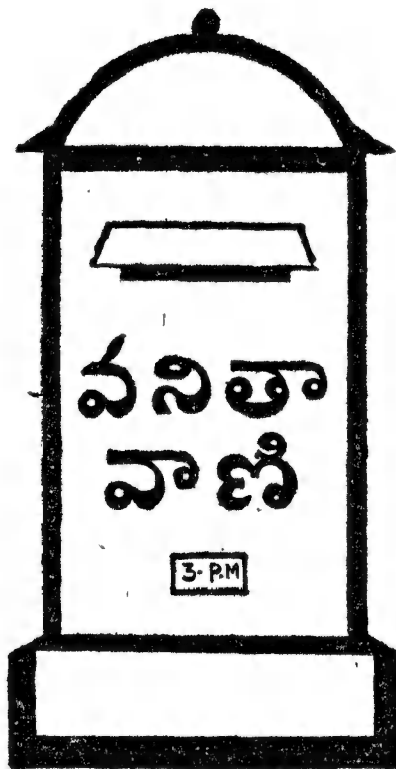
బొట్టుమచ్చ కుంకుమశరీరతత్వానికి వడకపోవటం పరిమళమిస్తుంది. బయట చిలక అంగళ్ళలో అమ్మకుంకుమలు వాడతే కూడా వస్తుంది. ప్రతి సోదరిమణి కుంకుమ తయారు చేయటం నేర్చుకోవాలి. మనం తయారు చేసుకొన్న కుంకుమ వాడతే ఆ విధంగా పుళ్ళు వడపు అని నా అనుభవంతో చెప్తున్నాను.

ఈ పుండు వడుతూంటే గమక వెంటనే మీరు పెట్టుకొనే కుంకుమ మార్చి ఇంకొక రకం కుంకుమ పెట్టుకోండి ఈ పుండువడితే త్వరగా మానాలి లేకపోతే అవస్థాకరంగా కనపడుతుంది అశ్మశ్మమకుమల్లే. ఈ పుండు మానటానికి మందు చెప్పాను. ప్రతి ఇంట్లోను ఏదో ఒక రోజు కొబ్బరికాయ కొడారు. ఆ కొబ్బరి పెంకు చిప్పను తీసి కడి నిప్పులలో వేయండి. అది కొద్ది సేపటికి అంటే రెండు, మూడు నిమిషాలు మండుతుంది దానిని తీసి అంటే మండుతుండగానే ఒక పేటులో బోర్లించండి. ఆవిధంగా బోర్లించినప్పుడు మధ్యలోంచి మానె కారుతుంది. ఆ మానెను తీసి పుండుమీద రాయండి. అయితే ఆరు రోజులకి పుండు తగ్గుముఖం పడుతుంది. దానికి తగ్గకపోతే ఇంకొకటి చెప్పాను.

వనకొమ్మ కాల్చి పొడిచేయండి. పొడి మెత్తగా ఉండాలి. ఆ పొడిని తమలపాకు దనంలో కలిపి రాయండి. దీనితో అయితే వదిరోజులలో పూర్తిగా తగ్గుతుంది. ఈ విధంగా పుండు తగ్గేటప్పుడు మచ్చవడి అవకాశం ఉంది. ఈ మచ్చ వడకుండా అంటే పుండు పెచ్చు ఊడితరువాత కొద్దిగా తేనె రాయండి. తేనె కనుబొమ్మలకి కాని, తల వెంట్రుకలకి కాని తగలకూడదు తగిలాయా గెల్లగా అవుతాయి. ఆ వెంట్రుకలన్నీ అది మోత్రం జాగ్రత్త వహించాలి. సయంగా తయారు చేసుకున్న కుంకుమ అయితే పుండు వడదని వ్రాశానుకదా అది తయారు చేయటం కూడా ఇలాగే చెప్పాను. ఏక పసుపు కొమ్మలకి చెప్పాను. ఏకంగా ఒక పెల్లకి సరిపోయేటంతగా చెప్పున్నాను అని అనకోవద్దు. మీకా కావలసిన పాళ్ళల్లో కలుపుకోండి.

కావలసిన పసుపులు : 1 ఏక పసుపు కొమ్మలు, ఒకటిన్నర తులసి కుంకుమ రాళ్ళు, (చిన్నలు రంగు అన్నా కూడా బజార్లో ఇస్తారు) కొద్దిగా ఇసుక పైన రంగు.

తయారుచేసే విధం : ఏక పసుపుకొమ్మలు రాత్రి సిక్లలో నానబోయాలి. ప్రాద్దుటే పీలెండలో ఎండ పోయాలి. ఆరినతరువాత ఆ పసుపు కొమ్మల పాట్లు గోళయాలి. సామాన్య పై న రోలు అయితే ఏక పసుపు కొమ్మలు అయిదు అరు, వాయిలలో నలుగుతాయి. అంటే పసుపు కొమ్మలు ఆరుభాగాలు చెయ్యాలి. ఒక వాయి వేసి మొత్తగా దంపాలి. కొద్దిగా పొడి అయి తరువాత ఈ కుంకుమ రాళ్ళల్లో ఆరవ వంతు వేసి దంపాలి. పొడి చాలా మెత్తగా నలగాలి. ఆ విధంగా ఆరు వాయిలు దంపాలి. ఆరు వాయిలు తంపటం అయిపోయేటప్పటికి కుంకుమ రంగు అంతా అయిపోవాలి. ఆ పొడి అంతా కలిపి ఒక పళ్లెంలో పోయాలి.

ఒక మూత్ర వేద్యునిన్నే తీసుకొని దానికి ఒక పల్లని గుడ్డ వాసిన కట్టాలి. గడ్డపై గుడ్డగాని 80 నెంబరు చీరలో ముక్కగాని అయితే బాగుంటుంది. పొడి కొద్దికొద్దిగా తీసి గుడ్డమీద పోసి చేతిలో బాగా రాయాలి. ఈ విధంగా గుండ (పొడి)

అంతా వస్త్రకాయం చెయ్యాలి. మెత్తం అంతా వస్త్రకాయం చేసేంతవరకే కొద్దిగా మొరుం మిగులుతుంది. దానినితీసి ప్రక్కన పెట్టండి. కుంకుమకి తగినంత పెంటు (ఇవ్వమైన వాన వది) కలిపి మళ్ళీ వస్త్రకాయం చేసే గుడ్డ బిగించి మూతకట్టేయ్యాలి. ఒక వారం తరువాత తీసి నీటిలో పోసుకొని ఉంచుకోవాలి. దీనిని ఇంకా రకరకాలుగా తయారు చేస్తారు. మొరుం కొద్దిగా మిగిలించి కదూ దానిని మొత్తగావీసిరి దేముని పూజకి వినియోగిస్తే మొరుం కూడా వ్యధానీదు. ఈ విధంగా తయారుచేసిన కుంకుమ అయినో పుళ్ళు వడక.

మందలవర్తి (వెద (కర్నూలు)

స్త్రీల సమాసహక్కులు

(స్త్రీలకు గాని, మరెవరికీ గాని హక్కులను ఒకరు ఇవ్వటం మరొకరు పుచ్చుకోవటం అంటూ ఉండదు. హక్కు అనే దానికి అర్థం అది. ప్రతి జీవికీ హక్కులతో బాటు బాధ్యతలు కూడా ఉంటవి. ఈ రెంటికీ సామరస్యం కుదుర్చుకొని జీవితయాత్ర సౌఖ్యదాయకంగా గడుపుకోమటకు చతురత అవసరం.

పురుషులకంటే స్త్రీలకు హక్కులు తక్కువ వగా ఉన్నాయనటం కంటే స్త్రీలు తమ హక్కులను నిలబెట్టేటట్లు ఉండలేక పోతున్నారనటం వాస్తవం. ఈ పరిస్థితికి సమాజమే బాధ్యత

హించ వలసి ఉంటుంది. 'నీరణ పెల్లి'లో నివరములు చాలా స్పష్టంగా ఉన్నవి.

స్వతంత్రంగా ఆలోచించగల సామర్థ్యం మన దేశంలో ఏ కొద్ది మంది వ్యక్తులలో తప్ప మరెవరికీ లేదనటంతో అతిశయోక్తి బోర్తిగా లేదు. ఆడ పిల్లలను ఏదో ఒక బజారు వస్తువు మాదిరి చూస్తున్నారు తలదండ్రులు. ఏల్లెనంత చరకు చదివించి తమకు మంచిగా తోచిన సంబంధం చూసి పెల్లి చేసేయటం తప్ప మరొక మార్గం వారికి తెలియదు. ఈ వద్దతి వల్ల స్త్రీ, పురుషుడి మధ్య పూర్తిగా ఆధారపడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. దానివలన ఎన్ని అవర్తము అయినా సంభవించ వచ్చును.

సమాన హక్కులను చలాయించ దలచు ప్రతి స్త్రీకీ కొన్ని విషయములు అత్యవసరములు.

(1) ఏల్లెనంత పెద్ద చదువు.
(2) చదువుకు తగిన ఉద్యోగం. లేదా స్వతంత్రంగా జీవితము గడుపుటకు కావలసిన ఆర్థిక స్థిమత.

(3) వివాహం అవసరమా? అను ప్రశ్నకు సమాధానం కుదుర్చుకోగల బుద్ధి.

4 పెండ్లి చేసుకోదలచిన ఎడల తగిన వరుని కనుగొనగల నైపుణ్యము.

(5) దాంపత్య జీవితంలోని ఒడుదుడుకులను పూర్తిగా విమర్శించి వర్చుకు పోగల చతురత.

ఏటిలో ఏది లోపించినా 'రద్దంబు డింగే !

(1), (2) తల్లి దండ్రుల బాధ్యత. మిగతవీతనవి.

ఈ సమస్యను వేరే సులభ మార్గాలు గాని ప్రభుత్వ శాసనాలు గాని సరిష్కరించలేవని నా అభిప్రాయం.

అనంత (మద్రాసు)

* *

(స్త్రీలకు సమాన అవకాశములు సంఘములో, లేకుండుటయే ఇందుకు మూల కారణము. విద్య, వృత్తి మొదలయిన సమస్త రంగాలలోనూ స్త్రీలకి సమాన అవకాశములు కలిగించి (స్త్రీలకు సంఘములో విలువ ఇచ్చిన నాడు పై సమస్యలు పరిష్కార మవుటకు అవకాశ మున్నది. అయితే ఈ హక్కులు కొందరి విషయములో వమ్మ పోవడానికి కారణం, ఆ స్త్రీలు ఆ హక్కులను అర్థం చేసుకోవడం, బాధ్యతా రహితులుగా ప్రవర్తించడం, సంఘములో ప్రోత్సాహ కరమైన వాతావరణం లేక పోవడమే.

అంతేకాక స్త్రీలు, పురుషులు కూడా గమనించ వలసిన విషయ మేమిటంటే—

స్త్రీకి సమాన హక్కులు ఇచ్చినా, వాటిని దుర్వినియోగ పరుస్తున్నారని పురుషులు, పురుషులు మాకు సమాన హక్కులు ఇవ్వటం లేదని స్త్రీలూ, ఒకరిపై నొకరు విమర్శించు కొనుట కంటే, ఇరువురు కూడా తమ బాధ్యతల నెరిగిన వారై ఒకరి నొకరు అర్థం చేసుకొని ప్రవర్తించిన నాడు ఈ సమాన హక్కులో, విరంతు శత్రువులు. అన్న వాటిని వేరే పరిష్కరించ వలసిన పనేలేదు. ఇవి నా అభిప్రాయాలు. వాలో రచయిత్రి, పాకులూ ఏకీభవిస్తా రనుకుంటా.

కట్టిక్కి మాలతి పబ్లిషింగ్ (సోలూరు) ★

గ్రహస్థితి

మిథునంలో రాహువు, ధనుస్సులో సూర్యుడు అంగారక బుధ కేతువులు, మకరంలో శుక్ర శనిలు, మీనంలో గురువు, శేష, వృషభ మిథున కర్కాటకాలలో చంద్రుడు.

27-12-1963 శుక్ర వారము మొదలు
2-1-1964 గురువారము వరకు

మేవం :

(అశ్విని, ధరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ప్రస్తుతం మీ గ్రహస్థితి పూర్తి బలంగా కనుపించదు. (కృత్తిక అలోచనలను అమలు జరపటంతో అటంకాలు వస్తవి. సంఘంలో తోటివారు మీ మాటను పాగినియకుండా అడ్డుపడతారు. ధనాదాయం మామూలుగా ఉంటుంది. మీ పాపాల్ని చాలావరకు సర్దుబాటు అవుతుంది. మొత్తం మీద ప్రోత్సాహం తక్కువ. చిన్న చిన్న కార్యక్రమాలే క్రమంగా పెరుగుతవి. మీ ఆరోగ్యం తృప్తికరంగా ఉండదు. ప్రస్తుతం విలువగల వస్తువులు, ముఖ్యమైన కాగితాలు మొదలైనవి ఇతరుల చేతికి అందకుండా జాగ్రత్తపడటం అవసరం. వ్యవహార సందర్భాలలో ఎడటివారి అభిప్రాయాన్ని అనుసరించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడగలదు. అధికంగా ధనం వినియోగించే వసులలో ప్రవేశించి బాధ పడతారు. 27, 28 తేదీలలో మిత్రలాభం, శుభకార్య ప్రయత్నాలు.

* * *

వృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, శోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

క్రమంగా కాలం కలిసి వస్తుంది. మీ అభివృద్ధికి, అనుకూలానికి అభ్యంతరం కలిగించేవారు తొలగిపోతారు. అధికారుల ప్రాపకం అభిస్తుంది. స్నేహితుల ప్రసంగాలలో అనుకోకుండా జరిగే సంఘటనలు మీ మనస్సును బాధిస్తవి. పుణ్యకార్యాలు వెరచేరుతవి. అస్థివృద్ధి ప్రయత్నాలు అనుకూలిస్తవి. బంధు మిత్రుల వద్ద నుంచి ఎదురు చూస్తున్న వార్తలు అలస్యం కాదగిన సమయం. ఇతరులకు సలహా చెప్పటం, భారం పైస మేను కొని సహాయం చేయటం మొదలైన వసులు ఎక్కువ. మీ వృత్తిలో శ్రమకరమైన వసులు ఉంటవి. మనోధైర్యంతో అన్ని రంగాలలోను ముందుకు పోగలుగుతారు. ప్రీతిగా పలకరించి అయినవారి మధ్యకలహాలు రేపేవారు ఉంటారు. జాగ్రత్తగా ఉండండి. పోటీ వ్యాపారం 10టి వసులకు పోవద్దు. 28, 29 తేదీలలో విలువగల వస్తువులు కొంటారు. గౌరవాభం.

* * *

దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, అశ్విని, పునర్వసు 1, 2, 3 పా.)

ఎంత జాగ్రత్తగా ఉంటే అంత మంచిది. ఏ సందర్భంలో ఎవరిని కలవబోయినా అభిప్రాయ భేదాలకు అవకాశం ఏర్పడుతుంది. ఈ సమయంలో ఒకటికి రెండుగా ఖర్చుపెట్టినాకూడా సంతుష్టిగా వసులు జరుగకపోవచ్చు. వీలు ఉన్నంతలో ప్రశంసగా గడవటానికి ప్రయత్నించండి. మీ స్థానంలో మీకు గౌరవ ప్రతిపత్తులు లభిస్తవి. వృత్తి వ్యాపారాలలో ప్రత్యేకత ఉండదు. కానీ, శ్రమ, చిక్కులు ఉండవు. కుటుంబంలో శుభకార్య ప్రయత్నాలు అనుకూలిస్తవి. (కృత్తిక వ్యాపార, వ్యవహారాలలో దిగవలసిన సందర్భాలలో ముందు యోచన, విధానము అవసరం. సుఖ శీఘ్రం కోసం ఖర్చులు పెరుగుతవి. ఏ సందర్భంలోను అధికానికి ఆశపడి అందుబాటులోనున్న దానిని వదులు కోవద్దు. కష్టవార్తలు తెలియు సూచన లున్నవి. యంత్రాలు, ఆయుధాలు మొదలైన వానిని వినియోగించటంలో అలక్ష్యంగా ఉండవచ్చు. 29, 30 తేదీలలో అధిక శ్రమ, దండుగ ఖర్చు.

* * *

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పునర్నమి, ఆశ్లేష.)

ప్రస్తుతం ముఖ్యమైన కొన్ని మార్పులు రాతగిన కాలం. సాధారణంగా శ్రమ కనుపించినా ముందు ముందు మేలు కలుగుతుందనే ఆశభావం తోస్తుంది. పెట్టుబడి రూపంలో ధనం వినియోగిస్తారు. ప్రయాణం చేయవలసి వస్తుంది. అతి గొల్ల శ్రమతో అత్యధిక లాభాన్ని పొందే చట్టా వ్యాపారం వంటి వసులలో ప్రవేశించవచ్చు. కుటుంబంలో మాట పట్టించులు, అభిప్రాయ భేదాలు వస్తూఉంటవి. అయితే అప్పుడప్పుడే సర్దుబాటు అవుతూ ఉంటవి. పై అధికారులలో స్నేహ సంబంధాలను వృద్ధి చేసుకోవ గలుగుతారు. బాహ్య విషయాలలో సరాయి వ్యక్తుల వల్లనే ఉపకారం లభిస్తుంది. వృత్తిలో ధైర్యము,

ఈ వారము ధరలు

కందుల ధర పెరుగుతుంది. మిర్చి ధర కూడా సాధారణమైన లేజీవ్చి నిలుస్తుంది. బెల్లం ధర పెరుగుతుంది. వెన్న, వేయి రకాల ధరలు తగ్గుముఖంలో ఉంటవి. నూనెల ధరలలో పెద్దమార్పు ఉండదు.

సమయంలో వెంటనే ఒక నిర్ణయం చేయగల క్తి అవసరం. 30, 31 తేదీలలో అకస్మాత్తుగా వస్తు వచ్చుము, సరమయందు బాధ.

* * *

సినహం :

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

ప్రస్తుతం సాటివారిలో, సంఘంలో మీ మాటా, మీ చేయి పైగా ఉంటుంది. దైవానుగ్రహంవల్ల మానసికంగా సహనము, సమయంలో ఎలా సదుచ్య కొనవలయునో ఆ యోచన లభిస్తవి. బంధు మిత్రులు తాము పడే చిక్కులకు మిమ్ములన్న కారణంగా భావించగల సమయం. ఆ విషయంలో జాగ్రత్త అవసరం. కుటుంబంలో ఎవరోగ్య కారణంవల్ల ఖర్చులు పెరుగుతవి. ఉద్యోగ వృత్తి లలో మీరు ముందు జాగ్రత్తలో వ్యవహరించ గలుగుతారు. గౌరవపూర్వకంగా పని పెరుగుతుంది. కుటుంబములో శుభము, సంతోషము కలిసి రాతగిన సమయము. ఇంతకుముందు ఉంటున్న ఆందోళన, అసంతృప్తి తొలగి మానసికంగా ధైర్యము, కార్యరంగంలో ఉత్సాహము కలుగుతవి. 31, 1 తేదీ లలో ధన వ్యయము, సంతోష వార్తలు.

* * *

కన్య :

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, మాఘ, చిత్త 1, 2 పా.)

గ్రహబలం బాగున్నది. ఒకప్పుడు ఏర్పడిన ప్రతి బంధకాలు, విరోధాలు తొలగిపోయి మీ ముందు కార్యక్రమాలకు ఒక మార్గం లభిస్తుంది. స్నేహితుల సహాయం లభిస్తుంది. కోర్టు కేసీలలో వ్యతిరేక వాతావరణంలో మార్పు వస్తుంది. చేతికి రావలసిన ధనం సకాలంలో అందుకో గలుగుతారు. పిల్లలమూలంగా సంతోషము, సంతృప్తి లభిస్తవి. వృత్తి వ్యాపారాలలో అభివృద్ధికి మార్గం కలుగుతుంది. స్వవిషయంలో సుఖం తగ్గే అవకాశం లున్నవి. ఇతరులకు అప్పులు ఇచ్చి అవస్థ పడ వలసిన అవసరం రాకుండా చూచుకోవండి. ఒక రిద్దరు స్నేహితులతో కలహసూచనలకు అవకాశం లున్నవి. సాటివారిలో మీ మాటకు విలువ లభిస్తుంది. అలంకారాలు, అభరణాలు మొదలయినవి కొంటారు. అనుకోకున్నట్లు అనుకూలించకపోయినా జరిగేవి ఉ:యోగంగా ఉంటవి. 1, 2 తేదీలలో ఆదాయంలో పెరుగుదల, ప్రయాణ సూచన, మిత్రలాభము.

తలు :

(చిత్ర 8, 4 పాదాలు, స్వాతి, చిత్రం,
1, 2, 8 పాదాలు)

ప్రస్తుతం మానసికంగా సంఘర్షణ అధికం అవుతుంది. వృత్తిలో శ్రమ పెరుగుతుంది. అంత కన్నా ఈ సమయంలో తటస్థపడే మనుష్యులతో పేచీలు రాకుండా చూచుకొనటం అవసరం. మీవల్ల పని జరుపుకొంటు నిష్కారం మాట్లాడేవారు ఉంటారు. ఆదాయం కొన్ని సమయాలలో విశేషంగా ఉన్నట్లు తోచినా మధ్య మధ్య ఆటం కాలు ఏర్పడుతూ ఉండటంవల్ల సర్దుబాట్లు విషయంలో శ్రమపడవలసి ఉంటుంది. మాట పట్టించుకుంటు మనశ్శాంతి తగ్గే అవకాశాలున్నవి. శుభకార్య ప్రయత్నాలు, ప్రసంగాలు సాగుతవి. బంధువులవద్దనుంచి వార్తలు తెలుస్తవి. గౌరవ ప్రదమైన బాధ్యతలను పైన వేసుకొని నిర్వహించగలుగుతారు. ప్రయాణాలు చేస్తారు. 1, 2 తేదీలలో వృత్తిలో అభివృద్ధి, వ్యవహార అనుకూలత.

* * *

వృత్తికం:

(చిత్రం 4-వ పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠం)

వృత్తిలో గాని, కుటుంబ విషయాలలో గాని వివిధంగాను లోటుపాట్లు అనేవి ఉండవు. ఆదాయ వ్యవహారాలలో శ్రమపడకుండా పనులు జరుగుతవి. ధనం విశేషంగా పెట్టుబడి పెట్టతగిన భారీ కార్యక్రమాలకు అవకాశం లభిస్తుంది. ఆలోచనలు కూడా చాలావరకు ముందుకు సాగుతవి. మనస్సు దోలాయమానంగా ఉంటుంది. కార్యక్రమాలు సాగుతూ ఉంటవి. ఒక సమయంలో చాలా ఉత్సాహం, మరొక సమయంలో చాలా నిరుత్సాహం తోచగల సమయం. శారీరకంగా అశక్తత, అనారోగ్యము మూచించతగిన కాలం. మంచి స్నేహం లభిస్తుంది. చాలా కాలంగా సాధించజాలని ప్రయత్నాలకు పర్యవసానం కనుపిస్తుంది. ఇతరుల భారం పైన వేసుకొనవచ్చు. 31, 1 తేదీలలో కార్యసిద్ధి, పది మందిలో గౌరవం.

ధనము :

(మాట, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

చాలాభాగం బరువు బాధ్యతలు తగ్గుతవి. వృత్తిలో సాటివారి సహాయము, ఆదరణ లభిస్తవి. ఏమవుతుందోనని ఆందోళనపడే వ్యవహారాలలో క్రొత్త మార్గం కనుపిస్తుంది. దుబారా తగ్గుతుంది. సమయంలో సలహా, ఉపాయం చెప్పి ఉత్సాహం కలిగించేవారు లభిస్తారు. పరిశ్రమ చేసినా ఫలితం ఉంటుంది. నౌకరులు మొదలయిన వారితో చిన్నచిన్న పేచీలు వచ్చి సమసిపోతవి. అయితే ప్రతి విషయంలోను జాగ్రత్త, జాప్యము అవసరం. విలువగల ఆస్తులు మొదలయినవి కొనే విషయంలో ముందు వెనుకలు ఆలోచించి చేయవలసిన సమయం. దైవకార్యాలు నెరవేరుతవి. పిల్లల ఆరోగ్యం సరిగా ఉండదు. ఈ సమయంలో అత్యాశకు పోవటంవల్ల పశ్చాత్తాప పడవలసి ఉంటుంది. ఇచ్చిన మాట నెరవేరుట కష్టం. 30, 31 తేదీలలో అయినవారితో పేచీలు, ఆలోచనలకు అభ్యంతరాలు.

* * *

మకరం :

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం,
ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

ఏ పనితో దీగినా వేసుకొనవలసిన బాధ్యత పెద్దది. వచ్చే ఫలితం సర్వ సాధారణంగా ఉంటుంది. అయితే మొత్తంమీద కష్ట నిష్టలు మాత్రం ఉండవు. అధికారులవల్ల ప్రస్తుతం పెద్దగా అవకార, ఉపకారాలు ఏవీ ఉండవు. సాధారణంగా మీ ఆలోచనలు, అంచనాలు భవారమిగా కలిసి వస్తూనే ఉంటవి. ప్రయాణం చేస్తారు. మీ అవకాశాన్ని తెలుసుకోకుండా మీమీద కార్యభారం మోపేవారు ఉంటారు. ఉత్తర దిక్కునుంచి సంతోషవార్తలు తెలుస్తవి. క్రొత్తవారితో కలిసి చేయు వ్యాపార, వ్యవహారాలు క్రమక్రమంగా వృద్ధికి రాగల అవకాశం లున్నవి. అవసరాలకు కావలసిన ధనం ఏదోవిధంగా లభిస్తూ ఉంటుంది. అయితే బాప్య ఆదరణ, రాజకీయాలలో పేరు ప్రతిష్ఠల వంటి వానికోసం ఎదురు చూడతగిన సమయం కాదు.

కుంభం :

(ధనిష్ఠ 8, 4 పా, శతభిషం,
పూ. భాద్ర 1, 2, 8 పా.)

మఖ, సంతోషాలు లభిస్తవి. మీరు ముందు ముందు చేయబోవు పనులకు ఒక మార్గం కనుపిస్తుంది. ఆదాయం బాగుంటుంది. అనేక సందర్భాలలో మీ చేతికింద ఉండవలసినవారు మీ మాటను ఎదిరించకుండా జాగ్రత్తపడటం అవసరం. మఖం, విశాఖం నిమిత్తం ధన వ్యయం చేస్తారు. ప్రయాణ మాచన లున్నవి. బంధువుల వల్ల నిష్కార ప్రసంగాలు వస్తవి. ఇంతకు ముందుకన్నా కార్యక్రమాలు పెరుగుతవి. అయితే అలసట, అసంతృప్తి తోచవు. అధికారులను కలుసుకొనే సందర్భాలలో జాగ్రత్తగా ఉండండి. ఇతరుల మాటను ప్రోత్సహించే శ్రమ పైన వేసుకొంటారు. వారంతంలో క్రొత్త సమస్యలు ఎదురుపడటంవల్ల తాత్కాలికంగా కంగారు పడతారు. 28, 29 తేదీలలో గౌరవం, ఇష్టమస్తు లాభం.

* * *

మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శ్రవణం)

విదానంగా సాగిద్దా మనుకొన్న పనులు అన్ని ఒకేసారి నిర్వహించవలసి వస్తుంది. వృత్తిలో అభివృద్ధి, గౌరవము బాగుంటవి. కాని, చేతికి వస్తుందనుకున్న ధనం అలభ్యం అవుతూ ఉంటుంది. ఇంతకుముందు పక్రమార్గం పడతమనుకొన్న కార్యక్రమాలు చల్లగా అనుకూలానికి తిరుగుతవి. క్రొత్త వారి నోళ్ళవల్ల అయినవారితో కలతలు రాగల అవకాశాలున్నవి. ముందు జాగ్రత్తలో ఉండండి. శుభ, పుణ్య కార్యాలకు ప్రతిబంధాలు రాతగిన సమయం. బాప్యంగా పట్టావం బాగుంటుంది. మబ్బులోని నీటిని నమ్మి చెంబులోని నీటిని వదులుకొన్నట్లుగా వ్యవహరించవద్దు. కొన్ని సమయాలలో స్నేహితులు ఉద్దేశపరచి ప్రోత్సహిస్తారు. కాని, అవసరానికి అడుక్కోనే సమయం కాదు. ధన విషయంలో ఎంత జాగ్రత్తగా ఉంటే అంత మంచిది. 27, 28 తేదీలలో సంతోష వార్తలు. ప్రసంగాలలో పట్టుదల.

వాసంతి తో మాట్లాడేస్తున్న మధు ఉలికులికి వద్దాడు పూను తెచ్చిన కబురు వింటూనే! ఆశ్చర్యంగా నాలుగుపార్లు రెప్పలను తాటించి చూసింది వాసంతి అతని ఉలికిపాటుకి అర్థం తెలియక!

“మీ నాన్నగారు మీ కోసం వచ్చేరుట!!” — ఈసారి ఇంగ్లీషులో చెప్పింది వాసంతి అతనికి తెలుగు రుద్దేమోనని అనిపించి

“చెవులు పనిచేస్తున్నాయ్ ఫరవాలే!” — అనుకున్నాడు అప్పుడప్పుడే తేరుకుంటూన్న మధు!

జాబ్బులోకి వేళ్లు పోనిచ్చి తీరికగా తలెత్తి చూసేడు. — దూరంగా తండ్రి ఎదురుచూస్తూ నుంచుని కనిపించేవరికి — అని కని పెంచిన ఆకారం అదే అనుకుని “కళ్ళూ వనిచేస్తున్నాయ్!” — వంతోషం కలిపింది ఈసారి అతని ఆశ్చర్యంలో

బయల్లో రేడు మెల్లి మెల్లిగా అన్నీ “పని చేస్తున్నాయ్!” అని ధైర్యపడుతూ

ఎప్పుడూ ఉండే ముభావువపు లోతుల్లోనే మాట్లాడి వెళ్లిపోయాడు అనంతరయ్య అనాడు కూడా! కానీ, ఈనాటి ఆయన ముభావం ఇంత అంతగా కనిపించి వటుడు ఎదిగినట్లు అనిపించి మధు కాస్త ఖంగారు పడ్డాడు

గబగబా స్పేహితు వొకనిని వెంటబట్టుకొని కానీ పోయిస్తానని బెదిరించి తీసుకెళ్లి — “ఇంకేముంది? మేమే వాసంతి తో మాట్లాడుతూంటే మా వాన్న చూసేరు!” — అన్నాడు. భయం ప్రతి మాటలోనూ కదలాడి — అదీ చాలక అతని ముఖంలో తాండవమాడసాగింది!

“చూస్తే ?” — విచారంగా ఆశ్చర్యపడి పోయాడా స్పేహితుడు సుందరం.

“ఏమిటి చూస్తే నీ మొహం చంపేస్తాడు” — అన్నాడు విసురులో ఒగ్గురుతూ మధు

“నా మొహం చూస్తే నిన్ను చంపేస్తారా? —” అమాయకరి నటించబోయి మధులోనే అగి —

“ఇద్దరి పిల్లల తండ్రిని నీమీద మీ నాన్నకి అనుమానమా? ఆర” అంటూ రెట్టిస్తూ పిగరెట్టు పొగని గుప్పుమని వదిలేసేడు ఆశ్చర్యపు ఉక్కిరిబిక్కిరిలో!

“మా నాన్నకే మా వాన్న నమ్ముతారు” గొణిగేడు అన్నవ్వుంగా అనలును వెళ్లగ్రక్కుకో లేని మధు!!

“ఓ అల్లా చెప్పు అయితే మీ అర్థానికి అన్నమాట నిన్న భయపడేది! అర్థమవక నే భన్నున్నారే!” తేలిగ్గా నవ్వేసి

ఈనార నగరట్టు పొగని రెండు రెండు లోకి విసిరేడు సుందరం.

“ఏమిటంత తమాషా సీకు నలహా లిస్తావని నే అనుకుంటే” — నిజంగానే విసుగుకున్నాడు మధు

“అంత వంగముల్లలా ఉంటే ఏమిటో అనుకున్నాను — ఇంత క్రితం ఇదే విషయం మీద కొంత జరిగి ఉండాలి!” — నవ్వేడు విలాసంగా సుందరం.

“అబ్బబ్బ” నుదురు సున్నితంగా కొట్లు కుని లాభంలేక ఊరుకున్నాడు.

* * * “చూసిన చీర కట్టి” — పద్యాన్ని లోలోపలే మననం చేసుకుంటూ వచ్చిన మధు గుమ్మంలో అడుగు పెడుతూనే నిశ్చిన్న పయ్యాడు

తన కిష్టమైన సుగంధ కుసుమాలు నన్న జాబాలూ — ఇష్టమైతే నిగంధ కుసుమాలు, కవకాంబరాలూ కలబోసిన కదంబమాల బారెడు బడకి ఉన్న అందానికి మెరుగులు దిద్దుతోంది! ఇష్టమైన నన్న జాబాలని చూసి ఇష్టపడి పోవడం ద్వారా పంతోషపడి పోవాలి —

ఇష్టమైతే కవకాంబరాలకి కష్టపడిపోకుండా విరాకునడిపాలో — తెలియక, తికమకపడి, అపే

బరో విషయం మదిలో సురిసి భయపెట్టేసరికి
నిరాకురడం మరిచిపోయి అణకువగానే లోపలకు
ఁదుగుపెట్టెడు మధు

వసువు పచ్చని చీర— తోపురంగు జాకెట్టు
వేసికుంది గానీ— వ్చ—ఆ చీర కట్టే పద్ధతి తనకి
గ్రామీగా నచ్చని పద్ధతి కదా అని చింతించేడు—
చేతులనిండా మంగళహారకంగా గాజులు గల
గల లాడ్యం తనకి చాలా ఇష్టమే గానీ—రెండు
చేతులకీ రెండు రకాలు తగిలించింది అని పెదవి
విరుచుకున్నాడు.

“ఇష్టమైన బంగారాదుంప వేపుడుకి కొంచెం
ప్రక్కగా కారకాయ కూర వడ్డించింది !

“నీటి భావమేమి తిరుమలేశ ?”—అను
కున్నాడు పూర్తి స్వగతంలో పాపం !”

నవ్వే మాటకి ముందుగానో, వెనుకగానో
వెక్కిరింపూ ఉంది !!!

ఇంతకన్నా మాసిన చీర కట్టుకుని, మౌనంగా,
నిరస్తభూషయై ఉన్నా బాగుండేది కదా”—అని
పించినా పైకి అనలేదు—

తమలపాకుల చిలకలు చుట్టి అప్యాయంగా
అందించే కంకణ కృణిత కింకిణీ రవాలను చేసే
చేయి—అంతకీతం తయారుచేసిన సుగంధ
ద్రవ్యాల కిళ్ళీని ట్రేలో పెట్టి— పని తొంద
రలోలా ప్రక్కలకు వెళ్ళిపోయేసరికి “లాభంలేదు”
అనుకున్నాడు అయినా ప్రయత్నించదలచి

“శారదా ఈవేళ మా ఆఫీసులోనే కొంకా,
కోడి—కోట్లాడుకున్నాయి పాపం కోడి తప్పేం
లేదు”

మధ్యలోనే అందుకుని—“మీరు కోడి విషయ
యమా చెప్పేది ? కోమలి విషయమా ?”—
ఎగతాళిగా నవ్వంది !

“తాళికట్టిన భార్య ఎగతాళి చేయడమంటే
ఎంత అవమానం ?”—అని ప్రశ్నించుకుని జవాబు
దొరకక— “ఇంతకంటే నడిరోడ్డుమీద అరటి
పండు తొక్క తొక్కి నిలుపునా వెళ్ళకీలా
పడ్డం నయం !” అనుకున్నాడు.

మధును చూస్తూనే అతని మనస్సును పది
వెయ్యగల శారద గలగలా నవ్వె—

“అయామ్ వెరీ సారి సర్ వాళ్ళకి చిత్ర
విచిత్రమైన పేరులు పెట్టి నా దగ్గర చెబితే—
నేను పొగిపోతానని అనుకుంటున్నారు ఏం
అవసరం కలిగి వాళ్ళ అలా పదుగురి మధ్యలోనూ
కూర్చుని ఉద్యోగం చేస్తున్నారో పాపం వాళ్ళని
మీకు అనుగుణ్యంగా త్రిప్పుకోవడానికని పదిన్నర
మొదలు ఆరు గంటల వరకూ ప్రయత్నించడం...
ఇంటికివచ్చి మా దగ్గర విమర్శించడం”
అంటూనే ఓసారి మధు మౌనవదనాన్ని ఓరగా
పరికించి—

“ఇది మీ విషయం కాదు అసలు జరుగు
తూన్న విషయం” అని మళ్ళీ నవ్వంది. ఇప్పుడు
కిలకిల శబ్దం ప్రయాణం చేసింది గాలిలో—

“కాదు శారదా—”

“అవును—ఇదికాదు తెలుసు మళ్ళీ అసీ
సుకు పోయేందుకు వేళ దాటిపోతోంది వేగం
తెమలండి—” అంటూ లేచి బట్టల నందించేసింది.
“వేపడం ముక్కలా ఉంది నా పరిస్థితి !”—
అనుకుని తనమీద తనకే జాలి పొంగుకు వచ్చేసరికి

భయం తనివీటి అసీసుకు తాటిసీసా మధు !

నందు దాటిన మధును చూసి విరగబడి నవ్వు
కుని మావగారి గదిలోకి వెళ్ళి—తొరక కూడా
పట్టని వేడి పాల నందించింది మగత నిద్రలో
ఉన్న అనంతయ్యను లేపి !!

“ఏమిటి పరిస్థితి ?”—అడిగేడు అనంతయ్య
ఆత్రుత ప్రవహిస్తూంటే—

“మళ్ళీ కొద్దిగా చల్లబడ్డాయంటే మీకు
ఇష్టం ఉండదు. పోనీ కదా అని వెచ్చబెడితే—
మీగడ తొరకలు తయారవుతాయి. మీరు త్రాగడం
మొదలుపెడుతూ ఉండండి నేను చెబుతా ...”
నవ్వింది ఎంతో నెమ్మదిగా శారద !

“అవునవును నాతో వేగడం కష్టం సుమీ.”
ఒప్పుకున్నాడు అనంతయ్య !!

“మీతో వేగడం సులభమే మీ సుపుత్రుని
తోనే కష్టం”—అనంతయ్య ఒప్పుకున్నా శారద
ఒప్పుకో (నే) లేదు. జరిగిన విషయాన్ని ప్రారం
భించి అప్పటి వరకూ జరిగింది చెప్పింది !

“కొంగ—కోడి అని మన దగ్గర కోతలు
కోస్తూ—వాళ్ళ కొంగుల వెనుక తిరుగుతున్నా
డమ్మా పీడూ”—అన్నాడు అనంతయ్య అంతా
విని అక్కను నవ్వింది అనంతయ్య వదలిన
మాటల్లోంచి ఆయననే చూసి

నవ్వింది శారద—
నవ్వుతూనే వదిలింది వాడియైన బాణాలని.

“మరి—మావయ్యా మీ చిన్నతనంలో
మీరూ—దక్షిణ నాయకులుట గదూ ?”—అని !

ఆయన ముసి ముసి నవ్వుల్లోంచి సిగ్గు బయ
టికి రాలేక వాటిలోలేనే చిక్కుపడి పోయింది....

“అంటే ఏమిటమ్మా ?”—అశ్రుర్యాన్నభిన
యించబోయాడు.

“దక్షిణ నాయకు డంటేనా ? అందమైన
అడవాళ్ళ చుట్టూరా ప్రదక్షిణలు చెయ్యడ మన్న
మాట.” కొంగు నోట్లో కుక్కుకుని నవ్వాపు
కుంటూ అంది శారద !

“ఇంత అల్లరి పిల్లని— వాడిని నీవేం అడు
పులో పెట్టగలవ్ ?”—వెక్కిరించేడు అసలు

వదిలి వడ్డీలోకి దిగిన అనంతయ్య.

పకపక నవ్విందీసారి శారద !

శృతి కలిపేడు అనంతయ్య !

“నాకూ—అత్తయ్య చెప్పారంటే—మీరూ—
వాళ్ళ పేర్లన్నీ నిద్రలో కలవరించేవారట”—
సంభాషణను సాగిసింది శారద

“హట్ అల్లా అబద్ధాలాడేవంటే నీకు ఆడ
పిల్ల తప్పదు ఆయ్”—విదిలించుకోడోయాడు
వదలలేదు శారద—

“అత్తయ్య పై లోకాల్లోంచి మీ కథలు
వివదు గానీ—మీ స్వీయ కథని కొన్ని చిల్లర
మల్లర పిట్ట కథలుగా చెప్పే—”

“ఏంటావు”—పూర్తిచేసేడు అనంతయ్య !

“అవును”—అక్కడే ఉన్న చాపమీద చతికిల
బడి అంది శారద.

“సరే—కానీ—ఎలా మొదలుపెట్టాలో తేలడం
లేదు”—నట్లుకున్నాడు

“ఎవరో ఒక అమ్మాయి దగ్గర మొదలు
పెట్టండి—అదే తేలుతుంది”—సహాయపడింది—

“ఎవరినుంచి మొదలుపెట్టాలో కూడా తేలడం

లేదు”—ఓటమిని ఒప్పుకుంటూ జంటా ఎగ
రేస్తే శత్రువుల నుండి మరో విధంగా తప్పించుకో
వచ్చుననే ఆశ కావచ్చు అనంతయ్యది !
అటువంటి చైతన్య పద్ధతులంటే చిరాకు
శారదకి !

అందుకనే—“అలివేణి నుంచి మొదలుపెట్టండి”
అని అందించింది ... అందులో కొంచెం వెలుగూ,
ఇంకొంచెం వెక్కిరింపూ, మరికొంచెం నవ్వు
చిందిస్తూ.

“అలా పెద్దవాళ్ళని అంతంత మాటలంటే
బోలెడు పాపం” భయపెట్టెడు అనంతయ్య—
గతం విడమరించి చెప్పలేక !!

“అయ్యో ఎల్లాగ ఇప్పుడు ? మధ్యాహ్నం
భోజనానికి మీ అబ్బాయి ఇంటికి వచ్చినప్పుడు....
మరి చాలా పాపం మూట కట్టుకున్నానా ఈవేళ?
—బుగ్గన వ్రేలించి—చక్రాల్లాంటి కళ్ళ గిరగిర
త్రిప్పి నవ్వేస్తూ అంది శారద.

“అ హ అని లెక్కలోకి రావు”—
అడ్డుపడ్డాడు.

“అయితే ఫరవాలేదు—ఇది అంతే—పోనీ—
మధురవాణిది ఒక్కటి చెప్పండి చాలు ఆమె
జ్ఞాపకార్థం మీ అబ్బాయికి మొదటి రెండక్ష
రాలూ పెట్టారట కదూ ?” సగం పేరులో
భర్త పేరు కలిసినందుకు కొంచెం సిగ్గుపడినా
అడిగేసింది శారద!

“లాభంలేదు వ్చ నీతో వాడు వేగడం
కష్టం”—జాలిపడ్డాడు కొడుకుమీది కోపం మరిచి
పోయిన అనంతయ్య—

“ఒకళ్ళతో ఒకళ్ళు వేగడ మనేది ఎలా వచ్చిందో
చెప్పనా ?

“ఒక ఉత్తమయిల్లాలు (1) ఓ రోజున బంగారా
దుంప, ఉల్లిపాయ వేపుడు చేసిందిట అవేళ
ఆమె భర్తకి భోజనం పెడుతూ—“మాడిన
ముక్కలవైపు చూస్తున్నట్లున్నారు మీకేమో
రెండూ కలిపిన వేపడం కావాలి ఒకదానితో సరి
సమానంగా రెండోది వేగలేకుండా ఉంది”—
అందిట ! అప్పటినుండి ఈ లోకోక్తి వాడుకలోకి
వచ్చిఉంటుంది” కలియబడి కథ అల్లేసింది
శారద—

నమ్మేపేటట్లున్న కథకి నవ్వేసేడు అనంతయ్య.
గడియారం గలగల లాడుతూ నాలుగుసార్లు
నవ్వింది.

లేచి నిలబడింది శారద—“పనిమనిషి వచ్చే
వేళ అయింది అయినా స్వీయచరిత్రలో నిజా
లండవు. మీరు చెప్పినా కథ చెబుతారు కానీ—
జరిగింది చెప్పనే చెప్పరు ఇంకెందుకు ?”—అంది
కొంగు విదిలించుకుని నడుం చుట్టూరా త్రిప్పి
దోపుకుంటూ

* * *

అహారం అంకించుకోలేని కొన్ని మగ పక్షులు
బిక్కుబిక్కుమంటూ గూళ్ళకి జేరుకుంటున్నాయి.
భార్యకి పువ్వులు కొనడం మరిచిపోయిన ఉద్యో
గులు భయపడి వెనుదిరిగి పూల అంగడిలకు
పోతున్నారు !

పిల్లవానికి పాలడ్బ్బా తెమ్మని భార్య పైస
లిస్తే పేకాలలో తగలేసి ఉత్తచేతులతో పోలేక
అడుగుతో అడుగులు మేసుకుంటూ వాళ్ళ ఇళ్ళకి—

చిటవటలు

జాడగండు తయారయినా

“అయ్యో—మీరింకా అన్నది తినేసి లేదా ?”

అశ్చర్యమంతా కళ్ళల్లో పెట్టి గొంతులో హేళన
దాచి, నవ్వుని పెదిమల మధ్య బిగబట్టి అడిగింది
శారద—

“కడుపు నిండిపోతేనూ—ఇంకా అన్నం
ఎందుకూ ?” అడిగేడు మధు.

మామూలుగా మొహం పెట్టి—కనుబొమ్మల
విరుపుతో గాంభీర్యం దాచి—చెందిన క్రాశుతో
చిరాకుని అణచుకుంటూ !!

“ఓ రే ఇలా మీరు నా కడుపు నింపి
నప్పుడల్లా నేను అన్నం మానేస్తున్నానా ? దాని
కదే—దీని కిదే” వెనక్కి వదిలి శరీరాన్ని—
ఛరచేగంతో—“రండి” అంటూ వేయి పుచ్చుకుని
వంటింటల్లోకి తీసికెళ్ళింది !!

మాగన్ను నిద్రలోనే విక్ల సంభాషణలు విని
నవ్వుకున్నాడు మగతగా అనంతయ్య.

“మా నాన్న అన్నం ఇలా కలుపుకుంటారు”—
అంది శారద వంభాషణకి ఉపక్రమిస్తూ—

“అడవిల్లకి తండ్రి పోలిక వస్తే అదృష్టం
మంటారు. మొగిల్లకి తల్లి పోలిక వస్తే
అదృష్టంంటు మీకంటే నేనే అదృష్టవంతురాన్ని
—మీకూ—మీ నాన్నగారి పోలికేగా ?”—

నోట్లో ముద్దు పెట్టుకోబోయిన మధు
చేతిని దింపి—“అవును—మీమిటంటావో”—గద్దిం
చేడు—

కళ్ళల్లోంచి తూటాల్లోని రవ్వల్లా వేడివేడి
దూపులతో శారదని (గుచ్చి) గుచ్చి చూస్తూ—
తొణకలేదు శారద—

మెడ బెణ్ణివట్లు తలని వంకరగా తాటించి
“కాకరపువ్వు వత్తి పువ్వుల్లా”—గలగలా నవ్వంది—
కొంచెం చురుక్కుమనేలా తగిలి అతని శ్రవణేంద్రి
యాల్లో భరతనాట్యం చేసిందామె నవ్వు !

“నరిసరి జీలకర్ర రసం పోయనా, అల్లం
రసం పోయనా ? ఏది ఇష్టం ?” గరిటతో
కంచం చూపించి అడిగింది.

“అన్ని రసాలూ నాకిష్టమే. ఏదో ఒకటి
పొయ్యి” వినుక్కున్నాడు.

“ఆ అన్ని రసాల్లోనూ శృంగార రసం
కూడా ఉన్నట్లు నాకు ఫదో క్లాసులో మా
మేస్టర్లు చెప్పేరే”—శారద రంగంలోకి దిగింది ..

“అందుకనే—నేనూ చెప్పినా”—మెదడు
వదులును జూపి కదనరంగం మీదికి వచ్చేడు
మధు

“అదా సంగతి—నా దగ్గర రౌడ్ర, భయానక
భీభత్సరసాలానూ—బయట శృంగారమూనా ?”
నవ్వేసింది శారద

జవాబు దొరకక మొద్దు కత్తిలా ఊరుకుండి
అతని మెదడు !

ఓటమిని ఒప్పుకోలేక కంచంతో చెయ్యి కడి
గెసిక్కున్నాడు మధు—

తక్కువ తినే అలవాటు లేదు—
అతనికంటే ఎక్కువ తినలేక—

తనూ కంచంతో చెయ్యి కడుక్కుని—
మూతలు నరేసింది శారద—

వాడిపని దేవ పరిజాతలా ఆమె పెదాలమీది
నవ్వు మాత్రం అలాగే ఉంది “ఎలా?”—
అనుకున్నాడు ఔడు గరమకుని మధు

35 వ పేజీ చూడండి

బడికిని బయల్దేరి స్కూలుకి ఎగనామంపెట్టి
బబ్బా ముక్కలూ, గోటీ బిళ్లలూ అడి—తిరిగి
సంచీలు భుజాన్న వేసుకుని దొంగచూపులు చూసు
కుంటూ ఇంటిముఖం వట్టేరు మొద్దబ్బాయిలా.

గోవులను కావేడుతు చాటి వెనుకనే వెళ్ళిన
గోపాలురూ—కొన్ని గంటలు బిళ్లంగూటిలోనూ—
మరికొంతవీపు గోవులను కాచే గోపాలక్ష్మణులను
కుని ఈలలు వేణునాదంతా ఉందని మేసికొంటూ—
దారితప్పిన గోవులను వెతుకలేక వెర్రి ముఖాలతో
యజమాని తిట్లు నూహించుకుంటూ మెల్లి
మెల్లిగా తడబడే అడుగులతో సాగిపోతున్నారు.

వంట పూర్తి చేసేసిన శారద అలవాటుగా
మూండు గదిలో సోపా నధివసించడం—కర్రవ్వం
కంచి కర్రతో బెదిరించేసరికి వంటింటల్లోనే
తచ్చాడపొగింది.

స్నైకిలా దిగి ఎదురురాని శారదకోసం అలవా
టుగా ఎదురు చూడబోయి—చేసిన తప్పు
మూండు కురికి అతని ముక్కుమీదే వేలించి చెప్పే
సరికి బుద్ధిమంతంగా తోవలికి వచ్చేడు మధు—
బిక్కు బిక్కు మంటూన్న గుండెని ఓ చేత్తోనూ
స్నైకిలను ఓ చేత్తోనూ పట్టుకుని....

“పాయ్.... పాయ్ అంటూ తరుముకుని
నెన్నోట్లు మూండు గదిలోకి వచ్చి—

“మీరా” అంది ఎంతో అందంగా నటించు
శారద !

“రోజూ ఈ స్నైముకి నేనే కదా వచ్చేది
ఈవేళ కుక్క ఎలా వచ్చిందనుకున్నావ్ ?” —
ఉడుక్కున్నాడు ప్రకాశంగా మధు !!

“బావుంది ఇంతకుముందు కుక్క బుద్ధి

‘మరేనండి : మా పూల్లో చెరువూ, నది
లేనిమాట వాస్తవమేనండి: కానీ, ఊళ్ళో
మురికికాలువలు మూసుకుపోయి - రోడ్ల
తద్దంగా ప్రవహించే మురికి నీరే చెరువులాగా
అయిందండి: అందులో పిల్లాజిల్లా పడిపో
తున్నారని ఊళ్ళో వాళ్ళంతా చందాలు
వేసుకొని బ్రిడ్జి వేయించారండి: దానికి
మీరు ప్రారంభోత్సవం యోజ్యాలండి!....’

గూర్చి ఆలోచిస్తున్నాను ఈలోగా ఇక్కడ
వచ్చుడయ్యేసరికి” అనింది శారద అక్కడిలో—
ఇక్కడిలో ఆపి ఈ కాస్త గౌరవాన్నయినా
నిలబెట్టింది అనుకున్నా డిసారి పూర్తి స్వగళంతో
మధు.

“అహం కుక్క గూర్చి ఎందుకు ఆలో
చిస్తున్నావు ?”—కోపం వచ్చి దూరింది మధు
మాటల మధ్యలోకి !

“ఇది మరి బావుంది—నాకన్నా బావుంది—
(ఈ మాటలు అప్పరసలా అలంకరించుకున్న శారద
అంటుంటే గుటకలు మ్రొంగుకుంటూన్న మధు
వెంటనే వచ్చిన గుటకని మ్రొంగడం మానేసేడు—
అనలు విషయం తెలిసిపోయిందనే బాధ, కోపం—
విసువులతో) మన దొడ్లో దారిగుంటలో ఇంత
వరకూ వదుకుంది మన వంటింటల్లోకి రాబోతే
నేను తరిమేసిన ప్రక్కనక్క కుక్క ! లేచింది చాలా
సేపటికి !! తేస్తూనే దులిపేసుకుని తోక జాడించు
కుని—అంతవరకూ ఆ దారిగుంటలో వెచ్చగా
వదుకుని ఏమాలోచించిందో ఏమో—అవి కూడా
విదిలించుకుని నేను కొంచెం ప్రక్కలకి పనిమీద
తిరిగేసరికి తిరిగి వంటింటల్లోకి వరబడుతోంది....
అందుకనే—తెలిసిందా ?” పూర్తిచేస్తూనే విసవిసా
నడుచుకుంటూ తోవలికి వెళ్ళి వేడినీళ్ళూ,
చల్లటి కాఫీ అందించింది

అందిస్తూనే—“నేను ఫీవ్ ఇంజనీరుగారి సుగు
ణతో వాళ్ళ కారులో సీసీమాకి పోతున్నాను
మావగారికి కాస్త చేతికి అన్నం పెట్టేసి—
మీకూ ఆకలేస్తే పడ్డించుకుని తినేయండి”—
అంది.

అంటూనే నీధిలోకి వక్కా సోయింది !
నించక్కా అలంకరించుకున్న శారద!!

అశ్చర్యపోయి ఒళ్ళు తూలేసరికి—జాగ్రత్తగా
లేచి ద్రామరుమీది పంచినీళ్ళు త్రాగబోయి
వోరు కాలేసరికి అదే కాఫీ అనుకుని ఉడుకుంటూ
త్రాగి—గ్లాసు క్రింద పెట్టబోయి దానిని చూపి
అశ్చర్యపోయాడు.

తిరిగి చేతిలోని గ్లాసుని చూసుకున్నాడు.
గ్లాసులోని నీళ్ళు నవ్వేయి !

“పోనీరే—” అని కాఫీని అందించుకుని మరగ
బెట్టి ఇచ్చిందేమో అని భయపడుతూ నోట్లో
పెట్టుకుని విస్తుబోయి గదాగదా త్రాగి కూర్చు
న్నాడు “బాదా—ఏమిటి!”—అనుకుని !!

* * *

సీసీమాకి వెళ్ళిందో—
టాంక్ బండ్ మీదుగా షికారుకే పోయిందో—
గానీ—శారద మాత్రం సీసీమా వదిలే వేరకే
ఇంటికి తిరిగి వచ్చింది !

“మీరు ప్రక్కన లేండే—నాకు అవులు సీసీమా
చూడ బుద్ధికాదని” ఒకానొకప్పుడు వాదించి—
వేధించి తన కిష్టమైన సీసీమాకి భర్తని వెంట
గొనిపోయిన శారదకి—ఈనాటి శారదకి పోలికలు
కునిస్తాయేమోనని వెతుక్కుంటున్నాడు మధు—
పట్టు చీరల రెవరెవంతో కదిలవస్తూన్న ఆకారాన్ని
చూసి

“అయ్యో, మీరింకా మెలకువగానే ఉన్నారా?
నిద్రపోలేదా ?”—అని ముక్కుమన్న రవ్వల
బెసరి మెరిసిపోయేలా నవ్వి—తోటకి వెళ్ళి

దేశ రక్షణకై ఆయుధాలు
ఎంత అవసరమో ఉత్పత్తి కూడా అంత అవసరమే!

కొత్త విధంగా తయారైన

సన్లైట్

అధిక కాంతిగా-ఉతు కుతుంది

* కొత్త రూపం మరియు కాగితపు మూత * కాంతిగాచేసే కొత్త శక్తి

హిందుస్థాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి

అధిక తెల్లగాను, అధికకాంతిగాను ఉతుకుతుంది

S-44-140 TL

మనమూ - మనదేహస్థితి

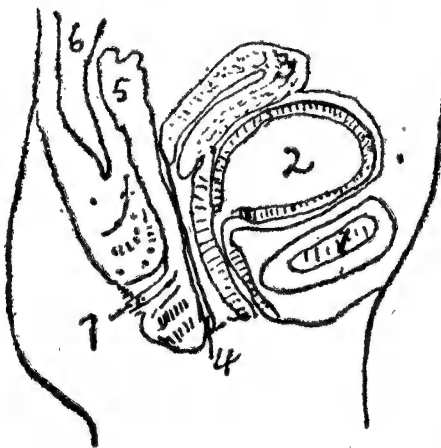
డా॥ గాలి బాలసుందరరావు

పెద్ద ప్రేగు : అవరోహ భాగములు

గ్రహారం పెద్ద ప్రేగుతో కొన్ని భాగాలను గురించి తెలుసుకున్నాము. ఇప్పుడు పెద్ద ప్రేగు తిర్యగ్భాగమును గురించి తెలుసుకుందాము.

పెద్ద ప్రేగు అవరోహ భాగము ఎడమ పైచే కాండ్రయ ప్రదేశంలో ఆరంభమౌతుంది. దీని పొడుగు సుమారు పది అంగుళములు ఉంటుంది. కుడి కిట్టి పార్శ్వంతమును అవరోహ భాగము గోడ అంటి ఉంటుంది. తొంటి ఎముక అయిన ఇలియము లోపలి వైపును అంటి, శరీర మధ్యరేఖ వైపుకు తిరిగి, సిగ్మాయిడ్ కోలన్ గా ఏర్పడు తుంది.

సిగ్మాయిడ్ కోలన్ పెద్ద ప్రేగులో భాగమే. ఇది పెల్విస్ అంచు వద్ద ఆరంభించి, మధ్య న్నూతిమై పెల్విస్ లోకి దిగిపోతుంది. దీని గతిలో ఒక మెడత ఉన్నది. ఈ భాగము పొడుగు సుమారు ఎనిమిదిది అంగుళములు ఉంటుంది. సిగ్మాయిడ్ కోలన్ లో ఒక భాగము, పురుషులలో రెక్టము గోడకూ, మూత్రాశయము గోడకూ మధ్య ఏర్ప డిన భాళి ప్రదేశంలో యిమిడి ఉంటుంది. ఈ భాగమే స్త్రీలలో గర్భాశయము, రెక్టము మధ్య ఉన్న భాళి ప్రదేశమును నింపి ఉంచుతుంది.

(స్త్రీలో రెక్టము దాని సంబంధాంగములు.

1. సింపైసిస్ పూబిక్.
2. మూత్రాశయము.
3. గర్భాశయము.
4. వెజ్నా.
5. రెక్టము.
6. కీకము.
7. గుదనాళము.

ఈ ఉదరాంగముల అవ్యవస్థ సంబంధము చాలా ముఖ్యమైనది. ప్రసవకాలంలో సిగ్మాయిడ్ కోలను, దాని చివర ఉండే రెక్టము మలంతో నిండి, ఉబ్బి ఉన్నప్పుడు యూటెరస్ (గర్భాశయము) సెంకోవ వ్యాకోచములకు నిరోధం కలుగుతుంది. అదే విధంగా మూత్రాశయం (Urinary bladder) నిండి ఉన్నా నిరోధం కలుగుతుంది. ఇందువల్లనే ప్రసవారంభంలో మలాశయమునూ, మూత్రా

శయమునూ భాళి చేస్తారు. పిటిలో బాధ ఏర్ప డితే, అది చాలి ముందు, వెనుక ఉన్న అంగము లకు పరావర్తనై (Refer) అక్కడ పిటో దోషం ఏర్పడినదనే భావన కలిగింది రోగి ఏయూ వెబలో కలవరం కలిగిస్తుంది. సిగ్మాయిడ్ కోలన్ చివరభాగం నుండి రెక్టం ఆరంభిస్తుంది. ఈ ప్రదేశంలో కొడవలి పిడి, కొడవలి వద్ద ఉండే కోణం వంటి కోణం ఉంటుంది. ఈ కోణం సేక్రం అనే ఎముకయొక్క లోపలి గోడను అంటి ఉంటుంది. ఈ సిగ్మాయిడ్ కోలన్ వందకి సమీపంలో, మెడ లోకి పోయే అచీడ్యులేటార్ నరము; స్త్రీలలో ఓవరీ పురుషులలో బీజముల నుండి, ఏర్పడుచున్న ఏర్పాశయములకు తీసుకొనిపోయే ఏర్పాశయముల భాగము దీనిని అని ఉంటుంది. దీని వెనుకవైపున శ్లీకమునుండి బయటికి వచ్చే నరములను కలిపి ఏర్పడిన శ్లీకల్ ప్లెగ్జస్ (Sacral plexus) ఉన్నది. ఈ ప్లెగ్జస్ కు సంబంధించిన సింపతెటిక్ భాగమునుండి బీజములకు, ఓవరీలకు, గర్భాశయానికి పోతుంది. అయోర్డా ఉదరభాగము. చివర రెండు చీలికలౌతుంది. ఈ శాఖలు కుడి ఎడమ ఇలియక్ ప్రదేశములను చాలి, ఇంగ్లైన్ లో లిగమెంటులో ఉండే ద్వారం గుండా మెడకు, కాలికి పోతవి. ఈ రెండు ఇలియక్ ఆర్టరీల గోడలలో ఉండే కండరముల సెంకోవ వ్యాకోచములకు సంబంధించిన సింపతెటిక్ శాఖలు ఈ ప్రదేశం నుంచే వస్తవి. ఈ విషయము చాలా ముఖ్యమైనది. దుస్సంకో చమువల్ల (Spasm) గాని, నూతన దుర్మాంస పుద్దులవల్ల గాని, మలాదిక్యతవల్ల గాని, మరే కారణంచేత గాని యీ ప్లెగ్జస్ కు నొప్పిడి తగి లితే ఆ ఆంత్రభాగానికి సంబంధించిన బాధ పీటన్నిం టికి పరావర్తనౌతుంది. ఇలియక్ ఆర్టరీ గోడ లలో కండరముల సెంకోవ వ్యాకోచముల సరిగా జరగక కాళ్ళు లాగడమో, ఆ ప్రదేశాలలో నెత్తురు పోటు అదికమ్మే బద్దలు గొట్టుకు పోవడమో జరుగుతుంది.

ఈ ప్రదేశంలో ఉండే కొన్ని నరములు ప్రొస్టేట్ ప్లెగ్జస్ కు ఏర్పడతవి. ఈ ప్లెగ్జస్ ను నుండి పోయే నర శాఖలు, ప్రొస్టేట్ గ్రంధికి, సీమినములకూ (Seminal Vesicles) ప్రొస్టేటు గ్రంధి కూడా పోయే యూరెత్రా (మూత్రనాళము) భాగానికి, లేవన శక్తికి కారణ భూతమైన కార్పస్ స్పాంజియోసం (Carpas Spongiosum) అనే పురుషాంగ భాగానికి, ఏర్ప వ్వలనానికి కారణములైన నాళములకూ, (Ejaculatory ducts) యూరెత్రా చివర భాగా లకూ పోతవి. పిటి పత్తిడి కలిగినప్పుడు నరా వర్తమైన బాధ ఎక్కడనుంచి వస్తున్నదో తెలి యకు, మహాధీమంతులైన నర్సులు కూడా కలవర పడి, వారికి తోచినట్లుగా ఆపరేషను చేసేవేస్తారు. ఈ ప్రదేశంనుంచి వచ్చే సింపతెటిక్ నరములు, పురు షాంగంలో రక్తనాళముల సెంకోవమును, పేరా సింపతెటిక్ నరములు, ఆ నాళముల వ్యాకోచ మునూ కలిగిస్తవి. ఆ ప్రదేశంలో రక్త పుష్కలత్యము ఏర్పడినప్పుడు గాని లేవనము జరగదు

గదా. కాగుప్పు కలిగించే అనుభూతులు, మహా వ్యధకు కారణములైన పరిస్థితులు సింపతెటిక్ ప్రేరేపణవల్ల పురుషాంగములో రక్తసీసతను కలిగించి వారిని తాత్కాలికంగా శక్తిసీసతలను చేస్తవి. అక్కడ రక్త పుష్కలత్యము వంటిగా కాలంలో బాధ కలిగించవచ్చు.

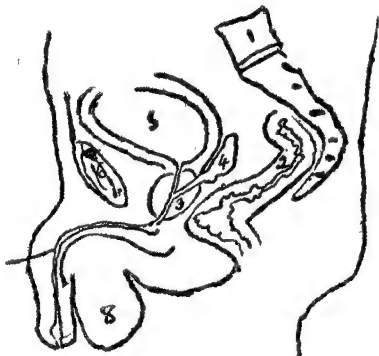
ఉదరకుహరంలో సిగ్మాయిడ్ కోలన్ ఉండే రీతి అందరిలోనూ అన్ని కాలాలలోనూ ఒకే రీతిగా ఉండదు. దాని పొడుగు, అందరిలోనూ ఒకే మాదిరిగా ఉండదు. దానిని చుట్టే ఉండే పెరి టోనియము పొర ఒకేమాదిరిగా ఉండదు. అన్ని కాలాలలోనూ అది మల పదార్థంతో నిండి ఉండదు. అది బాగా ఉబ్బి ఉన్నప్పుడు పెల్విస్ లో నుండి పైకి ఉబికి, భాళి కాంగనే మళ్ళీ పెల్విస్ లోకి పోతుంది. రెక్టం, మూత్రాశయం నిండి ఉన్నప్పుడు, గర్భదారణ కాలంలోనూ ఇది పెల్విస్ కుహరమును వదలి ఉదరభాగములలోకి వస్తుంది. అవి భాళి కాంగనే యధాస్థానానికి పోతుంది. ఉద రంలో బాధాకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడప్పుడు యీ కదలిక ఆ బాధను ఇనుమడించజేస్తుంది. సిగ్మాయిడ్ అంతం రెక్టం పై కొనను అంటి ఉంటుంది.

రెక్టం అంటే నిడుపైనది అని అర్థం. కాని, ఇది శ్లీకంలో మూడువర్తెలా దగ్గర ఆరంభమై దాని వంపు ననుసరించి అరటివండులాగా వంగి ఉంటుంది. రెక్టం కాళ్ళకు చివర గుదనాళంతో అంతమౌతుంది. రెక్టం ప్రారంభ భాగము, అంత్య భాగము నిడుపుగా ఉంటవి. అవి శరీర మధ్య రేఖకు తిన్నగా వుంటవి. కాని మధ్యలో శరీర మధ్య రేఖకు అటువైపునా యిటువైపునా రెక్టంలో కొన్ని వంపులున్నవి. ఇందులో మొదటి చివర వంపులు, శరీర మధ్య రేఖకు కుడివైపునా, మధ్య వంపు ఎడమవైపునా ఉంటుంది. ఈ ఎడమవంపు అప్పటిలోకి పెద్దది. సిగ్మాయిడ్ కోలన్ కూ, రెక్టముకూ నిర్మితో కొన్ని భేదములు ఉన్నవి. రెక్టం గోడలో ఉబ్బింపులు వేరు. టీనియా కోల్డె మూడు పాయలుగా ఉండక, రెండు పాయ లుగా అంతరించి పోతుంది. పెరిటోనియం సిగ్మాయిడ్ కోలన్ ను చుట్టే ఉన్నట్లుగా రెక్టమును పూర్తిగా చుట్టే ఉండక కొన్ని సంగీల లాగా అంతమై పోతుంది.

రెక్టము లోపలివైపును క్రమ్మిఉండే మ్యూక్స్ పొర అన్ని సమయములలోనూ ఒకేమాదిరిగా ఉండదు. దీని చివర భాగంలో మ్యూక్స్ పొర నిలవు తీరులో మెడతలవడి ఉంటుంది. మల విసర్జన కాలంలో రెక్టం గోడ సాగినప్పుడు ఇవి అంతరించపోతవి. కొన్ని వలయాకారం గల మెడ తలూ ఉంటవి.

పురుషులలో రెక్టమునకు ముందువైపున నిన్ను ప్రేగుయొక్క సిగ్మాయిడ్ కోలన్ యొక్క మెడతల, మూత్రాశయ భాగము, ప్రొస్టేట్ గ్రంధి, ఏర్పాశయములు ఉంటవి. స్త్రీలలో గర్భాశయము, ప్రేగుల మెడతలు ఉంటవి.

కొందరు పురుషుల్లో వృద్ధాప్యంలో ప్రోస్టేట గ్రంధి పెద్దదౌతుంది. ఆ గ్రంధిలో కేసరు వంటి వ్యాధులు ఏర్పడుతవి. ప్రోస్టేట గ్రంధి వరిగా ఉన్నదో లేదో రక్తం ద్వారా వేరితో పరీక్ష చేయ దానికి ఏలుస్తుంది.

పురుషులలో రక్తము సంబంధాంగములు.

1. సేకము.
2. రక్తము.
3. ప్రోస్టేట గ్రంధి.
4. వీర్యశయము.
5. మూత్రాశయము.
6. పూర్తికి పింపై సిస్.
7. యురెత్రా.
8. బీజము.

రక్తం అగ్రం గదాటి అంతలాగా వస్తుగిరి గుదనాళం (Anus Canal) ఏర్పడుతుంది. దీని పొడవు సుమారు అంగుళమున్నర ఉంటుంది. ఇది కాక్సిక్యులూ, యురెత్రా మధ్య భాగానికి మధ్య ఉన్నది.

గుద నాళం గాఢ గొట్టంలాగా అద్భుతముగా ఒకేలాగా ఉండదు. ఇక్కడ మ్యూకస్ పొర నిలుపు తీరులో మడతలుపడి ఉంటుంది. ప్రతి మడత లోనూ ఒక ఆర్టెరీ వెయిను ఉంటవి. కొందరిలో ఈ వెయినులు ఉబ్బి, కొళ్ళతంగా విస్తరించి పోతవి. ఆ స్థితిని మూలవ్యాధి అంటారు. తెలుగులో 'మొలలు' అంటారు. గుదనాళము గోడలో చలయాక్రమి గల కండరములు అధికంగా ఉంటవి. ఇందులో కొన్ని, రెండుచోట్ల అత్యధికంగా ఉండి స్పింక్టర్లుగా ఏర్పడుతవి. ప్రేగులో కండర ముల పొర క్రింద ఉండే అనుసంధ దాతువు (Connective Tissue) పొర నారలాగా పదులు వదులుగా ఉంటుంది. ఇక్కడ చాలా దట్టంగా ఉంటుంది. మ్యూకస్ పొర నిలుపు మడతల చివర విస్తరించిన ప్రదేశములు ఉంటవి. ఈ ప్రదేశము లలో అప్పుడప్పుడు క్రిమిదోషం ఏర్పడుతుంది. మలం, పెంట్లెకలు కట్టి బలవంతంగా విస్తరింప బడినప్పుడు యీ మ్యూకస్ మడతలు చినిగి, అక్కడ పగుళ్ళు ఏర్పడుతవి. ఈ పగుళ్ళను 'ఫిషరు' (Fissure) అంటారు. ఈ విస్తరించిన భాగము: లను పై ననులు అంటారు. ఈ పై ననుల వల నకు తిన్నగానే గుదనాళము, లోపలి స్పింక్టరు: ఉంటుంది. దీనికి ఆర అంగుళం క్రింద మరొక స్పింక్టరు ఉన్నది. అది వెలుపలి స్పింక్టరు. ఈ రెండు స్పింక్టర్ల మధ్య ఒక నిమ్మ ప్రదేశం గాఢలాగా ఉంటుంది. వెలుపలి స్పింక్టరుకు క్రింద ఉండే మ్యూకస్ పొర నిర్మితి వేరుగా ఉంటుంది. అది చర్మము లోపలికి చొచ్చుకొని ఏర్పడ్డది. తరలాంతరాళములను క్రమిషిండే మ్యూకస్, పొర

ఉపరితలమును క్రమిషిండే చర్మముగా కలిసి ప్రదేశమును మ్యూకో-క్యూటేనియన్ జంక్షన్ (Muco-Cutaneous Junction) అంటారు. క్యూటిస్ (Cutis) అంటే చర్మము. మ్యూకస్ పొర చర్మమునకు మధ్య వంది అని యీమాట కర్తము. ఇటువంటి ప్రదేశముల మధ్య వృద్ధ్యేం ద్రియానికి సంబంధించిన నరాగ్రములు అధికంగా ఉంటవి. వీటినే మనవారు నవ రంధ్రాలు అన్నారు. గుదనాళము: అంతలో గుద ద్వారము

ఉన్నది. అది నవరంధ్రములలో ఒకటి. పెర్లన్ అంటే బేసిన్ కద, ఆ బేసిను అడుగు కొన్ని కండరములు, అనుబంధ దాతువు, చర్మము కలిసి ఏర్పడ్డది. కుడివైపున, ఎడమవైపున ఉండే కండరములు కలిసేచోట ఒక గీత వంటి నిర్మితి ఉన్నది. గుదనాళము మ్యూకస్ పొరలో మ్యూకస్ అనే జిగురు వదార్థమును స్వందించే గ్రంధు లున్నవి. ఇవి క్రిమిదోషానికి గురి అయినప్పుడు విచ్ఛిన్నం ఏర్పడుతవి. ★

నలులను చంపును

వి.జే.ఎస్

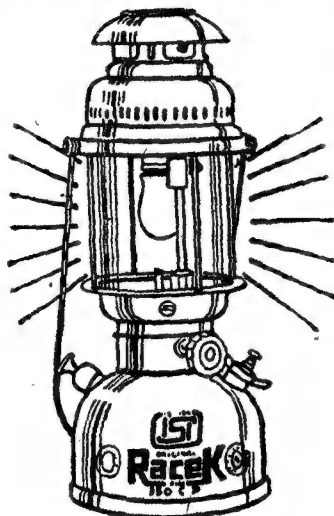
బెటోలిన్-20

సాగ్ సన్స్ కెమికల్ కో, మద్రాసు-21.

ORIGINAL

Racek

REGD.

లాంతరులు
350 కాండ్లు పవరు

ఈ రంగళగ
దీనికి
ఒక దానికి

IS:1384

పై- 2

ఛౌండ్ల మార్కు

దీప్తిబ్యాటన్లు :

ఎఫ్. రాసెక్ & కంపెనీ ప్రైవేట్ లి.

కో.రా.మ-2
హై.ఎ.కా. 2006

కో.క.రా-1
హై.ఎ.కా. 2121

మద్రాసు-1
హై.ఎ.కా. 1248

మనది-మొత్తం

ఆదివిష్ణు

జరిగిన కథ

జానకీరామయ్య రిటైరైజ్ అడిసంతలు. ఆయనకు విరంజనం, శంకరం, సుశీల అని ముగ్గురు సంతానం. శంకరం ఉద్యోగ ప్రయత్నంలో వుంటాడు. జానకీరామయ్య సుశీల పెళ్ళిగురించి ఆలోచిస్తూ వుంటాడు. ఉద్యోగం కోసం మిత్రుడు రంగారావు ఇంటికి వెళ్ళిన శంకరం ఆ దంపతులు ప్రవర్తన నచ్చక ఇంటికి వచ్చేస్తాడు. మామగారు తనపై అధికారం చెలాయిస్తున్నాడని విరంజనం బాధపడ్డాడు. తండ్రికి సాయంగా శంకరం విరంజనం ఇంటికి వస్తాడు. అక్కడ శారదతో పరిచయమౌతుంది. విజయవాడలో శంకరానికి ఉద్యోగం వచ్చింది. పినమామగారి శారద కప్పించి ఇంటికి రమ్మని అప్పగిస్తుంది. శంకరం రానీ నవల త్వరలో ప్రకటిస్తామన్న ప్రతికావకటనచూసి సుశీల ఎంతో ఆనందిస్తుంది, అదేవిషయం ఆఫీస్లో కొందరికి అనూయాజనకమౌతుంది. నమయం చూసి వాళ్ళపై దెబ్బతీయాలని వాసు, పతి, ప్రసాదం ఎదురుచూస్తుంటారు. శంకరం ముఖానగా ఉంటాడు. శాస్త్రీ మృణాలినితో తను నటించడం నాలుకాన్ని గురించి చెప్పి బయటకువస్తాడగా ప్రసాదం అపీ వరక్కంగా గేలి చేస్తాడు. మామగారు క్షమాపణ చెప్పుకోగా విరంజనం శాంతిస్తాడు. కుసుమ తమ ఇంటికి అప్పగించగా వెళ్తాడు, అమె తన దీన గాథ వినిపించి రాజారావే తన భర్త అని చెప్పగా ఎలాగైనా వాళ్ళ కాపురం నిలబెట్టాలని నిశ్చయించుకుంటాడు శంకరం.

10

మరో అయిదు నిమిషాల్లో శారద కామాక్షమ్మ గార్ని వెంటబెట్టుకొచ్చింది. అవిడను మాడగానే గౌరవంగా నిలబడి అందంగా నమస్కారం చేశాడు శంకరం. అతని విషయానికి కామాక్షమ్మగారు లోలోన మురిసిపోయారు.

“కూర్చో బాబూ ! ఈ ఊళ్లో ఉంటూ గూడా యిక్కడికి రావడమే మానుకున్నావ్? మేము పరాయివాళ్ళ మనుకున్నావా ఏమిటి ?”

“అబ్బే అదేం కాదండీ. తీరుబడిలేక....”

“అదేమిటయ్యా—మరి అంత తీరుబడిలేని పనులేమున్నాయి ఏమి ?”

“ఆయనగారికి మిత్రులు తెక్కువమ్మా. వాళ్ళ

తోనే పరిపోతుంది యిరవై నాలుగంటలూను. ఏ థియేటర్లో మాచినా ఏళ్ళే.” అన్నది శారద నవ్వుతో.

“ఇంకా ఎన్నాళ్ళులే సరదాలు. రేపు ఆ మూడు ముళ్ళూ వడితే యిక కాళ్ళకి బంధాలేగా మరి. ఏమంటావయ్యా ?” అన్నా రావిడ.

శంకరం సిగ్గుతో తల వంచుకున్నాడు.

“సరే. మీ రిద్దరూ మాటాడుతూండండి. వంట గదిలో పని చక్కబెట్టుకొస్తాను” అని చెప్పి కామాక్షమ్మగారు వంట గదిలోకి వెళ్లారు.

శారద తనముందు సోఫాలో కూర్చున్నది.

“ఏమిటండీ విశేషాలు” అడిగింది.

“ఏమీ తోచక యిలా వచ్చాను.”

“అవుతే మీకిప్పుడు తోచేట్టు చెయ్యాలన్న మాట. మీ నవల చదువుతున్నాను. చక్కగా ఉంది.”

“మీ పాటకంటేనా ?”

“అహ పోతే మీ గురించి అప్పుడే ప్రాస గాండా గూడా మొదలెట్టాను. ఆ నవల ప్రాస్తువుది ఫలానా అని”

“మీ పాటలు వివాలని ఉంది” అన్నాడు మాట మధ్యలో.

“ఏమిటో విశేషం ?”

“ఏని చాలాలోజ్ లయ్యింది కదా !”

“అయితే పాడక తప్పదంటారు.”

“అనేగా”

“ఏం పాడమంటారూ ?”

“మీ యిష్టం ?”

“శ్రోతలు మీరు కాబట్టి, ఏం పాడలో మీరు అడగడం సబబు.”

“మీరేం పాడినా అభ్యంతరంలేదు కాబట్టి, ఇక శ్రోతలు కోరిన పాటనేది మీకు వర్తించదు.” ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు. నవ్వులు ముగిసిన తర్వాత శారద ఒక అన్నపది పాడింది.

‘రమతే యమునా పులిన వనే—’

పాట, పాటకు తగ్గ కమ్మటి గాత్రం, శ్రావ్యమైన రాగాలాలన, మధ్య మధ్య అందమైన వెలుకులూ—అతప్పి ముగ్ధుణ్ణి చేశాయి. తన్నయత్తులో పాట ముగిసిన మాట కూడా మరిచేడు.

సంగీతంలో ఉన్న చాతుర్యం అది. బాధలూ, వ్యధలూ అన్నింటినీ పరపించేయగలది సంగీతం. శ్రోతని మధురూహలలో ముంచెత్తేదీ సంగీతమే. అందునా శారద పాటకీ ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. అమె సార్థక నామధేయురాలు.

పాటైన తర్వాత శారద నవ్వుతూ అన్నది,

“ఇక మీరు యీ లోకానికి రావచ్చు.”

“రాను. నేను రాలేను. మరో అన్నపది స్టేజ్ వాకోసం మరొక్కటి” అన్నాడు శంకరం.

అతని కోరిక ప్రకారం మరొకటి పాడింది..

‘రాధికా కృష్ణ తవ నిరహే కేశవ.’

అమె కంఠంలోని తీయదనం అతనికి హాయి కలిగించింది. అతను అన్నాడు.

“నిజం మీరు చక్కగా పాడగలరు.”

“మీరు మంచి కథలు రాయగలరు.”

“అబ్బ నన్ను చెప్పనివ్వండి.”

“నన్ను చెప్పనివ్వండి.”

ఇద్దరూ ఇలా మొహమాటం పడుతూండగా కామాక్షమ్మగారు కాఫీ తీసుకొచ్చారు.

“ఏమిటరా అనలు విషయం ?”

“నువ్వే చెప్పమ్మా—శంకరంగారు మంచి కథలు రాయారా ?”

“మీరే చెప్పండి—శారద చక్కగా పాడగలదు కదూ ?”

ఇద్దరి వాదనలూ విని ఆవిడ ముసిముసిగా నవ్వుతూ,

“ఇద్దరూ ఇద్దరే ! ముందు యీ కాఫీలు తాగండి. తర్వాత తీరుబడిగా వాదించుకోవచ్చు.” అన్నారు.

కాఫీలు తాగుతూండగా కామాక్షమ్మగారు మళ్ళీ వంటగదిలోకి వెళ్లారు.

“ఒక నాలుగు రోజులపాటు ఎక్కడికైనా వెళ్ళాలని ఉంది” అన్నాడు శంకరం కాఫీ కప్పు కింద పెడుతూ.

“ఎందుకని ?”

“వాతావరణంలో మార్పు కావలసి వచ్చింది.”

“ఇది వైద్యుల నిర్ణయమా ?”

“కాదు—మనసు తొందర చేస్తోంది. నాలుగు రోజులపాటు ఎక్కడినా నిశ్చింతగా గడుపుదాం పదా అని.”

“మరి ఎక్కడికి వెళ్ళాలనుకుంటున్నారూ.”

“ఇంకా నిర్ణయించుకోలేదు.”

“అవుతే ఒకవని చెయ్యండి.”

“చెప్పండి.”

“అమ్మా, నాన్నా, నేనూ రేపు భద్రాచలం వెడుతున్నాం. మీకేమీ అభ్యంతరం లేకపోతే మీరూ రావచ్చు.”

“థాంక్స్. రక్షించారు. తప్పకుండా వస్తాను. నా విషయం మీ పేరంట్రోతో రెకమెండు చేసి పుణ్యం కట్టుకోండి.”

“ఇందులో నా రికమెండేషన్ ఏమిటండోయ్.”

“మరేం లేదు—మీ కంపెనీలో నన్నూ చేర్చుకోదానికి. అన్నట్లు నా ఖర్చులు నేనే భరిస్తా లేండి.”

“ముందే అన్నాగా, మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే మాతో రావచ్చునని. పోతే, ఖర్చు విషయం మాత్రం ఆలోచించాలి.”

“సెలవుపెట్టి ఉదయమే మీ యింటికి వస్తాను.”

“తప్పకుండా.”

కామాక్షమ్మగారు శారదని లోపలికి పిలిచి ఏదో మాటాడారు. తర్వాత శారద శంకరం దగ్గరకొచ్చి అన్నది.

“వచ్చినవారు ఎలాగో వచ్చారు కాబట్టి

ఈనూట మా అతిథుని స్వీకరించి వెళ్లవలసిందిగా అమ్మగారు కోరారు. కాబట్టి తెలియజేయడమైనది."

"మరి భద్రాచలం."

"అవన్నీ నేను చూచుకుంటాను. మీరీనూట మాత్రం మా యింటో చెయ్యి కడుక్కోవాలి మరి."

"అయితే నాకే అభ్యంతరమూ లేదు."

"చాలా థాంక్స్. మీరు చాలా బుద్ధిమంతులని, మంచి బాలురని అమ్మగారి అభిప్రాయం."

"ఇంకా ఏమైనా ఖబర్లు చెప్పుదురా?"

"ఖబర్లు చెప్పను. కథ చెప్తాను."

"కథే అయితే చెప్పండి" అన్నాడు ఉత్సాహంగా.

"అనగనగా ఒక అబ్బాయి. ఆ అబ్బాయి పేరు శంకరం. అతనికి ఒకరో జేమ్మెందంటే"

"నా కథే అయితే నే వివరాలు చెబుకోలేదు." అన్నాడు శంకరం విసుగు ప్రదర్శిస్తూ.

శారద పకపకా నవ్వేసింది. శారద నవ్వు నిర్మలంగా, హాయిగా, లీయగా ఉంటుంది.

—మరుసటిరోజు సెలవు పెట్టాడు శంకరం. మిత్రులు విషయ మడిగారు. తన భద్రాచల

ప్రయాణం గురించి జాప్యం చేశాడు. శంకరం వెళ్లిపోతుండగా,

"ఏష్ యూ ది బెస్టాఫ్ లక్" అన్నాడు ప్రసాదం. శంకరం నవ్వేశాడు.

అరోజు ఉదయం 11 గంటలకి శారదా వాళ్లతో భద్రాచలం బస్సుక్కాడు శంకరం.

* * *

ప్రసాదం మృణాళిని గదిలోకి వెళ్ళేడు. తనాబ్బి నట్టు చిన్న పకిలిరపు ద్వారా తెలియజేశాడు. మృణాళిని ప్రసాదాన్ని చూచింది.

"ఏం బావా?"

ప్రసాదం కుర్చీ లాక్కుని కూర్చుంటూ, "ఎంతసేపని యిలా వంటరిగా గదిలో కూర్చోడు..."

"నీకు కష్టంగా ఉందా?"

"ఇలాంటి సాయంత్రాలు వుధా చేయకూడదు చిట్టి."

"హూ మరేం చెయ్యాలి."

"అలా బేరేణీ వైపో, సీతానగరం రోడ్డు మీదో నడుచుకుంటూ వల్లగాలిని ఆస్వాదిస్తూ..."

"బాగానే ఉంది."

"గొప్పగా ఉంటుంది తెల్స ? అన్నమాగని నీ హాబీలేమిట సలం ?"

"ఇవ్వాళ్ళదో కొత్తగా ఉన్నా వేమిటి?"

"వేసు ప్రసాదరావునీ, నువ్వు మృణాళిని— మనతో కొత్తగా ఎవరూ లేరు. ఇద్దరం సాత వాళ్లమే.. సోతే, నా ప్రశ్న, నీ హాబీ లేమిటి ?

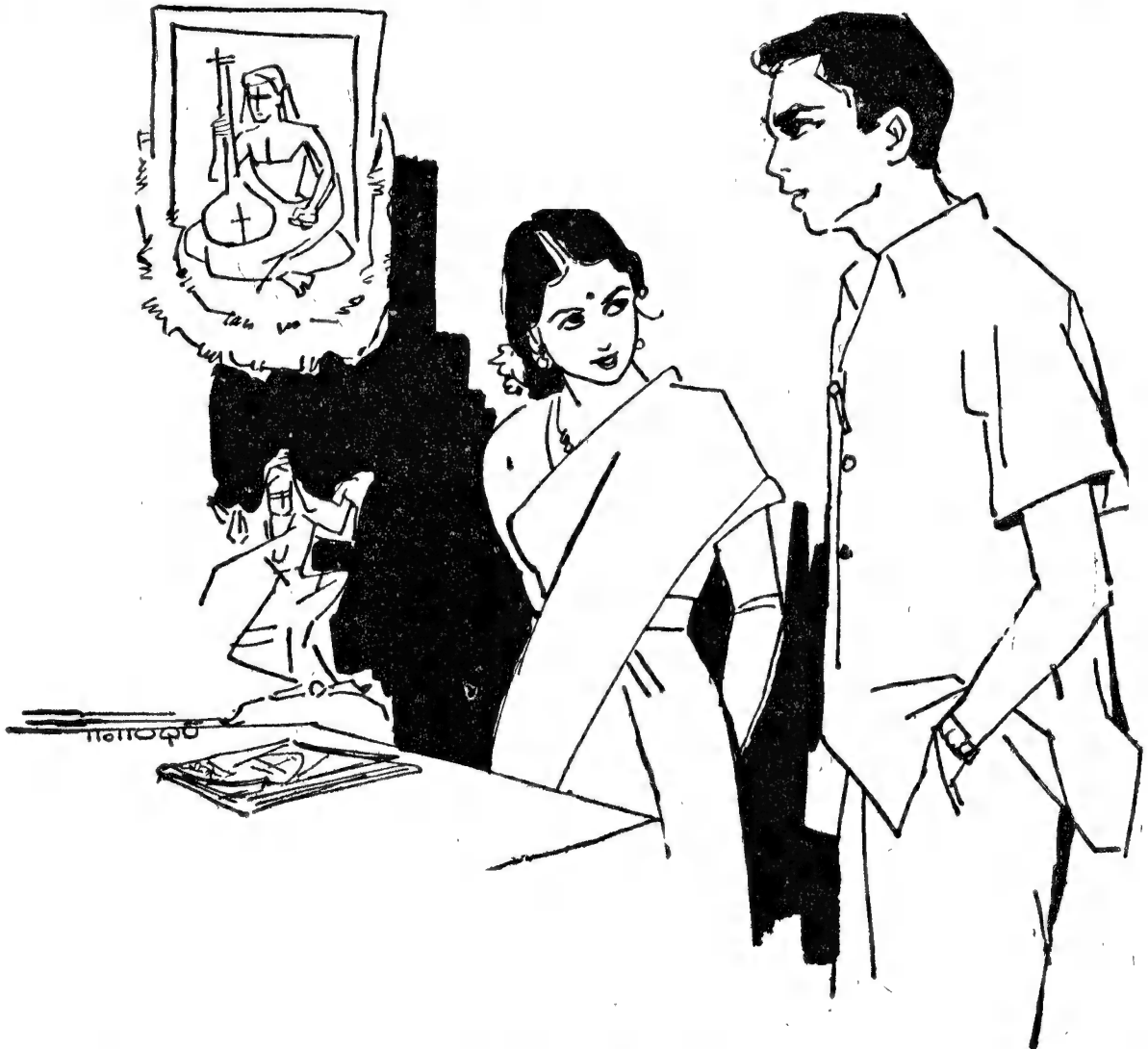
"ఎందుకో?"

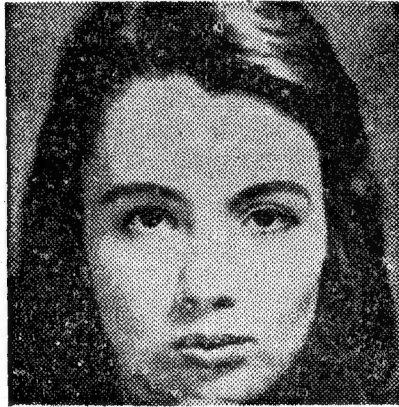
"మరేంలేదు. మనిపై పుట్టిన తర్వాత ప్రతి వాడూ కొన్ని హాబీలంటూ నిర్ణయించుకోవాలి. లైఫ్ ని ఎంజాయ్ చేయాలంటే, విసుగెత్తిన మనసు రిలాక్స్ కావాలన్నా యీ హాబీలు అవసరం. అంతేగాని, జీవితానికి ఓ దృక్పథమంటూ లేక, యీసురోమను మనుషులుంటే దేశ మేగతి బాగుపడునోయ్ వెధవాయా! అన్నాడు అప్పారావు."

"ఇప్పుడు నువ్వు చెప్పే హాబీకి, దేశానికి సంబంధ మేమిట సలం ?"

"అక్కడే ఉంది గొప్ప ట్రెక్కు. నీలాంటి ఆడ పిల్లలకీ, అందునా యిరవైనాల్గుంటలూ నాలుగు గడుల మధ్య గొళ్ళు గిళ్ళుకుంటూ కూర్చున్న దానికి యిలాంటి గొప్ప విషయాలు ఒక పట్టాన

44 వ పేజీ చూడండి

తీలర్ ప్రపంచం

తే ప్లెన్ ఎఫ్. కొ ల బా వా లా

వార్డ్ తో పరిచయం

అప్పుడే డాక్టర్ స్టీఫెన్ వార్డ్ 'వింప్లో మ్యూస్'లో ఉండేవాడు. ఒకరోజు ఆయన ఇంటికి వెళ్ళాను. 'డ్రాయింగ్ రూమ్'లో గోడకు తగిలించి ఉన్న బుద్ధ భగవానుడి చిత్ర పటం తీసేసి వెనకాల అతి నైపుణ్యంతో అమర్చి ఉన్న కిటికీ లోంచి చూడమని నన్ను ఆహ్వానించాడు. ఆ కిటికీ గాజుకి అవతలివైపు అద్దం వేసి ఉన్నా ఇటు నుంచి చూస్తే అద్దం ఉన్న వడకగది లోపలికి స్పష్టంగా చూడచ్చు. తొంగిచూశాను— అదిరిపోయి వెనక్కి తూలాను.

'ఈ ఒకవైపు అద్దం' ద్వారా కనిపించిన దృశ్యం చెప్పరానిది. ఆ గదిలో కొందరు పురుషులు, స్త్రీలతోబాటు, మొహానికి చిన్న 'బురఖా' బట్ట శరీరానికి వేరే తొడుగు ఏదీ లేని స్వకీ ఒకతను కనిపించాడు.

మరోసారి తొంగి చూద్దా మనుకున్నాను కాని, డా. వార్డ్ కిటికీని బుద్ధుడి బొమ్మతో కప్పేసి, నన్ను ఒక సోఫాలోకి తోసి కూర్చోపెట్టి తన

'సిద్ధాంతాల'ని విడమరచి చెప్పాడు; నమ్మండి, మానండి కాని ఆయన 'సెక్స్' ద్వారా (వచనాన్ని ఉద్ధరించ దలచాడు).

"సెక్స్ ద్వారా లోకానికి పునరుజ్జీవనమా? అంటే?" అని అడిగాను నేను.

"అంటే, అంతే!" అని డా. వార్డ్ జవాబు చెప్పాడు. "అనాదిగా మానవుడు లోక పునరుజ్జీవనానికి, ఆత్మవికాసానికి ఎన్నో ప్రయత్నించి చూశాడు. రాజులు, సామ్రాజ్యాలు, వలసరాజ్యాలు, ప్రజాస్వామికాలు, సమాజవాదాలు, కమ్యూనిజం, ఫాసిజం—ఇవన్నీ నిష్ప్రయోజనం అయ్యాయి కదా!

సెక్స్ వలేషన్

"నేనీ ప్రశ్నని బాగా పరిశీలించాను. దానికి సమాధానం 'సెక్స్ వలేషన్' లో ఉంది. (సెక్స్ + రివలేషన్ = సెక్స్ వలేషన్ అని అయిఉండవచ్చు. ఈ ఇంగ్లీషు సృష్టికే తెలుగు పర్యాయపదం ఏమయి ఉంటుందో చెప్పటం కష్టం!—అ) నేను మన తొలినాళ్ల అభ్యసించాను. రాజకీయాలు, సెక్స్—వీటి రెండింటికీనూ పరిశోధనలు నడిపాను. రెండింటి సమ్మేళనం కోసం కృషిచేసి ప్రపంచంలో సహజీవనానికి తోడ్పడి మానవజాతికి సంబంధించిన ప్రమాదాన్ని వైదొలగిస్తాను. ఇదంతా మీ కెందుకు చెబుతున్నాను కాస్తానీ?

"మీరు ఇండియా నుంచి వచ్చారు కాబట్టి!" డా. వార్డ్ తన ప్రశ్నకి తనే సమాధానం చెప్పాడు. "ఒక కాలంలో మీవాళ్ళ సెక్స్ (లేక కామాని)కి సంబంధించిన సిద్ధాంతాలకి సంపూర్ణత చేకూర్చారు! ఈ సిద్ధాంతాలతోటి జీవితమార్గాన్నే చూపారు. కాని, మీరు ఆ మార్గాన్నిప్పుడు మర్చిపోయారు. జాన్ మాస్టర్స్ నవల 'వీనస్ ఆఫ్ కొస్టారా' లేక డా. ముల్కరాజ్ ఆనంద్ రచించిన 'కామసూత్రా' చదివారా? చదివితే తెలుస్తుంది.

"కోవార్క్స్, ఖాజూరపూ దేవాలయాల శిల్పాలు చూసినా తెలుస్తుంది, మీ దేశంలో కామానికి సంబంధించినంతవరకూ పరిపూర్ణత సంపాదించేశారని. ఈ కామం ద్వారానే మన అహంస్థి, ప్రపంచాన్ని కూడా జయించవచ్చు. 1940 ప్రాంతాలలో మీ దేశం వచ్చి ఈ విషయాలు స్వయంగా నేర్చుకున్నాను. నా యీ సిద్ధాంతానికి 'కోసెక్స్ స్టైన్స్' కో + సెక్స్ + ఎక్స్ స్టైన్స్ = కోసెక్స్ స్టైన్స్—దీనికి తెలుగు ఏమిటి?—అ.) అని పేరు పెట్టాను. నశించిన ఈ భారతీయ సిద్ధాంతాలకి లండన్ లోనూ, ఆధునిక ప్రపంచ మంతటా పునర్జన్మ నివ్వటమే నా ఆశయం."

లండన్ డాక్టర్లలో అగ్రగణ్యత చెందినవాడూ, లలితకళలలో మంచి ప్రవేశం కలవాడూ, లోక్కుడూ,

డాక్టర్ వార్డ్ పిచ్చివాడా?

● ప్రపంచాన్ని ఉద్ధరించాలని అతని ఆశయం ఉంది :

● కీలర్ కళ్ళలో ఇంద్రజాలం వీదోవుంది....

గణికలని పరభరా చేసేవాడూ, స్త్రీ పురుష లింగ భేదాలని గుర్తించనివాడూ, రాజ కుటుంబానికి మిత్రుడూ, 'పాస్టెల్' పక్షి అయిన డా. వార్డ్ తన సిద్ధాంతాలని విడుదలచేసి చెబుతూఉంటే నోరు తెరిచి వివరాలకున్నా వేరే ఏమీ చెయ్యలేకపోయాను. మనిషి చూస్తే మేధావి; కాని ఒక 20 వ శతాబ్దం సెసెలియన్ బయలుదేరి సైన్స్ లో, సోషలైజంలో కాక శిలంతోనే యువత యువకులతో లోకాన్ని జయిస్తానంటే ఏమనాలి ?

లండన్ నగర జీవితంలో 'మరే ప్రపంచం' ఉందని అందరికీ తెలుసు. ఇది సైకి కనుపించదు. దీనిని 'అథోలోకం' అంటారు. ఈ 'లోకా'న్ని పరిశీలించాలని బయలుదేరినప్పుడు డాక్టర్ వార్డ్ ని వదిలి ఏమీ చెయ్యలేమని తెలుసుకుని ఆయనతో ఇంటర్వ్యూ కోసం ప్రయత్నించాను.

లండన్ 'నెక్స్ట్ డే' పత్రికకి ఒక వ్యాస శీర్షిక రాస్తున్నాను. శృంగారరస ప్రధానమైన నిష యాల సంగతి తెలుసుకోవాలంటే 'సోహో'— లండన్ లో ఒక పేట—కి వెళ్ళాలి. మత్తు మందులు అమ్మేవారు, నడుపుకత్తెలు, బ్లాక్ మెయిలర్లు, అవి నీతికరమైన వ్యాపారాలు చేసేవారు, వీరందరినీ ఇక్కడ కలుసుకొనవచ్చు. అందుకు ఇక్కడ ఒక భారతీయుడు పెట్టిన 'కొంతెస్సా కాపీస్' అనే చోట వసికి కుదిరాను.

డాక్టర్ వార్డ్ పరిచయం

ఆ వింత వ్యక్తి డాక్టర్ స్టీఫెన్ వార్డ్ ని నేను మొదటిసారిగా కలవడం ఇక్కడే. అన్ని సీలి నియమాలనీ అతిక్రమించేవాడుగా కనిపించాడు నాకు. (నా వ్యాస శీర్షిక 'టెన్ కమాండ్ మెంట్స్' కాబట్టి ఈయన ఒక 'డైలీ' అనిపించాడు. సప్తమహాసాత కాలా చేసినవాడనుకున్నాను !)

క్లిప్టన్ మార్గెట్ కీలర్ ని కూడా ఇక్కడే కలిశాను. బై బిల్ పరిభాష వాడుతున్నాను కాబట్టి ఈమె ఒక 'ఫాతెన్ ఏంజెల్' (భ్రష్టురాలయిన దేవత ?!) అన్నా పరవారేదు. ఆమెతో మాట్లాడాను. ఆమె నా కోగిట్లో ఉండింది—ఇద్దరం కలిసి డాన్స్ చేస్తున్నప్పుడు. ఆమె కళ్ళలో 'ఇంద్రజాలం' వీదో ఉంది, 'పడకగది కళ్ళు' అంటారు వాటిని. ఆమెని చూస్తేనే ప్రేమించి, వాంఛించ బుద్ధి మేస్తుంది !

సోహోలోని వార్డార్ వీధిలో నేను ఉన్నప్పుడే అందరికీ షాపర్స్—అనలు పేరు సిల్వీయా పిర్నార్; డా. వార్డ్ మిత్రురాలు—ఆమె స్నేహితు లిద్దరినీ—తుపాకులతో కాల్చి చంపేశారు.

డాక్టర్ వార్డ్ 'ఫ్రెండ్' లతో మరొకరు— 18 సంవత్సరాల బంగారు జుట్టు అమ్మాయి మారిలిన్ (మాండ్) రైన్—దేవీని పరిచయం కూడా అయింది నాకు. ఈమెని తర్వాత జయిలంకి పంపి

చారు, రాజ కుటుంబానికి వార్డ్ 'కాక్స్ క్రమాంకి' పాల్పొ ఉన్నదన్నందుకు !

ఈ సోహో సీమెంటు కాంక్రీటు అడవి నేడుల్లో ఆ దేశంలోని ప్రముఖులనీ, ధనవంతులనీ, యౌవనంలో ఉండే 'పతనం' చెందిన వారిని కలిశాను.

డ్రెంక్స్ మీద డాక్టర్ వార్డ్ తో పిచ్చాపాటి మాట్లాడాను. విచిత్ర మేమిటంటే ఆయనకి ఇండియా అంటే, ఇండియన్ స్త్రీలంటే, అందులోనూ రాణీలు, మహారాణీలంటే ఎంతో అవకాశం. కోవాల్కొ, భాజారహా చెక్కడాలలో సూచించే ఒక పరిపూర్ణ జీవనమార్గం నిర్మించారుట. భారతీయులు—కామంలో స్వేచ్ఛ, పరిపూర్ణ తృప్తి సాధించారుట వీరు. 'కామమూత్రాల' సంగతి చెప్పనే అక్కర్లేదు !

"ఇండియన్ స్త్రీలంటే వాకు చాలా అసక్తి" అన్నాడు డా. వార్డ్. "లండన్ లో కోవాల్కొ, భాజారహా వాగరిక పద్ధతులని మళ్ళీ సృష్టించాలని ఉంది వాకు. ప్రాచీన భారత దేశం సాధించిన కామపరిజ్ఞావాన్ని ఆధునిక ప్రపంచంలో ఒక జీవన్మృత్తికి పునాదిగా వేస్తాను నేను ! ఈ కామసిద్ధాంతంతో వైయక్తిక, జాతీయ అంతర్జాతీయ సమస్యలని, ప్రచ్ఛన్న యుద్ధ సమస్యని, మత సమస్యలని పరిష్కరించవచ్చు !"

అందమైన మాండ్ ...

"కామ తృప్తి లేకనే ఈ సమస్యలన్నీ ఏర్పడు తున్నాయని నా అభిప్రాయం. పరిపూర్ణమయిన సంతృప్తి ఉంటే చాలు, అన్ని సమస్యలేవాయి."

డాక్టర్ వార్డ్ : విచిత్రభాసన అతని ప్రత్యేకత.

తల, మతి, కళ్ళు, బుద్ధి, జాతి, భావన విశేషాల
 లేని మానవ సమాజం స్థాపించాలని తన కనే
 కలలను గురించి చెప్పుకుపోయాడు డా. వార్డ్.
 ఇదంతా కామ సంభ్రమంలోనే సాధ్యం అని ఆయన
 వమ్మకం.

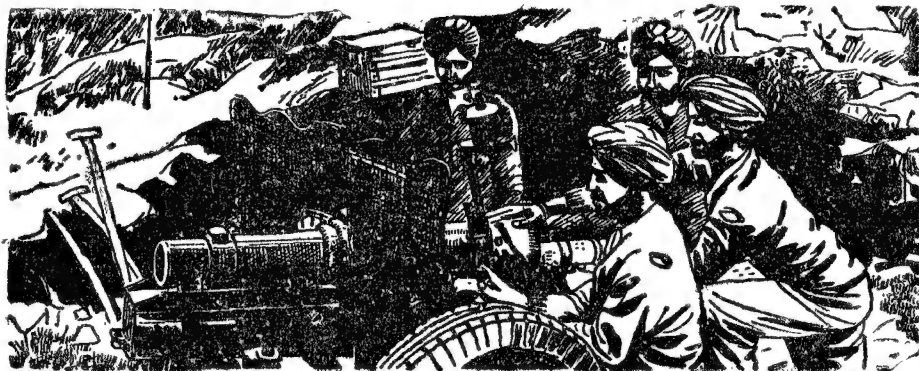
“ఇటువంటి సమాజం ప్రాచీన భారతదేశంలో
 ఉండేది! కామసూత్రాలు, కోనార్క, ఖాజా
 రహ్మాని అర్థం ఏమిటి?” అన్నాడు వాతో.

క్రీ లర్
 “ఇటువంటి సమాజమే ఇక్కడ నెలకొల్పుతాను.
 దానికి అండన్ ముఖ్యపట్నం అవుతుంది!”

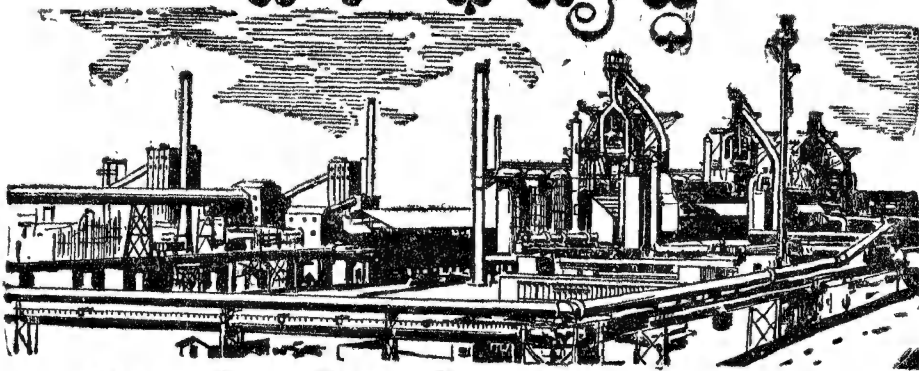
పి చ్చి వా డా ?
 డా. వార్డ్ పిచ్చివాడా, చెడ్డవాడా, తెలివి
 తక్కువవాడా అనుకున్నాను. కాని, మనిషి చాలా

తొక్కిరియ్యే సన్నిధిని కలిపాడు. మా ఇద్దరి
 మైత్రీ—అమాట వాడటానికి అభ్యంతరం లేక
 పోయినట్లుంటే—ఎక్కువయింది.
 చాలాసార్లు 17, వింసోల్ మ్యూజ్ లో అతని
 ఇంటికి వెళ్ళాను. కయివ్ డెన్ కాఫీజే అని మరో
 ఇల్లు ఉండేది. అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు ఉండేవాడిని
 రెండూ లోక ప్రసిద్ధమయిపోయాయి వార్తాపత్రిక
 లలో.

దేశ రక్షణ

దేశాభివృద్ధి

రెండూ రెండు ముఖ్యాంగాలు

దేశాభివృద్ధి ప్రణాళికలు ఇప్పుడు దేశరక్షణలో ఒక లాగమే అయినాయి. ప్రస్తుత అత్యవసర పరిస్థితికి అనుగుణముగా వేటికి
 ఎక్కువ ప్రాధాన్య మివ్వవలెనో నిర్ణయించి, విద్యుచ్ఛక్తి ప్రణాళికలకు, ఉక్కు, యంత్రములు, యంత్ర పరికరములు, విద్యుదుద్పాదక
 యంత్రములు, బొగ్గు శ్రవ్యకము, రైల్వేలు మొదలైన ప్రధాన పరిశ్రమలకు ఎక్కువ తీసుకు కోటానించబడింది. ఇంజనీరింగు,
 సైన్య కాలంలో మనకే పెట్టించి కట్టించుకు వాడే ప్రాధాన్య మివ్వబడింది.
 కలిపి మన ఈ పూనిపైనే దేశ రక్షణ కత్తి అనే భవనం నిర్మింపబడుతుంది. మన సమస్యలకు ఇది ఒక్కోకే పరిష్కారమార్గం.
 మనసా, వాదా, కర్మనా ఈ కృషికి మీరు తోడ్పడండి. లక్షలకొలది భారతీయుల పట్టుదల, స్వాస్థ్య త్యాగము, దీక్షతోడనే
 భారతదేశ రక్షణకత్తి అభివృద్ధి చెందగలదు.

ప్రణాళికలతో
 ముందుకు
 సాగిపోదాము

**దేశరక్షణ కృషికి
 ఇతోధికముగా తోడ్పడండి**

DA 6230

అతని మ్యూన్ ఇంట్లో అలంకరణ విచిత్రంగా ఉండేది. ఎన్నో సౌకర్యాలు అమర్చారు. అతనికి ఒక 'కిమ్' రంగు 'జాగ్యర్' కారు ఉండేది. సమర్థులైన వాంఛ ఉండేవారికి ఇవ్వక గుర్తు.

ఇంట్లో చలిమంట వేసేచోటుపైన గోడకి షిర్నీ—సోపాలోని వార్డార్ స్ట్రీట్లో ఒక పొట్టాటలో ముక్కు విరక్కొట్టుకున్న అమ్మాయి—బొమ్మ ఒకటి తగిలించి ఉండేది. చిత్రకారుడు డా. వార్డ్.

వా ఇంటర్వ్యూలు జరిగే సమయానికి షిర్నీలి డాక్టర్తోనే ఉండేది. తర్వాత ఆమెతో మాట్లాడి నవ్వుడు వార్డ్ అతిథ్యానికి కృతజ్ఞుడాలనని చెప్పేది. నేను అశ్రువడేవాడిని!

డా. వార్డ్ సొమ్మడు, వదుపు వృత్తిని, వక్ర గతులని రాజకీయ కళగా, విద్యగా వినియోగించు కున్నాడు. అయిన పుణ్యమా అంటూ సోపా లోని లండన్ వైట్ హాల్ కి పొత్తు కుదిరింది— కొందరు ప్రముఖుల ఇళ్లలో.

డాక్టర్ వార్డ్ సిద్ధాంతాలు, వాదాలు, వద్ద తులు, కలలు, అలవాట్లు గురించి చెప్తాను.

"సెక్స్" ద్వారా "విజయం సాధిస్తా" నన్ను అతని 'మతాన్ని' చూసి చికిత్స చేసేవాడు.

నాకు అర్థంకాలేదు. ఈ 'స్వేచ్ఛా' కామం, 'కో-సెక్స్' నేను నేర్చుకున్న నమ్మిన ధర్మా లన్నిటికీ విరుద్ధంగా ఉంది.

ఈ అవినీతిని చూసి అదిరిపోయాను. కామం ద్వారా విముక్తి కావాలన్న ఆయన ఆశయాన్ని చూసి అనస్థించుకున్నాను.

అయితే డా. వార్డ్ లోని ఆకర్షణ ఎటువంటి దంటే ఈ అవినీతిలోనే ఒక విధమైన నీతి కనిపించింది!

అందుకే—

* డాక్టర్ వార్డ్ క్రిస్టిన్ కేలర్ లాంటి యువతులని అని చేరదీయగలిగాడు.

* వారిని 'పై సాస్టేట్' (అభిజాత్య వర్గాలలో) లోకి తీసుకుపోయాడు,

* రాజకుటుంబంతో స్నేహం సంపాదించుకొని గలిగాడు.

* యుద్ధశాఖ కార్యదర్శి (శ్రీ జాన్ ప్రాఫ్యూ) మోకి అప్పుడయ్యాడు— (నరేష్)

కరుణాత్మకాలు

15 వ పేజీ తరువాయి

బొమ్మలూ, నేను కాళ్ళమీద పడుకోబెట్టుకు ఉత్తుత్తి నీళ్లు పోసే చందనం బొమ్మలూ— వీటితోపాటుగా— ఊహకు మించిన చురుకుతో, నయనుకి మించిన తెలివితో—చక్కని చుక్కలా మెరుస్తూ, పచ్చని మొక్కులా ఎదుగుతూ—మా తమ్ముడు నా కిచ్చిన పులకింతలు, గిరిగింతలు— ఇవన్నీ కూడా అన్నీ ఉత్తుత్తి అని కంఠో కూడా అనుకోలేదు!

'ఇదేమిటంటే—చిట్టిగాణ్ణి పాలు పోయ్యడానికేనా వా చేతికి ఇవ్వడం ఈ నీతి?' ఇది రేపొద్దుట ఇక్కడ వీ బొమ్మలపెట్టి అత్తారింటకి ఎలా వెళుతుంది?'

కాని, ఏం చేస్తుంది, అందరిలాంటి ఆడదే ఈ నీతాను! ఆ బుగ్గమీద ఈ బుగ్గమీద చెరో

కాల్వేట్ టూత్ బ్రష్
మీ దంతములను ఎక్కువ
శుభ్రపరుచునట్లుగా శక్తివంతముగా
తయారైనది!

సౌకర్యం * పెద్దలకు * చిన్నవారికి * పిల్లలకు * వసిపిల్లలకు

* గట్టివి * ఓమాదిరివి * మెత్తనివి

అంతేగాక డీలక్స్ ఆరోగ్యదాయకమైన ప్లాస్టిక్ పెట్రోలోగూడా లభించును!

కాల్వేట్ మైన కుడిచేపిన నైలాన్ కుచ్చుల వలన ఇది చాలా మృదువుతుంది!

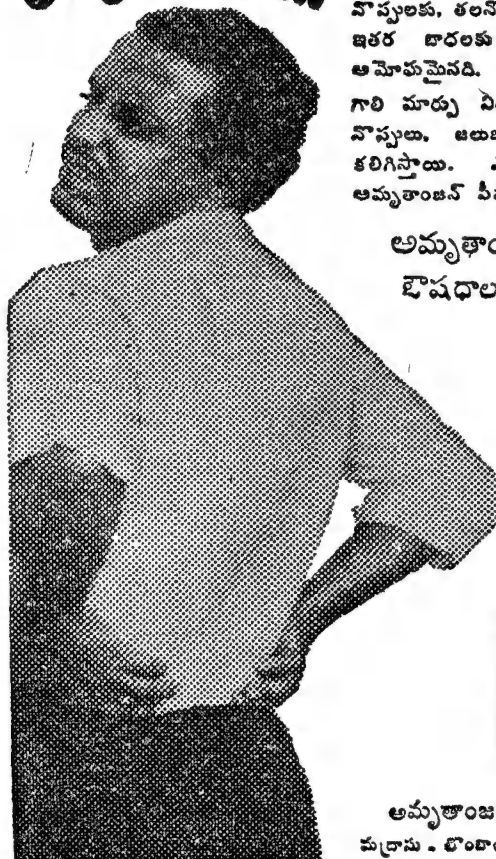
TM/G/13 T

నడుం నొప్పిని

పోగొట్టుకోండి

ఇదిగో

అమృతాంజనము

అమృతాంజనంలో శమనాన్ని కలిగించే 10 రకాల ఔషధాలు ఉన్నాయి. అతి శీఘ్రంగా ఆమోమంగా వివరణను కలిగిస్తుంది. ఏ కొంచెమో అవసరముంటుంది కాబట్టి ఒక పీసా నెలల కరెన్సీ వస్తుంది. 70 ఏళ్ళ పేద వద్ద నమ్మకమైన అమృతాంజన్ కండల వాపులకు, కలనోప్పికి, గుండె జలుబుకు ఇతర దారలకు జలుబులకు వాపులకు ఆమోమమైనది.

గాలి మార్పు విశ్వజీవికపు కావల్యాయా వాపులు, జలుబులు ఇతర దారల కలిగిస్తాయి. ఎప్పుడూ ఇంట్లో ఒక అమృతాంజన్ పీసా ఉంచుకోండి.

అమృతాంజన్ 10 రకాల

ఔషధాలు చేరిన మందు

అమృతాంజన్ క్రొత్తగా అర్థి పెట్టేలో వస్తుంది. మోసం చేయడానికి ఏయేతరుండా పీసా 'అలా' కావతో ఏయే చేయబడి ఉంటుంది.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

చంద్రామ - బొంబాయి - కంకర - ఢిల్లీ

JWT/AN/2358

మొదట పెట్టుకుని, ఆ తరువాత, ఈ తరువాత నా రూపాయి పెట్టి, ఆ కంటిని, యీ కంటిని మరొకసారి తుడిచి గుండె రాయి చేసుకుని బండి ఎక్కేను ! మా పద్మావతి ఏడాది పిల్లప్పుడు— పెరటి అరుగుమీద కూచుని మంచి మాటలాడి అన్నం తినిపిస్తున్నప్పుడు—వచ్చిపడింది తెలిగము. చిట్టికి టైసాయిదు వచ్చిందని వెంటనే రమ్మని

ఈ అయిదారళ్ళలోనూ వాడితో అంతటి మార్పు వేసు ఎప్పుడూ ఉహించలేనిది నన్ను వాడు మరిచిపోయాడని కాదు కాని వాడి ప్రాణాలన్నీ ఇప్పుడు వేరొక వ్యక్తిమీద ఉన్నాయి. వాడితో పెకండు ఫారం చదువుతున్న కుర్రాట్టు .. వారాలు చేసుకుని చదువుకునేవాడట అరో ప్రాణంలా తమ్ముడు జబ్బుతో బాధపడుతున్న వ్యాళ్ళూ, ఆ కుర్రాడు, వాడి పేరు వేణులు, తమ్ముణ్ణి వదిలిపెడితే ఒట్టు

అయ్యో యివ్వలేనిది, అక్క చెప్పలేనిది—అఖరికి అమ్మ కూడా పెట్టలేనిది—ఏదో—వేణు, తమ్ముడికి యిచ్చేవాడు. కాళ్ళ పీసికేవాడు. తల వట్టేవాడు. కథలూ, కబురూ చెప్పేవాడు.

అయిదు నిమిషాలు వాడు అవతల కెడితే బాబు.

‘ఒకే వేణూ’ అని తమ్ముడు పిలిచేసేవాడు. ‘ఒమ్మన్నారా గోపి’ అని పరుగుత్తుకు వచ్చేసే వాడు.

ఆ పిల్లపురో అప్యాయత, ఆ జవాబుతో అత్తీ యిత, అక్కడున్న వాళ్ళక్కూడా అరంకాని విషయాల.

‘వేణూ, నన్ను విడిచి ఎక్కడకూ వెళ్ళవు కదూ ?’

‘నే వెళ్ళాడికి వెడతానా గోపి, నా కెవరున్నారని ? మరి నువ్వు ? నన్ను విడిచి వెళ్ళిపోవు కదూ ?’

‘నా అబ్బాయ్ ఏం మాటలని ?’ అని నేను దెబ్బలాడేదాన్ని.

ఒకళ్ళ నొకళ్ళ కౌగిలించుకుని వడుకునేవారు. ఓనాడు డాక్టరుగారు వచ్చి వాస్తవి గట్టిగా కేక లేశారు.

‘మితేం మతుండా, పోయిండా, అంటురోగ మని తెలిసి కూడా ఆ అబ్బాయిని మీ గోపి కూడా వడుకినిస్తున్నారా.’

చిట్టిగాడికి నిద్ర పట్టినపుడు వేణుని మెల్లిగా వక్కలోంచి తీసేశాను. తెలివి రాగానే గోపి ఒకటే ఏడుపు ! ఏమయినా వేణుని దూరంగానే ఉంచేశాము. ఆ రాత్రి తమ్ముడికి మళ్ళీ నూటమూడు వచ్చేసింది ! ఎలాగ, ఏం దారి ?

ఆ రాత్రి నేను, అమ్మ, నాన్న, అందరం కూచుని తమ్ముడికి బోధపరిచాం ఎంతో అయిష్టంతో ఎలాగో అఖరికి ఒప్పుకున్నాడు వేణు కళ్ళలోకి చూస్తే మ్రోతం ఏమ్రోతం ఒప్పుకున్నట్టు కనబడలేదు.

ఆ మర్నాటి నుంచి తమ్ముడికి జ్వరం తగ్గి మొహం పట్టింది. అవశ జ్వరం తొంభై-తొమ్మిదికి కూడా దిగింది. వాడికి ఆ రాత్రి బాగా నిద్ర పట్టింది. కూడావు. పడ్యకి పాలు పడదామని ఆ మర్నాడు పొద్దున్న వంటింట్లోంచి యివతలికి వచ్చున్నా ఏదో మూలగు వివరణలే ఏమిటా

కరుణాత్మకాలు

అని చూశాను..... వరండాలో దుప్పటి కప్పుకుని వేణుగాడు ఉపాహూహూ మని పలుకుతున్నాడు. ఇదేమిటని ఒంటిమీద చెయ్యివేసి చూద్దానూ, ఒళ్ళ కాలిపోతోంది ! వెంటనే నాన్నని కేకేశాను. ఆయన చెప్పిన ప్రకారం రిక్కమీద వాళ్ళ కూచో పెట్టి—నాల్గంటికి తీసుకెళ్ళి—వాళ్ళ మామ్మకి అప్పజేప్పేను.

‘అయ్యో, అయ్యో—గుడ్డిముండుని కాసుకోలేక పోయాను. దిక్కులేనివాడు కదా పెద్దింటి ప్రాపకం అల్పింది కదా అని మురిసిపోయాను. ఈ జ్వర మేమిటి తల్లి !’ అని గుండెలు బాదుకుంది అవిడ. నేనూ, శాన్పా, అమ్మా ప్రతి రోజూ వేణుని చూచి వస్తుండేవాళ్ళం. కావలసిన పళ్ళూ, మందులూ యిచ్చేవాళ్ళం. ప్రతిరోజూ నాన్న డాక్టర్ని తీసికెళ్ళేవాడు. వాడి రోగం పేరు విని మా గుండెలో పీచు పీచు మున్నాయి. టైసాయిదు !

రోగం తగ్గినకొద్దీ మా చిట్టిగాడిని పట్టుకోడం చాలా కష్టమై పోయింది. ప్రతి నిమిషమందూ ఆ వేణుగాడి తలంపే రెండు చేతుల

=====

ఒక సత్రికలో సినిమా సంచాద

కుడు తన డెస్కు మీద ‘సినిమా సంచాదకుడు’ అనే బోర్డు చేయించి పెట్టుకున్నాడు. పది నవవర్సాల తర్వాత చనిపోయిన అతని ఉద్యోగం అతని కొడుక్కి వచ్చింది. అతను బోర్డుమీద అక్షరాలు సినిమా సంచాదకుని కుమారుడు! అని మార్పించాడు.

కె. కె. రావు (మద్రాసు)

=====

నేళ్ళూ కీలించి తల క్రింద పెట్టుకుని కళ్ళలో నీటి దిండుపులు బుగ్గలమీంచి కారుతుండగా వచ్చే సాయవాళ్ళందర్నీ నిందిస్తాడు. వాడికి జవాబు చెప్పడం చాలా కష్టమైపోయింది.

‘నా పక్కలో వడుకున్నవాణ్ణి లేవదీసి కూచో బెట్టేరు. కూచున్నవాడిని విలదీసి వెళ్ళగొట్టేరు. ఏడి, నా వేణు ఏడి ?’

‘ఎక్కడో ఊరు కేళ్ళేదని అబద్ధాలు కూడా దేనికి ? వాతో చెప్పందే యింటికీనా వెళ్ళదు వాడు. చెప్పకుండా ఊరికి వెడతాడా ? అన్నీ అబద్ధాలు. వేణుగాణ్ణి ఏం చేశారు ?’

‘వాతో చెప్పకపోతే నేను తెలుసుకోలేననుకున్నారా ? నా దగ్గరికి రాకుండా వాడికి ఏ రోగం వచ్చిందో నాకు యింత జబ్బు చేస్తే ఇన్ని విధాల నాకు చేసి తగ్గించాడే వాడికి జబ్బు చేసినప్పుడు నేను వెళ్ళి చూడడానికే నా లేదా ?’

వెక్కివెక్కి ఏడ్చేవాడు. అమ్మ లాలించేది. వేసు మరిపించేదాన్ని నాన్న బెదిరించేవాడు.

ఏనెన్ను చెప్పినా చిట్టిగాడు ఏంటేనా ?

అవశ నా జీవితంలో మరిచిపోలేని రోజు

చిట్టిగాడికి పత్తం పెడదామనుకున్న రోజు వగలు పది గంటలయి ఉంటుంది

నాన్న కోర్కుకి వెళ్ళిపోయారు. ఉయ్యాల మీద పద్మా, గోపి కూచుని ఉరుకుతున్నారు. నేనూ అంతేనా అక్కడే ఉన్నాను. అమ్మ కేకేస్తే రోపలికి వెళ్ళాను, చిన్న వెండిగిన్నెలో నారూ, చిన్న పళ్ళెంలో వేయించిన బీదకాయముక్కలూ పట్టుకుని నేనూ, ప్రత్యేకంగా వత్సానిని అక్కలా ఒండైన అన్నపుగిన్నె, ఇంకోచేత్తో వెండి కంచమూ, మంచినీళ్ళ గ్లాసునూ పట్టుకుని అన్నయవతలికి వచ్చాము. మా చేతుల్లో పదార్థాలు భిళ్ళన అప్రయత్నంగా జారిపోయాయి ! నిద్రాస్తాం చేరిపోయింది. గోపి ఉయ్యాలమీద లేడు. ‘అమ్మా మామా ఆ పోయే’ అంటోంది పద్మ !

పరుగు పరుగున వేణూ వాళ్ళ యిల్లా చేరుకున్నాం

‘నువ్వులా ఉన్నావని నాకు తెలిదురా వేణూ, నన్ను క్షమించరా వేణూ ! అని వేణు పాదాలను కన్నీళ్ళతో అభిషేకం చేస్తున్నాడు గోపి. మమ్మల్ని చూడగానే వాడి పక్కమీదికి చేరిపోయాడు. ఇద్దరికీ ఒకటే దుప్పటి కప్పేశాడు వాళ్ళ కౌగిలించుకున్నాడు.

‘నేను రాను నన్ను చంపినా వరే’

నాన్నని పిలిపించి అంతా అలోచించి అఖరికి యిద్దర్నీ ఇంటికి తీసుకోచ్చాం. వచ్చిన వాటి రాత్రే చిట్టిగాడికి ఒకరం మళ్ళీ వచ్చింది. వాడికి టైసాయిడ్ తిరగబెట్టింది !

‘ఒరే, మనం ఇప్పుళ్ళూ మూలకి వెళ్ళ లేదు కదా మనకి ఆబ్బెంటు వడుతుంది కదరా’ అనుకునేవాళ్ళు.

పడకేం, పడింది. ఇద్దరికీ ఆబ్బెంటు పడింది ! రెండు మూడు రోజుల తేడాతో, విధి అనే క్రూరమైన ఉపాధ్యాయుడు తన కఠినమైన హస్తంతో పిల్లద్దరికీ ఈ రోజులో శాశ్వతమైన ఆబ్బెంటు మార్కు చేశాడు !

* * *

నేను, పెరట్లోనే చిక్చోట్లోనే చెట్టు మొదట్లోనే కూలబడిపోయానని చెప్పేను కదూ ! నా పిల్లలు నన్ను వెతుక్కుంటూ వచ్చి నన్ను చుట్టుముట్టేశారు.

ఇదేమిట అమ్మా యిక్కడున్నావ ?

అబ్బా రోపలికి రావే బాబూ.

మాకు భయమేస్తోందే.

అకలేస్తోందే.

పడనేమే.

దావే.

లా.

‘లక్షకొద్దీ పక్కటికి అక్రయమిచ్చేదానిని వుక్షమా ! నువ్వే వెన్ను నా పిల్లలకి ఏ అపదారాడుకదా ! నేను కనపడకపోతే ఇలాగే అమ్మా, అమ్మా అని వచ్చి నన్ను వెతుక్కుంటారు కదా, నన్ను చుట్టుకుంటారు కదా !’

సుబ్బున్నకి టైసాయిదు అని తెలిసిన దగ్గర నుంచి నాకు క్షణ మొక యుగమైపోయింది. మధ్యాహ్నం నుంచి సాయంత్రం అయేసరికి కొన్ని పంటపొలాలు గడిచినట్టు అయిపోయింది.

చెవిలో డాక్టరు మాటలు నువ్వెవరో
 తమ్ముడి జ్ఞాపకాలు.

మానసులో వివరీతమే న భయాలు. అయిదింటికి
 రోసే వచ్చేడింటికి గాని తెనులని చాకిరీ నన్ను
 దానినలేదు, ఇంత చాకిరీ చేసినా అమ్మ అందరికీ
 రోకువ కనుక అందరూ నన్నే తప్పు వట్టినా
 నాకు కష్టమనిపించలేదు. అఖిరికి వరహాలమ్మ
 గారి మాదుల్లాంటి మాటలు కూడా నన్ను
 కదిలించలేదు.

'వెంకటమణిమూర్తి, తండ్రి, మా ఆవద
 గట్టెక్కించు.... పిల్ల తేవరికి ఆ విషజ్వరం అంటుకో
 కుండా రక్షించు ఇంటిల్లిపాదీ నీ దర్శనం చేసు
 కుంటాం!' అని మొక్కుకున్నాను.

'రోగం బాగా వ్యాప్తి చెందే కాలం ఇదే,
 బాగర్త నుండి!' అన్న డాక్టరు మాటలూ

'ఎవళ్ళ బాధలు ఎవరికి తెలుస్తాయి ? మళ్ళీ
 ఆవిడా గంపెడు దిద్దాల తల్లీ!' అన్న వరహాలమ్మ
 శోషనారాలూ

'విన్నూవా వదినా, ఆ నుబ్బన్నకి కై పొందుకు.
 ఇంతమంది పిల్లలతో గుంట వెధవల
 వద్దంటే ఆ గదిపైపు వెళ్ళక మానడాయిరి
 వచ్చింది వచ్చినట్టు వెళ్ళిపోతే మంచిదే అనుకో
 లేకపోతే' అనే వదిన కబురూ

అన్నీటినీ మించి అందరూ చదుకునేవేళ ...
 అర్ధరాత్రివేళ భయంకర నిశ్శబ్దం పరిచానంటే
 వేళ

'అబ్బి అమ్మా అయ్యో బాద'
 అని భరించలేని శిరోవేదనతో నుబ్బన్న పెట్టె
 మూలుగు.....

ప్రత్యేకించి ఆ రాత్రివేళ నాకు ఇంచుమించు
 పిచ్చైతేపింది ఆయన ఊళ్లో లేరు
 నా ఒళ్ళు కోవంతో ఉడికిపోయింది.

'ఎందు కిలాంటి పని చేశారు, ఎవర్నడిగి
 ఈ కొంపకి ఈ అరిష్టం తెచ్చిపెట్టారు ?
 నా పిల్లల్ని ఈ విషవలయంలో తొయ్యడానికి
 మీ కెవడిచ్చాడీ అధికారం ?

'మీరేం చేసినా సహించాను. ఇంటికి నాలుగు
 చక్రాలు కట్టి దాన్ని విధిలోకి ఓ తాడు కట్టి
 ఈడ్చినా భరించాను..... పదిమందితో 'వీరు
 'ఒహూహూ' అనిపించుకుని 'ఇంతింతై వటు
 డింతయై' అని పొంగిపోతూంటే ఇంట్లో
 నానా బాదా వదుతూ 'ఆకాశంబున నుండి
 శంభుని శిరంబందుండి' అన్నట్టు పాదాధినికి
 క్రుంగిపోతూ కూడా శమించాను. కాని
 నా పిల్లలు ! నో రెగగని వెర్రి నాగమ్మలు ! మంచి
 చెడ్డా ఎరగని పిచ్చి నాన్నమ్మలు ! వాళ్ళ మీకేం
 అవ్వాయం చేశారని ఈ శిక్ష విధించారు ? పాలో
 సిరో ఎరగగదే, పాపమో పుణ్యమో తెలియదే
 ఏంతప్పు చేశారని నాళ్ళపై ఈ వరీక్షకి గురి
 చేశారు ? మీ సహకారంతో వివేచన ఉందా ? మీ
 ఉపకారంతో విచక్షణ ఉందా ?'

మళ్ళీ ఆయన్నీ తిడుతున్నందుకు నాకే కష్టం
 మనిపించింది

నా తల గిర్రున తిరిగింది
 నా కంటల్లో నీరు గిర్రున తిరిగింది
 నా మట్టా భూమి గిర్రున తిరిగింది
 ఎంతసేపు అలా ఉన్నానో నాకే తెలిదు.

'అయ్యయ్యా అమ్మా ఉన్ తల
 వొప్ప (ప్రాణం తీసేస్తోందే అమ్మా'

అంతల్లో ఉరిక్కివడి లేచాను. అందరి ఒక్కా ఒక్కా తడిమి చూశాను. ఎవ్వరి
 పిల్లలందర్నీ లేపి కూచోబెట్టెను. అందర్నీ జ్వరం రాలేదు కద !
 పేరుపేరునా అడిగాను. ఎవరికీ తలవొప్పి రాలేదు వదిన దగ్గర వదుకున్న పద్మాలుగెళ్ళ రంగుని

కొద్ద రక్షణను, అందానికి
దర్బార్ కాటుక

రాంబీర్ కంపెనీ, బొంబాయి-4.

**త్వరితమైన, సరపాయమైన,
 నిశ్చయమైన
 గృహస్థ దగ్గు నివారణ**

Alembic
గైకోడిన్
టెర్ప-వసాకా

ఎందు, కోరింత, వదలని దగ్గులకు
 నిశ్చయమైన రక్షకమైన గృహ వైద్యము

వదిన వెరి మొరి కబుర్లలో భక్తవ తల్లారి
 పోయింది. నేను ఆ రోజుకి వెళ్లలేదు, తర్వాత
 వెళ్లక్కర్లేకుండానే సుబ్బన్న, జ్వరం క్రమ
 క్రమంగా తగి పోయింది. నేను భయపడినవి ఏవీ
 జరక్కుండానే పీల్చాడికి రెండు పత్యాలు ఒంట
 బట్టేక వరహంమ్మగారి కుటుంబం వెళ్లిపోయింది.
 ఆ అనుభవం కూడా క్రమక్రమంగా నా న్న గ్రిత
 పథంలోంచి వెళ్లిపోయింది. ఇంత చిన్న విషయా
 నికి నేను ఇంతగా ఆందోళన పడడం సహజమో,
 అసహజమో నాకు తెలిదు గాని, వదిన ఆతిక
 యొక్కలా మాత్రం నన్ను ఊహించి వివశ్రేయ.
 ఏం చెప్పను, పక్ష నైజమే అంత, మహా చోద్యస
 క్షమమే !

దీనిని చూసి మరలనీ నీకు అమ్మలమనసు మధును పంకరిస్తాన్నట్లుగా గట్టిగా—“ఈ ఏడాది అధిక అల్పజ మానం వచ్చిందిట గదా ? రెండేసి సార్లు దురా, దీపాళి” మధుతోనే అమ్మ స్వగతం నందుకొని—గతంలోని విషయానికి వర్త మానం కలిసి—

“అధిక అల్పజ మానంవల్ల రెండేసిసార్లు దీపాళి పండుగ ఈ ఏడాదే వస్తే—ప్రతి ఏడా—చి మానం ఎక్కువ వల్లనోనీ, శివరాత్రి అధికంగా రావడంతోనా ?” బాగా చెప్పేవని మధు మనస్సు మరి మరి మురుస్తూంటే పకవకా నవ్వు కారడ అంది —“చి మానం వల్లనో కాదు మిమ్మల్ని మీరు మోసం చేసుకోవడంవల్ల” అని ! చిత్తయిపోయాడు మధు—

దాని ఇంక అనుకుని కారడ నిద్రలో తనకి వివిధంగా కల వస్తే బాగుంటుందో ఊహించు కుంటుంది

ఆవేళ రాత్రి తీయ తీయని కలలు కారడ కంటే—

బ్రహ్మ రాక్షసులూ, పెనుభూతాలూ, చె నా యుద్ధాలూ కలలోకి వచ్చి మధుని కలతనిద్ర మండి కూడా దూరం చేసేసేయి.

తెల్లవారించంటూ పక్కలన్నీ కలకలమంటూ స్వగతాలూ పలికేస్తున్నాయి. ఏడు గుర్రాలమీద పయనించే మార్చునికి—

సదృశం బద్ధకంగా ఒళ్ళు విరుచుకుని ఆత్రంగా నిరీక్షిస్తున్నాయి.

కలువలు నిద్రకి ఉపక్రమించున్నాయి. వెళ్లి పోతున్న చందమామని చూసి ఆవలించలు ఆపు కుంటూ !

వద్దంటా కారడ లేచి కూర్చుంది మంచమీద.

కలువలా నిద్రబోయాడు మధు—

పనులు ముగించుకుని అలాంటిగా కారడ మూవ గారికి తొరక పట్టని వేడి పాల నందించవస్తూ అవేళ పేవరు చదుపుతూన్న భర్తని ఆశ్చర్యంగా చూసి “మీరు ఎప్పుడు లేవరు ?” అంది.

“నిద్రపోతే గదా లేవడమనే దానికి”—అంటూ కాఫీ అంది పుచ్చుకుని పేవరుతో తల దూర్చేసేడు. పెళ్లిరోజు తెరలా అతనికి—అమ్మకి మధు పేవరు రెవరెవ లాడుతోంది !

“మనం ఈ ఏడాది రెండుసార్లు దీపాళి చేసుకుందాం రేపు మీ అఫీసుకి సెలవు వడే యండి” అంది.

అందులోనే ఉంది ఆశ్చర్యం

కమణీమలు నిలిచి విచిత్రంగా చూస్తూన్న అతని చూపులకి—“మీ అఫీసులో పనిచేసే అమ్మాయి అని మన ఇంటికి అవ్వనించి మరి రండి” అని మరో అర్థం చెప్పి అగకుండా పోగిపోయింది.

అనంతరపు పరిస్థితి గ్రహించి నవ్వేసేడు.

కలవని శృతి కలవబోయాడు మధు.

కాల పురుషుడికి ఇవేమీ పట్టలేదు—

సెకండ్లని నిముషాలూ మార్చడంలోనూ నిముషాలను గంటలూగా చెయ్యడంలోనూ—గంట అను రోజులూగా త్రిప్పేయ్యడంలోనూ నిమగ్నుడై పోయాడు.

కళ్ళెం దిగించి రథం తోలుతూన్న కాల పురుషుడు తన రథచక్రం సెకండ్లలా తిరుగుతూంటేనే తక్కువెట్టేస్తాడు చివరగా ఒక రోజువరకు పయ

చి తు ప త లు

22 వ పేజీ తరువాయి

నించి—అర్ధభాగంతో ఒక్క నిముషం నీ భుజం మీద తల వాల్చి విశ్రాంతి తీసుకుంటా—ఒక్క సారి కళ్ళెం దిగించి పట్టుకుంటావా ? అని అర్థించి విశ్రమించబోయాడు.

దానవులకి, మానవులకి రూపంతో తేడా ఉన్నట్లు—

దేవతలకి—మానవులకి కాలంతో మార్పు ఉంది

వాళ్ళ నిముషం మన టైములో ఒకరోజు— ఆడదానిచేత కళ్ళెం ఉంటే దిగించి ఉంటుందా ? గుర్రాల అలవట చూసి కొంచెం వదులుచేసి భూలోకంలోని దీపాళి వేడుకలని చూస్తోంది వింతగా.

సంజవేళ తులసికోట దగ్గర ప్రమిదలన్నీ ఒక తీరుతో పెట్టి తులసిపూజ ముగించి ఒక్కొక్క ప్రమిదనే వెలిగిస్తోంది కారడ

అక్కడే నిలబడి సంజ వెలుగులో—

ప్రమిదల కాంతుల్లో—

వివిధ రుచుల్లో మెరిసిపోయే కారడని చూసి మురుస్తూన్న మధు అక్షతలు తెచ్చి భక్తిగా భర్త చేతిలో ఉంచిన భార్యని చూసి ఉలిక్కిపడ్డాడు....

అమ్మ వెల్లిస అక్షతలు దీపించి చల్లెడ మధు తేరుకొని !! ప్రసాదం కాస్త చేతబెట్టి—

పెద్ద వల్లెంలో ప్రమిదలని పెట్టుకొని ఏది నలంకరించబోయింది కారడ !

“దీపాల దేవత” అనుకున్నాడు మధు అమ్మ వెంట వెంటనే తిరుగుతూ—

వెంట తిరిగి వచ్చే భర్తని చూసి కారడ ప్రవిధల నూనెలో కొద్దిగా నీటిని దొంగచాటుగా చిలకరించి చిటచిటలాడుతూ వెలుగుతున్న దీపా అని చూసి “కిలకిలా” నవ్వింది

ఎందుకని చిటచిట లాడుతున్నాయో తెలియక “ఏమైంది” అన్నాడు మధు ఆత్రుతగా

“ప్రమిదలూ—ఉవిదలూ ఒక్కటే అనిపిస్తుంది నాకు—తనకు తాను కాలతూ—వెలుతురును విరజిమ్ముదానికి ప్రయత్నిస్తుంది ఆ వత్తి.

ఆ నూనె అనే ప్రేమజ్యోతికి స్వచ్ఛత లేక పోతే మాడండి ఎలా వెలగలేక వెలుగుతూ కొడి గట్టి పోతోందో—

త్యాగంతో స్వచ్ఛతని వాంఛిస్తుంది.... మీరు—అదే మగవారు ఆ నూనె నింపేటప్పుడు నిష్కల్మషంగా, స్వచ్ఛంగా నింపితే వెలుగు వస్తుంది.

నిర్మలంగానూ దీపంలోని వత్తి కాలతుంది.

ప్రేమ అనే నూనె అయిపోయిన వెంటనే ఇక విలసలేక ‘వత్తి’ పూర్తిగా కలిపోతుంది సహజంగా—లేకపోతే అప్పుడప్పుడు కొడగట్టి ఆరిపోతుంది ...”

అంటూ మధు మొహంలోకి చూస్తూ అంది కారడ

రెండు చేతులూ బారబార ఒక్కసారిగా కారడని అందించుకుని గట్టిగా గుండెం కదుము కుంటూ “లేదు లేదు కారడ మనస్సా

నా, కళ్ళెం నీకు అమ్మలమనసు చూపుతున్నాయి—మీ—క—రెండు రోజుల వ్యూహ నాట తెలియనిదా ? అల్లరి పిల్లవు గాబట్టి ఎంత నవ్వుతున్నా ఏదో మాటలతో కప్పిపుచ్చు కున్నావు నీ బాధని—” దీనంగా అన్నాడు మధు

అతని గుండెలోనే తలను దాచుకుని—“నా ప్రమిదని నే నెక్కడో అట్టే పెట్టెను—తప్పు చేయనపుడు మీరు భయపడడం ఒకటి మానేయక పోతే నా వ్యథే నాకు మిగులుతుంది....

“ఒక చేత్తో పెనుగాలి నుండి దీవం అరిస్తా కుండా రక్షించ గలగడం కుదరదు గదా ఆ రెండోచేత్తో మీరేయి అడ్డుగా పెట్టి నా జీవన జ్యోతిలో నిల్పాలన్నవ్వేన ప్రేమజ్యోతి వెలిగించే భారం మీది కాదా ? ఈ రెండు రోజులూ—మిమ్మల్ని బాధపెట్టినందుకు ఎంత కుమిలి పోయావా.”—

ఇక నీళ్ళ మాటలు విసలేక ఇంతవరకూ అదే ప్రదేశంలో రథాన్ని అపుడేసి కుతూహలంగా చూస్తున్న కాలపురుషుని అర్థాంగి భుజాన్నే విశ్రమించిన వత్తిని రెండు చేతుల్తోట్టే కొగిలించు కుంది కళ్ళెం వదిలేసి !!

సర్వ కాలాలూ వ్తంబించిపోయాయి—

అదే అనందంలో తల మున్నలుచేసే మధూ—

కారడలు అనంతరపు దగ్గు విని జరిగిపోయారు.

మేలకొన్న కాలపురుషుడు ఓ చేత్తో అర్థాంగిని దగ్గరగా తీసికొని మరో చేత్తో కర్తవ్యం పరిపాలించ సాగేడు కల్లాన్ని బిగబెట్టి !!!! ★

“బాలికా: నీకు తెనుగు భాష తెలియునా? “దీపాళి... రాదు.”

భూమి కార్తో ప్రాణం. భూమి

ప్రాణమే అతని ప్రాణమూను.

నాని అవనరాలు అతనివి. వేనవిలో భూమి అవనరాలు చాలా ఉంటాయి. సూర్యుడు భూగోళాన్ని గట్టిగా ఎండలో పెట్టి కుట్టేస్తాడు. నీరు ఎండిపోతుంది. జీవాన్నిపోసే భూమి కన్నుగడ్డిదయిపోతుంది. ఈ గుడ్డికన్ను ద్వారం అంచులు క్రమంగా మడతలు పడిపోయి, ఎండిపోతాయి. చివరికి, కుంగిపోయే మట్టి రాయిగా మారిపోతుంది. గడ్డి, లోతుకి వేరుదిగని వృక్ష నిజీలన్నీ చచ్చిపోతాయి. చమటనట్టే నెలలు ప్రారంభించాయి.

కార్తో శరీరంమీదనుంచి వరదలుగా పారే చెమట నీలమీదపడినా ఆ ప్రదేశాన్ని చల్లబరచలేదు. పొలాలలోని గాలి కూడా జరుపుగా, నెమ్మదిగా ఉంది. సమస్త వస్తువు వేడికి ప్రకాశవంతంగా అయి, ఎర్రతలపాగా కింది అతని మొహంలోకి జీవకళ వచ్చింది. దిన్న కత్తిలో నరికిన ధాన్యపు కంకులని కుప్పగా పెట్టాడు. కత్తి అంచులు ఎండలో అందంగా మెరిశాయి. ఒక్కొక్క మేలుకీ దుమ్ము రేగింది. ఇలా ఒక కంకు దగ్గరనుంచి తర్వాత దానికి, దానివద్ద నుంచి మరికొక కంకు దగ్గరికి కదిలి వెళ్ళిపోయాడు అతను.

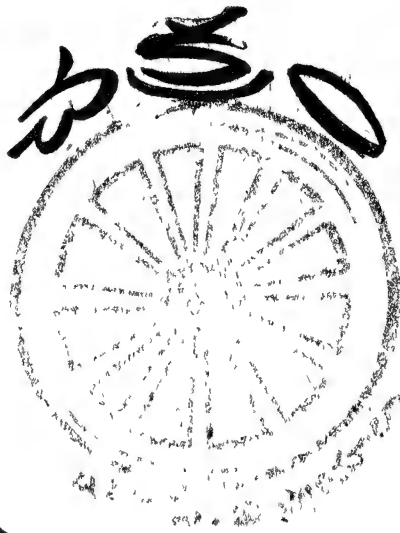
నాగలి, దున్నపోతు, ఉంటే పని తేలిక అవుతుంది. కాని ఆ జంతువు నల్లటి తోలుని చల్లా రేపిండుకు కావలసిన నీరేదీ? భూమిలో ఇంకినట్లే దాని దేహంలోకి ఇంకి పోతుంది. అందుకనే దున్నపోతు వెదురు పాదల నీడలో పడుకుని ఉంటే, కార్తో నడుం వరకూ ఎదిగిన జొన్న కంకుల మధ్య, ఎండలో చని చేసుకుంటూ, ఇలూ అలూ కదులు తున్నాడు.

ఈసారి కంకులు చిన్నయిపోయాయి. ఏటేలా ఇంకా ఇంకా చిన్నయి పోతున్నాయి. ప్రతిదీ నిండుగా పెరిగిన రోజులున్నాయి. పై పొర ఊడ దీస్తే లోపల ఇరుకుగా ఎదిగిన వనస్సు రంగు 'వల్ల' పనిపించేది. ఇప్పుడు ఎంత పెరిగినా ధాన్యపు కంకులు అరచేతిలో సగం కూడా లేవు; లోపల గింజలు బోసే నోటితో ఎక్కిరిస్తున్నాయి. పురుగులు, ఈగలు లోపలినించి ఎగిరి వెళ్ళిపోతున్నాయి. పొలంనిండా పురుగులు పొక్కుతున్నట్లుంది.

అయితేనే? తనముందు తన తండ్రి, అంతకు ముందు సురెద్దరం నాటినట్లే తనూ నాటాలి.

మరొకసారి వంగి, చెయ్యి చాచి బలంకొద్దీ కత్తిని నేలలోకి దించాడు. కత్తినిడి ముడతలు పడిన అరచేతికి కొక్కుకుంది. కత్తిని బయటికి లాగి, జొన్న మొక్క చుట్టూ సాదు వచ్చేదాకా దానితో తవ్వాడు.

మిట్ట మధ్యాహ్నానికి సూర్యుడు ఆకాశంపైకి లేచిపోయాడు. కార్తో చేతలకి పని తగ్గించి ఇంటి వైపు నడిచి వెళ్ళాడు. వరి పంటకు జీవంపోసే కొలను ఇప్పుడు ఎండిపోయి ఉంది. దానిని దాటాడు. దూరంనుంచి చదునుగా, నీరు కలిసిన అకు వచ్చగా కనిపించే పొలాలు పొత్తు ప్రదేశాలలోని జొన్న కంకులతో కలిసి పోతున్నాయి. మధ్య ప్రదేశాలలో అంటే చదును ప్రదేశాలు మొదలయ్యే ఛోట్లలో, ఇళ్ల కప్పులు ముదురు గోధుమ రంగుతో కని

పిస్తున్నాయి. ఇంకా అవతల వెదురు పాదలు, మామిడి చెట్లు ఊరి పొలిమేరకి గుర్తులు. ఊరికి అవతల సముద్రం.

లోయలో గాలి వీచినప్పుడెల్లా చదును ప్రదేశాల వాననలు వేస్తాయి; గడ్డి, పేద, కట్టెలు కాలే వాననలు. దూరం నుంచయినా సరే మనుష్యులు ఉండే చోట్లనుంచి వచ్చే మూటు వాననలు బాగుంటాయి. అందులోనూ మండిపోతున్న పొలాలమీద కాళి గాలి పీల్చిన తర్వాత మరీను.

కార్తోలో భావ పరంపరలు మేలుకుని దేహంలోని బద్ధకం పదిలిపోయింది. నోటిలోని ఎండు దనం, పెదిమల వంపూ అలాగే ఉన్నాయి కాని అలసట క్రమంగా తగ్గిపోయింది. త్వరలో తన గుడిసె వక్కనే వెదురు పాదల నీడలో ఉన్న మట్టి బాచిని చేరుకున్నాడు.

చీకటిగా ఉన్న నీటికోకి ఒక డబ్బా దించాడు కార్తో. డబ్బాలోకి నీరు ప్రవహించి బరువెక్కుగానే పైకి లాగేశాడు. నిటారుగా నుంచుని కొద్దిగా నీటిని చిక్కువడి పోయిన తలమీద పోసుకున్నాడు. మెరిసే నీటి తెర మొహం, రొమ్ముమీదనుంచి నేలమీదకి జారిపోయింది. భూమిలోనుంచే పుట్టిన నీరు తిరిగి భూమిలోకి ఇంకిపోయింది.

కాళిగా ఉన్న గుడిసెలో భోజనం ఉప్పు వేసిన చేప, ముందు ఏడాది పంటలో పండిన బియ్యం. నిన్న, అంతకుముందు రోజూ చేసిన భోజనం కూడా ఇదే. అయినా చల్లారిపోయిన అన్నం, ఎండి పోయిన చేప ముద్దలు చేసుకుని మింగాడు. అన్నం ఇంత కమ్మగా ఎప్పుడయినా ఉందా? మని షన్నవాడికి ఇంకేమి కావాలి?

తన కేమి కావాలో వేసి ముగిసే కాలానికి లోచింది కార్తోకి; తనకి ఇది పెద్ద వ్యవధిగాని, రెండు తరాలుగా తన వంశంవారు పాలిపెట్టి ఉన్న ఈ భూమికి ఏమంత పెద్దది కాదు.

జొన్న ఎండబెట్టి పాతర వేశారు. నేని దున్ను తిరగవేసేందుకు నాగలి సిద్ధంగా ఉంది. కాని కొండలమీద పోయిన మబ్బులు సాయంత్రం గానే వెళ్ళిపోతాయి. రాత్రిపూట ఆకాశం చల్లగా, నిర్మలంగా ఉండిపోతుంది. గడ్డలోని వేడి చాలదు. వాన కోసం ఎదురు చూస్తున్న అతనికి స్త్రీలో దాగిఉండే మెత్తదనం, వెచ్చదనమీద ఆలోచనలు పోయి కలవర పడిపోయాడు. అందుకే

అతనిలోని ఈ జొన్న గ్రామంలో తిమ్మకేశవం.

అమె అమాయకురాలు. కోలగా, విశాలంగా ఉన్న మొహమీద నల్లని జుట్టు మధ్య పొడి తీసుకుంది. దట్టమయిన కనుజొనులు, చప్పగా ఉన్న ముక్కు అమె కళ్ళలోని మెత్తదనానికి సరి పోయాయి. సానిడిలో కోళ్లకి ధాన్యం విసురుతున్నప్పుడు, బుట్టలాగ ఉన్న అమె పాద బలమయిన నీరుదుల కదలికతో నిండిపోతుంది. రెప్ప వాల్చిని తన చూపుకి అమె సిగ్గు పడింది. సిగ్గుని కప్పి పుచ్చటానికి నవ్వింది. నవ్వుతున్నప్పుడు అమె బుగ్గలో పొట్ట పడింది. ఇద్దరూ మాట్లాడుకోరు. అమె పేరయినా తెలియనప్పుడు ఏమని వలకరిస్తాడు. వాల్చిద్దరూ ఇలా కలిశారు.

అయితే తనని గురించి ఆమెకి అంతకిముందే తెలుసని అతనికి తెలిదు. పక్క ఇళ్ల వాళ్ళ ఆమెకి చెప్పారు. అతనికి తలి దండ్రులు లేననీ, కొండ చరియల దగ్గరే ఏదైనమిది ఎకరాలు భూమి ఉందనీ, తన ఆక్రమి పెళ్ళయినప్పటినుంచి అమె అతన్ని గురించే ఆలోచించేది. తన పంక దీక్షగా, అంచనా వేస్తున్నట్లు చూసిన తర్వాత తన వంతు కూడా రాబోతున్నదని గ్రహించింది.

నాల్గువేసే కాలం రాకమునుపే ఇద్దరూ, అమె తండ్రి అనుమతితో కలిసి ఉండటం మొదలు పెట్టారు. చర్చిలో పెళ్ళి చేసుకుందామంటే పాదరి లేడు. ఈ కొండల్లో పాదరిలు ఉండరు. పట్నం మరి దూరంగా ఉంది. ఈ సమయంలో పొలాని పదిలి వెళ్ళేవా రెవరు?

మొదటి రాత్రి గుడిసెలో ప్రశాంతమయిన చీకట్లో మాట్లాడాడు. అప్పుడే, చీకటిపోయి వెలుగు వచ్చినట్లయింది. స్త్రీ అంటే మృదుత్వం, వెచ్చదనమేమాత్రం కలదికాక పాత సారాయిలాగ శక్తివంతమయినది కూడానని తెలుసుకున్నాడు.

* * *
కార్తో లూసింగేని పొలాలలోకి తీసుకు వచ్చే సరికి ఇంకా పక్షులు పండ్లలేదు. అకు మళ్ళాలోని నీటి పైకి వచ్చేస్తున్నాయి వచ్చని వరి మొక్కలు. అమె కూర్చుని తెల్లని గూళ్ళ కడుతున్న వచ్చటి పురుగుల్ని ఏరయ్యడం ప్రారంభించింది, వెళ్లమధ్య నలసి అవతల పారవేసింది.

అప్పుడే మొదలు, అనుకుని నిట్టూర్చింది కాని కార్తో చిరునవ్వుతో లోపల అకాలి చల్లబడింది. ఒక్కడూ ఇంత పని చేస్తాడా అని ఆశ్చర్యపడింది. తన చేతుల క్రింద ఈ వచ్చని ఈటెలన్నీ అతను నాటివేనా? పంటరిగా కొండమీద బాచిలో నీటిని బాల్చిలో తీసుకువచ్చి పోకాడా?

“వానలు వచ్చేస్తాయి” అన్నాడు కార్తో మాట కలుపుదామని. ఇన్ని సంవత్సరాలు పొలాలలో మవునంగా గడిపి, ఇప్పుడు ఒక ఆడ మనిషితో మాట్లాడటం అవతనికి కొత్త అనిపించింది.

“గట్టు వెయ్యటానికి సాదుపడతాను” అంది అమె.

“ఇది మంచి ఏడు” అన్నాడు అతను. తన ఆలోచనలకి తనే సమాధానంకాక, మరొక వ్యక్తి సమాధానం చెప్పగా విన్న సుఖంతో మునిగిపోయాడు. కొంతసేపు తర్వాత మళ్ళీ పనిలో మునిగిపోయాడు.

మిట్ట మధ్యాహ్నానికి అమె పొలంలోకి భోజనం తెచ్చింది. ఇది ఒక పెద్ద సుఖం! భోజనానికి ఇంటికి పోనక్కరలేదు. గట్టువేసేప్పుడు, కాలవలు తనే

ప్పుడు అడ్డు వచ్చే ముళ్లని తీసేయడం కూడా పెద్ద కష్టం అనిపించలేదు. మధ్యాహ్నం మరీ త్వరగా గడచిపోయింది. సూర్యుడు కొండల వెనుక అస్తమిస్తున్నాడు. చీకటి పడేప్పటికే వచ్చిన వీపుని వేరు చేశాడు. అప్పటికే పొలాలలో కీచురాళ్లు పాడు తున్నాయి.

రెండు రోజుల తర్వాత సాయింత్రపు టాకా శంలో మేఘాలు కమ్ముకున్నాయి. వెచ్చని తూర్పు గాలితో వస్తాయి మొదటి వానలు. కార్డ్ చెక్కిళ్ల మీద చినుకులు కప్పిటిలాగ పారి, బాహువులని చల్లగా చేసేశాయి. దూరాన కొండలలో ఉరుములు గర్జించాయి. వాన మరింత దట్టంగా కురువటం మొదలు పెట్టింది. అతను త్వర త్వరగా నడిచాడు. మరొక రోజు వాన పడితే చాలు! వేసవికి గట్టి వడిన నేల మెత్తన అవుతుంది. తర్వాత తను దున్నటం ప్రారంభిస్తాడు. తను చెయ్యవలసిన వసులన్నీ పుష్పంగా ఊపించేసుకున్నాడు.

కొండలలో గాలి నిట్టూరుస్తూ, వానల తెరలతో బాటు, కొండమీదనుంచి దిగి వచ్చింది. గుడిసెలో వంటరిగా ఉన్న లూసింగ్ కప్పుమీది ఎండు టాకులమీద వాన చినుకులు గలగలలాడటం విన్నది. తున్నమయిపోయిఉన్న నేల వానన వంట గది కిటికీలో నుంచి వచ్చి తగిలింది.

ఇంటి కప్పుమీదుగా ధారలుగా పడుతున్న నీటిని చూసి సంతోషించింది. ఇక కార్డ్ పొలానికి నీరు పోసి వీపు విరక్కొట్టుకోవటం అనవసరం. ఈసారి అతని పని అకాశమే చేసింది. అయితే వరి మొక్కలని తను తాకినప్పుడు వచ్చిన కలవరపాలు తిరిగి వచ్చింది. నీటి వాసన తగలగానే కాలవల వెయ్యాలన్న సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. చేస్తానని తను అన్నదికాని తనవల్ల వీలవుతుందా?

కార్డ్ నవ్వుతూ వచ్చాడు. వాన, మెత్తటి నేల, గుడిసె కిటికీలోనుంచి వస్తున్న వచ్చగా కనిపిస్తున్న కిరణనాయిలు దీనం వెలుగు, ఇన్నీ అతన్ని సంతోషంతో నింపివేశాయి.

“లూసింగ్!” అని కేక వేశాడు.

“ఏమిటి కార్డ్?” అని అడిగింది వంట గదిలో నుంచి లూసింగ్.

“రేపు గట్టుమేసి కాలవలు తవ్వడాం” అన్నాడు. తడి బట్టలు ఇప్పివెయ్యటం ప్రారంభించాడు.

“అన్నం తయారుగా ఉంది.”

కార్డ్ నిశ్శబ్దంగా అయిపోయాడు. గట్టు వెయ్యటం, ఇంత మామూలు పనిగా తోచిందా ఈమెకి? తన కేమో వానలోనే సమానమే! ఆమెతో వంచుకోలేనిది కొన్ని ఉంటాయని మొదటిసారి గ్రహించాడు. కొంతసేపు ఆగి, “రేపు ఇంట్లోనే ఉండిపో! అదే మంచిదేమో!” అన్నాడు.

అతని గొంతుకలోని మార్పునిబట్టి ఏదో చెడిందని తెలుసుకున్న లూసింగ్ వంట గది వదలి వచ్చింది. “నీకేమయినా కోపం వచ్చే మాట అన్నావా?” అని అడిగింది అతని వీపుని తనకి అడుముకుంటూ.

“లేదు” అన్నాడు కార్డ్. “మగవాడి అలోచనలు. వయస్సు మళ్లకుండానే సువ్వు పంగి ముసలిదాన పవటం నా కిష్టం లేదు.”

“నీ పన్నీ నావే” అంది లూసింగ్. “నీతోనే పొలంతోకి వస్తాను” బలవంతంగా అతని చెయ్యినిసుకుని తనవల్లనే అందింది. “ఓ, అవును చదవండి.”

బంగారు కాంతిలో లూసింగ్ నున్నటి భుజాలూ, చేతులూ చూస్తూ ఉండిపోయాడు కార్డ్. భోజనం చేస్తున్నంతసేపూ ఈ కొత్త జీవితాన్ని తలుచుకుని మాటలు లేకుండా ఉండిపోయాడు.

ఈ నిశ్శబ్దం ఆమె మనస్సుని కుదుట పరిచింది. అందోళన కలిగించిన ఆలోచనలు వక్కకి జరిగాయి. రాబోయే ఎన్ని సాయింత్రాలలో ఇలా కూచుని, ఒకరితో ఒకరు మాట్లాడకపోయినా సన్నిహితంగా గడుపుతామోకదా, అని సంతోషించింది. తర్వాత ఇద్దరూ చాపమీద పడుకుని నిద్ర పోయారు.

బయట వాన రెట్టించి, కప్పుమీద వేసవిలో పేరుకున్న దుమ్మునంతా కడిగి వేసింది. గట్టి నేలని మెత్తటి మట్టిగా మార్చింది. గుడిసె నేల మీద వెదురు చాపలతోనుంచి ఇంకి వచ్చి కొత్త రుతువుతో పునరుజ్జీవన మయిన నేల వానలతో నింపింది. చేలలో భూమి కన్ను ఒకటి పెరిగి, పెరిగి ప్రాణాధారమయిన పెద్ద మడుగుగా మారిపోయింది. కరుడు గట్టిపోయిన బంక కరిగిపోయింది. బీటలన్నీ నిండిపోయాయి; తోవల నిద్రతో మునిగి ఉన్న గడ్డి మొక్కలు నమ్మద్దిలో మేలుకుని పెరగటం ప్రారంభించాయి.

సంధ్యతో లేచిన కార్డ్ భూమ్యాకాశాల మధ్య చీకటిని తొలగిస్తున్న వసువు చారని చూస్తూ నుంచుని ఉండిపోయాడు. కోళ్ళ కూసే సమయానికి లూసింగ్ తోబాటు తిండికి కూర్చున్నాడు. మవునంగా తిని, పొలంతోకి నడిచి వెళ్లారు ఇద్దరూ.

భార్య భర్తలుగా పరి చేలలో పని చేశారు. పాతని కూలిపోయిన చోట కొత్త గట్టు వేశారు. ఇప్పుడే ఈ పని చెయ్యకపోతే వానాకాలం వచ్చిన కొద్దీ నీరు కావలసివచ్చి నిలవవు కదా! బీటు చారిన గట్టుని బాగుచేస్తున్న లూసింగ్ తీగలాగ పంగిపోయింది. పాడైక్కినకొద్దీ వేడి ఎక్కువ అయింది. లూసింగ్ చేతులకి, ముంజేతులకి అంటుకున్న తడి మట్టి గట్టి పడింది. శ్రమకి ఆమెలోని మెత్తదనమంతా గట్టి పడింది. సుదురుమీద చెమట నల్ల బిందువులు ఏర్పడ్డాయి. వీపుమీద గుడ్డ తడిసిబడింది.

అలసటతో వణుకుతున్న ఆమెని చూసి కార్డ్ అన్నాడు: “ఇది ఆడవాళ్ళ చెయ్యవలసిన పని కాదు.” చాలాకాలంగా ఆవరించిన మవునం తర్వాత

ఈ మాటలు కొంచెం కర్కశంగా వినిపించాయి! “ఇకనువ్వు ఆపు!”

ఆమె అంగీకరించలేదు. కళ్ళు నేపిడికి దించే ఉంచింది. బలవంతంగా చిరునవ్వు తెచ్చుకుని పని కొనసాగించింది. ఇంకేమి చెప్పిలో తెలియక కార్డ్ మరొక గట్టు మరమ్మత్తులో మునిగిపోయాడు. అతన్ని అనుసరించే వచ్చింది ఆమె నీడ. తనూ భూమితో భాగం అయిపోయేదాకా ఈ నేలకి, తన భర్తకి తన అవసరం తప్పదుకదా, అనుకుంది పని చేస్తున్నంతసేపూ.

సాయింత్రం పని ముగిసింది. తన శరీరం రెండు రెల్లు బరువు అధికం అయిందనిపించింది. ఇంటికి నడిచి వెళ్ళిపోతూ ఉంటే వంటి మీద ఎండినమట్టి రాలింది. ఇద్దరూ కలిసి సాధించిన దానిని గురించి ఆలోచించింది. అలసటతో కూడా అతని ఆశని నిలబెట్టు గలిగాననే తృప్తి కలిగింది.

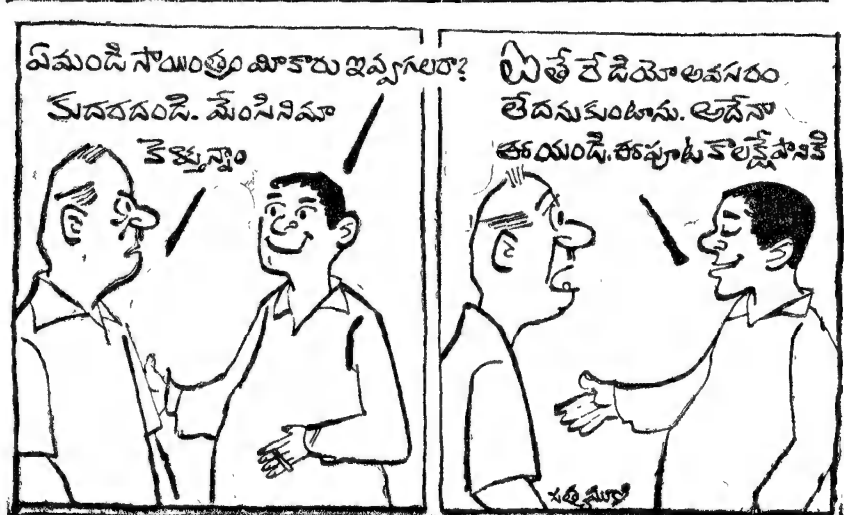
మూడు రాత్రులు వాన కురిసింది. ఆపైన పని భారమంతా కార్డ్ భుజాలమీద పడింది. ఇక పొలాలని దున్నాలి.

మొదట తూర్పు వైపు. తర్వాత దక్షిణం. మళ్ళీ తూర్పు. ఇలా కదిలివెడుతుంది నాగి. నేలంతా పెకలిం చుకుపోయేదాకా. తెరుచుకున్న భూమి వాననకి గాలితో పక్కలు వచ్చి పాకుతున్న పురుగులని తిరటానికి వస్తాయి....

వానల ఉధృతం మరీ అధికం అయ్యేలోపలే నాల్గు వెయ్యాలి. పొలాలమట్టు గోతులు నిండిపోయాయి. భూమి కూడా నీరు తాగి తాగి ఇక తాగలేక ఊరుకుంది. పొద్దుననుంచి రాత్రిదాకా, బంకమట్టి అంతా మట్టి అయిపోయేదాకా, నాగి దున్నతూనే ఉన్నాడు కార్డ్.

ఎక్కువగా ఎదిగిన చేసులోకి నీరు వదిలాడు కార్డ్ నీరు బుడగలు కట్టుకుంటూ, చిందుతూవచ్చి పడింది. వెండి దుప్పటి లాగ వచ్చి పొలం చదరాన్ని కప్పింది. ఒక్కొక్క నాలుసే తడిసే వేసింది...

చివరి సారిగా నాగిని, మడుగుల మీదుగా లాగుతారు. నీటివల్ల, కార్డ్ కళ్ళుగాని, ‘కరబో’ డెక్కలుగాని శబ్దం చెయ్యవు. కరబో కాలు వేసి నవ్వుడెల్లా బురద చింది కార్డ్ మీద పడుతూ ఉండేది. వెచ్చగా ఉన్న నీరు గంట గంటకి చలబడి

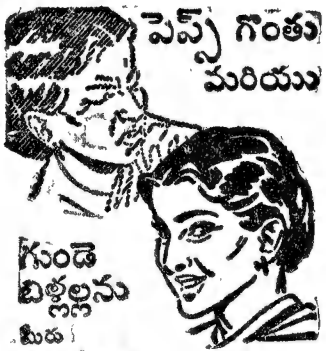

వైట్రా

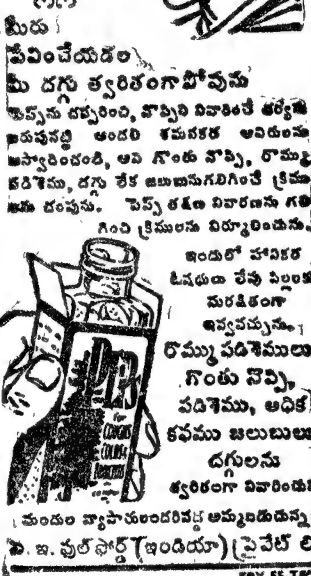

వర్ష గర్భాదు వ్యాధులను
హిగాధి, అర్ధగృహుల వంటి
మూలకాలగతయిన, అన్నివర్ష
కాలము, ఏడాది 1-10

కన్యావైట్రా బర బర బర

గుండె
బిల్లెలను

మొదలు స్వేలుకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
మెన్సర్స్, మోలి & కం, మద్రాసు-1.

ఆ సి యా క థ

పోయింది. తేమతో నాని కార్డ్ చర్మం ముడతలు పడింది.

తెల్లవారేసరికి కార్డ్ లూసింగ్లు ఇంకా పాలంతో నీడలుగానే ఉన్నాయి. సూర్యుడు కొండల్ని దాటి వచ్చే సమయానికి మొక్కల పాదాలని చేరు కున్నారు. ఆ మనక నిశ్చింతతో కీచరాళ్ళ పాట వేసి ముగిసినందుకు సంగీతం అన్నట్లుంది.

నీరు చల్లగా తగిలాయి. లూసింగ్ తన శాయన దగ్గరగా కప్పుకుని, వణుకుతూ గట్టుమీదనించి దిగింది.

కార్డ్ సంతోషం లేకుండా నీటితోనికి నడి వాడు. బురదలో నడక కష్టం. అడుగు సరిగా పడదు. అయినా ఇంత శ్రమ పడిన కార్డ్ అవుకో లేక "త్వరగా!" అన్నాడు.

లూసింగ్ తల ఆడించి మోకాలు లోతు ఊబిలో త్వరగా నడవటం ప్రారంభించింది.

"ఒక బుట్ట ఇలా పడెయి" అన్నాడు కార్డ్ మొక్కల ముందు అగి. తట్టని పట్టుకుని నెమ్మదిగా మొక్కలని వీరి దానిమీద పరిచాడు. "మొసలు కడగటం మంచిది, బాగానే చేశావు" అని మరొక తట్టని నింపుతున్న లూసింగ్ని పొగడాడు.

"నువ్వు చెప్పినట్లే చేశాను. చాలా పురుగు లున్నాయి" అని సమాధానం చెప్పింది లూసింగ్.

"అవును. పురుగులు, పక్షులు, అంతే. ఈ ఏడాది బాగానే ఉంటుందని పిస్తోంది....."

"నాకూ తెలిసిపోయింది" అంది లూసింగ్.

"రెండు రోజులకింద నాకు మస్తీగా ఉంది."

"అప్పుడేనా!" అన్నాడు కార్డ్, ఉద్రేకంతో మొహం ఎర్రబడగా.

"ఏమో నా కలా అనిపించింది" అంది ఆమె పాటని నొక్కుకుంటూ.

"అయితే అదృష్టమే. పొలాలు బాగా పండు తాయి!"

"కార్డ్ పోదారా, ఇక చాలు!"

"అ—నిజమే, ఉండు సాయం చేస్తాను!"

"పర్వాలేదు. నేనే తంటా పడ్తాను" అంది లూసింగ్ వక్కనే ఉన్న పరి దగ్గరికి నడుస్తూ.

ఎంత తొందరగా అయితే అంత మంచిది. అనుకున్నాడు కార్డ్ తనలో తనే. మరొక జత చేతులు పచ్చి పాలంతో పని చేస్తే లాభమేకదా! తన తండ్రి అన్నాడొకసారి: ఎన్ని జతల చేతులు పని చేస్తే అంత విశ్వరూపం అని పని చేసే భూమికి. నాలు మేస్తూ రహస్యంగా అన్నాడు, "నువ్వు పండాలో!" అని.

అతని పక్కనే లూసింగ్ మువ్వనంగా పని చేసు కుంటూ పోయింది. ఆమె చేతులు వేగంగా కంటికి తోచనంత వేగంగా, కదులుతున్నాయి. త్వరలో ఒక మడివరి మొక్కల వరసలతో నిండిపోయింది.

వక్క వక్కనే పని చేస్తూ, ప్రార్థన ఎండలో పంగి పోయారు. నెమ్మదిగా చదరపు అద్దాల పంట నీటిలో వచ్చని ఆకుమళ్ళు ప్రతిబింబి చాయి. మధ్యాహ్నం ఎర్ర శాంతి తీసుకునే సమయంలో పొలాల ప్రశాంతి వారిని ఆనందించింది.

మళ్ళీ పనితోకి దిగే సరికి ఎండ తీవ్రం అధికం అయింది. వంగి, వంగి లూసింగ్ నడుము విరిగి పోయినట్లు అనిపించింది. ఎండన మట్టిలో గట్టి

పీచడ అంచు నీటిలో తేలుతోంది. తడికి మెత్త బడిన చేతులు తమ పటుత్వాన్ని కోల్పోతున్నాయి. నోరు, గొంతుకు ఎండిపోయాయి. మంచి నీటి కుండ కాళి అయిపోయింది. ఈ బురదలో తాగేం దుకు నీరేదీ?

ఆమె భర్త ఇదేదీ గమనిస్తున్నట్లు లేదు. ఆమెని పూర్తిగా మర్చిపోయాడు. అంతా నిర్వా క్షిణ్యమైన ఈ భూమివల్లనే. ఎప్పుడూ వర్షమాన మే కనిపించేది. చివరికి అలసట గెలిచింది. అవత లకి వెళ్ళి కళ్ళు మూసుకుంది. వాటిని తెరిచేసరికి సూర్యుడు జరగకుండా అక్కడే ఉన్నాడా అనిపిం చింది. వళ్ళంతా ఒక మట్టి ముద్దయిపోయింది. బలవంతంగా లేచి నుంచుంది.

"కార్డ్ భోజనం తయారు చేస్తాను" అని వెళ్ళిపోయింది.

కార్డ్ మూర్చి తన పనిలో ముగిసిపోయాడు. ఎంత కారన్నా అడది, అనుకున్నాడు. అన్నే లే అలా పదిలి వెళ్ళి పోగలడా? అసలు వ్యవధి ఎక్కడుంది. మరీ ముందుగా నాటితే పురుగులు పడ్తాయి అలసట చేస్తే వానలు! అందుకనే కారు మబ్బుల వెనుకనుంచి చంద్రుడు బయటికి వచ్చేడాకా పాలంతో పని చేస్తూనే ఉండిపోయాడు.

ఇల్లు చేరుకునేసరికి లూసింగ్ నిద్ర పోతోంది పంట గదిలో అన్నం మాడిపోయింది. నేలంతా మట్టి మరకలు. కోపం వచ్చిందికాని జాలి వేసి ఊరుకున్నాడు. ఆమెలో శిశువు ఒకటి ఉంది కదా! శాయన కప్పి, మర్నాడు కూడా భోజనం మాడి పోయిన సంగతి చెప్పలేదు. క్రమంగా ఆమె కూడా పనికి అలవాటుపొయింది.

పెందరాళ్ళే లేవటం మొదట్లో హాయి అని పించినా క్రమంగా కష్టం అయిపోతుంది. వాన గాలి, చలి అధికం అవుతాయి. రాత్రికి రాత్రికే గడ్డి మొక్కలు మొలిచాయా అనిపిస్తుంది. కార్డ్ వాటిని పెరికి వేసిన కొద్దీ మొలుస్తాయి!

చలి. చలి తర్వాత చెమట. చెమటకి లేచే ఆవిరి. అసలు అది చెమటా, పైనుంచి కురిసే వానా, అని కూడా సంచేసాం వస్తుంది.

గడ్డి మొలిచినకొద్దీ గట్టి పడుతుంది. వాటిని పీకే చేతులు వొరుసుకుపోతాయి. లేదా తడికి నాని, మెత్తబడి కత్తికి తెగిన్లు తెగుతాయి. దురదలు వస్తాయి. సాయంత్రం లూసింగ్ వాటి మీద నూనె రాసే వరకూ శమనం ఉండదు. మళ్ళీ మర్నాడు అదే బాధ.....

మొదటి రోజుల్లో వానమీద విసుగుపట్టి తిట్టుకునేవాడు కార్డ్. అంతా తేమ, కుళ్ళు, బట్టలు నాని నాని చిరిగి పోయేవి. వెదురు వాసానికి కుక్క గొడుగులు మొలిచేవి. ఈ వానలవల్ల ఇంత కష్ట పడి వేసిన పంట కొట్టుకుపోతుందా అనే భయం కలిగింది తర్వాత.

పరి కాడ దట్టమైన కొద్దీ ఆక పెరిగేది. గడ్డి పెరికి అవసరం తగ్గింది. పరి పెరుగుదలతో ఆకాశం కూడా నిర్మలం అయింది. తడి గాలి ఎండి, కోతకి అనువుగా తయారయింది. తూర్పు వెలు గుతో మెరిసే రోజు రానే వచ్చింది. ఒక మక్క వాన పడలేదు. మర్నాడు ఎండలో చెరువులు ప్రకా శించాయి. గాలిలో పచ్చని మళ్ళు అల్లల్లాడి పోయాయి.

లూసింగ్ పట్ల మూత్రం ఇంకా స్వస్థంగా ఉంది. పురుగులు బాగా పెరిగింది. వా. 1-10

శిశువు ఇంకా పనికి అడ్డం రాలేదు. పిలాలకి వచ్చి కార్డ్ కి పియవడేది. పని ముట్లన్నిటినీ బాగు చెయ్యాలి—కార్డ్ కి ఎంత సహాయంచేస్తే అంత మంచిది.

మార్కుడు మొగ్గులతోని వున్నవని బయటికి లాగి, దట్టంగా తెల్లని కంకులుగా మార్చాడు. క్రమంగా ధాన్యం వృద్ధి చెంది సువాసనలు వెద జల్లింది. త్వరతో పిలాల పనులు వచ్చని ధాన్యంలో బరువెక్కింది. ఏదో అవ్వకముందు సంగీ తంతో కార్డ్ నెత్తురు పొంగి జీవితంలో ఉండే ఆనందాన్ని తెలిపింది.

ఉదయంనుంచి సాయంత్రం దాకా వారి కొడ వళ్లు ఎండలో మెరిసేవి. కంకులు రాలిపోయాయి. కట్టలు తయారయ్యాయి. కుప్పలు పోగయ్యాయి. ఇక పిలంలో మిగిలింది గడ్డి మాత్రమే!

కుప్పలని దున్నపోతు కట్టిన బండితో వేసి ఊడ్చేటట్టి తీసుకుపోయారు. తర్వాత బాగా కొట్టి.....కాళ్లతో తొక్కి ధాన్యం వేరుచేసి మెరిసే కుప్పలుగా వేర్పారు.

రాత్రి ధాన్యం పాతర వేసిన తదనంతరం శుభ్రంగా స్నానం చేసి కూర్చున్నారు కార్డ్ లూసింగ్ గీలు ఇద్దరూ. దీపం వెలుగుతో లూసింగ్ మొహం పాలిపోయి కనిపించింది. ఉబ్బిపోయిన ఆమె కడుపు

మరీ పెద్దదిగా కనిపించిన కార్డ్ కి ఆమె ఇక ప్రసవించే రోజులు సమీపించిన సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది.

“ఇబ్బరా” అన్నాడు. మృదువుగా. “బిడ్డని కనుక్కోసే!”

దగ్గరగా జరిగి అతని చేతిని పట్ట వక్క భాగంలో ఉంచింది.

“కదులుతున్నట్లు తెలుస్తోందా?” అని అడి గింది.

“అరే! తంతున్నట్లుండే!” అన్నాడు కార్డ్ ఆపు ర్యంతో. “బిడ్డ తంతోంది!”

“ఏముందీ, ప్రాణం ఉంటే అంతేగా!” అని జరిగి వెళ్లిపోయింది లూసింగ్.

పాటాత్తుగా ఆమె వంకర తిరగటం మాని “వెప్పిగా ఉందా?” అని అడిగాడు.

“లేదు” అంది ఆమె ఆయాస వదుతూ. “ఊపిరిపోయినట్లుంటుంది, అంతే. కదిలినప్పుడు మాత్రమే.....”

కొంతసేపు తర్వాత కార్డ్ అడిగాడు: “కనే వేళకి ఎవరయినా పిలుద్దామా?”

ఆమె తల అడ్డంగా అడించింది. “అక్కర్లేదు. ఏం చెయ్యాలో నాకు తెలుసు!”

“మీ అమ్మ, అక్కయ్యా.....”

“మా అమ్మకి పిలాలతో నడిచే ఓసకలేదు. మా అక్కయ్యకి సొంత పిల్లలున్నారు. పిలాలె వ్నాయి. ముప్పున్నావుగా!”

“ఈ విషయాలు వాకేమీ తెలివే!” అన్నాడు కార్డ్. “మొదటి కాన్పు చాలా కష్టంగా కూడా ఉంటుందని విన్నాను.”

“భయపడక. ఏం చెయ్యాలో నేను వెప్తిగా”. “నీ ఇష్టం” అన్నాడు కార్డ్ కాని అతని వందేహాలు పోలేదు.

“ఇంకా గడువుంది. భయపడక” అంది లూసింగ్ మళ్ళీ.

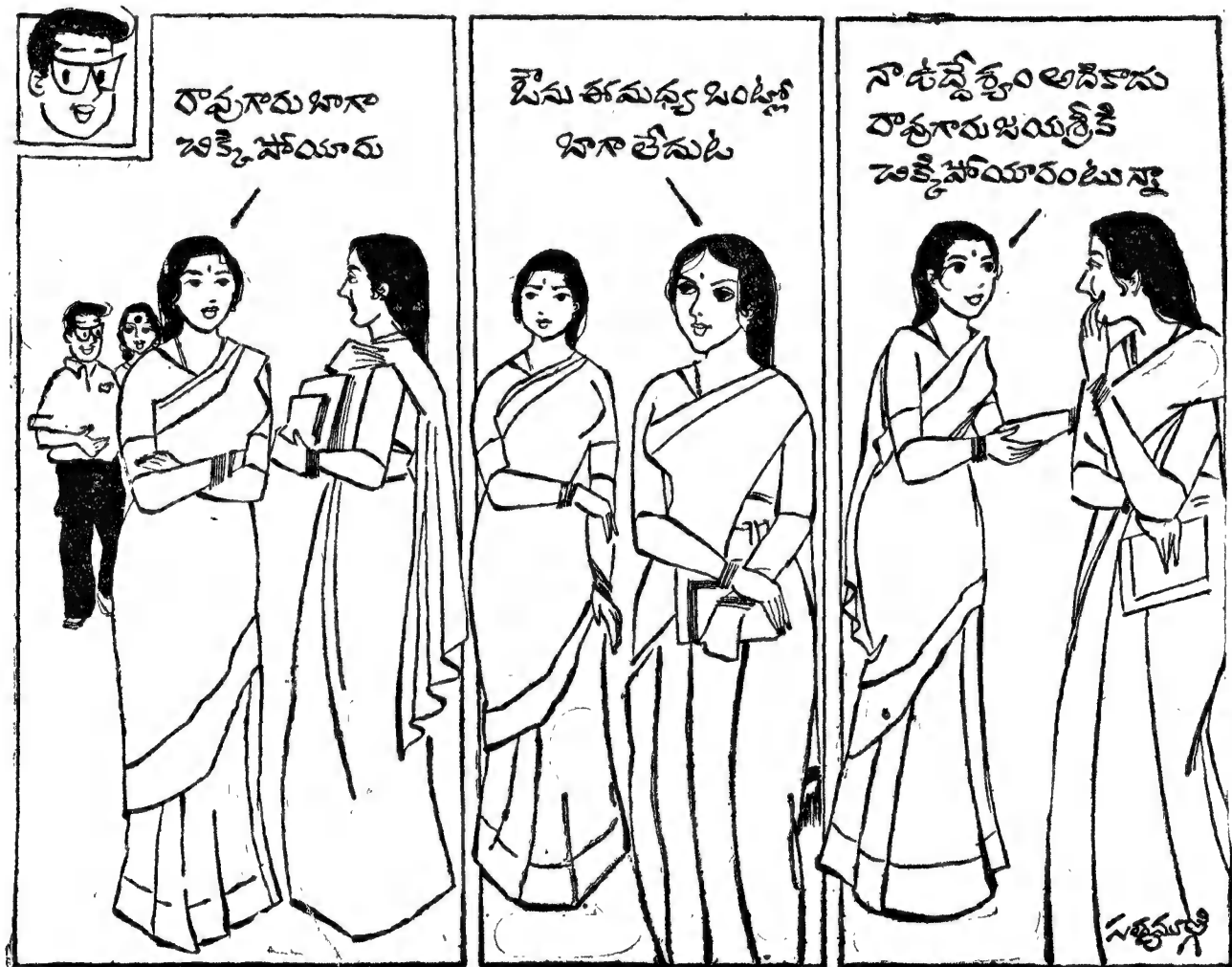
అయినా మనస్సులోని దిగులుపోదు; ఇది తనకీ తెలియని విషయం.

ఇంకొకసారి ధాన్యం భూమిని తిరిసింది. ఆకాశం అంతు, అవతల కొండలు వేడితో చలిపోయి. ఎండకి కార్డ్ పీపుమీద చొక్కా వీడవ కట్టుకు పోతుంది.....

ప్రయానలో తల తిరిగి పోతున్న కార్డ్ నీ క్షణం అగాడు. కాని మొక్కల వరసల పని చాలా ఉంది. లూసింగ్ లేదు. ఇవాళో రేపా కాన్పు రావచ్చు. ఇక తీరిక ఎక్కడ? మళ్ళీ వనిలో మునిగి పోయాడు.

చదువుల్రావు - బి. వి. సత్యమూర్తి

రామ మదిమ మానసి

• తులసీదాసు •
రామాయణము
తెలుగు
ముంగర
శంకరరాజు

సుమంత్రుడు రాజును లేచి ఆననమునై కూర్చుండ బెట్టెను. సాకేతవతి సీతా రామలక్ష్మణులను గాఢాశ్రయము చేసుకొని దుఃఖాతి లేకమున మాట్లాడలేక మౌనమున మునిగియుండెను.

“సీతా! ఈ సంతోష సమయమున దుఃఖించక ఆశీర్వదించి మాకు సెలవు దయచేయుడు. తండ్రి! ఇవిధముగ ఎక్కువ మోహధీనుడవైన యెడల విందాపకీర్తులు ఘటిల్గలవు!” అని రఘురాముడు తండ్రిని ప్రార్థించెను.

పుత్రుని ప్రేయవచనములకు వ్యసాలుడు సంప్రీతుడై తనయుని దగ్గర చేరదీసి గద్గద స్వరమున ఇట్లు నెను :-

“రామా! నీవు చరాచర జగత్తుకు స్వామివని మునీశ్వరులు చెప్పుచున్నారు. వారి వారి శుభాశుభ కర్మల వనుసరించి భగవంతుడు వారి కాయా ఫల మిచ్చుచున్నాడని ధర్మశాస్త్రములు ప్రవచించుచున్నవి. కానీ అనరాధము చేసినవాడొకడైన దాని ఫల మనుభవించువాడు మరొక డగుట నిధి విలాసము కదా!” అని స్వసాలుడు తల్పించి చింతించెను. శ్రీరాముని నిలుపుకొనుటకై రాజు బహు ఉపాయములచే ప్రయత్నించి విఫలంబయెను. తుదకు వారు వెళ్లుట నిశ్చయమని భావించి సీతను చేర బిలిచి కాగలించుకొనెను.

ఆమెను అయోధ్యలో గానీ, అథవా జనక పురిలో గానీ ఉండవలసినదని అనేక రీతుల బోధించి చూచెను. కానీ రామునితో లగ్నమైన ఆమె నిత్యము వనవాస క్షేమములను అక్షించుకుండెను.

అంతట గురునాథు, మంత్రీ భార్య సీత నుద్దేశించి - “వైదేహీ! విష్ణు అదవులకు వెళ్లుమని ఆజ్ఞాపించలేదే! అత్తమామలు, గురువుగారు చెప్పినట్లు నడచుకొనుచుమ్మా!” అని పలికిరి. సంకీర్తనమున సీత వారికి ప్రతివచనము పలుకుట భావ్యముగాదని తలచి తల వంచుకొని మిన్నకుండెను.

ఇంతలో కైక తటాలున పైకి లేచి ముని వేషమునకు మునిగి వార పీఠము, తులసీమాలలు, కమండలములు మున్నగు వస్తువులను పట్టుకొని వచ్చి వాటిని రాముని యెదుటుంచి, తియ్యని మాటల నిట్లనెను :-

“రామా! రాజుకు నీవు ప్రాణ ప్రయుడవు కాబట్టి నీపై యున్న వాత్సల్యప్రేమను వారు వదలుకొనజాలరు. పుణ్యము నశించినను, యశస్సుకు దూరమైనను, స్వర్గప్రాప్తి తప్పిపోయినను వారు విష్ణు కావలకు పొమ్మని వినాటికి చెప్పలేరు. కనుక నీచే తన్నగా ఆలోచించి నీకు తోచినట్లు ప్రవర్తింపుము.”

తల్లి ఉపదేశ వాక్యములకు రాముడు సంతపించెను, ప్రజలు వ్యాకులపడిరి. అని రాజుకు ములుకులవలె తగిలెను. ‘అయ్యో నే నెంత దురదృష్టవంతుడనన, నా ప్రాణములింకనూ నిలచి యున్నదే’ అని దురదృష్టచూ మహారాజు మూర్ఛిల్లెను. ఏమిచేయవలెనో, ఏమిచేయగూడదో! తెలియని స్థితిలో అక్కడున్నవారు నిశ్చేష్టులు నిలబడెను. అంతట రామచంద్రుడు ముని వేషము ధరించి, జననీజనకులకు, గురుప్రాప్తులకు నమస్కరించి మమముతు వయవయము.

శ్రీరాముడు ద్వారము వద్దకు వచ్చుచున్నట్టి అక్కడ వసిష్ఠు లుండిరి. గురువుతో చెప్పి బ్రాహ్మణ సమాజమునకు వరాశన మిప్పించెను, యాచకులకు దానాదులు చేసెను, శ్రీతి వచనములు నల్కి మిత్రులను సంతోష పరచెను. దాస దాసీ పరివారిక బృందమును గురువుల కప్పగించి, వారిని మీరే తల్లిదండ్రులవలె పోషింపుడని ప్రార్థించెను. అక్కడ చేరిన జనసముహము నవలోకించి రాజును, రాణులను చక్కగ చూచుకొనుడని విన్నవించెను. ఏమట్లు గురువరణములకు పునః వందన మాచరించి, పార్వతి పరమేశ్వరులను, విష్ణు శ్వరుని స్మరించి ముందుకు నడచెను.

రఘురాముడు వనములకు పోవుచున్నాడని తెలిసి అయోధ్య ఆర్తిజెందెను. లంకలో దుశ్శకునములు కప్పట్టెను. అమరులు పార్వ విషాదములకు లోనైరి.

ఇంతలో దశరథుడు మూర్ఛనుండి లేరుకొని హా! రాముడు పోయిననూ నా ప్రాణములు మాత్రము పోలేదే అని పరితపించి సుమంత్రుని పిలిచి ఇట్లు చెప్పెను.

“సచివోత్తమా! మకుమారులైన ముగ్గురు బిడ్డలు వనముల కెళ్లు చున్నారు. నీవు వారిని రథములో తీసుకొనిపోయి, వివేచ ప్రవేశములు చూపించి నాల్గవ దినము తిరిగి తోడ్పొనిరమ్ము. ధీమంతులు, సత్కవతులైన కుమారు లిద్దరూ మరలి వచ్చుటకు ఒకవేళ అంగీకరించని యెడల, అప్పుడ నీవు నా కుమారుగా-సుకుమారి మిధితే కుమారి నైనా స్వగృహమునకు సంపించుమని చేతులు జోడించి ప్రార్థింపుము. ఆమె అదవులు చూచి భయపడి నప్పుడైనా నా మాటలు జ్ఞప్తికి దెచ్చి ఇంటికి వచ్చునట్లు చేయుము. అమాత్యా, జానకి వెంత సుందీన నాకు కొంచెము ఆధారముగ నుండును. లేనియెడల నా ప్రాణములు నిలువవు. సుమంత్రా, నా రామ లక్ష్మణులను తీసుకొనివచ్చి నాకు చూపించుము” అని ఆర్తస్వరమున ఆక్రందించి రాజు తెలివి దప్పి నేల బడిపోయెను. రాజాజ్ఞా పొప్పున సుమంత్రుడు రథము తీసుకొనిపోయి, ఊరి వెలుపల సీతా రామలక్ష్మణులను కలుసుకొని వారికి అవధీకుని అజ్ఞ తెలియజేసెను. అంతట ఆ మువ్వరూ తుదిసారిగా అయోధ్యకు సమన్వరించి రథముపై కూర్చుండిరి.

రాముడు లేచి అయోధ్య అనాథ అయ్యెను.

కోక విషాదవ్యాధి లావరించిన అయోధ్య, కారు చీకట్లు క్రమ్మిన కాళరాత్రివలె చూచుటకు భయంకరముగ నుండెను. వనములు వాడెను, సరస్సులు ఎండెను. గృహములు శూన్యము లయ్యెను శుక పీక శౌరికాదులు అన్నాహారములు మానెను. కళకళలాడుచుండిన సాకేతపురి కాంతులుడిగి వెల వెల బోయెను.

కార్తవ్యు పడిన కానకమునుండి ప్రాణభీతితో కళావికల్పై పరుగులేల్తు వెళ్లుచువలె, కైక కీరాత చర్యకు కలతజెందిన అయోధ్య వామలు ఇండ్లు, వాకిండ్లు వదలిపెట్టి ప్రేమాధీనులై రాముని వెంట బడిరి. తన వెంట వచ్చుచున్న ప్రజానీకమును గృహమునకు మరలి పోమ్మని శ్రీరాముడు వారిని పలుమార్లు ప్రార్థయడెను. వారు కొద్ది దూరము వెనుకకు నడచి మరలా పరుగెత్తి విచ్చి రాజకుమారులను కలుసు

కొను చుండిరి. అనాటికి రామాదులు తమసినదీ తీరము చేరి అచ్చట విశ్రమించిరి. తన్నున రించి వచ్చుచున్న సాకేత పురవాసుల స్నేహ సద్భావములు చూచి దయాస్వరూపుడైన శ్రీరాముని హృదయము చలించిపోయెను. దాశరథి వారి కెన్నియో ధర్మోపదేశములు చేసి, నచ్చజెప్పి, గృహాన్మూలము చేయుటకు ప్రయత్నించెను. కానీ, మైత్రీబంధములు లేచుకొని వెనుకకు మరలలేకుండన వారి వివశతను గ్రహించి రాముడు మరింత నందిగడ్డవడతో వడెను.

వగలంతా పరిశ్రమించి బడలిక చెందియున్న ప్రజలు గాఢ నిద్రలో మునిగియుండిరి. వారిని వదలించుకొనుటకు ఇంతకంటే మంచి తరుణోపాయము మరొకటి లభించదని ఊహించి, శ్రీరాముడు సీతా లక్ష్మణులను రథ మెక్కించుకొని అర్ధరాత్రి వేళలో అచ్చట నీడి పారిపోయెను. సుమంత్రుడు బండి జాడ కనబడకుండునట్లు చాచకప్పుడుతో రథమును నడిపెను.

మరుదినము ప్రాతఃకాలము వగర ప్రజలు లేచి తూచునప్పటికి అక్కడ రాజకుమారులు లేకుండిరి. నడి సమృద్ధముతో వానను పోగొట్టుకున్న వానికులవలె వారు రామాదులను గానక బహు విధముల పరితపించిరి. మన బాధలు చూడలేక రాముడు మనలను వదలిపెట్టి పోయినాడని తలచి బాదుకొని చింతించిరి. గత్యంతరము లేనందున వారు దుఃఖించుచూ గృహాన్మూలమై చనిరి. పురవాసులు రాముని పునర్దర్శనార్థమై ప్రతాపవాసములు చేయుచూ ప్రాణములను నిలబెట్టుకొని యుండిరి.

నిష్ఠాదుడు

సుమంత్రుడు, సోమిత్రీ, జానకీరాములు శృంగభేర పురము సమీపించి గంగను దర్శించిరి. పరమ పావని, మఖదాయని, నిర్మల జల తరంగిణియైన గంగాభవానికి భక్తి శ్రద్ధలతో నమస్కరించి, అందులో స్నాన పానములు చేసి శ్రమ దీర్చుకొని స్వస్థులైరి.

శ్రీరాముని ఆగమనవార్త తెలుసుకొని, నిషేధ వలె గుహాదు పుత్ర మిత్రు బంధువర్గమును వెంట బెట్టుకొని దశరథరాముని దర్శనార్థమై వచ్చెను. రఘురాముడు ప్రేమతో పలుకరించి గుహాని తమ పరనన కూర్చుండ బెట్టుకొనెను. నిషేధ రాజు సతమన కుడై చేతులు జోడించుకొని—

“వఘా, మీ చరణ కమలములు దర్శించుకొని మేము సుఖ సంపదలను పొంది ధన్యుల మైతిమి. సాధన దామములు, రాజ్య — ప్రజలు నకలమూ మీ యధీనము. దేవా మా గ్రామమునకు దయచేసి, మమ్ము తరింపజేయ వేడుచున్నాను.” అని ప్రార్థించెను.

“మిత్రమా ! నిషేధరాజా ! తండ్రిగారి యాజ్ఞానుసారము పదునాలుగేండ్లు విసనవాసము చేయుటకుగాను వచ్చితిని. ప్రస్తుతము వగర వాసము నాకు విషదమై యున్నందున మీ గ్రామమునకు రాజాలకున్నందుకు క్షమించవలెను.”

అని శ్రీరాముడు చెప్పగా విని గుహాదు దుఃఖించెను. శృంగభేర పురస్థి—పురుషులు సీతారాముల రూపలావణ్యములు చూచి ముగ్ధులై అయ్యో ఈ సుకుమారులను వశములకు పొమ్మని తపస్సులు వారి కలిగియుండుట నోరెల్ల వహించెను.

కానీ, అదికూడ ఒకండుకు మంచికే జరిగెను. అందువలన మనము వీరిని దర్శించుకొను అవకాశము కలిగెను గదా ! అని తర్కించుకొని నంతో సీంచిరి.

నిషేధరాజు సమీపమున నున్న ఒక శింశుపా వృక్షము క్రింద వారుండుటకు చక్కని బస విర్రాటు చేయించెను. గ్రామస్థులు శ్రీరామునికి జోహార్లు పలికి ఇండ్లకు పోయిరి. గుహాదు మధురమగు కందమూల ఫలములను దెప్పించెను. అకులతోను, దర్బలతోను, మెత్తని వడకలు కల్పించెను. రామాదులు సాయం సంధ్యాదులు దీర్చుకొని, కంద మూలాదులు భుజించి సంతృప్తులై రాత్రి కక్కడ శయనించిరి.

లక్ష్మణుడు ధనుర్బాణములు ధరించి వీరావనా సీనుడై మేల్కొని యుండెను. నిషేధ రాజు వారికి చుట్టూ తన భటులను కావలిబెట్టి స్వయముగ ఆయుధవోణియై వచ్చి సోమిత్రీ చెంత కూర్చొనెను.

కుశ శయ్యపై నిద్రించుచున్న సీతారాములను జూచి గుహాదు దుఃఖము అపుకొనలేక పోయెను. కన్నులనుండి అశ్రుధార ప్రవించుచుండ అతడు లక్ష్మణునితో ఇట్లు ప్రసంగించెను.

“రాకుమారా ! ఇంద్ర భవనముకంటే మిన్నయగు రాజ భవనములో పానసత్రాంతా తల్పముపై దానదాసేజనములు సేవించుచుండ సుఖనిద్ర జెందెడి శ్రీరాముడు మార్గాయానముచే బడలిక గొని కటిక నేలపై పవనవలె యున్నాడు. జ్ఞాన సంపన్నుడైన జనక చక్రవర్తికి జన్మించి, సురపతికి మిత్రుడైన కోనలపతికి కోడలు కాగిరి, భామ కులభూషణుని భర్తగా బడసిన భూపుత్రుని వేడు నేలమీద నిద్రించుచున్నది. ఆహా ! కైకేయా, నీ కుటిల బుద్ధి ఎంతవని చేసెను !” అని వారి దుర్దశ చూచి వగచుచున్న నిషేధవలె నవలోకించి లక్ష్మణు డిట్లు సమాధాన మిచ్చెను—

“నిషేధరాజా ! ఒకరి సుఖదుఃఖములకు మరొకరు హేతువు కాజాలరు. ఎవరిని కర్మఫలము వాదనుభవించవలసి యుండును. సుఖ దుఃఖములు, సంయోగ వియోగములు, జనన మరణములు, శత్రు మిత్రులు ఇత్యాదులన్నియూ మిథ్య. మాయా కల్పితములు. ఈ స్వాప్నిక జగత్తులోని సుఖదుఃఖములు నిజమని విశ్వసించి పార్శవ నిషేధములకు లోనగుట మంచిదికాదు.

“మిత్రమా ఏదయ సుఖములకు లోబడక, నిరంతర జాగరూకులై మేల్కొనియున్న యోగులకే జ్ఞాన ప్రాప్తి కలుగుచున్నది. అట్టి జ్ఞాన ధనులు మాయాజాలము నుండి ముక్తులై భగవద్భక్తిని నంతరించుకొని తరించుచున్నారు. అవాక్యోననగోచరుడు, ఆద్యంతము లేనివాడు, రూప నామక్రియా రహితుడైన ఆ పరబ్రహ్మ భూభారము తొలగించి, భక్తులకు హితవు చేయుటకు రాముడై అనతరించి తన లీలా మానుష చర్యలు ప్రకటించుచున్నాడు. కనుక మిత్రమా ! దుఃఖించక శ్రీరాముని సేవించుము.”

ఇట్లు వారుభయులూ శ్రీరాముని దివ్యలీలలు స్మరించుచుండ రాత్రి గలించిన అరుణోదయ మయ్యెను.

జగన్మంగళాకారుడు శ్రీరాముడు కాలకృత్యములు తీర్చుకొన్న పిమ్మట మర్రిపాల తెప్పించి చాటితో చంద్రుడు తాను ఇంటి దగ్గరకు

ఆ దృశ్యము కన్నులారా తిలకించిన సుమంత్రుని గుండె కరిగి నీరై పోయెను. అంతట అమాత్యుడు కన్నుల నీరు నింపుకొని ముకుళితవాన్ముడై యువరాజు కిట్లు విన్నవించెను :

“వఘా ! మీకు వనములు చూపించి, గంగలో స్నానములు చేయించుకొని, నాలుగు దినములలో తిరిగి మిమ్ము ఇంటికి తీసుకొని రమ్మని చెప్పి మహారాజుగారు నాకు రథమిచ్చి పంపిరి, ఇతి వారి ఆజ్ఞ, మీకు నివేదించుకొంటిని” అని విన్నవించి బాలునివలె విద్యుచ్ఛా రాముని పాదములపై బడెను. శ్రీరాముడు మంత్రిని లేవదీసి ఇట్లు నచ్చజెప్పెను.

“ఓ మంత్రివరా ! మీకు తెలియని ధర్మములు లేవు. శిధి, దగ్ధి, రంధిదేవుడు, హరిశ్చంద్రుడు, బలిచక్రవర్తి మున్నగు రాజన్యులు అనేక కష్టముల కోర్చి ధర్మమును కాపాడిరి. అట్టి కష్టసాధ్యమైన ధర్మము నాకు సులభముగా పొందగల మయ్యెను. దానిని నేను వదలిపెట్టిన నాకు ముల్లోకములలోనూ అపకీర్తి సంఘటించకబోదు.

సచివత్వమా ! మీరు నాకు పితృతుల్యులు. నా తండ్రిగారికి స్నేహితులు. మీకు నేను బోధించునంతటి వానిని గాదు. ఎవ్వధముగా నైనను తండ్రిగారు మమ్ము గురించి దుఃఖించే కుండునట్లు చూచుకొనవలసిన బాధ్యత మీది.”

వీరి సంభాషణ విని గుహాదు అతని జనులు మిక్కిలి వ్యాకులవడిరి. ఇంతలో లక్ష్మణుడు కొన్ని కలువ పవనములు పలుకగా శ్రీరాముడు అతనిని వారింది, తమ్ముని మాటలు తండ్రిగారిలో చెప్పవద్దని ప్రార్థియపడెను. అప్పైన సుమంత్రుడు సీత విషయమై రాజుగారు సెలవిచ్చిన అతి ప్రాయము ప్రస్తావించి—

“జానకి తిరిగి వచ్చిన మహారాజుకు కొంతెము ఊరట కలుగును. ఆమె ఇష్ట ప్రకారము అయోధ్యలో కానీ, జనకపురిలో కానీ సుఖముగ ఉండవచ్చును. ఎవ్వధముగ నైనా మీరు సీతమ్మకు నచ్చజెప్పి పంపించవలసినదని రాజుగారు నాకు సెలవిచ్చిరి.” అని సుమంత్రుడు దశరథ వందను నితో చెప్పుకొనెను.

శ్రీరాముడు సీతకు వానావిధముల వచ్చజెప్పి చూచెను. ఆమె గృహమునకు వెళ్లిన ఈ సమయములో—అత్త మామలకు, గురువులకు, బంధువులకు నకల జనులకు సంక్రమి కలుగునది ఉపదేశించెను. మైథిలి తన వివశతను సోదాహరణముగ భర్తకు తెలియజేసి, పిమ్మట విషణ్ణాన్ముడై యున్న సుమంత్రు నవలోకించి సవినయముగ ఇట్లు ప్రసంగించెను :

“అమాత్య పుంగవా, విధి వైసరిత్యమున ఈ స్థితిలో మీ ఎదుట నిలబడి సిత్యసమానులైన మీకు ప్రతి వచనములు పలుకుచున్నందుకు నన్ను క్షమింపుడు. తండ్రి ! నకల భోగ భాగ్యములతో విరాజిల్లుచున్న మా తండ్రిగారి నీరినందఱు నేను చూచితిని. ఇంద్రుని అర్ధ సింహాసన మధిష్ఠించి వత్సీర్చి నొందిన మామగారి యకోవలా సమలు నాకు సునరిచితములు. అత్త మామల ఆదరణ అప్యాయత నాకు తెలియకపోలేదు. కానీ ఇవన్నియూ నాధుని పాదకమలములు సేవించి వప్పుడు కలుగు సంతోషమునకు పాటి రాత్రి కదా !

జాప్రీకోకుని చెంత నున్నప్పుడు యీ వనవాస క్షేత్రములు నన్ను బాధించజాలవు. మీరులు, ధీరు లైన ప్రాణేశ్వరుడు, మరది ధనుర్వాణములు ధరించి నన్ను రక్షించుచుండ శ్రమ దుఃఖాలు వచ్చేమి చేయగలవు !

“ఓ పూజ్యదా ! నన్ను గురించి దుఃఖించ వద్దని, మా అత్తమామలకు ప్రణమిల్లి ప్రార్థించితిని, నా మారుగ మనవిచేయుమని కోరు చున్నాను” అని సీత వివర విధేయత లుట్టి పడుచుండ పలికెను.

జానకి వల్లని పలుకులు విని నదిపుడు మణిని పోగొట్టుకొన్న పర్వమువలె నిరాశజెంది దిగులు వడెను. నిరాశ విస్మృతచే ధైర్యము కోలుపోయి శుమంత్రుడు కన్నుల మీరు బెట్టెను. శ్రీరాముని అజ్ఞ అవశ్యము అనుసరణీయమై యున్నందున అతడు చేయునది లేక, విప్రముడై శ్రీ సీతా రామలక్ష్మణులకు నమస్కరించి, వాచను జార విడుచుచున్న వానికుని బోలె నిరాశతో రథము నడిపించుకొనుచూ గృహానుష్ఠాన డయ్యెను. శ్రీరాముని వదలిపెట్టి వెళ్ళుటకు మనసొప్పని గుర్రములు కూడ మాటిమాటికి వెనుకకు తిరిగి కూచి పకిలించుచూ తమ ఆవేదన తెలియజేసెను.

నోరులేని జంతువులే ఇంత పరితాపము పొందు చున్నప్పుడు ఆ తల్లిదండ్రుల పృథయును లింకెంత అలమటింపుచున్నవో యని గుహాడు చింతిం చెను. ఇట్లు శుమంత్రుని బలవంతముగా సాగ నంపి సీతారామలక్ష్మణులు గుహానితో కూడి గంగాతీరము చేరిరి.

గంగను దాటుట

శ్రీరాముడు గంగను దాటుటకు నావికుని శిలువనంపెను. ఆ వడవవాడు చేతులు కట్టుకొని ముందుకు వచ్చి విధేయుడై ఇట్లు విన్నవించు కొవెను.

“దేవరా ? మీ పాదధూరికి మానువులనుగా మార్చినయెడల మూలికా ప్రభావమువృద్ధులు, ఆ రహస్యము నాకు తెలిసినది. మీ పద రజము పోకి కలిసమైన రాయి ఒక అందమైన అడుదిగా మారినది గదా !

అట్లాంటప్పుడు నా కర్ర వడవ సంగతి వేరే చెప్పువదా ? రాతి కంటే కొయ్య గట్టిది కాదు గదా ! మీరు అడుగు పెట్టగానే నా వాచ కూడ ఒక అందమైన అడుదిగా రూపొందిన వా గతి ఏమగును ? ఇది నా జీవగర్ర, దీనితో నా పెండ్లాము దిడ్డలకింత గంజి సంపాదించుకొంటున్నాను.

స్వామి మీరు గంగను తప్పక దాటవలసిన, ముందు మీ పాదములు కడుగుట నాకు ఉత్త రపు దయచేయండి. ఇందుకు మీరంగీకరించిన మీ దగ్గర చిల్లిగవ్వ కూడా పుచ్చుకొనకనే గంగను దాటించగలను.

“ప్రభూ ! మీతోడు, మా రాజతోడు, నేను విజము చెబుతున్నాను. మీ తమ్ముడు బాణములతో నన్ని కృడనే మట్టుపెట్టిననూ నేను మాత్రము నా చేతులతో మీ పాదములు కడుగిందే నానలోనికి అడుగు పెట్టినయినను.”

భక్తితో కూడుకొన్న ఆ వడవవాని మోటు మాటలు విని దయాార్ద్ర హృదయుడైన రఘురాము రాముడు సీతా లక్ష్మణులను జూచి సాధిప్రాయ

రామచరిత మానస్

ముగ చిరునవ్వు నవ్వెను. ఎవని నామము ఒక్క మారు స్మరించిన భవ సాగరము తరింపజేయునో, ఎవని పాదత్రయమునకు భూమ్యాకాశములు సరి పడలేదో, ఆ మహామహాడు గంగను దాటుటకై వల్లెవానిని అర్పించి, వాని అభిష్టమునకు నమ్మ తించెను.

అంతట వడవవాడు కర్ర పాత్రతో గంగా జలము తెచ్చి, హర్షోత్సాహముచే మన శరీర ములు పులకరింప, ప్రభువు పాద ప్రక్షాళన చేయ సాగెను. ఆ సందర్భమున పారి పడవలుములు చూచి గంగ హర్షించెను. దేవతలకు, మునులకు లభ్యముకాని దేవుని చరణ కమలములు కడుగు భాగ్యము ఆ వడవ వానికి కలిగెను. వాడు వాని సతీసుతులతో పరమాత్ముని పాద తీర్థము సానము జేసి తరించెను. దివినుండి దేవతలు వానిపై సుమన వర్షము కురిపించిరి.

=====

నాటకం, దర్శకుడు, హీరో యిన్ తో:

‘ఈ సీను చాలా బ్రహ్మాండంగా నటించారండి మీరు నిజంగా బాధపడ్డట్టే వుంది!’

‘నిజంగా బాధగానే వుంది. కాల్లో ముల్లు గుచ్చుకుంది.’ నటి బాధపడింది.

‘మీకు ఎంతైనా పుణ్యముం టుంది ఈ నాటకం అయ్యేదాకా ఆ ముల్లు ఆలాగే ఉంచండి’ డైరె క్టరు బ్రతిమాలాడు.

మార్కుమార్ (మధిర)

=====

సీతారాములను, లక్ష్మణుని, గుహాని సురక్షిత ముగ గంగ కావలి ఒడ్డున చేర్చి, వాడు చేతులు కట్టుకొని వారి ఎదుట నిల్చెను. అయ్యో ! ఈ వడవవాని కిచ్చుటకు చేతితో చిల్లిగవ్వ కూడ లేదే అని శ్రీరాముడు మనస్సు చిన్నబుచ్చుకొనెను. ప్రేయసి అంతర్యము గ్రహించిన సూక్ష్మగ్రాహి జానకి తటాలున తన చేతికున్న ముద్దు టుంగ రము తీసి స్వామి హస్తములం దుంచెను. శ్రీరా శ్రీరాముడు దానిని వడవవాని కీయబోయెను. కానీ వాడు తన రెండు చేతులతో శ్రీరాముని పాద ములు బట్టుకొని,

“స్వామి, ఈ దినము నేను మీనుండి పొందని లాభమంటూ ఒకటున్నదా ? నా పాపము, నా తాపము, నా రోగము, నా దారిద్ర్యము అన్నియూ మీ దర్శన, స్మరణలచే నశించిపోయెను. బహు కాలమునుండి నేను వడిన శ్రమకు దేవుడు ఈ దినము నాకు చక్కని ఫలిత మిచ్చెను. ప్రభూ మీ అనుగ్రహము కంటే నాకేమి కావలెను ! మీరు సురక్షితముగ తిరిగి వచ్చినపుడు మీరేమిచ్చినా కండ్ల కడుకొని స్వీకరించెదను. అని వాడు పొరిం

చెను. కరుణామయుడు ఆ వడవవానికి అక్షయ భక్తిని ప్రసాదించి సెలవిచ్చెను.

తదుపరి శ్రీరాముడు గంగతో స్నానముచేసి శివుని పూజించెను. జానకి గంగకు అంజలి ఘటించి “గంగాభవానీ, నేను, నాధుడు, మరది క్షేమముగా తిరిగివచ్చి నిన్ను దర్శించుకొనగలభాగ్యము అనుగ్ర హించు” మని అర్చించెను.

అందుకు దేవనది హర్షించి ఇట్లు ప్రత్యు త్తర మిచ్చెను :

“ఓ వైదేహీ, నీ మహిమా ప్రభావములు రోక విదితము. నీవు నన్ను పెద్దజేసి ప్రార్థించుట నీ దయకు తార్కాణము. ఓ దేవీ ! మీరు ముగ్గురు క్షేమముగ ఆయోధ్యకు తిరిగి వచ్చి సత్కీర్తి నందగలరు.”

మంగళపదమైన గంగ పలుకులు విని సీతా రాములు సంతోషులైరి.

అసైన జానకి వల్లభుడు విషాదరాజు సేవకు కృతజ్ఞుడై అతనిని స్వగృహమునకు మరలి పొమ్మని కోరెను. గుహా డందుకు భేదపడి మరి కొన్ని దినములు అడవిలో వారికి సహాయముగ ఉండి సేవజేయు భాగ్యము ప్రసాదించమని అభ్య ర్థించగా రాము డందు కంగీకరించెను. గుహాడు తన అనుచరులను వారి వారి గృహములకు పంపించి తాను శ్రీరాముని అనుసరించెను.

భరద్వాజుని సందర్శనము

శ్రీరాముడు గంగకు వందన మాచరించి, విఘ్నే శ్చరుని, శివుని సంస్మరించి అక్కడనుండి అడవి దారి పట్టెను. అదినము వారు చెట్లక్రింద గడపి మరుదినము తీర్థరాజమైన ప్రయాగ క్షేత్రము చేరిరి.

సకల పుణ్యములకు, సర్వ మోక్షములకు, ముక్తికి, సిద్ధికి మూలమై నలుబది క్రోసుల పర్యంతము వివిధ తీర్థములచే విరాజిరల్లుచున్న ఆ ప్రయాగ క్షేత్ర మహాత్మ్యమును గురించి శ్రీరాముడు సీతారాములకు వివరించి చెప్పెను. ఆ నల్వరూ తీర్థరాజుకు ప్రణమిల్లి అచ్చట ఉన్న వన తపోవనములను, దర్శించి త్రవేడి సంగ మముతో స్నాన మాచరించి శివుని, క్షేత్రవాధు డైన మాధవస్వామిని సేవించిరి. అసైన రామా దులు అచ్చట సున్న భరద్వాజుని ఆశ్రమమునకు వచ్చిరి.

మహర్షి శ్రీరాముని ఆలింగనము చేసుకొని మహాదానంద భరితుడై శ్రీరాముని మనఃపూర్వక ముగ అభీర్షదించెను. ఆ బ్రహ్మదేవుడు నేజేసిన పుణ్యములకు ఫలమును నా కండ్ల ఎదుటనే తీసు కొని వచ్చెను అని సంతసించెను.

మునింగ్రుదిచ్చిన ఆతిథ్యమును స్వీకరించి వారు సంతృప్తులై మార్గాయానము తీర్చు కొనిరి. మహర్షి ఉల్లముప్పొంగ జగదభిరాముని సమీపించి ఇట్లు ప్రవచించెను.

“హి రఘువంశోత్తమా ! రామా ! నేటి! నిన్ను దర్శించుకొని నా తపస్సు, నా త్యాగము. నా క్షేత్రవాసము, నా యజ్ఞయాగము అన్నియూ ఫలించి నా ఆశలు తీరెను. ఇంతకంటే నా కేమి కావలెను ! ఓ రామచంద్రా ! నీ పాద పద్మములందు నదా సహజానురాగము గలవాడనై వర్తించు వటు కరుణించుము.”

శ్రీరాముడు మహర్షి మూలకు కొంచెము సిగ్గుపడి, అతని భక్త పూర్వము జాచి ప్రసన్నుడాయెను. పిమ్మట దశరథ నందనుడు మునిశ్వరుని మహిమా విశేషములను గురించి ప్రసంగించెను. ఇట్లు రహస్యరాజ మునిరాజు లిద్దరూ కొంతసేపు పరస్పర ప్రేయవచనములతో గడపిరి. ప్రయాగ క్షేత్రముందు నివసించుచుండిన తాపసులు, మునులు, సిద్ధులు, వలులు ఇత్యాదులు భరద్వాజుని ఆశ్రమమునకు వచ్చి శ్రీరాముని దివ్య దర్శనము చేసుకొని పరితృప్తులైరి. అచాటి రాత్రికి రామాదులు భరద్వాజుని ఆశ్రమముతో గడపిరి. ప్రాతఃకాలము త్రివేణిలో స్నాన నంద్యాదులు ముగించుకొని, మహర్షికి వ్రణమిల్లి, శ్రీరాముడు సీత, లక్ష్మణుడు, గుహునితో గూడి ప్రయాణ మయ్యెను.

బయలుదేరుటకు ముందు శ్రీరాముడు మునితో మేము ఏ మార్గము అనుసరించవలెనో తెలియజేయుమని కోరెను. అందుకు భరద్వాజుడు మీ కచ్చి మార్గములు నుగముమలే అని పనికి సాధిప్రాయముగ మందహాసము చేసెను. మహర్షి వద్ద సెలవు తీసుకొని వారు ముందుకు సాగిరి.

యమునాతీరము

రామాదులు ప్రయాగ నుండి యమునానది వద్దకు వచ్చిరి. సునత్యముడైన శ్రీరాముడు తన వారితో కలసి సూర్యకుమారి యమున యొక్క నల్లని నీటిలో స్నానపానములు చేసి సంతోషపడయ్యెను.

ఇంతలో యమునాతీర వాసులైన స్త్రీ పురుషులు ఆ మువ్వరు మూర్తులను చూచుటకు పరుగులెత్తుకొని వచ్చిరి. వారు వీతారాముల దివ్య మంగళ విగ్రహములను వేత్తవర్షముగ తిలకించి ముగ్ధులైరి.

ఆ సమయమున లఘు వయస్కుడు, తేజోవంతుడైన ఒక తపస్వి అచటికి వచ్చి, శ్రీరాముని పాదములకు సాష్టాంగ నమస్కారము చేసెను. త్రికరణబుద్ధిగ సేవించుచున్న తన ఇష్టదేవుని జాచి ఆ యువమునికి కష్టము నుండి భాష్యములు రాచి అనందముచే దేహము పులకించెను. శ్రీరాముడు ఆ తాపసిని పూర్వయమునకు పాత్తుకొని అలింగనము చేసుకొనెను. పరమతత్త్వము, ప్రేమ పరస్పరము కలుసుకున్నట్లు వారుభయలూ ఒకరినొకరు చూచుకొని సంతోషాంతరంగులై సోయిరి. అతడు సీతాదేవికి, లక్ష్మణ స్వామికి విషాదపతికి సాష్టాంగ నమస్కారములు చేసి, వారి దివ్యదర్శనమై నందుకు పెన్నిది చూచిన పేద చందమున అమందానంద భరితు డాయెను. ఆ బాలయోగి పేరు, ఊరు, వృత్తి వ్యాపారములు విప్పడికిపీ తెలియవు.

తదుపరి భక్తవత్సలుడైన సీతానాథుడు విషాదపతిని ఇంటికి వెళ్లుటకు సమ్మతించజేసెను. గుహుడు వారికి నమస్కరించి సెలవు తీసుకొని గృహానన్యులుడై చనెను. సీతారామలక్ష్మణులు యమునకు ముకుళిత హస్తై వందనమిడి ముందుకు సాగిరి.

గ్రామప్రజల ప్రేమోత్కంఠ

దారిలో సోమనస్సువుడు వీరికి అక్కడక్కడ బాటసారులు ఎదురుపడుచుండిరి. వారు ఈ మువ్వరు భూర్తులను చూచి బాధింపబడుచు

ప్రసంగించుచుండిరి : "అయ్యలారా! చూచుటకు మీ దృష్టో రాజవంశీయులవలె కనబడుచున్నారు. ఎవ్వధమైన రక్షణలు లేక ఇట్టి స్థితిలో ఏకలమున దుర్గమారణ్యములందు సంచరించు చుంటిరి. అయ్యో మీవెంట ఒక సుకుమారి కూడ నడచుచున్నదే! క్రూర మృగములు సంచరించు భూరాకణ్య మార్గములు మీకు సుసరిచితములు కాదు. మీరిప్పగించినవో మేము మీకు తోడుగా కొంత దూరము రాగలము." అని చెప్పుచుండిరి. శ్రీరాముడు వారి ప్రేమానురాగములకు ఆనందించి మంచి మాటలతో ఆ బాటసారులను వెనుకకు బంపుచుండెను.

ఆ పుణ్య పురుషులు వయనించుచున్న పథములు, ఆ మార్గములందలి జనపదములు, ఆ గ్రామములలో నివసించుచుండిన ప్రజలు ఎంత సుకృతముచేసి అక్కడ నివసించుచుండిరో చెప్పజాలము. శ్రీ సీతారాముల చరణ పుర్రచే పునీతములైన ఆ పుణ్య భూముల అద్భుతమునకు దేవతాక, నాగలోకములు గూడ వోచుకొనగోరు. రహుకుల మణి రామ చంద్రుడు స్థానముచేసిన నదులకు, ఆ మహాత్ముడు విశ్రమించిన తరువాతయలకు మానవ నరోవరము, కల్పవృక్షములు సమానము కావు. మేఘములు నీడ నిచ్చుచుండ దేవతలు పుష్పములు జల్లుచుండ గిరులను, వనములను, విహంగములను, మృగములను వనతరులతా విలాస వైభవములను తిలకించుచూ అహోదముతో ఆ ప్రభువు ముందు కడుగిడుచూ నడచు చుండెను.

విసిన మార్గమున వెళ్తుచున్నపుడు, అక్కడక్కడ గ్రామములలోని స్త్రీ పురుషులు వీరిని దర్శించుటకై గుంపులు గుంపులుగా పరుగెత్తుచుండిరి. సీతారాములను దర్శించి, పుర్ణించి అదరించుటకై ఆ గ్రామస్థులు మానవ ఆతురత, ఆస్పాయత అవస్థ నీయవైచెను. ఒకడు శ్రీరాముని దివ్య విగ్రహము చూచుచూ వళ్ళు మరచి అతని వెంటనే నడచిపోవుచుండును. మరొకడు మార్గమందు దృష్టి ప్రసరించి మాపుల కండువంత వరకూ ఆ జగన్మోహినిని తిలకించుచూ నిలబడి యుండును. ఇంకొకడు దారిలో వల్లవి మర్రి నీడలో తృణవల్లవములతో పొన్ను అమర్చి, వారు సమీపమునకు వచ్చినపుడు విశ్రమించి పోవలినది నదిగా కోరును. ఒకడు వల్లవి జలము పుచ్చుకొని వచ్చి వాటిని త్రాగవలినదిగా ప్రార్థించును. వరమ కృపలుడగు శ్రీరాముడు ఆ గ్రామస్థుల తియ్యని మాటలు, విర్మల ప్రేమను చూచి ముగ్ధుడగుచుండెను.

జానకి అలసియున్నందున వారు ఒక నట పుష్క చ్చాయలో కొంచెము విశ్రమించుటకు కూర్చొనిరి. సమీక గ్రామస్థులు పరుగెత్తుకొని వచ్చి శ్రీ సీతారాముల సౌందర్యభోజన వేత్త పర్యముగ చూడసాగిరి. ప్రభువు తన ముఖము నాల్గు వైపుల నువ్వువారికి ఏకకాలమున కనబడుచుండునట్లు చేసెను. శ్యామం గౌర వర్ణములచే రోభించుచున్న ఆ సోరల శరీర సౌందర్యము అంగాంగముల సౌష్ఠ్య చూసరులను భ్రమింపజేసెను. నడుముకు తూటోరము, కరకమలములందు ధనుర్వాణములు, శిరమున జలూమకుట ముంచి వారు నాటగడ్డలు దరించియుండిరి. విశాలవేత్తములతో శరత్కాల శంఙ్ఘుని బోలు

చుండెను. వల్ల ప్రజలకు సీతారామ లక్ష్మణుల రూపలావణ్యములను తృప్తితనోత్తులై యంత జూచిననూ తృప్తి లేకుండెను. గ్రామ స్త్రీలు సీతను నమిపించి మొదలు యేదో అడుగవలెనని కుతూహల వడుదురు, పిమ్మట బిడియవడి ఊరకుందురు. తుదకు సరళ స్వభావులైన ఆ గ్రామ కాంతలు వైదేహి నిట్లు ప్రశ్నించిరి—

"రాకుమారి! ఈ రాజకుమారుల చక్కడనము చూచుట కెంత ముచ్చటగ నున్నది. ఒకరి మేని కాంతి మరకతమువలె మరొకరి శరీర వర్ణము నువ్వరుమలె దీపించుచున్నది. శరత్కాలశంఙ్ఘుని వంటి ముఖ వర్ణస్ఫు, పద్మదళముల బోలినవారి నేత్రములు ఎంత ఆనందముగా నున్నవి. ఊనుముఖీ! కోటి మన్మథుల దివ్యరీంచు అండ చందములచే అలరారు ఈ వయ కికోరులు నీకే మగుదురు? వారి నానందేయము తెయ్యని?"

స్నేహశీలరై అడిగిన ఆ అమాయకుల ప్రేయవచనములకు సీత సిగ్గుపడి తనలో తాను చిన్నగ నవ్వుకొనెను. పిమ్మట ఆ బాలహరిశ్శేఖణ గ్రామ వనితలను రామలక్ష్మణులను ఒక్కసారి లజ్జా దృష్టలతో అవలోకించి తం వంచుకొని మధుర మంజుల వచనముల నిట్లువెను : "సఖులారా! సరళ స్వభావుడు, గౌరవర్ణము కలిగిన ఆ చిన్నతన నా మరది, పేరు లక్ష్మణమూర్తి." అని చెప్పెను. పిమ్మట జానకి సునుసిగ్గు దోప, తన వదన బింబము చేరాలచలముచే అద్భుతముకొని లజ్జా నేత్రములతో రామనివైపు సౌంజ్ఞచేసి, 'అతను నా భర్త' యని పథర్మ గృహిణీ భావమున సూచించెను. మైథిలీ మధురీకులు గ్రామ వనితల కర్మములకు కమనీయముగా నుండెను. బిద్వా రాగులైన ఆ వనితలు "అమ్మా! శీషుని శిరముపై ఈ భూమి యున్నంతవరకూ నీ మాంగళ్యము నిత్య మంగళమై యుండుగాక, తల్లి శిషునికి పార్వతి వలె నీవు నీ భర్తకు ప్రేయరాలివై వర్తిల్లుము. మీరు తిరిగి ఈ దారిన వచ్చినపుడు మమ్ము మీ దాసులుగా భావించి దర్శన మీయవలెను" అని వివయోక్తుల పలికిరి.

లక్ష్మణుడు ఆ గ్రామస్థులను మార్గ మడిగి తెలుసుకొనెను. ఇట్లు కొంతకాలము ఆ గ్రామ స్థులతో గడపి, వారిదగ్గర సెలవు తీసుకొని సీతారామలక్ష్మణులు అచ్చట విడి ఆ గ్రామములైరి. (సకేం)

అర్థంకావు చిట్టి!"
 "నన్నా పేరుతో పిలవద్దని చాలాసార్లు చెప్పాను."

"మరెలా పిలవమంటావ్?"

"నా పేరుతో పిలుపు, చక్కగా మృణాలిని అంటూ!"

"హు నీకే నువ్వు బాగానే చెప్పావ్. ఆపేరు సరిగ్గా పలకలేక నా లాడు తెగుతోంది. నోటికి, నాటిక్కి పెద్ద ఎక్స్‌సైజ్ అవుతుంది. అయినా దేశంలో యింకా ఏ పేరూ దొరకనట్టు ఈ పేరే పెట్టాలా మానయ్య. చక్కగా వసంతా, మాధవీ, రాధా—ఎన్ని? ఎన్ని పేర్లు లేవు? అంత చక్కటి సరళమైన పేర్లు వదిలి కంకర పోసిన రోడ్డులాగా మృ టా లి నీ, ఏమిటి నా బాంధ?"

"అంత కష్టమైతే అసలు పిలవకు అంతే." అంది మృణాలిని రుస రుస చూస్తూ.

"తప్పుతుందా మరి. మానవుడై పుట్టిన తర్వాత ఎన్నో కష్టాల్ని ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది. అలాటిది"

"బావా! నిజం చెప్పు. ఉదయం వరకూ విక్షేపంలా ఉన్నవాడివి యిప్పుడిలా మారిపోయావే.."

"అదేం ప్రశ్న?"

"లేకపోతే ఏమిటి వరస? మానవుడు జీవితం, దృక్పథం, దేశం, అప్పారావుగారు—చాలా పెద్దమాలలు పడయ్యాగొన్నావ్."

"నా గురించి నీకేం తెలిదవల" అన్నాడు సీరియస్‌గా.

ఈమాట విని పకపక నవ్వేసింది మృణాలిని.

"ఎందుకలా పగలబడి నవ్వుతావ్?" ఎను కున్నాడు ప్రసాదం.

"నువ్వు చూస్తూంటే నవ్వాలనిపిస్తుంటుంది బావా!"

"ఈ మాట డబ్బై మూడోసారి అంటున్నావ్ చిట్టి, కాదు మృణా! నువ్వు కాబట్టి విని నహి మన్నాగని—లేకపోతే ఏమిటి నీ ఉద్దేశ్యం—నా మొహంలో ఏవైనా కోతు లాడుతున్నాయా నువ్వు నవ్వుటానికి?"

"అవి వేరే ఎందుకులే బావా?"

"వాట్ నేను కోతివా?"

"అని ఎవరన్నారూ?"

"మృణా నువ్వొక్కదానివే తెలివైనదాని వని మురిసిపోకు. ఇవతలవాళ్ళ గొప్పతనాన్ని గౌరవించడం నేర్చుకో."

అంతలో నంటగదిలోంచి మృణాలినిని పిలిచింది వాళ్ళమ్మ.

"అమ్మ పిలుస్తోంది. వస్తా" అన్నది మృణాలిని.

"కూర్చో అని డెప్పుడూ యింతే. గొప్ప వచేదో అవతల తగలడిపోతున్నట్టు గావుకేకలు. మనకి తెలియండి కాదుగదా."

"అసలు పంగలేటితో కనుక్కువస్తాగా" అన్నది మృణాలిని.

"ఊ అయితే వెళ్ళి. మళ్ళా వెంటనే రావాలిసమా. మనం యివ్వాలి అలా బరేజీవైపు వెళ్ళాలి." అన్నాడు ప్రసాదం.

మృణాలిని నవ్వుకుంటూ వంట గదిలోకి వెళ్ళింది.

ప్రసాదం ఆలోచనలో మునిగిపోయేడు. మృణా

మనిషి - మిథ్య

27 వ పేజీ తరువాయి

లిని కీవేళ తన గొప్పదనం ఏమిటో చాటి చెప్పాలి.

ఈ దెబ్బతో బావా! నువ్వంతటి వాడివా' అని ఆశ్చర్యపోవాలి. హు ఏమిటనుకుంటుందో మరి.

తను చదివిన త్వమేవాహ్‌లోని పాటగు ముక్కలూ మృణాలినికీ ఎలా చెప్పలే, అపిల్ల ఎలా రియాక్ట్ అవుతుందో ఊహిస్తున్నాడు. అందుకు అవసరమైన రిపోర్టులూ మనసులో చేసుకుంటున్నాడు.

కాసేపటికి మృణాలిని కాఫీ తీసుకొచ్చింది.

"ఇదిగో ముండి కాఫీ తాగు నీ మాటలన్నీ మా అమ్మ విన్నదట, 'గొప్ప కష్టపడిపోయాడూ, పాపం—యీ కాఫీ యిచ్చిరావే పిల్లా' అని నన్ను పంపింది." అన్నది.

"ఏమిటి! అత్తయ్యా, నా మాటలన్నీ నిన్నదా? అయినా అవిడ కదేం బుద్ధి? మనం పిల్లలం కాబట్టి, అడిగాక"

"ఊ అడిగాక."

=====

కొత్తగా ఆపరేషన్ చెయ్యడానికి వెళ్లిన డాక్టర్‌గారికి భార్య ఫోన్ చేసింది: "హలో! ఆపరేషన్ సక్సెస్‌గా?"

డాక్టర్: "ఆ! ఆపరేషన్ జయప్రదంగా జరిగింది. కాని, రోగి మరణించాడు సార్!"

రంగరావ్

=====

ఇలా విగ్లాహి అడుగుతే అనేం చెప్పగలడు?

"పోదూ, ఏం తెలిసట్టు నటన—కాబట్టి మనం మనం అనేక విషయాలు మాటాడుకుంటాం అంతమాత్రంచేత అవిడ గోడవాలు నుండి వివా రేం? నాన్నన్న. ఈ పద్ధతేం బాలేదు. అత్తయ్యకి ఎటికెస్ తెలిదు. చదువుకోలేదు కాబట్టి అవతలి వాళ్ళ నెలా"

"అవు బావా! గుర్రాన్ని కట్టేయ్. నీ మాటలు గోడవాలున నిలబడి వివాల్సిన ఖర్మ మా అమ్మకేం పట్టిందని? తమరిక్కడ మాటాడుతూంటే, అది సలక్షణంగా గవర్నర్‌పేట సెంటర్‌కి వినిపించ గలదు. ముందు కాఫీ తాగు, చల్లారిపోతుం దవ తల."

"మరి మన ప్రోగ్రాం మాటేంజేకావ్?"

"కాఫీ తాగిన తర్వాత ఆలోచిద్దాం."

"నో ఆలోచించే బిజినెస్. ఎస్ ఆర్ నో. ఏదో ఒకటి చెప్పు."

"పూ.... అలాగే."

"అంటే."

"ఎస్."

"గుడ్. థాంక్స్" అని గబగబా కాఫీ తాగేసి లేచి

"కమాన్" అన్నాడు.

"అమ్మతో చెప్పి వస్తా నుండు."

"నో బాబూ నో బాబూ! నాకు నీవు అని అడిగింది."

స్వీతంత్ర్య మున్నదన్న మాట మరిచిపోయాక మాన్...."

"పోదూ నీ బడాయి! ఉండు అమ్మతో ఒక మాట చెప్పిస్తా."

"ఏంమాట!" అన్నాడు ఉలిక్కిపడి.

"అదే మన ప్రోగ్రాం."

మృణాలిని ఈమాట అంటుండగానే, అత్తయ్య గారు గుమ్మం దగ్గర నిలబడ్డారు. ఆమెను చూచిన వెంటనే తల వంచుకున్నాడు ప్రసాదం. అతనికి భయంగా ఉన్నమాట నిజం.

"వెళ్ళిరా తల్లీ పాపం సరదాపడుతున్నా డాయ్. ఇప్పుడు కాదు అల్లుడూ యీ సరదాలు, నలుగురు పిల్లలు పుట్టిం తర్వాతా ఉండాలి. మరి" అన్న దావిడ నవ్వుతూ.

గతుక్కుమన్నాడు ప్రసాదం. మృణాలినితోపాటు, బయట కొచ్చేడు. చాలాదూరం సడివా రిద్దరూ. అతని కిప్పుడు పంజరం నుంచి బయటపడినంత సరదాగా ఉంది.

"మా అమ్మ అన్నమాటకీ సిగ్గుపడ్డావా బావా" అని అడిగింది మృణాలిని దారి మధ్యలో.

"గొప్పమాటన్నావ్. నాకు సిగ్గుండుకు? అవి డన్న మాటలో తప్పేముంది గనుకా? అవును. మరి—పేమా, పెళ్ళి అనేది అంత పవిత్రంగా చూచుకోవాలి. ఇది భావ్యతమైన బంధం పాలగు రోజుల ముచ్చట కాదు. ఈనాడు జరిగే వివా హాలు, సాగే ప్రేమ కలాపాలూ—"

"వావీ డైలాగు ఫుల్ స్టాప్."

ప్రసాదం విసుక్కున్నాడు.

"ఎప్పట్నుంచో చూస్తున్నాను, నీ వరస. ఏం బాగోలేదు నుమా! ఒకళ్ళ అభిప్రాయాలు మరొ కళ్ళు తెలుసుకోవలసిన అవసరం యిప్పుడు ఎంతైనా ఉంది. మరి అలాంటిది నీకు బొత్తిగా సరిపడటంలేదంటే నాకేం నవ్వులేదు."

"క్షమించు. నువ్వు మాటాడే విషయానికి ఇక నేను అడ్డు చెప్పను. సరేనా?"

"అంత కోపమైతే ఎలా మృణా నన్నా అర్థంచేసుకో."

ఇద్దరూ బేరేజీ దగ్గర కొచ్చారు. ఒకచోటనే కూర్చున్నారు.

"చక్కటి సాయంత్రమన్నా, అందమైన సాహిత్యమన్నా నాకు చాలా యిష్టం" అన్నాడు ప్రసాదం.

"మంచిదేగా."

"నేను కాలేజీలో చదువుతుండగా, సాహిత్య సభలకి హాజరవుతూండేవాడిని. ఒకసారి శ్రీ శ్రీ మా కాలేజీకి వచ్చారు. ఉపన్యాసం యిచ్చారు. సభ ముగిసిన తర్వాత నేనాయన్ను అడిగేను. 'శ్రీ శ్రీ గారూ! ఈనాడు వచ్చే రచనలమీద మీ ఖచ్చిత మైన అభిప్రాయ మేమిటుండి?' అని. అప్పు డాయన నా భుజం తట్టి, కళ్ళ జోడు చేతుతో ఉంచుకొని 'నాయనా ప్రసాదం! రత్నాలూ, రాళ్ళూ మునుపూ ఉన్నాయి, ఇప్పుడూ ఉన్నాయి, ఎప్పుడూ ఉంటాయి!' అని చెప్పేరు. అలాగే ఒకసారి ఆరుద్రగారితో మాటాడటం జరిగింది. 'గేయ కవిత పట్ల మీ అమూల్యభిప్రాయం ఏమిటని' అడిగేను. ఆయన నావైపు లీక్షణంగా చూస్తూ సిగరెట్టు పాగ నా తలమించి వదులుతో 'మహాప్రస్థానం, త్వమేవాహ్‌లో చదివావా ప్రసాదం!'

"అమ్మమ్మ కృష్ణశాస్త్రిగారి పైన నీ అభి
వాదా ఏమిటి బావా!" మధ్యలో అడిగింది
బుజాని.

ప్రసాదానికి పచ్చి వెల్కాయ గొంతులో
యరుక్కున్నట్టుయింది. పతి, కృష్ణశాస్త్రి
ఎరించేమీ చెప్పలేదు. అందుచేతనే తన బుర్ర
పవయోగించి,

"ఆయన తెలుగు సాహిత్యాని కొక మణిపూస"
న్నాడు.

"మరి విశ్వాధరారో?"

"ధృవతార." అనేసి తన సమయసూచికి,
చక్కటి పోలికకి మురిసిపోయాడు ప్రసాదం.

"అయితే నువ్వు చాలా చదివావా!"

"హా చదవడం! నేనూ మరో వెంగళ
ప్రయ్యా చదువుతారు. అదికాదు గొప్పతనం.
మహానుభావులేం చెప్పారనేది అకలింపు చేసు
కోవాలి, అది ముఖ్యం. చూడరాదూ—ఆరుద్ర
త్యమేవాహమ్ చదివి శ్రీ శ్రీ లాటెవారు 'నేనివా
పద్యాలు రాయకపోయినా పర్యాయం' అన్నారంటే"

"అవునుగానీ త్యమేవాహమ్ నీకు నచ్చిన
పుస్తకాల్లో ఒకటా బావా?"

"నాకు నచ్చిందే త్యమేవాహమ్. అది
మామూలు పుస్తకం కాదు. మహా కావ్యం. ఎంత
చక్కటి అభిప్రాయా లున్నాయి దాన్లో. జీవి
తాన్ని ఆరుద్ర ఎంత బాగా అర్థం చేసుకున్నా
డనుకున్నావ్. ఒకచోట జీవితం గురించి అంటాడు.

'జీవితం తిరనాళ్లలో ఖర్చుపెట్టుకోమని
వేదనాన్నగారు ఇచ్చిన డబ్బులు కాలం
చర్చావర జీవకోటిని శ్రీమంతులైన బంధు
వర్గం
మానవుడు మానవుడికిచ్చిన వారసత్వం కాలం'
అని.

ఆరుద్ర తన చమత్కారంతో పాతకుట్టి చప్పన
అకర్షిస్తాడు. కవిత్వంలో టెక్నిక్ కావాలన్న
వాళ్లలో ఆరుద్ర ఒకడు. ఆయన కవిత్వంలో
సాితోచిత చందస్సు వాడారు. ఆయనే అంటారు.
గిరిశంకర్ 'రిషణ్' ద్వాసిత్వ విష్ణానవిష్ట పవయమ్ము'
అని ఎలా అనిపించలేదో అలాగే అగ్నిహోత్రావ
ధాన్య చేత 'షి లీన్స్ ది బెడ్స్ ఏ ఎవ్ ఫోర్' అనిపించ
లేదా అని. అవిధంగా—" అని ఆపేశాడు. తర్వాత
ఏం చెప్పాలో గుర్తుకురాక.

మృణాళిని అతనిపైన దండయాత్ర సాగిం
చింది. చక్కకా చదివినట్టు.

"బ్రెయిన్ లో బ్రెన్ గెట్

రెయిన్ లా ఆలోచనల బ్రెయిన్

స్పెయిన్ లా కార్డులో స్పెయిన్

....

చదివి అగి "ఇక్కడ కవి పూదయం ఏమిటో
చెప్పు బావా! వినాలని ఉంది" అని అడిగింది.

ప్రసాదం భిక్కుమొహం పెట్టేడు.

"నువ్వు చదివావా త్యమేవాహమ్" అని అడి
గేడు నెమ్మదిగా. —

"చదివాను కాని యిక్కడ కవి పూదయం..."

'పోనిద్దా. కొన్ని కవి పూదయాలు మనకి
అర్థంకావు. వాటి మానాన వాటి నాదిలిపెట్టడం
మన ధర్మం."

ఆరుద్రని చదివినట్టు గానీ, ఇలా అడుగు
తుండనిగానీ ముందే తెలుస్తే కాస్త జాగ్రత్త

పడేవాడు ప్రసాదం. ఇప్పుడు జరిగిందే
ప్రమాదం జరగనే జరిగింది.

మృణాళిని చక్కకా నవ్వేసి అన్నది.

"నువ్వే అన్నావుగా బావా! మహానుభావులేం
చెప్పారో చదివి అర్థం చేసుకోవాలని. అప్పుడే
ఆ మాట కాస్త మార్చేస్తే ఎలా?"

బావకి దడ పట్టుకుంది. మృణాళినికి 'సాహ
త్యం' లో ఈమాత్రం ప్రవేశ ముందని తెలుస్తే
ఆ జోలికి పోయేవాడే గాదు. ఇప్పుడు కొంచెమిదికి
తెచ్చుకున్నట్టుయింది.

"కాబట్టి మై డియర్ ప్రసాదం! ఆచరిం
చడం చెప్పినంత మలభం కాదు."

ప్రసాదం ఏమీ మాటాడలేదు.

"ఊం పోనీలే ఏదైనా కొత్త విషయం
చెప్పుదూ."

"నీకు నేను చెప్పవలసిన వాడినా అన్నాడు
బాధగా, నిష్కారంగాను.

మృణాళినికి బాపైన జాలి కలిగింది..

"నిన్ను కించపరచాలని నా కెప్పుడూ లేదు బావా.
మీదు మిక్కిలి నువ్వంటే నాకు విపరీతమైన
గౌరవం" అన్నది నూటిగా.

"నిజమా." అడిగాడు.

తలూపింది మృణాళిని.

"నేను చాలా అధ్యవ్యవంతుణ్ణి చిట్టి!"
అన్నాడు ఆనందంగా.

"అబ్బ మళ్లా ఆపేరేనా. పిలుస్తే"

"అలోరైట్ కరెక్ట్ మృణాళిని! నిన్ను
మృ టా థి ని అనే పిలుస్తాను."

అన్నాడు ప్రసాదం.

అప్పటికే బాగా చీకటి పడింది. ఇద్దరూ
లేచారు యింటికి వెళ్లడానికి. అనుకోకుండా చిన్న
వర్షపుజల్లు రావడం ప్రారంభమైంది. గజగజా
నడిచి ఓ రిక్తాలో ఎక్కారు యిద్దరూ.

రిక్తా కదిలింది. దారి మధ్యలో

"ఇలాగే నీ సక్కున కూర్చుని జీవితమంతా
గడపాలని ఉంది మృణా!" అన్నాడు ఆమె చేతిని
తీసుకుంటూ.

"దూరం . దూరం కాస్త ఓపికపట్టు
బావా!" అన్నది మృణాళిని చిలిపిగా.

ఈమాట రిక్తావాడూ విన్నాడు. వెనక్కి తిరిగి
ఆ జంటవైపు చూశాడు. అతనలా చూడగానే
ఇద్దరూ సిగ్గుపడిపోయారు. రిక్తావాడు మళ్లా
మామూలు స్థితికొచ్చి 'మేరా నామ్ రాజా
ఘరానా ఆనా' పాడుకుంటూ రిక్తా వేగాన్ని
పెంచాడు.

* * *

ఆఫీసులో పతి ఒక చిన్న ప్రతిపాదన తీసు
కొచ్చాడు.

"రేపు శనివారం గనుక ఆదివారం ఎలాగో కలిసి
వస్తుంది. కాబట్టి మనం చిన్న టూర్ వేద్దామని
ఉంది. శంకరం భద్రాచలం వెళ్ళేడు. మనం అంత
దూరం వెళ్లకపోయినా, మనకి దగ్గర్లో ఉన్న
అమరావతికి వెడదామని ఉంది." అన్నాడు.

"మ్యూర్" అన్నాడు ప్రసాదం.

"మరి నీ మాటేమిటి పతి."

"అలాగే."

"అయితే రేపు అమరావతి వెళ్లడమనేది సెటిల్డ్.
రేపు ఈనింగ్ యిక్కడ లాంచీ ఎక్కితే రాత్రికి

"శారదా" లింగకారానికి!
(లింగకారములు)
శ్రీభరణములు.
బంగారు కవరింగ్
చదుబడిన
మహారాష్ట్ర
నగలు ధరించి
శివదీపం

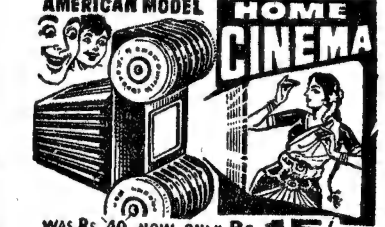

రారదాగోల్లుకవరింగ్ పేరుల్ని (లింగకారములు)
చిలకలపూడిపాపమ్మ మిశ్రపట్నం (ఆంధ్ర)

ఉత్తమ చిత్రపు
ఎ కారణాలచేత
నేనా ధాతునను
చేంది, కాంపర్స్
సాఖ్యలనుభవించ
లేనివారు వెంటనే
15 నయా పైసల
ప్రాంతుతో సంప్రదించండి.
డా॥ ఎ. పూర్ణచంద్రారావు,
N.D.F.N.F.U. (Ceylon) సెక్యు స్పెషలిస్టు.
నాగేశ్వరరావు వంతులు రోడ్డు,
పూర్ణా పిక్చర్స్ వర్ష
గాంధీనగరం :: విజయవాడ-3.

సగం దరలకంపె తక్కువ
రు. 15 కు హోంసినిమా పొందండి.

AMERICAN MODEL HOME CINEMA

WAS Rs. 40 NOW ONLY Rs. 15/-

ప్రపంచంలో మిక్కిలి వింతైన గ్యూఎస్ నోడ సాధనం.
సరికొత్త పరిశోధన. మీ అభిమాన తారల గుర్తులు
గలిగించు నటన, ప్రేమ, న్యాయం, హాస్యం, సాహసకృత్యా
లను మీ మేత్రులు, కుటుంబంతో కలిసి మీ ఇంట్లోనే
చూసి ఆనందించండి. తెరమీద చూస్తున్నట్లు వాస్త
వికంగాను, రంగులలోను చూసి, ఆశ్చర్యపడ
గలరు. ఉపయోగమునకు సిద్ధముగా హోం సినిమా
ఉచిత ఫీలింగ్ లతోపాటు వెల రు. 15/- వివిధ సబ్
క్యూలలోను ఒక్కొక్క అనివృత్తి రీలు రు. 5/- ఇండి
యాలో మా వద్ద పూర్తిమేలించును. కొద్దిపాటు
గెండు, పోస్టల్ జరు2-50 గొప్పజీమాండు. ఇప్పుడే డబ్బు
పంచండి. డెలివరీ అందిన వెంటనే పోస్ట్ మేన్ వద్ద
వెల్పించండి. త్వరపడండి. నేడే మీ ఆర్డరును పంపండి
AMERICAN SUPPLIES STORE
(A.P.) Chitli Kithar - Gopalpur

ఓ జాటాన్

మకరధ్వజ
చేరినది

నిలమి, బలహీనత, ధాతునష్టము
మఖవ్యధులచేతను. దీర్ఘవ్యాధులచేతను శరీరము,
కృశించుట, రక్తహీనత, దడ, పాలుమాలిక, రక్త
పోటు, మతిస్థిమితము లేకుండుట పొంది బలము,
రక్తస్పర్ధి, ధాతుప్రస్థి, జీర్ణశక్తి కలిగించు
శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద రసాయనము
8 ఔ. సీసా రు. 6-50 పోస్టేజి రు. 2/-
చరకాశ్రమం ఫార్మసీ (ఫోన్: 2240)
గిరివీధి, పర్యవారాయణపురం, విజయవాడ.

నెర్విటాల్

నరముల, బలహీనతకునూ, రక్త
పోటుకునూ రామచాణము. అనుభవ
యుక్తిముగా చేయబడినది.
8 ఔ. సీసా 5-75, పోస్టేజి 1-75.
ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్,
విజయవాడ-2.

పాదాలలో ఆనెలు

పాదాలలో ఆనెలు, కండలు పెరిగి, వేళ్ళు సాతకాపించి
పాదము: నలపై బెట్టు లేక రాళ్ళ తగిలిన తుళ్ళిపడు
వారు పై పూతగా వాడిన వెళ్ళతోనహో మాయంచేయ
గల నంజీవి. వెల పొన్నుఖర్చులతో రు. 4-25న.వై.
కొక్కొకము చిత్రపటములుగలది. రు. 1-50
దాంపత్య రహస్యములు ... రు. 3-00
తెలుగు హిందీ స్వయంశిక్ష రు. 4-50
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ప్రభు అండ్ కో
3, మలయ పెరుమాళ్ వీధి, మద్రాసు-1.

తెల్ల మచ్చలకు ఉచిత వైద్యము

శక్తి నంతమైన మా ఆయుర్వేద జ్ఞానధము
"స్వీత మోచన్", తెల మచ్చలను కొద్ది
రోజులలో తొలగించును. సాంఘిక సంక్షేమం
కొరకు 1000 రోగులకు ఒక్కొక్క సెకెట్
ఉచితంగా యివ్వబడును. వెంటనే వ్రాయండి.
BIHAR KUSTA KUTIR,
(2) P. O. LALBIGHA (Gaya)

మనిషి - మిథ్య

అమరావతి చేరుకుంటూం. అక్కడ మనక్కావలసిన
లిండి గట్టా ఏర్పాటులన్నీ ప్రసాదం చూడాలి.
నించేతంఁటే—యిల్లుంటూ ఒకటి అతనిక్కూడ
ఉన్నది గనుక."

ప్రసాదం వస్తుకున్నాడు. ఆ రాత్రికి అన్నీ సమ
కూర్చుకున్నారు. తనివారం ఒక పూట మాత్రమే
అసీనుంటుంది. మధ్యాహ్నం కాసేల తాగిన తరు
వాత రెండు దగ్గరికి వెళ్ళేరు.

అమరావతికి వెళ్ళే 3 గంటల లాంచీ మీద
ఎక్కారు.

లాంచీ ప్రయాణం సరదాగా ఉంటుందనడంలో
సందేహంలేదు. పాదరసంతా సారే నీటిపై నలాంచీ
నడక మెత్తగా సాగుతుంది. అసలు కదులుతుందా
అనే భ్రమా కలిగిస్తుంది.

లాంచీ నది మధ్యకి వచ్చింది.
డబ్ డబ్ మోతతో నీటిపైన పరుగెడు
తోంది లాంచీ. పైన నిర్మలమైన ఆకాశం,
చుట్టూ గట్టులూ, పాదలూ, దూరాన అంద
మైన కొండలూను.

వాసుదేవరావు 'విమెన్ ఆఫ్ రోమ్' చదువు
తున్నాడు. తమకి ఎడటి సీట్లో ఇద్దరమ్మ
యిలా కూర్చున్నారు. ఇద్దరూ నవనాగరికంగా
అందంగా ఉన్నారు.

ప్రసాదం గుడ్లప్పగిది వాళ్ళవంకే చూడటం
మొదలుపెట్టాడు. అతని వాలకాన్ని గమనించిన
సతి అతన్ని హెచ్చరించేడు మోచేతో కుదిసి.

ప్రసాదం తెప్పరిల్లాడు. పతివైపు చూశాడు.
సతి కళ్ళద్వారా అన్నాడు: "అలా వెలిమోహం
వేసి చూస్తే ఏం జాపుంది చెప్ప" అని.

ప్రసాదం నాలుక్కరుచుకుని నర్దుకు కూర్చు
న్నాడు.

వాసుదేవరావు విమెన్ ఆఫ్ రోమ్లో పూర్తిగా
మునిగిపోయేడు. పతి దూరంగా కనిపిస్తున్న
కొండలవైపు, అప్పుడప్పుడూ లాంచీ నడకతో
చెల్లాచెదరవుతున్న నీటివైపు చూస్తున్నాడు.

ప్రసాదానికి పిచ్చెత్తినట్టయింది. అతనికేమీ
తోచడంలేదు.

తమ ముందు కూర్చున్న ఇద్దరమ్మాయిల్లో
ఒకరు అన్నారు.

"నీకేం తక్కువని యీ బాధ! నన్ను అర్థం
చేసుకో."

"వాడ్ని లిల్లి అది గుర్తుచేసి నా మనసు
పాడుచెయ్యకు" అన్నది, చేతితో నీళ్ళని అందుకో
డానికి ప్రయత్నిస్తో.

అవిడ గొంతు విని వాసు ఉలిక్కిపడ్డాడు.
పుస్తకంలోనుంచి తల బయటకు పెట్టి ఆవే
న్నపు చూశాడు. ఆమె నీటిని అందుకోడాని
ఇంకా ప్రయత్నాలు చేస్తూనే ఉంది.

మల్లి పుస్తకంతో తల దూర్చాడు వాసు.
(ఇంకా వుంది)

జలుబు మరియు జ్వరచిహ్నములనుంచి సత్వర, మరియు పూర్తి నివారణకు

'ఆస్ట్రో'

'ఆస్ట్రో'లోవున్న శక్తివంతమైన జ్వరదమ కంటి నిరసాయముగా జ్వరము నివారించునది
మరొకటి లేదని వైద్యశాస్త్రము యజ్ఞపెసినది. 'ఆస్ట్రో' ఒక పరిశుద్ధ జ్వరద కానదం
మూలంగా, ప్రపంచమంతా, లక్షలాది మంది బాధితులకు, సత్వర జ్వర నివారణకు నిత్యం వైద్యులు
ఉపయోగిస్తున్నారు. 'ఆస్ట్రో'లో జ్వరదమైన జ్వరదములు లేవు, దీనిని సురక్షితముగా ఎంత
కాలమైనా వేరించవచ్చును. ఎల్లప్పుడూ 'ఆస్ట్రో'ను దగ్గర ఉంచుకోండి.

'ఆస్ట్రో' అన్నిటికన్న సురక్షితమైనది, గుణకారి

నికొలానెవరి తయారు నాణ్యతకు మరియు శుద్ధతకు మీకు గ్యారంటీ కంది

A.G. (G). TEL.

వాతాచరణం రవంతయివా చదరకుండా, పూర్తిగా ఉండటంవలన యుద్ధరంగానికి పనికివచ్చే కొన్ని దృశ్యాలను లాల్ బజార్, గోలకొండ మొదలైన ప్రాంతాలలో మూటొంగు ఇరిపారు.

ఈ చిత్రానికి వస్త్రాదులను రావించవలసిన అవసరం కలిగింది. ప్రధాన పాత్రధారులైన ప్రదీప్ కుమార్, ముంతాజ్, విజయా వాధురి మొదలగువారంతా జాబ్ డోర్ మూటొంగులో పాల్గొన్నారు.

ప్రత్యేకాహ్వానమీద మీ విశేషిరి ఒకరోజున మూటొంగు ప్రాంతానికి వెళ్లాడు. జానియర్ అర్థి స్టైలు ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉండటంవల్ల, పాత్ర ధారులంతా రంగు రంగుల దుస్తులను ధరించి

హైదరాబాద్ సినిమా

11 వ పేజీ తరువాయి

ఉండటంవలన ఆ ప్రదేశమంతా ఒక తిరునాళ్లుగా కనుపించింది.

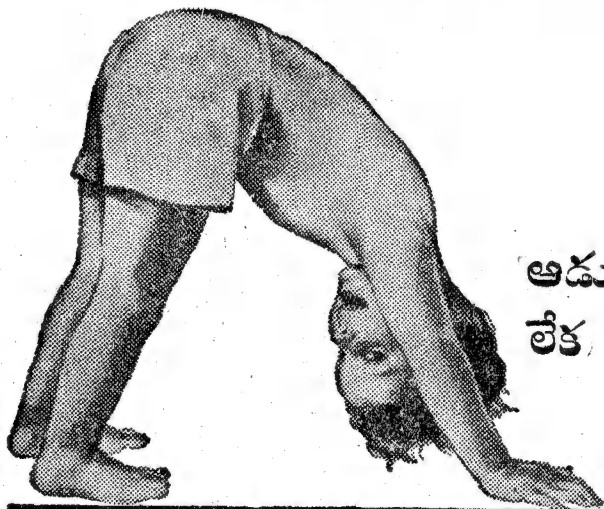
నాయికా, నాయక పాత్రలను ప్రదీప్ కుమార్, లీలానాయుడు పోషిస్తున్నారు. శ్రీ చిత్రగుప్త పంగీతం నిర్వహిస్తున్నారు. నిర్మాత: శ్రీ ఆర్. ఎన్. సూరి.

దాదాపు ఏడు రీళ్లకు పైగా ఇంతవరకు నిర్మించటం జరిగిందని దర్శకులు శ్రీ యూండ్ మీ విశేషిరితో అన్నారు.

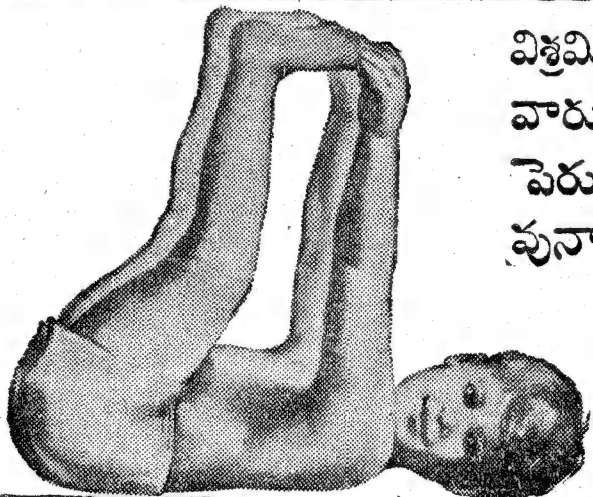
* * *

చిత్రసీమలో అగ్రగణ్యులుగా పేరొందిన కొందరు ప్రముఖులను ఆహ్వానించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉపసంఘం రాజధానిలో సినిమా పరిశ్రమను అభివృద్ధిచేసే విషయమై ఇటీవలే చర్చలు జరిపిందన్న వార్త ప్రేక్షకుల ఆశలకు కొన్ని కొత్త చిగుళ్లను వేస్తుంది.

ఈ ఉపసంఘంలో మంత్రులు శ్రీ బ్రహ్మానంద రెడ్డి, డా. చెన్నారెడ్డి, శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు గారలున్నారు. కళాకారులను, సాంకేతిక నిపుణులను ఆహ్వానించి, చర్చలు జరపటం ఇదే ప్రథమం అని భావించవచ్చు. చర్చలలో పాల్గొన్నవారిలో శ్రీయుతులు అక్కినేని నాగేశ్వరరావు, జగ్గయ్య, పి. పుల్లయ్య, ఫిలిం వాణిజ్యమండలి ప్రతినిధులు,

అడుతున్నా లేక

విశ్రమిస్తున్నా...
వారు సర్వదా
పెరుగుతూనే
వున్నారు!

కల్యానా-డి

విటమిన్ తో నిలవర్చకమైన కార్నియం కాలేదు తల్లంకు, పిల్లల్నిపెంచే శక్తింకు, పెరిగే శక్తింకు

తైలవదనలో పిల్లల వేగంగా పెరుగుతారు. ఆ సమయంలో, నిలవైన వల్ల, ఎముకలకోసం, జీవితానికి కావలసిన నిలంకోసం పిల్లలకు కల్యానా-డి కావాలి. అంతేకదా మీరు మీ పిల్లలకు పెరిగే సమయంలో కల్యానా-డి ఇవ్వాలి. వనందైన దురిగల కల్యానా-డి, విటమిన్ తో నిలవదిన సరితున్న కార్నియం... అంటువ్యాధులను ఎదుర్కొనడంలో, కార్నియంను మరింత బాగా వంటికి పట్టించడంలో, అద్భుతమైన జనస్యత్యాలు యివ్వడంలో సాయపడుతుంది. మీ పిల్లలకు కల్యానా-డి యివ్వండి. కొత్త కత్తి, ఉల్కాహంత నాడు ఆడు కొనడం యాడండి.

GR.NO.60.TEL

ఆ డం బ రా ల ను వి డ నా డం డి దేశసంపదను వృధాకానీయకండి

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

నిరామకాలంలో ఇంటిలో హోస్పిటల్
బ్యూసినెస్ ద్వారా హోమియోపతి
నదివి, గవర్నమెంటు రిజిస్ట్రేషన్, రుద్ద
కాలేజి ద్వారా డిప్లొమా పొందండి.
సాఫ్టెక్స్ట్ ఉచితం. వెంటనే వ్రాయండి.
**Indian Homoeopathic College,
(APW), JULLUNDUR CITY**

పండిత
డి. గోపాలాచార్యులవారి

ప్రీత్యామృతం

ఆరోగ్యానికి బలగానికి
అయుర్వేదాశ్రమం
(వై.వే.టి.) ఇమిటేడ్
మదరాసు-17

తెల్ల మచ్చలు

తెల్ల మచ్చలకు 'స్వేతరి' ఉత్తమ
జానపదము (బొల్లి) ప్రచార నిమిత్తం
15 దినముల మందు ఉచితముగా పంప
బడును. వ్యాధి పూర్తి వివరాలతో
యింగ్లీషు లేక హిందీలో వ్రాయండి.
**Sri Krishna Chandra Valdia,
(A.P.) P. O. Katrisarai (Gaya).**

సరికొత్తది పుష్టికరమైనది-గ్రానులేటెడ్ ఓవోమాల్

శక్తిని, ఆరోగ్యాన్ని ప్రసాదించే పానీయం.
ప్రకృతిసిద్ధమైన ఆహారం

ఓవోమాల్ ఇప్పుడు సరికొత్త పద్ధతిలో తయారై వస్తోంది.
కంటికింపై, చక్కని రుచితో, కమ్మని వాసన కలది.
కష్టపడి పనిచేసిన శ్రమనంతా పోగొట్టి సత్వం నిస్తుంది.
సేదదేర్చే గాఢనిద్రను కలిగించడంతో తోడ్పడుతుంది.
ఓవోమాల్ వంటి ఆహారపానీయం వేరొకటి లేదు.
కమ్మని వాసన గలది శరీర పోషకమైనది
సులభముగా జీర్ణమయ్యేది.
పుడ్స్ ఫ్యాక్టర్స్ & షెర్రిలైజర్స్
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
67, గోదాన్ వీధి, మద్రాస్-1.
తెలుగు రోడ్, తాడేపల్లిగూడెం, ఆంధ్రప్రదేశ్

జోగి సోమయాజిపురం

పంచకావ్య పరిక్షలు ౫ బహుమతులు.
సండిత ప్రకాండలచే ప్రకంసల నందుకొన్న
పద్యకావ్యాలు. 1 గోమూలవాక్యపురాణాలు.
2 కామోపాంధనము. 3 కలగూరగంప.
4 కామక్షిప్తాశ్రమము. 5 నీతికథానాటకము.
అర్హతనుబట్టి 62 పైజాబలు యివ్వబడును.
పూర్తి వివరములకు నేడే వ్రాయుడు:-
శ్రీ అయ్యగారి జోగిసోమయాజి, జోసో
పురం, అంబాజీపేట P.O. (మా. గోదావరి)

మీ వాతకు ప్రత్యేకత నిచ్చుటకు కృష్ణ వేణి

"నూపర్-ట్రయో"

బోర్ సెల్లింగ్ ఏజెంట్లు
నేషనల్ ప్రొడక్ట్స్ సిండికేట్
292, టి. హెచ్. రోడ్, మద్రాసు-21
ఫోన్: 51569

రొట్టో మ్యూజియోన్‌లో ఉన్నాయి

ఈ రోజులు రహస్యంగా జరిగాయి. కనీసం విలేజ్ రూల కయినా ప్రవేశం లేదు. అందువల్ల సమావేశం వివరాలన్నీ తెలియలేదు. కాని, మీ పిల్లలలో సన్నిహిత పరిచయం కలిగిన ఒక ప్రభుత్వ ఆధికారి ఈ చర్చల వివరాలన్నీ తెలిపారు.

సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ బ్రహ్మ సందరెడ్డి కొంతసేపు ప్రవంగించారు. మొత్తం ఒకటిన్నర గంటలసేపు అసెంబ్లీ భవనం వద్ద ఈ సమావేశం జరిగింది.

అవ్వనితూలైన కళాకారులు, సాంకేతిక నిపుణుల తరఫున నటులు శ్రీ అక్కివేని నాగేశ్వరరావు ప్రభుత్వంవారికి ఒక 'మెమోరాండం' సమర్పిస్తూ, జక్కడ ఏనిమా సరిశ్రమను అభివృద్ధి చేసే మియమై కొన్ని మోచనలను చేశారు.

కొన్ని ముఖ్య సూచనలు : వగరంలో మ్యూజియో విర్మించ దలచినవారికి నూరు ఏకరాల వ్వలం మంజూరు చేయటం, కళాకారులకు ప్రత్యేకంగా ఒక కాలనీ నిర్మించటం, మద్రాసు నుంచి వ్యయ ప్రయాచల కోర్చి, ఇంతదూరం వచ్చేవారికిగాను 'అర్మిక చేయూత' వివ్వటం, ఉత్తమ చిత్రాలకు, ఉత్తమ కళాకారులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బహు మతులను ఇచ్చే వద్దతులను ప్రారంభించటం (ఇదే వద్దతి ప్రస్తుతం మద్రాష్ట్రలో అమలులో ఉంది), పిల్లలకు చిత్రాలు విర్మించటం, డాక్యు మెంటరీలు విర్మించటం మొదలైనవి ఉన్నాయి.

* * *

సారథి మ్యూజియోన్‌లో శరవేగంతో విర్మించ బడుతున్న జగవలినారి మూడవ చిత్రానికి 'అత్త బలం' అని నామకరణం చేశారు. బి. నరోజుదేవి యీ చిత్రంలో ముఖ్యమైన అకర్షణ, ఊటీ దృశ్యాలు కూడా ప్రేక్షకుల హృదయాన్ని కళాత్మకమైన ముద్రలు వేయొచ్చు.

నాగరాజు ప్రకాశం. ★

మద్రాస్ సినిమా వార్తలు

సెట్టుమీద "గుడిగంటలు"

"సిలో ఇంకో ప్రాజె ఉందని తెలిసి కూడా బలాటి పనికి పూనుకుంటావా?"

"చేసేదేమిందీ! వాళ్ళింటికి వెళ్దాను. లాభం లేకపోయింది. నా వల్ల అందరికీ బాద! ఇది నాన్నకు తెలిస్తే!"

సుబ్బయ్య కత్తితో కోపంగా ప్రవేశిస్తాడు.

"కళ్యాణీ!"

"నాన్నా!"

"ఓ! నేను నీకు నాన్ననగాను! నీ పాలిటి యముళ్ళి. దొర్నానూరాల నా కడుపున చెద పుట్టావ్!"

"నాన్నా! ఏమిటిది నువ్వు కూడా!"

"ఓ! ఓ! నా కడుదరాకు. నువ్వు, నువ్వు, ఆ భద్రయ్య కొడుకుతో తిరుగుతున్నావ్! నాకు తెలియకుండా వాళ్ళి పెళ్ళాడవ్! ఎందుకు ఎందు

"అద్వైతవతి" చిత్రంలో ఒక దృశ్యం.

'నలవారి కోడలు' చిత్రంలో పద్మనాభం, గీతాంజలి.

“చిత్రారు రాణి పద్మిని” చిత్రంలో రాగిణి.

కు? ఏ తండ్రి కూడా చచ్చాడనుకున్నావా? ఛీ! ఆ భద్రయ్య ఏమి కూసాడో తెలుసో? గుమస్తా గాడిచి, నీకు మార మర్యాద లేమిటి అన్నాడు. నా కొడు కొక్కడేకాదు. ఊరంతా నీకు అల్లుళ్ళే అన్నాడు. ఛీ! ఛీ! నీ వరువేయటన్నాడు. తం కొట్టేసినంత వస్తేంది. రా నీమ్మ చంపి..... చంపి.....నే చస్తాను. వీడ విరగడై పోతుంది” అంటూ సుబ్బయ్య అడ్డు వస్తున్న కస్తూరిని ప్రక్కకునెట్టి కళ్యాణి జుట్టు పట్టుకుంటాడు. కస్తూరి కొడవరి వంటి కత్తిని అందుకుంటుంది.

శ్రీవాణి ఫిలింస్ ప్రొడక్షన్ నెం 1. లో జగ్గయ్య, రామారావు.

నినీమా వార్తలు

“చంపునాన్నా—ఇదిగో చంపు—మూడు వన్ను. తర్వాత అక్కని చంపు. మమ్మల్ని నీ కప్పగించిన అమ్మ సంతోషిస్తుంది. వీడ విరగడైందని సుప్రసం తోషిద్దువుగాని—”
“కస్తూరి!”
“జరిగిన మోసానికి కుర్చీ కుర్చీ పిట్ట, అక్కయ్య ఇప్పుడే మాతలా పడబోయింది. నేనేదో కాపాడా అనుకున్నాను. వరచాలేదు. సువ్వచ్చాన్. కానీ—”

“రా! పాపిష్టిదానా, నిమ్మ చంపి నేనో చస్తాను” సుబ్బయ్య కత్తి ఎత్తి పొడుగుకో బోతాడు “సుబ్బయ్యగారూ!”
వామూ కంఠం వివిసిస్తుంది. సుబ్బయ్య వెనుక్కు చూస్తాడు. కస్తూరి, కళ్యాణి తెల్ల బోతారు.

“దొరగారు.....నమస్కారం బాబూ!”

“అ!”

“మీకేం పికాచం పట్టిందా!”

“పికాచమే పట్టింది బాబూ! నా బ్రతుకూ, నా వకులూ బూడిద పాలయ్యాయి. నాకున్న అస్త్రదే బాబూ—అది పోయాక, ఇంక నా బ్రతు కెందుకూ!”

“అవేదడకండి. ఈమేనా మీ పెద్దమ్మాయి?”

“ఔను బాబూ! భద్రయ్య కొడుకు దీన్ని రహస్యంగా పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. ఇప్పుడు దానిన పాతికవేలూ తీసుకొస్తేనేగాని కొంపకు రావీయ నంటున్నాడు.”

సుబ్బయ్య చేతిలో కత్తి వాసు లాక్కుంటాడు.

“అది కనిపిస్తూనేఉంది. మూడీ కత్తి పాతేయ్! మా! పాతికవేలూ జెప్తు ట్రంట్ పైన్ వీసెస్ అఫ్ పేపర్స్. ఇరువై అయిదు కాగితం ముక్కలు. అవి నీ దగ్గర లేనందువల్ల వసువు కుంకలతో వచ్చగా నందులసిన ఈ అమాయకురాలి బ్రతుకు నాశనం కావాలో? భగవంతుడా! ఇది నీకే చిత్రంగా ఉంది కదూ! నువ్వు వృష్టించిన మనిషికన్నా—మనిషి వృష్టించిన కాగితాలకే విలన వెక్కువ ఈ రోకలలో సుబ్బయ్యగారూ! చూడండి—మీకు కావలసిన, కాయిత ముక్కలు నా దగ్గర ఉన్నాయో కట్టలు ఖజ్జలుగా ఉన్నాయో—నే నిస్తాను. రండి!”
“బాబుగారూ—పాతికవేలే!”

“డబ్బిస్తామే కాదు! మీ అమ్మాయి కాపురం నింజెట్టి భారం నాది. మళ్ళీ బాధపడకు. రేపు బంగలాకు రా. డబ్బిస్తాను.”

కస్తూరి అతనివంక నండ్త మాళ్ళర్యంతో భయంతో, భక్తితో చూస్తుంది.

“బాబూగారూ! మీరే మా పాలిట దైవం. జన్మ జన్మానికి మీ బుణం తీర్చుకోలేం!”

కస్తూరి భక్తి గౌరవాలతో ఆశ్రయార్థంగా అతనికి నమస్కరిస్తుంది.

“సుబ్బయ్యగారూ—బుణాల నంగతి ఎందుకు లేండి. ఎవరు ఎవరికి బుణంనది ఉన్నారో ఎవరి కేసుక? అమ్మాయి అత్తగారింటి కళ్ళి సుఖంగా ఉండాలి. అదే మనకు ముఖ్యం. వస్తా!”

వామూ తీవ్రంగా బయటకు వచ్చాడు. సుబ్బయ్య కళ్యాణిని దగ్గరకు తీసుకుంటాడు. కస్తూరి, వామూవెంట వరుగెడుతుంది.

ఈ సన్నివేశం రాజంక్షేపూరి “గుడి గంటలూ” చిత్రంలోవిడి. ఈ సన్నివేశంలో వామూగా యన్. టి. రామారావు, సుబ్బయ్యగా నాగయ్య, కస్తూరిగా కృష్ణకుమారి, కళ్యాణిగా గిరిజ పాల్గొన్నారు. వీరు గాక, ఇంకా ఈ చిత్రంలో జగ్గయ్య రేలంగి, రమణారెడ్డి కె. వి. యన్. తల్పూ, సీతామ్మ వాసంతి, శాంతకుమారి మొదలగువారు నటించి వున్నారు.

ఈ చిత్రానికి మాటలు—ముళ్లపూడి వెంకట రమణ, పాటలు—ఆరుద్ర, ఆశ్రేయ, సి. సారాధి, రెడ్డి, వార్ల చిరంజీవి, యా.సి. నాగేశ్వరరావు, సంగీతం—ఘంటపాళ్ళ, కళ—కృష్ణారావు, నృత్యం—

వసుమతి, కూర్పు—ప్రకాష్, దర్శకుడు—వి. మధు
మాధవన్ నిర్మాతలు—సుందరలాల్ సహా అండ్
డూమ్.

“రాముడూ భీముడూ”

ప్రారంభోత్సవం

సురేష్ ప్రొడక్షన్స్ వారు తమ తొలి చిత్రం
“రాముడూ—భీముడూ” వాసిని మ్యూజియోలో
7వ ఫిబ్రవరి నవంబరు 16వ తేదీ ఉదయం

11-45 నిమిషములకు ప్రారంభోత్సవం జరి
గింది. శాస్త్ర యుక్తమైన వేద వనంతు
లాంఛనంగా అన్ని జరిపించేరు. శ్రీ వాగరెడ్డిగారు
క్లాన్ కొట్టారు. మాషిన్ సురేష్ బాబు (నిర్మాత
డి. రామయ్య నాయుడుగారి చిరంజీవి) స్వీట్
ఆన్ చేశారు. శ్రీ వాగరెడ్డిగార్ని విజయా డిస్ట్రి
బ్యూటర్స్లో ఒకరైన శ్రీ సత్యంగారు పూల
మాలంకృతుల్ని చేశారు. ప్రధమ చిత్రీకరణ
యన్. టి. రామారావుగారితో చేశారు. ఆ రోజు

మోటింగ్లో ఋష్యేంద్రమణి, యన్. టి.
రామారావు పాల్గొన్నారు.

కుమారి జమున, శాంతకుమారి, గిరిజ,
చక్రపాణి, కె. వి. రెడ్డి, డి. వి. నరసరాజు వగైరా
పెద్దలు చాలామంది ప్రారంభోత్సానికి హాజ
రైనారు.

కోటేఫిలింస్ “ముళ్ళకిరీటం”

కోటే ఫిలింస్ వారు “ముళ్ళకిరీటం” చిత్రాన్ని

స్టేన్స్ కాఫీ

“దక్షిణ ఇండియా మేలు బంతి”

శతాబ్దమునకుపైగా శ్రేష్ఠతకు పేరుగాంచిన స్టేన్స్ కాఫీ ప్రతి
దినము యిండ్లలో వాడుకొనుటకై తయారైనది. మీరు యెప్పుడు
స్టేన్స్ను తీసికొన్నా ఎంతో ఉత్సాహాన్నిచ్చే పానీయంగా
ఉపయోగిస్తుంది.

ప్రతిచోట ప్రఖ్యాతిచెందిన యీ స్టేన్స్, నమ్మకమైన కాఫీకి
పెట్టినపేరు.

Stanes

● స్వచ్ఛమైన ఇండియన్

● ఫ్రెంచ్ కాఫీ

సంపూర్ణ సంతృప్తికి
స్టేన్సునే వాడండి.

ఇప్పుడు ఆకర్షణీయ
మైన 2 కిలో గ్రాము
లోను 400 గ్రాముల
లోను పరిమాణము,
పొదుపునకై,
ఉభిస్తున్నది.

డి యునైటెడ్ కాఫీ సప్లయ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

హిస్ట్రు బాక్సు నెం. 12, కోయంబత్తూరు

డిపోలు : (I) నెం 40, సెంట్ మాదావీధి, మైలాపూరు, మద్రాసు-4.

(II) మెసర్స్ సెవామ్, 154, పరుశవాకం హైరోడ్, వేపేరి, మద్రాసు-7.

UCS/515

శింసెంటర్లో త్వరితగతినీ పూర్తి చేస్తున్నారు. ఈ చిత్రానికి మాటలు : పాటలు రాజశ్రీ, నిర్మాత, సంగీతదర్శకుడు : దేవదాసు.

నా గే శ్వ రి మూ వీ న్

"నిజరూపాలు"

వాగ్గేర్లరి మూవీస్ అనే మాతన సంస్థ "నిజ

‘గురువును మించిన శిష్యుడు’ రాజశ్రీ.

రూపాలు’ అనే సాంఘిక చిత్రాన్ని తీయడానికి నిర్వహణచేస్తున్నారు. ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు : పి. శ్రీనివాసరావు, రచన : కొండేపూడి, సంగీత దర్శకుడు : రఘుపాల్ పాణిగ్రాహి, నిర్మాతలు ఈ చిత్రంతో కొత్త పటిసమయం కూడ

సి ని మా వార్త లు

పరివరణం చేయనున్నట్లు తెలుస్తుంది.

ర త్రి మ న్మ థ

నవంబరు 27వ, తేదీన మెజస్టిక్ స్టూడియోలో తాంజనప్రాయమైన పూజతో మూటింగ్

‘పూ ఫలములో’ జమున.

పై సంస్థవారు ప్రారంభించారు. మాతన సదృశిత ఆ స్టూడియో పిత సాంకేతిక విప్లవనిచే కెమెరా స్వీట్ అన్ చేయించారు. స్టూడియో జనరల్ మేనేజరు శ్రీ పాహార్ క్లాన్ కొట్టారు. ఆ వెంబులో హరనాథ్, రఘురామయ్య, అదోని

లక్ష్మీ, కొరద, అబ్బరామలింగయ్య, జ్ఞానశోక రావు, విజయ పాల్స్ వారు.

వీరుగాక ఇంకా యస్. వి. రంగారావు, జి. వరలక్ష్మి, ఛాయాదేవి, ప్రభాకరరెడ్డి, విడిద వాగ్గేర్లరావు, పిట్టాన్ మొదలగువారు ఉన్నారు. జమున, రేలంగి, గిరిజ, కూడా ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది.

రచన : వరుణరాం, ఛాయ : మల్లీశ్వరి, కెమెరా అప్రెంటిస్ : మీనాక్షి సుందరం, కళ : కుమార్. జి, సంగీతం : ఘంటసాల, ఆసోయల్ దర్శకుడు : వల్లభరెడ్డి ప్రసాద్, దర్శకుడు : పి. నాగయ్య నాయుడు, నిర్మాతలు : నాగయ్య నాయుడు అండ్ సన్స్ బీబీ.

విశల్ ప్రొడక్షన్సు మాతన చిత్రం ప్రారంభోత్సవం

డిసెంబరు 1వ, తేదీన ఉదయం ఆరు గంటలకు విశల్ ప్రొడక్షన్సు మాతన చిత్రం గోల్డెన్ స్టూడియోలో ప్రారంభమయింది. కెమెరా స్వీట్ పూర్ణా పిక్చర్లు అధినేత శ్రీ జి. కామరాజు అన్ చేశారు. మొదటి రోజు మూటింగ్లో కాంతారావు, నాగయ్య, రాజనాల, బాలకృష్ణ, వాసంతి పాల్గొన్నారు.

క ల వా రి కో డ లు

“దొంగ చూపులు చూచి.
దోర వయసు దోచి.
కొత్త వలపులు చిలికితివా.
మత్తు కమల చినదావా.
“దొంగ చూపులు చూచి.
దోర వయసు దోచి.
మత్తు మందు చిలికితివా.
మనసు పడేన చినదావా.”

పై పాటను ఆరుద్ర వ్రాశారు. ఘంటసాల, జిక్కి పాడగా రికార్డు చేయబడింది. సంగీత దర్శకుడు : టి. వలసేతిరావు. పై పాటను రామారావు, కృష్ణకుమారితో చిత్రీకరిస్తారు.

దే శ ద్రో ము లు

ఈ మధ్య వాహినీ స్టూడియోలో శ్రీ రామా పిక్చర్లు వారు తాము నిర్మిస్తున్న “దేశ ద్రోహులు” చిత్రంనకు క్లెమాక్సుతో చిత్రీకరించుటకు భారతదేశ ప్రతిభ పరదేశీయుల వగ ఇమిచ్చిన ఒక పాటను రాశికార్డు చేశారు.

“మన స్వతంత్ర భారతం— మహామహిమ

త్యాగం. . . .

మాన భనుల శౌర్యం— మన స్వతంత్ర భారతం. . . .

మన స్వతంత్ర భారతమ్మోహా

జయహో ! జయహో !

కాకతి రుద్రమదేవి— కరవాలం శత తళల్. . . .

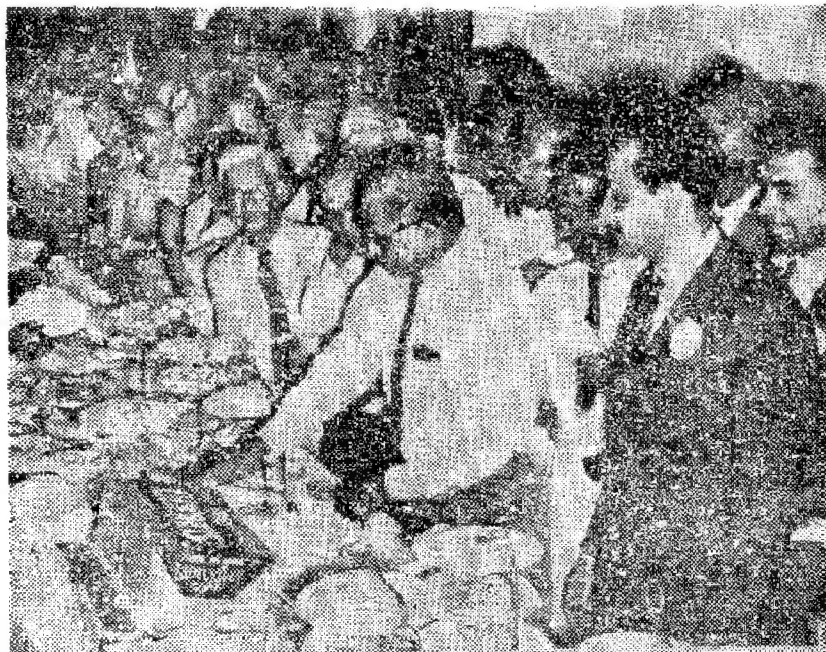
కదం త్రొక్కు పరాక్రమం— కలకాలం మనదీ. . . .

మన కన్నెండి మన!

తరతరాల స్వతంత్రత్వం— తనకు ధర్మ దత్తమైన

ప్రతిభామణి మహామంత్రి— కింగ్ ఆఫ్ గెనరల్స్

నెహ్రూ

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ వారి సెన్సెట్టివ్ పబ్లికేషన్ 75వ జన్మదినోత్సవ సందర్భంలో వారి సీనియర్ సెల్ల్యులైడ్ పెర్ఫార్మెన్స్ (సమూహ) కేసును కోసున్న దృశ్యం. కన్సెర్టు హాల్ లో జరిగిన పార్టీకి శ్రీ డి. జి. పిక్చర్స్ (మార్కెటింగ్ డైరెక్టరు) శ్రీ వి. పి. చటల్, ఇతర మేనేజర్లు, సభ్యులను త్రాచి తోని ఫీల్డ్ ఉద్యోగులూ, డియూ మొదలగు వారు హాజరై య్యారు.

అందరి కృష్ణి ఫలితంగా— జనం మెచ్చ—
జగం మెచ్చ !
అవతరించె— అతిశయించె— మన !
వచ్చునిపైరుల వండుగజేసే— భావానంగల్
పెన్నిది వచ్చునీ !
గనిలో దాగిన ఖనిజ సంపదం— వెలుగుకు
దెచ్చే వెయివెల్లి మన !
యంత్ర యుగానికి విజయవతాకం భిలాయి
కర్మాగారం మన !
సాగర యానం సరివడు నౌకల— నిర్మా
ణించే వైశాఖీ మన !
ఇదేరీతిగా— ఇదే తీరుగా
నలు మూలల పీరికంపద చెలిగే భారత
దేశంలో మన !
పున్నమి కే మొయిలుసోకి— వెన్నెం చిరు
నీకల్పె

వగవాడిక వరుణాటుపాలె — ఆహారం సాగ
దోయి.
ఆజులుం సాగదోయి
లోకానికి ధర్మ జ్యోతిగా వెలుగొందు
గాంధీ దేవుని వీరి మార్గమే మనమూ !
మన మంచి దేశానికే మంచి— అనిపించి
కష్టించు వారె నాయకులు మనకు
అత్యయతా—చక్రమత్యమూ—అమరాగమమి
త్రినేత్ర నంగవమ్మో మనమూ !
పరవేదన లేవి భారత స్వతంత్ర—
పరిపూర్ణ రూపమే మనమూ !
కాంతియే మన సామ్రాజ్యం—ధర్మమే మన
శాశ్వత సంపద— పత్యమేన జయతి
ధర్మమేన జయతి — ఓం తత్సత్ !!!
ఈ పైపాటను మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రి
వ్రాశారు. ముంబయి ఇకర బృందం పాడగా

ఓంటరిగా సాగలేవు— కలసి మెలసి
సోదామా...."
ఈపై పాటను ఆరుద్ర వ్రాశారు. ఏనుదాను
పాడగా రికార్డు చేయబడింది. కాంతారావు
అమరాధంతో చిత్రీకరించారు.
2. సుప్రభాతం : "శ్రీమన్న భీష్మవదా
ఖిల లోకబంధో
శ్రీ శ్రీనివాస జగదేక దయక సింధో..."
పై సుప్రభాతాన్ని శ్రీ పి. బి. శ్రీనివాసన్
అండ్ శ్రీమతి వైదేహి పాడగా రికార్డు చేయ
బడింది. ప్రభాకరరెడ్డి, మాంతిలో చిత్రీకరిం
చారు.
3. "శ్రీకర నీ వదాబ్ధముల సేవలు జేయుచు
నెల్లకాలమున్
నీ కరుణామృతాన దురీత భిక్ష
మోలలాడగా"

‘పూజాఫలము’లో సావిత్రి.

మంచు కొండ చాలునుండి— చరి పీడుగులు
కురిసెనే !
దారుణం ! దారుణం !
మనవా డనుకొన్నవాడే— భాయి భాయి అప్పు
వాడె
వేల కొరకు పూరి కరచి — దురాక్రమణ
చేసెనే—
దొంగ వ్రేలు వేసిన !
దారుణం— దారుణం— అకారణం—
వచ్చు దేశం చూసి నహించక— పై పాడె
వడో ఎగదేనా !
బాడ్డుమీరి వరిపాడ్డు మీరగా— పరాయి
వాడికి తరమా !
దర్శం మనదీ— న్యాయం మనదీ— దైవం
మెచ్చిన శౌర్యం మనదీ
వర్ష దేశముల కాంతికాముకుల— కల్లపి
పైపాట మనదోయి

రికార్డు చేయబ. డిందియన్. బి. తదితరాలతో
చిత్రీకరిస్తారు. ఈ చిత్రానికి సంగీత దర్శకుడు.
యన్. రాజేశ్వరరావు, నిర్మాత: దర్శకుడు: బోళ్ల
సుబ్బారావు, బి. పి.
“బంగారు తిమ్మరాజు”
గారి ప్రాజెక్టుపై నాని నిర్మిస్తున్న పై చిత్రం
ఇప్పటికి 7 రీళ్లు చిత్రం పూర్తి అయింది. 6
పాటలను రికార్డు చేసి చిత్రీకరించారు. వీటిలో
3 వద్యాలు సుప్రభాతం కూడా ఉన్నవి. ఇంకా
రెండు పాటలను రికార్డు చేసినవి చిత్రీకరించారు.
త్వరతో చిత్రాన్ని పూర్తిచేసి ప్రింజనలో విడు
దం చేయాలని ఉన్నట్లు ప్రాజెక్టుపై నాని
తెలియజేశారు.
1. “ఓ విండు పంపమామా — విగనిగదా
రామా, . .

పై వద్యాన్ని ఆరుద్ర వ్రాశారు. పి. బి.
శ్రీనివాస్ పాడగా రికార్డు చేశారు. ప్రభాకర
రెడ్డితో చిత్రీకరించారు.
4. “చూడని భూమిలేదు— కనుచూపుత
కందని తావులేదు నా
వేడుక తీరగా విప్రుల విజ్ఞములతోన
చరించు చుండు..”
పై వద్యాన్ని కూడా ఆరుద్ర వ్రాశారు. పి. బి.
శ్రీనివాస్ పాడగా రికార్డు చేయబడింది. రామ
శర్మతో చిత్రీకరించారు.
5. “రాగ భోగం తెలియ దొరవనీ. . .”
కోటి పీరిచేసురా సురభామినీ. . . .”
పై పాటను పిట్టూరి వ్రాశారు. పి. మణి
మరికొంత నుండి బృందంతో పాడగా రికార్డు
చేయబడింది. గీతాంజలి, చెలికెల్ల నృత్య
ప్రదర్శనతో చిత్రీకరించారు.
27-12-63 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాదమి

ఆరోగ్య

కేసరి కుటీరం
(ప్రొవేట్) టిమిటిడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14

పితామహ జనరల్ స్టోర్స్ (పబ్లిష్స్)
విజయవాడ, చింతలపాడు, మధుర, బళ్లారి, మైసూరు, సింగపూరు

ఐ తె కొ కా టు క
ఐ తె కొ బి ం ది

కాన్స్ట్రక్షన్ టెక్నిక్స్

తెంగాణా జిల్లాకు, హైదరాబాద్ మినహా
'ఆంధ్ర ప్రదేశ్' నకు ఏజెంట్లు:
ప్రగతి ఏజెన్సీస్,
పురిపాటి వారి వీధి, విజయవాడ-1.

5. "స్వరమై ముక్తికి మార్గ దర్శకరమై
శ్రీ మన్మథులక్ష్మి కా
కరమై మామక పూర్వ పుణ్య వరమై
కాపాడు"

పై పద్యన్ని పీటూరి వ్రాశారు. మాధవ
పెద్ది పాడగా రికార్డు చేశారు. ప్రభాకరరెడ్డి,
రామకృష్ణ, మాలతితో చిత్రీకరించారు.

7. "నాగమ్మలి కోసతోనా— నక్కొంది లేడి
కూనా

ఎరవేసి, గురిమాసి— పట్టాల్లి మావా"
పై పాటను పీటూరి వ్రాశారు. జమునా
రాణి పాడగా రికార్డు చేయబడింది. గీతాంజలి,
రాములతో నృత్యంగా చిత్రీకరించారు.

8. "ఈ వింత పులకింత
నాలోన కలిగేను— విను కనినంత...."

పై పాటను పీటూరి వ్రాశారు. జానకి
పాడగా రికార్డు చేయబడింది.

కుమారి గీత (హైదరాబాద్) శ్రీ పి. శేషవలం
ది. ఎ. శ్రీమతి నర్తనలేదేవి ది. ఎ. గార్లకు కుమారి
గీత కూచిపూడి నాట్యంలో అందపాసిన చెయి. కి. శి.
డాక్టర్ రాజేంద్రప్రసాద్, మాజీ గవర్నరు థియేటర్
సచివ్, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి మున్నగు
వారి సమక్షంలో అనేకసార్లు నాట్య ప్రదర్శన లిచ్చి
ప్రశంసల పండుకొన్నది. 1962లో అస్సాంలో
ప్రదర్శన లిచ్చింది. నవంబరు 22వ తేదీ రవీంద్ర
భారతిలో శ్రీమతి సందియాల్ ఆర్గనైజ్ చేస్తున్న
ఒక నిధి సహాయార్థం నృత్య ప్రదర్శన యిచ్చినది.

'గాలమ్' రచన చేసిన కీల్ రియల్ రోమాన్స్
అనే పుస్తకం సుమారు 112 పుటలలో త్రివర్ణ
ముఖచిత్రంతో ఉన్నది. మా కార్యాలయం చేరింది.
ఇందులో అక్కడక్కడ ఫోటోలు కూడా ఉన్నాయి.
వెల: రూపాయి. ప్రతులకు యువసాహితీ
మద్రాస్-17.

రాజధాని కబుర్లు

10 వ పేజీ తరువాయి
చెయ్యక సావటం. ఇట్లాకాదనుకున్నారు. ఒక్క
సారిగా టెలిఫోన్ తీగెట్టి వాటి స్థానాల్లోంచి

బలో తీవ్రమైన రోపం ఇవేశారటట. ప్రభుత్వ
కార్యాలయాల్లో ఇలాంటి చర్యలకు గురియైన
వాటిల్లో సమాచార శాఖ కార్యాలయం ఆలోచన
వాణి కార్యాలయం కూడా ఉన్నాయి. కేవలం
అర్జీస్టులకు చెక్కులు ఇవ్వటంలోనే అలస్యం
గామాలు అనుకున్నా, అలిండియా రేడియో
వారికి ఆ పక్షపాతం ఏమీ లేనట్లుంది. టెలి
ఫోను బిల్లు చెల్లించాల్సిందే!

* * *
ప్రభుత్వంవారి ప్రకటనల్లోనూ, విధానా
ల్లోనూ, విశ్వాసంలేక, ప్రతిపక్ష పార్టీలు
కొన్ని, తమ విధానాల్ని ప్రజలకు బాహుళ్యంగా
తెలియ చెయ్యటానికి, ప్రభుత్వం వారిమీద,
ప్రజల కోరికల ముద్ర చెయ్యటానికిగాను
సత్యాగ్రహం చెయ్యాలని తీర్మానించుకున్నారు.
భారత రాజ్యాంగ, చట్టానికి 17వ సవరణ
రూపంగా, రైతుయొక్క ప్రాథమిక సత్యాగ్రహం
కబళించటానికి చేస్తున్న ప్రభుత్వంవారి వ్యూహాన్ని
ఎదుర్కొనటానికి, తర్వాత అదనపు శిస్తు చట్టం
వలన రైతుకు జరుగుతున్న తీవ్రమైన అన్యాయాన్ని
అరికట్టటానికి సత్యాగ్రహం తప్ప చేత
గత్యంతరం లేదని, స్వతంత్ర పార్టీవారు రాజధాని
సగరంలో జరిగిన రెండు రోజుల సమావేశాల్లోనూ
పునరుద్ఘాటించారు. వన్ను వసూళ్ల వమయం
వచ్చింది. అప్పటి కప్పం ప్రభుత్వంవారు పంటను
జప్తు చెయ్యటం, శిస్తు కట్టటమైన బలమైన
వత్తిడి తీసుకురావటం గ్రామీణుల్లో ప్రారంభ
మయిందన్నారు. ఈ విషయాల్లో సమావేశాలకు
వచ్చిన ప్రముఖులు తమ గ్రామాలలో జరుగు
తున్న అన్యాయాలను గురించి చెప్పుకున్నారు.
ఇక కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు కూడా సత్యాగ్రహం
చెయ్యాలని ఆలోచనలు చేస్తున్నారు. వంచన
ప్రణాళికలు ఇంత భారీ ఎత్తున సాగి తీరాలం
టారు. భరించలేని పన్నులు విధిస్తున్నా, ప్రభుత్వం
వారి విధానాన్ని సమర్థిస్తూనే ఉంటారు. అసలు
ఈ అదనపు శిస్తు చట్టం అమలులోకి తీసుకు
రావటానికి అవసరం కలిగింది, ప్రణాళికల నిర్వహణకు
డబ్బు కోసమే అని ప్రభుత్వంవారు ఓ
మూల చెప్పుతూనే ఉన్నారు. అయినా, కమ్యూనిస్టు
పార్టీ వారు మాత్రం, అదనపు శిస్తు చట్టాన్ని
వ్యతిరేకిస్తూ, ప్రభుత్వ విధానాన్ని మాత్రం బల
పరచటం, విరుద్ధంగానూ, వింతగానూ ఉందని,
వీరి వ్యతిరేకతలోని నిజాయితీని ఎంతవరకు ప్రజలు
సమ్మతంలో ఆలోచించాలని ఉంటుందని కొంత
మంది అంటున్నారు. అదిట్లా ఉండగా, కమ్యూనిస్టు
నిష్ఠాపార్టీలోనే కొంతమంది సత్యాగ్రహం చెయ్యాలని,
మరి కొంతమంది ప్రభుత్వంవారికి అండ
దండలుగా ఉండాలని శ్లేధాభిప్రాయాలు తెలియ
పరుస్తున్నట్లు వినికిడి. ఏమయినా, ఈ రెండు
ప్రతిపక్ష పార్టీలు, సత్యాగ్రహాలు మొదలు పెట్టితే
ప్రజల్లో ఓవిధమైన అలజడి, ఏదీ నత్యం, ఏ
దనత్యం అనే స్పష్ట రాక మానవు. ప్రజల ముందర
ఈ రెండు విశ్లేదాలను స్పష్టంగా పెట్టి బాధ్యత
ప్రజాస్వామ్యంలో విశ్వాసం ఉన్న ప్రతిపక్ష పార్టీ
వారు తీసుకోవలసి ఉంటుంది.

జి.ఎల్.ఎస్. ఎన్ ★

దేశ రక్షణకై ఆయుధాలు
ఎంత అవసరమో ఉత్పత్తి కూడా అంత అవసరమే!

NAM'S N-OIL
(వైపుతక మూతమే)

సరముల: బలహీనత చెంది, చిన్నదైనా తిరిగి
ధావకారం అయి పూర్తి స్థాయి మనుభవించుటకు
సం|| ప్రయోగి గంది. 1 పీసా రూ. 10/-లు
పి. 1-50. కావలసినవారు ఎక్కన్న వంటేది.
దులో స్పెషల్ రకం అర్జంటు గుణమునక
రూ. 25-00 లు పి. పి. రూ. 2-00.
కార్ రత్నం సన్స్, (Estd 1904)
బకపేట బిల్డింగ్, ఆజంపూరా మార్కెట్ వద్ద,
పాదరాబాద్ -24 (ఆంధ్రప్రదేశ్)

ఇవి చేసి సుఖపడండి

ఈ క్రిందివి చాకగా, సులువుగా చేసేవద్దాలు "చేతిపనులు" పుస్తకంలో ఉన్నాయి

అత్తర్లు	తిలకాలు	పంటిపోటికి	బంహీనతకు
పెంటు	కాటుకలు	రక్తాస్రావేవి	అతిమూత్రం
పామెడ్లు	సబ్బులు	దంతసేపుటలు	అజీర్ణానికి
హేరాయిలు	వార్షికులు	మూలశంఖకు	విషాని విరుగుళ్ళు
అగర్ తులు	పొడరు స్పృలు	గుండె జబ్బుకు	వారసైత్యాకు
సిరాలు	మొటిమలకు	శరీర నొప్పలకు	ఇంకా చాలకాలు

చేతిపనులు : ధర రూ. 3-50. పోస్టు ఖర్చులుచితం. దేశసేవ ప్రచురణలు,
వీలూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉత్తరం (వాప్తే పి. పి. పోస్టులో పికోపుస్తకం వంపబడును.

SWASTIK

నేతలో, మన్నికలో పనితనంలో **కొఠారి మల్లులు** విశిష్టమైనవి

లాంగ్ క్లాత్ కూడా!

...ఎందుకంటే

- కొఠారి మల్లులు మరియు లాంగ్ క్లాత్ బట్టల తయారీలో ఉపయోగించబడిననూలు ఉత్తమ రకపు కొఠారి నూలు.

- వాటింతటవే తిరిగే అదోమాటిక్ జామంమీద వేసిన బట్ట నేత బాగా ఉంటుంది.

ఎప్పుడూ కొఠారి మల్లు M-7 మరియు అదే పేరుతో లాంగ్ క్లాత్ L-1 లేక L-2 అడగండి.

ఈ ట్రేడ్ మార్కుని గమనించండి

తయారుచేసినవాడు :

కొఠారి టెక్స్టైల్స్ లిమిటెడ్

పేంగన్ పల్లాబి, కోయంబటూరు.

భారతీయ మానక్ సంస్థ ప్రైవేటులింగ్ మెంబర్.

చింగింగ్ ఏజెంట్లు :

కొఠారి & సన్స్

ఓరియంటల్ బ్లింగ్స్ ఆర్కినయన్ ఫీటు, మద్రాసు-1.

KTZ-1730 A 10

